

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԵՊԻ

ՏԵՐՍԼԵՐԻ

1892 ՍԵՆԷՍԻ ԻՉԻՒՆ

—♦♦♦♦♦—

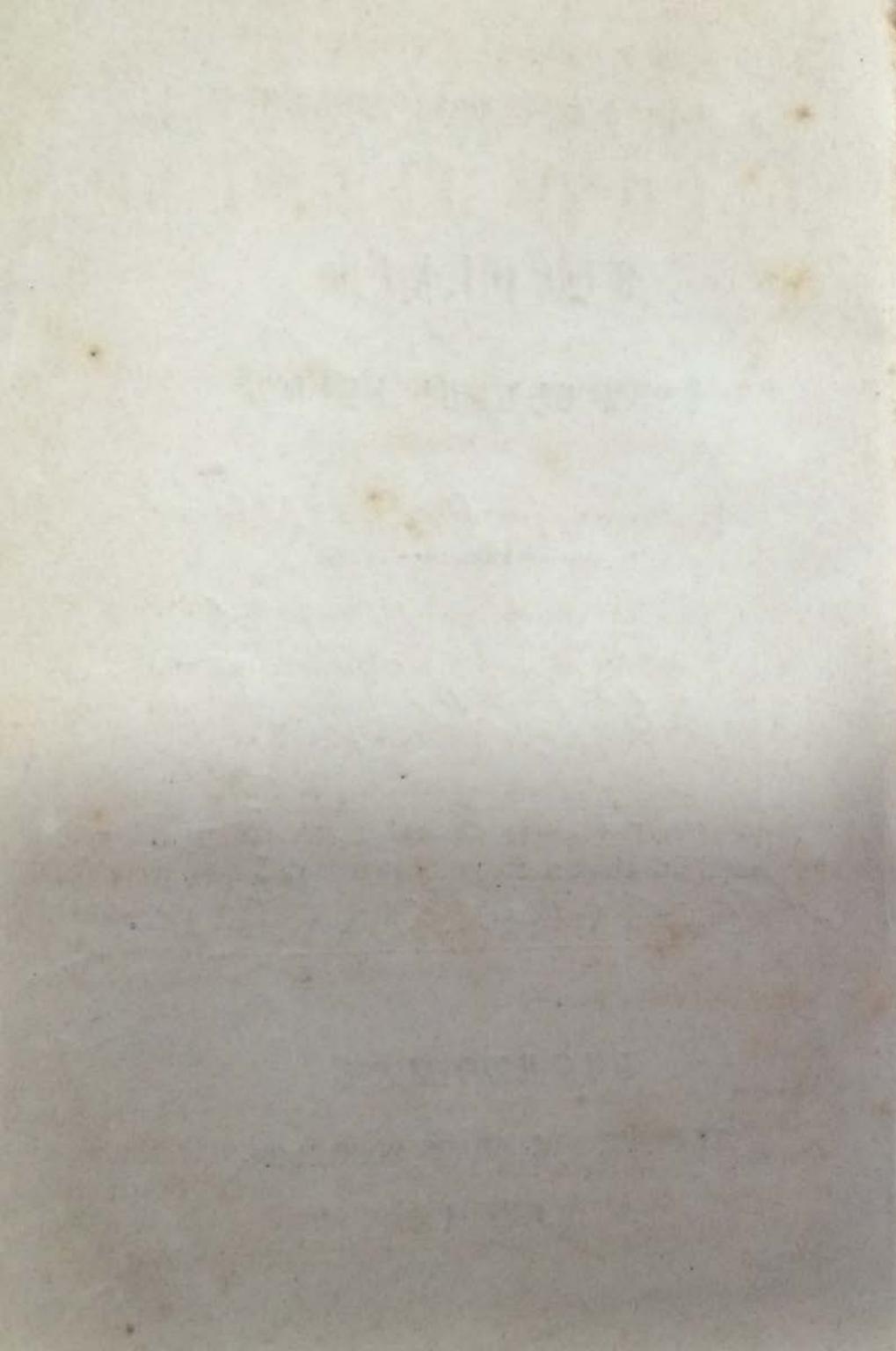

معارف عموميہ نظارات جلیلہ سنك ۲۶ محرم ۳۰۹ و ۱۹ اگسٹوس
۳۰۷ تاریخی و ۴۹۰ نومروی رخصتامہ سیله شر او نشدر
صارف آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویہ او نهرق طبع او نشدر

ԽՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱՌԱ Ի Ա ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1894

ՃԻՒՄԼԵ ԻՆՑԻԼԻ ՔԻԼԻՍԵԼԵՐ ԻԶԻՒՆ

1892 ՍԷՆԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՄ

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԵՊԻ ՏԵՐՍԼԵՐԻ

ՍԵՆԷՆԻՆ ԻՎՔ ԻՒԶ ԱՅԼԱՐԸ ՏԵՐՍԼԵՐԻ

ՊԻՐԻՆՑԻ ՏԵՐԾ . ՅՈՒՆՎԱՐ 3 , 1892

ՔՐԻՍՏՈՍՈՐՆ ՄԵԼԵՔԻւթիւն
Ես . 11 . 4—10 :

Ես . 11 . 2—4 այէնլէրն եղուեր եւէ :

Այէն է ուրէմ . 0 տախի տէնիզտէն տէնիզէ , վէ
նէհրտէն զէմինին միւնթէնալարրնա գատար սալ-
թանաթ սիւրէճէք տիր . Մէզ . 72 . 8 :

Հոֆիւա իշխորէ օդունահագ այէնլէր

Յեսսէնին խանէսի խալդը . 1 Միւլ . 16 . 4—13 : Դաւիթ-
տէն զուհուր ետէճէք ֆիլիս . Երեմ . 23 . 5—8 : Մէսիհին
մէմուրիյէթի . Մէզ . 72 . Բուհըն տէօքիւլմէսինին սէմէրէսի .
Ես . 32 . 13—20 : Յովհաննէսին քէլամա տա՛իր կէօրտիւյիւ-
վահի . Վահ . 19 . 14—16 : Քրիստոսա թապի' օլանլարըն աթ-
վարը . 'Իպր . 12 . 4—17 :

Մուհամբէրէ

Եսայի քիթապընտա զիքր օլունտըզը իւզրէ (Ես . 4 . 4) Ե-
սայի իպին ի Ամովս . Յուղա մէլիքլէրի 'Ուզզիա վէ Եօթամ'
վէ Ահազ վէ Եղէկիանըն կիւնլէրինտէ զուհուր էթմիշ , եա՞նի
թագրիպէն փէյլամպէրիյի 70 սէնէ սիւրմիւշ տիր : Անըն
մէմուրիյէթի Ալլահըն գավլընա քէնտիլէրին պէօյիւք կիւ-

նոհը լորընը վէ իշպու կիւնահլար սէպէպինտէն հէմծիվար միլէ լէթէր վասըթասըլէ տիւչար օլաճագլարը շէտիս միւճազաթը կէօսթէրմէքտէն ՚իպարէթ իտի : ՚Քէղալիք թէվպէ էթմէնին լիւզումընը վէ մինթ տրաֆ իլլահ թա'եին օլունան պիր խէլասքեարըն միւտախէլէսիլէ օլ միւճազաթտան գուրթուլմանըն չարէսինի տախի կէօսթէրիր . մէսէլա քիթապընըն օնունճը պապնտա (Ես. 10. 5—12) մուգատէր ի իլահի իլէ Աշուրիլէրին հիւճում ու իսթիլալարը սէպէպինտէն գավըն իւզէրինէ կէլէճէք պէլսլարը զիքը էթմէքլէ պէրապէր Խարայէլին պագըյէսինին Ռապատ բիւճու' էտիպ խէլաս պուլսագլարըն , վէ 4 ինճի պապտա խէլասքեարըն էվաափընտան պա'զընը պէյան էտէր :

Առաջակերպ

1. Իշպու տէրսին Խլք այէթինտէ զիքը օլունան Յեսսէ քիմ իտի : 1 Միւլ . 17 . 12 : “Յեսսէ քիւթիյիւնտէն պիր Փիլիս սիւրէճէք , վէ անլն քէօքիւնտէն պիր Փիտան պիթէճէք” քէլսամընտան միւրատ նէ՞ տիր : Խզահ . 1 :

2. Իքինճի այէթտէ'ալի մէ՛մուրիյէթինին վաղիքէրինէ մախսուս օլան հա՞նկը էվսաֆը զիքը օլունմըն տըր : Իշպու ճէլիլ էվսաֆը հա՞իդ օլմասընա հա՞նկը խուսուսի սէպէպ զիքը օլունա պիլիր : Ես . 64. 4—3իւ Դուկ . 4. 17—21 վէ Յով . 4. 32 վէ 3. 34 իլէ մուգայէսէ էյլէ :

3. Ռապալըն Ռուհընըն իհսան օլունմասը Մէսիհի քէնտի գավմընըն տա'վասընը կէօրմէյէ , եախօտ անը իտարէ էթմէյէ նա՞սըլ հաղըրլայաճագ իտի :

4. Անըն հիւքմէրի Եսայինին զէմամընտա սալթանաթ սիւրէն մէլիքլէրին հիւքմէրինտէն նէ՞ վէճհիէ թէֆրիգ օլունաճագ իտի : Սյէթ 4 : Աղզընըն 'ասասըյլէ եէրի նա՞սըլ վուրաճագ իտի : Խզահ . 2 :

5. Հա՞նկը սըֆէթ անըն պաշլքա մէնպա՞ ը գուվելիթի օլաճագ իտի : Սյէթ 5 :

6. Անըն թէ՛սիրի թահթընտա վուզու'ա կէլէծէք թէպէտիւլաթա տա՛իր հա՞նկը միսալլէր իրատ օլունմըշ տըր : Սյէթ 6—8 :

7. Պու այէթլէր հարֆիյյէն մի, եօդսա ինձիլին տիւնեատա համըլ էտէճէյի տխլազի թէպէտիւլաթա տէլալէթ էտէն 'ալամէթլէ՛ր մազամընտա մը անկաշըլմալը : Քրիստոսըն մէլէքիւթիւ վասըթասըլլէ տիւնեատա հուսուլէ կէլէն թէպէտիւլաթըն մախսուսիյէթի նէ՛ տիր : Յեսսէնին նէսլինտէն օլան իէլասքեարա տիւնեա նէ՛ նազարլէ պագաճագ : Ա.տէմէրին Քրիստոսա պագմալարընըն նէթիճէսի նէ՛ օլաճագ : Յիսուս իշպու եօրդուն վէ եիւքլիւ տիւնեայա նէ՛ պէօյիւք 'աթիյէ վէրէճէք տիր : Սյէթ 10 :

8. Մէսիհին տա՛իրէ ի հիւքիւմէթի նէ՛ գատար կէնիշլէնէճէք տիր : Մէզ . 72. 8 : Սյէթ ի քէրիմէնէյէ տէլալէթ էտէր : Իզահ . 3 :

9. Իշպու իլսպար ը փէյղամպէրանէ իթմամ օլունմըշ մը տըր :

10. Պէշարէթին վա՛զընա տա՛իր Քրիստոս նէ՛ էմը էյլէմիշ տիր : Մարկ . 16. 15—18 :

Իշպու

1. Իշպու մուգայէսէտէն միւրատ , պիւս պիւթիւն էօլմիւշ կէօրիւնէն պիր քիւթիւք վէ քէօքտէ կէօրիւնէճէք եէնի հայաթ վէ թէրագգըլլը իմա էթմէք տիր : Գավլըն Խէլասքեարը , զահիրտէ իէլաս հասըլ էտէմէյէն Յեսսէ խանէտանընտան , չէփ իւմիտ շէօ՛լշլէրինին պիւս պիւթիւն սէօնմիւշ

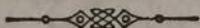
կեօրիւնատիւյիւ պիեր զէմանտա զուհուր էտէճէք իտի : Առա-
սում Յիսուս Բնեթլէհէմուէ տօղտըզը զէմանտա Յեսուէնին
նեսլի արթըդ պէնի խրայէլ իւզէրինէ հիքիւմէթ սիւրմէյօր
իտի : Ինսանլարըն նազարընտա իշպու մա'սում զա'իֆ վէ
պիչարէ կեօրիւնատիւ իուէտէ , մէլէքլէր անը համտ ու սէնա
իլահիւրիլէ իսմիգպալ էյլէտիլէր , վէ 0 պիւթիւն տիւն-
եայա էպէտի խւրս մուծիպի օլուու : Ղուկ . 1 . 68 , 69 :

2 . Վահ . 1 . 16 յա միւրաճա'աթ օլունա : Քէլում տիւն-
եափէրէսմիլիյի վէ կիւնահըն հիւքիւմէթինի իզոլէ էտէճէք
գուվվէթ տիր :

3 . Պունունլէ Քրիստոսըն շէպիհի օլան մէլիք Սողոմոնըն
վասի' հիքիւմէթի իմա օլունուր :

Պէցէտ շնէրուլէր էլէ խօհալորըն մէ-նուլ'ա էրէճէ-
լուն մէ-նուլ'ա լէլէլէր .

Քրիստոսըն մէլէքիւթիւ տիւնեատա նէ՞ գատար սիւր'աթ-
լէ թէվէսիւ էթմէքտէ տիր : Անըն տահա սիւր'աթլէ թէ-
վէսիւնինէ նէ՞ շէյ մանի' օլմագտա տըր : Անըն ինթիշարընա
մու'ավլէնէթ էթմէք իշիւն նէ՞ շէյ տահա հերարէթլէ տու'ա,
վէ ի'անէլըիմիզի թէզեիտ էթմէմիզէ սէպէպ օլմալը տըր :

ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ ՑՈՒՆՎԱՐ 40

ԽԵԼԱՄ ԽԼԱՇԽԱՐԻ : Ես . 26 . 4—10 :

Ես . 26 . 1—4 այէնլէրէ էշտէր ելէ :

Այէն է տէրէմ : Բապպա իլ էլ էպէտ թէվէքքիւլ
էտինիզ , զիրա Բապպա Եհօվա էպէտի զայա տըր :
Ես . 26 . 4 :

Հ-ՔՆԱ ԷԱՄԱՐԵ օդունաժադ այէնլէր

Արէժա՞ շէհրի . Ես . 60 . 14—22 : Ալլահըն սէլամէթի .
Ես . 57 . 15—21 : Սովորէսին իլահիսի . Թէս . 32 . 1—6 , 30—

43 : Առղոմննըն տուշասը . 2 Թէղ . 6 . 18—21 : Սալիհնին ար-
զուսը . Մէղ . 42 : Շէրիք քիմսէլէրին քեօրլիւյիւ . Մարկ .
42 . 1—12 :

Մուհադաթէմէ

26 նձը պապտան էվլէլ կէլէն պապլարտա գավմընըն ի-
տարէ ի ումուրընտա մուգատտէր ի իլահինին թէ "սիրաթընա ,
վէ Ալլահըն գավմընը փաքլէյիպ խելատ էտէն թէրպիյէ իլէ
տիւշմէնլէրի արասընտա իլահ օլբաղ քիմսէլէրի գամթ' է-
տէն հիւքմ արասընտաքի Փէրգէ տա՛իր պիր գաչ իմա ու-
թշար պուլունուր : Պապ 25 . 9—12 : Խշպու մուխթէլիֆ իու-
սուսլուրըն զիքը ու պէյանինտան սօնքա , փէյլամպէր Ալլա-
հըն գավմընըն թէվգէքեար վէ թէ՛տիպ օլունմըլ օլորտգ
էսարէթտէն 'ալուէթ էթափլէրի էսնատէ օգունմաղա միւ-
նասիպ պիր իլահի ինշատ էթմիշ աիր :

Մուհամէք

1 . Պուրատա հա՞նկը կիւն իմա օլունուր : Իզահ .
1 : Իշպու իլահինին իպթիտասընտա մէսէրրէթէ
պաշլրճա նէ՞ սէպէպ կէօսթէրիիիր : Ես . 26 . 1 .
Սուրլար վէ հիս սրլար եէրինէ Ալլահ նէ՞ իհաան է-
տէր . Իզահ . 2 . Նէ՞ մագուլէ գավմ օլ չէնրէ իլթիճա
էթմէյէ մէ՛զուն օլաճագ աըր : Այէթ 2 : Վահ . 21 . 2 :
"Ալտղը հըֆղ էտէն" իպարէսինին խուսուսի մա-
նասը նէ՞ տիր : Իզահ . 3 :

2 . Ալլահըն գավմը սա"իրլէրին քէնտիլէր իլէ պիր-
լէշմէսինէ արզու էտէ՞ր մի : Ա'տ . 10 . 29 : Միւ"մին-
լէր քիմլէ՞ր իլէ իւլֆէթ ու իւնսիյէթտէ պուլուն-
մաղա չալըշմալը արըլար : 2 Գօր . 6 . 14—18 :

3 . Ալլահա թէվլէքիւլ էտէն ատէմ հա՞նկը դա-
նունա իթա՛աթ էտէր : Պու կիսի պիր քիմսէ նէյէ

նա՞իլ օլուր : Այէթ 3 : Պէօլէսի պիր քիմաէնին իշտու հալէ նա՞իլ օլմասը նէտէն նէշէթ էտէր : Այէթ 3 :

4. Այէթ ի քէրիմէտէ Շապալ Եէհօվայա թէվէք քիւլ իշիւն նէ սէպէպ զիքը օլունմըշ աըր : Ովս . 12. 5, 6 յը , Խուր . 3. 13—15 իրէ մուգայէտէ էյլէ : Իշպու թէվէքքիւլ նէ սէպէպտէն տա՞իմի վէ սարսըլմազ օլաճագ տըր :

5. Ալլահըն գավմընա զուլմ էտէն մաղրուրլարըն միւսթագպէլի 5 ինծի այէթտէ նա՞օրլ թա՞րիֆ օլունմըշ տըր : Ես . 5. 20—25 : 13. 19—22 :

6. Պու տէրէճէ պիչարէ 'ատա օլունան միւթթագիլէր , քէնտիլէրէ զուլմ էտէն մաղրուր տիւշմէնէրինէ նէ վէճհլէ մու՛ամէլէ էտէճէքլէր տիր : Այէթ 6 : Ալլահըն հիւքիւմէթի թահթընտա ճիւմլէ մաղրուր վէ միւթէքէպպիրլէր հազզընտա ճարի օլան գանուն նէ տիր : Էմս . 16. 18 :

7. Ալլահըն խալիս գուլլարլնա մախսուս օլան խուսուսի ախլազի սըֆէթ նէ տիր : Այէթ 7 : Իսթիգամէթլէ հարէքէթտէն օլ տէրէճէ մաղարրաթ հուսուլէ կէլի՞րմի քի ատէմլէր անսա րազիպ օլմասընլար : Էօլէ իսէ Ալլահա թէվէքքիւլ էտէն սալիհին եօլրնը քի՞մ վէ նէ վէճհլէ թէսովիյէ էտէր : Մատթ . 6. 33 :

8. Հիւքմու մուգայազա գէմանլէրինտէ սալիհլէր նէյէ մունթաղըր օլուրլար : Այէթ 8 : Անըն իսմ ու պիքրինէ տա՞իր անլէրին ճանլարընըն արզուսը նէ տիր : Իգահ . 4 :

9. Իլահինին Զընձը այէթինէ նազարէն , փէցլամպէրին Ալլահա օլան արզուսը նէ իտի : Ալլահըն իղհար օլունմասընը նէ սէպէպտէն արզուլայօր իտի : Այէթ 9 : Ալլահըն հիւքմէրինին զահիր օլմասընըն նիչէ տէֆ'ա շէրիրլէրէ թէսիրի նէ օլուր :

40. Շէրիրէ լու թփ կէօսթէրիլմէսի անտէ հա՞ .
'աքսի թէ՞սիրի հասրլ էտէր : Ալլահըն լութֆընտան
նաշի քէնտիսինէ իհսան օլունան հուրրիյէթի նա՞սրլ
սու՞ ի իսթիմալ էտէր : Այէթ 40 : Պիր քիմաէ Ալլա-
հըն քէնտինէ իհսան էյլէտիյի հուրրիյէթի քէնտի
զէվգ ու սէֆասընա գուլլանըրսա , Ալլահ հագգրն-
աա նէ՞ Փիքրէ զահիպ օլմուշ օլուր : Այէթ 40 ըն
սօն Փրգրասը : Ճէնապ ը Հագդա թէվէքքիւլ էթմէ-
յէ տա՞իր սահիպ ի Մէզմուր նէ՞ գանուն զիքր էտէր :
Մէզ . 418 . 9 :

Իղան

1 . Փէյղամպէրին նազար ը միւթալս'ասը էօնիւնտէքի վա-
գըթ՝ պէնի իսրայէլին կիւնահլարը սէպէպինտէն էսարէթ-
վէ սա՞իր միւճազաթա տիւչար օլուգտան սօնրա , 'ագըպէթ-
ձէնապ ը Հագդա րիւճու՛ էտէճէքէրի մէ՛ուտ վավըթ տըր :

2 . Ալլահըն՝ շէհրէբինին էթրաֆընտա պուլունան թաշ
հիսարլարա թէվէքքիւլ էտէն տիւշմէնլէրի քէնտիլէրի էմ-
նիյէթտէ սանըրլար : Ճէնապ ը Հագդ , քէնտի գավմընա խէ-
լսա վս'տ էթմէքլէ՝ անլէրի քեամիլէն թէ՛մին էտէր :

3 . Պէնի իսրայէլին պաշլըճա կիւնահը Ալլահըն էմրէբինի
հըֆլ էթմէքտէ սէպաթ կէօսթէրմէլէրի իտի : Լաքին
պունտան սօնրա Ալլահա 'իպատէթ էթմէք պապընտա 'ագտ
էթտիքլէրի 'ահար հըֆլ էտէճէքլէր իտի :

4 . Կէրչէքտէն տինտար օլան պիր քիմաէ , Ալլահըն հիւքմ-
լէրինին շէրիրլէրէ քեամիլէն կէօսթէրիլմէսիյլէ կիւնահըն
տէք' ու իզալէ օլունտըղընը կէօրմէյէ արզու էտէր , շէցյլէ
քի շէրիրլէր ճէնապ ը Հագդը զիքրլէ շէրի'աթընա իթա'աթ-
էթմէյէրի էզրէնսինլէր :

Պէջէս+ շակէրուլէր էլէ իսահաւարըն մի-նաւա՛ս էրէճէ+
լէրէ մէ՞նլէր :

Իշպու իլահիյի , պէնի իսրայէլ Պահը ը Ահմէրտէն կէչտիյի
զէման Մովսէս վէ նէպիյէ Մարիամըն օգուտըգլարը իլահի
ելէ մուգայէսէ էյլէ : Խուր . 45 . 4—21 :

ԻՒԶԻՒՆՑԻՒ ՏԵՐՈ, ՅՈՒՆՎԱՐ 17

ԱԵՐԻՄՈՉԼՐԳ = ԵԱ. 28. 4—13.

ԵԱ. 28. 5—7 այենլէրէ եղաներ եւլէ :

Այեն է ուրիշ . Շէրապ իսթիհղա էտիծի վէ միւսուքիր ղավղաճը աըր , վէ անա միւսպթէլա օլան 'ազգիլ տէյիլ աիր : Էմա . 20. 4 :

Հաջնա իշխառէ օդուանաճան այենլէր

Եփրեմին համագաթը . Ովս . 7: Անըն տիւչար ը միւճաղութօլմասը . 4 Միւլ . 17. 5—23: Նոյըն մէզմնւմ հալի . Թէք . 9. 20—25: Պէքրիլիյին կիւնահ օլմասը . ԵԱ. 5. 11—25: Այլդ Խրիսթիյան . Քօմ. 43. 11—14: Յիսուս Քրիստոսըն իխթար ու նասիհաթը . Ղուկ . 22. 34—38:

Առ-հասարեն

Եսայի քիթապընըն իշպու եիրմի սէքիղինձի պտապընտա փէյղամպէր Սամարիա չէհրինին կիւզել մէզգի'ինի , էհալիսինին ախլագի ֆէստատը , Ճինայէթլէրի վէ սէրխոշլըդը իլէ մուգտապէլէ էտէրէք անըն իւզէրինէ կէլէճէք պէլայը խապէր վէրիյօր : Աէյյահլարըն գավինճէ պիւթիւն Ֆիլիսոթին պէլտէսինտէ Սամարիա՝ մէզգի'ի' հիւսնիւ վէ հարպա միւսթա'իտ օլմասը Ճիհէթիյլէ էմալըըլ աըր : Իշթէ պու տէրստէ , կիւզէլ , ֆագտթ ախլագճա պօզուգ վէ ֆատըդ օլսն չէհրին իւզէրինէ կէլէճէք պէլատան պահս օլունմըշ աըր :

Առ-ալէր

1. Սամարիանըն կիւզէլլիյլէ իֆթիխար էտէնլէր հա՞նկը կիւնահա միւսպթէլա իտիլէր : Զօդ իւզիւմ հասըլ էտէն պիր մէմէքէթտէ էհալի նէյէ միւսպթէ-

լա օլուր : Եկեր պու կիսի պիր շէնրտէ սաքին օ-
լանլար սէրխօչլըդա միւպթէլա օլուրլար իսէ , օրա-
տա օթուրմագ ատէմէ պէլա՞ մուճիպի մի , եօսա
պէրէքէթ մուճիպի մի տիր :

2 . Փէյղամպէր սէրխօչլըդա միւպթէլա օլան է-
հալինին պիւս պիւթիւն խարապ օլմալարընը նէյէ՞
պէկզէտիյօր : Այէթ 2 :

3 . Փէյղամպէր Սամարիա սէրխօչլարընա նէ՞ թէհ-
տիտ էտիյօր : Այէթ 3 :

4 . Միւսքիրաթ իսթիմալը րու"էսա ի րուհանի-
յէի նէ՞ հալէ կէթիրիր : Այէթ 7 : Իզահ . 4 :

5 . Սէրխօչ օլանլար նա՞սըլ մէնֆուր հալէ տիւ-
շէրլէր : Այէթ 8 :

6 . Իշպու տէրսէ մախսուս այէթ ի քէրիմէ շէ-
րապըն թէ՞սիրինէ տա"իր նէ՞ էօյրէտիր : Ճ . Մու-
խաթարալը պիր նէմնէտէն սաղընըր կիպի տա"իմա-
անտէն սաղընմաղը էօյրէտիր :

7 . Յիսուս քէնտի զուհուրընա մունթազըր օլան-
լարըն նէտէ՞ն սաղընմալարընը էմր էթտի : Ղուկ .
24 . 34 :

Իշպի

'Իշրէթ գուլլանմագ 'ատէթի տտէմէ էզյլէ պիր հէյ'էթ-
վէրիր քի տին մու'ալլիմէրինտէն նէ ումուլըր , նէ տէ անէրէ
ետագըշը : Իշպու 'ատէթի ինստանտա պիր տին մու'ալլիմինին
ախլագընա ետգըշմոյցան վէ ատէմէր 'ինտինտէ ճալիպ օլմագ-
տան զիյտտէ մէքրուհ օլան սա"իր պէտ խույլարըն զուհու-
րընա պա'իս օլուր : 'Իշրէթ գուլլանմագ 'ատէթի տտէմի հագ-
գը թէշիս էթմէք , վէ իճրտ ի հաղգանիյէթէ տա"իր պիլ-
ֆի'իլ սա"իրէրէ եօրնէր կէօսթէրմէք պապընտա զայր ի մուգ-
թէտիր պիր հալէ կէթիրիր : Շէրապտան մաղլուզ պիր քիմնէ

քենտի վիւճուտինի թէմիզ հալտէ սագլամաղա պիլէ գտտիր օլամաղ։ Տին խօճալարընըն՝ ինսանլարը հայաթ թարիգինէ իրշատ էտէճէք եւրտէ, մուրտար խույլարա միւպթէլս օլմալսրը նէֆրէթ օլունաճագ պիր շէյ տիր։

Պէջէւ+ շակէրուէր էլշ խօճալարըն միւնալա'ա էրէճէւ-լէրէ մէջէլշէր։

Ճէնապը Հագդըն իւղիւմ հասրէտէն մէմիչքէթլէր կիպի խասութէն կիւզէլ եարաթմը ուտրղը մէմիչքէթլէրտէ ՚իշրէթ' ատաթ ը մէքրուհէսինին միւնասէպէթսիզլիյի նազար ը միւթալա'այտ ալընա։ Եճտատտան Նոյըն քենտի պաղընըն շէրապընտան իչիպ սէրիօշ օլմասըլլէ քիւչիւք ողլու թարտաֆընտան տիւչար օլտրղը հագարէթ նազար ը իթիպարտ ալընա։ Թէք. 9. 20—26։ Շերտապ իչմէմէք իչիւն պիր խրիսթիյանին նէ սէպէպի օլտրղը (Թօմ. 14. 21), վէ ՚իշրէթին սու՞ի նէթիճէսի (Եմ. 23. 21), քէղաղիք շէրապ իլէ մէսթ օլմանըն (Եմ. 23. 29, 30) նէ կիպի համագալթ օլտրղը միւթալա'ա օլունա։

Տէօրտիինձիի Տէրս, ՅՈՒՆՎԱՐ 24

**Եղեկիանըն տու'ասը վէ դուրթու-
լլըր = Ես. 37. 14—21 33—38։**
Ես. 37. 15—17 այէլլէրէ եւուէր ելէ։

Այէն է Քերիմ. Սալիհէր ֆէրեատ էտէր, Բապուտախի անլէրի տինկլէյիպ, ճիւմլէ մուզայազալարընտան խէլաս էյլէր։ Մէզ. 34. 17։

Հաջուա իշնուէ օդունաճաբ այէլլէր

Աշուրիւէրին Եէհուտիյէյէ հիւճումը. 4 Միւլ. 18. 13—16, Ալլահըն Յուդայտ խէլաս վա'տը. Ես. 37. 1—7։ Հէյքէլին թագտիսի էսնասալնտա Սողոմոնըննիյաղը. 3 Միւլ. 8. 22—30։ Մէլիք Սեդէկիանըն Երեմիայա միւրաճա'աթը. Երեմ. 37.

4—10 : Առաջին մուղայտագու գէմանընտա մէոլէյի . Աէզ . 421 .
Ալլահա թէլէքքիւլ էթմէնին նէթիճէլէրի . Ես . 40 . 28—31 .

Մուշտարեկներ

Աշուրիլէր Եէհուտիյէյէ հիւտումլէ անըն միւսթահքէմ շէհըլէրինի զապիթ էթմիշլէր իտի : 'Աղիմ մուղայտագու զէմանընտա մէլիք Եղեկիա Սենեքերիմէ խարած եախօտ ֆիտիյէ կէօնտէրմիշ, վէ հալթթա կէօնտէրտիյի մէպլաղըն մըդտարընը չողալթմագ իշիւն հէյքէլին գտփուտընտաքի ալթունը քէսիպ չրդարմըշ իտի : Ֆագամթ Սենեքերիմ պուդատարըլէ գանի' օլմոյըպ Երուսաղէմին տափի թէսլիմ օլմասընը թալէպ էթմէք իշիւն քէնտինին աէր'ասպէրինի կէօնտէրտի : Մէլիք Ալլահըն հուզուրընտա թէվազու' եյլէտի, վէ Ալլահ Սենեքերիմի քէնտի նէփունի մուխաթարատան միւտաֆա'ա իշիւն տիկէր պիր թարաֆա տէօնտէրտի : Սենեքերիմ Եէհուտիյէտէն այրըլուրդը զէման Եղեկիայա պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ հէր հալտէ 'ավտէթլէ Երուսաղէմի զապիթէտէնէյինի պէյան էյլէտի : Իշպուտ տէրստէ Եղեկիանըն մէքթուպը ալմասը իւզէրինէ նէ մնւամէլէտէ պուլընտըզը հէքեսոյէ օլունուր :

Առաջաւելք

1. Եղեկիա մէքթուպը նէ եափտը : Էօյլէ եափւմասընըն մանասը նէ իտի :

2. Եղեկիա քէնտի տու՛ամընտա Ալլահը նէ եօլիէ թէվսիփ էտիյօր : Ալլահը պէօլէ թէվսիփ էթմէսինտէ ֆիքրինտէ օլան իքի միւլահազա նէ օլմալր իտի : Ալլահ նէրէտէ սաքին օլուր : Սենեքերիմին մէքթուպընտա նէ վար իտի քի Եղեկիանըն Ալլահըն խալիգիյէթինի իզրար էթմէսինէ սէպէպ օլտու : Այէթ 16 :

3. Մէքթուպտա քիմէ շէթմ օլունմըշ իտի : Այէթ 17 :

4. Եղեկիա Աշուր մէլիքլէրինին դալէպէլէրինէ ապահու նէ ի'թիրաֆլարտա պուլունույօր : Այէթ 18 :

5. Իշպու մէլիքլէր զապթ էթափլէրի մէմլէքէթ-
լէրին իլահլարընա նէ՞ եափմըլար իտի : Նէ՞ սէպէպ-
տէն իշպու մէմլէքէթլէրին իլահլարընա , պիր կէօ-
նէ պէլատան գօրգմայտրադ պու սուրէթլէ մու'ա-
մէլէ էտէ պիլիբրլէր իտի : Այէթ 19 :

6. Էկէր Սենեքերիմ Եէնուտիլէրին տինլէրինի
խղալէյէ զայր ի մուզթէտիր օւսա իտի , էթրաֆտա
պուլունան զավմլարըն ֆիքրլէրինտէ նէ՞ թէ՞սիր
հասըլ օլաճագ իտի : Ալլահըն Երուսաղէմի գուր-
թարմագ պապընտա միւտախէլէ էթմէսի իչիւն Ե-
զեկիա թարաֆընտան զիքր օլունան էն գուվլէթլի
սէպէպ նէ՞ տիր : Այէթ 20 :

7. Իշպու տու'այա Ալլահ նէ՞ եօլ իլէ ճէվագ
կէօնտէրտի : Այէթ 21 : Տու'ա 'արզ օլունտըզը զէ-
ման Եսայի հազը՞ր մը իտի :

8. Եզեկիայա՝ իճրասը Սենեքերիմէ մուհալ կէօ-
րիւնէճէք հա՞նկը վա՛տ էտիդտի : Այաթ 33, 34 :
Իշպու ճէվապ տու'այա մութապը՞գ մը իտի :

9. Քիմ իչիւն Ալլահ միւտախէլէյի վա՛տ էտի-
յօր : Այէթ 35 : Այէթ իքէրիմէտէ նէ՞ պէլիի թէ՞մի-
նաթ վար տըր : Ճ . Ալլահըն սալիհլէրին տու'ասը-
նը տա՛իմա իշիտիպ անլէրէ մու'ալինէթ էտէճէյի :

10. Երուսաղէմին մուհասէրէտէ ալընմասը իքին-
ճի տէֆ'ա նէ՞ եօլ իլէ մէն' օլունտու : Այէթ 36 :

11. Պունուն իւզէրինէ Սենեքերիմ նէրէյէ կիթ-
տի : Այէթ 37 :

12. 'Ազըպէթի նէ՞ օլտու : Ա. էթ . 38 : Գաթիլ-
լէր հա՞նկը տիյարա ֆիրար էթտիլէր : ՕԼ տիյար
Նինիլէնին հա՞նկը թարաֆընա տիւշէր :

Խոշն

1. Եզեկիա մէքթուպը Յոտպպըն Հուզուրընտա աչմասըյլէ
քէնախնին հիսոս ի իհմէյաճընը իշաք , վէ մուհարրիր ի մէք-

թուպտանն Ալլահըն ինթիգամ ալմասընը թալէպ էյլէտի,
վէ իշպու մու'ամելէսիյլէ եալընը միւշքիլաթըն սէպէպինի
տէյիլ, թէսվիյէսինի տախի Ալլահա իհալէ էտիպ օրատա
պրագտը:

Պէօյէ+ շնէրուց էլէ խօհալուըն դանալու'ա էրէճէ+
լրէ հէլլէլը :

Տու'ա էթմէնին քեար ը 'ագըլ օլմուը : Դաւիթին 'ագիլանէ
արևմուրը 'ամէլի, Մէղ. 56. 3: Իշպու տէրստէ զիքը օլունան
իքի մէլիքլէրտէն հա՞նկըլունըն Ալլահըն 'ինայէթինի մէ' մուլ
եթմէլէ տահա զիյատէ սէպէպի վար իտի, վէ նէ՞ սէպէպ-
տէն: Քէնտի լ'յագաթ ու մէզիւյէթլէրինէ հատտէն աշըրը
Եթիպար էտէն տաէմէրին իշլէրինտէ հիւքմ սիւրէն գա՞ի-
տէ ի'ումումիյէ, իմ. 16. 18: Իքի մէլիքլէրտէն հէր պիրին-
տէ կէօրիւլէն էն մուհիմմ խասպիյէթ :

Պէշինձի Տէրս, ՅՈՒՆՎԱՐ 31

Էլէմ չէքէն Խէլապեար *

Ես. 53. 4—12:

Ես. 53. 3—5 այէնիւրէ եւուեր ելէ :

Այէն է +երէմէ . Բապպ ձիւմէմիզին կիւնահընը
Անա եիւքլէթարի : Ես. 53. 6:

Հաֆըն էնուոէ օչունահաէ այէնլը :

Թապպին պազուսը . Ես. 51. 9—11: Փիլիպպոս վէ խտարմ.
Ա'մալ. 8. 26—40: Դաւիթին էլէմի . Մէղ. 22. 4—18: Ին-
սանլորըն խէլասը իշին վէրիւն ֆիտիյէ . 1 Պետ. 4. 4—25:
25: Քիւտուսըն վէմին իւզէրինտէ մէ' մուրիյէթ ի մազիյէ վէ
միւսթագպէլէսի . 'իպը. 9. 27, 28: Կէօրիւլէճէք սէմէրէլէր .
Ես. 52. 7—15:

Մո-ժառակէ Դ-

Ա'մալ ը Ռուսուլ քիթապընըն 8 ինձի պապընըն սօն գըս-
մընտա Երուսաղէմտէն վաթանընա 'ավտէթ էթմէքտէ օլան

Հապէշլի խատըմա տա՛իր պիր հիքեայէ վար տըր : Մէզքիւր
հիքեայէտէն անկլաշըլտըլղընա նատարէն խատըմ օ զէման իշ-
պու տէրսին մէվզու՝ ը պահսը օլան պապը օգումագտա իտի :
Եմնա ի բահտէ խատըմ իլէ պիրլշմիշ օլան միւպէշլիր ֆի-
լիպպոս օլ միւնասէպէթլէ անա Յիսուսը թէպշիր էյլէտի .
շէօլէ քի իշպու տէրստէ էլէմ չէքէն Խէլասպեարըն , պիրի
Քրիստոսըն պիզզաթ հայաթընտա կէօրիւլէն , տիկէրի տախի
Եսայի թարաֆընտան իխպտը ը փէյղամպէրանէ սուրէթիյլէ
զեքը օլունան եվսաֆընըն իքի թա՛րիֆի վար տըր :

Սոս"ալլէք

1. Իշպու տէրսին պիրինձի այէթինտէ էլէմ չէ-
քէն Խէլասպեարըմըզ Քրիստոսըն հայաթընա տ"աիր
նէ իմա վար տըր : Իզահ . 1 :

2. Իքինձի այէթտէ էլէմ չէքէն Խէլասպեար Յի-
սուսըն հա՞նկը էվսաֆ ը մախսուսէսի զիքը օլուն-
մըշ տըր : Յիսուսըն մէնսուպ օլորզը 'ափ' լէ հադ-
զընտա եէհուտիլէր 'ալ էլ 'ումում նէ էֆքեարտա
իտիլէր : Ֆէրիսիլէր Յիսուսըն վաթանընա տա՞իր
հա՞նկը սու"ալը սօրոուլար :

3. Ծէ"իսլէրին Քրիստոս հազգընտա էֆքեարը
նէ իտի : Այէթ 3 : Յովհ . 7 . 48 :

4. Ատէմլէր Քրիստոս հազգընտա նէ կիպի եան-
ըշ էֆքեարա զահիս օլտուլար : Այէթ 4 : Ատէմլէր
նէ զէման Քրիստոսը Ալլահ թարաֆընտան վու-
րուլմըշ 'ատտ էյլէտիլէր : Մատթ . 27 . 39 , 40 :

5. Քրիստոս նէ կիպի միւճազաթա տիւ չար օլ-
տու : Այէթ ի քէրիմէյէ միւրաճա'աթ օլունա :

6. Փէյղամգէրին գավլինձէ հէփ ատէմլէր հա՞ն-
կը կիւնահը իշէմիշէր տիր : Այէթ 6 :

7. Յիսուս նահագգ մու'ամէլէյէ տիւչար օլտր-
ը զէման նէ վէճհէ հարէքէթ էյլէտի : Այէթ 7 :
Յովհ . 1 . 29 : 1 Պետ . 2 . 23 : Յիսուս պու խու-
սուստա քէնտի շակիրտլէրինէ նէ էօրնէք վերտի :
Մատթ . 27 . 14 :

8. ՆԷ ՃԻՇԵԹԼԵ ՅԻՍՈՒՍԸՆԻ ՆԷԱԼԲԻՆԻ ՊԵՋԱՆԻ ԷԹՄԵՔ
ԳՈւԹՐԵԹԻՄԻԳԲԻՆ ՄԹՓԵՎԳԲԻՆՏԵ ՄԻՐ ՄԷՆԲԼԵ ՊԻՎՐ :
Վահ. 7. 9. 14. Մէղ. 22. 30 :

9. Քրիստոս ՆԷ ԿԻՎԻ ՔԻՄԱԷԼԵՐԵ ՐԵԳԻԳ ԷՄԻԼ-
ԹԻ : Այէթ 9. Է՛՛ ԼԻՎԱՄԻՆՏԵ զէնկին իլէ պուլունա-
ճաղընա տա՞իր օլան իխպար ը փէյղամպէրանէ նա՞-
սրլ իթմամ օլունտու : Մատթ. 27. 57—60. Իշ-
պու հիւրմէթէ նԷ սէպէպ կէօսթէրիլմիշ տիր : Ա-
յէթ 9 :

10. Ռապպ անը ԷԼԷՄԷ ՄԻՒՀՈՐ ԷԹՄԷյէ նԷ սէ-
պէպտէն րազի օլուն : Իգահ. 3. Ալլոհըն պուրատա
դիքր օլունան րիզասը նԷ տիր : Էֆ. 4. 6 :

11. Յիսուս քիմի՞ թէպրիյէ էտէր : 1 Պետ. 2. 24 :

12. ԷԼԷՄ չէքէն իշառու մուգատտէս Զաթըն միւ-
քեափաթը նԷ տիր : Փիլիպ. 2. 9, 10. Սիզին եէ-
րինիզէ ԷԼԷՄ չէքէն Զաթա տօղրու նԷ հիսս էտէր-
սինիզ :

ԽՉԱՆ

1. Առևալըն սուրէթ ի իրատընտան Փէյղամպէրին վէրտիյի
խապէրէ հիշ քիմսէնին ինանմատըլը անկլաշըլմագտա տըր :
Ռապպըն պազուաը հիշ քիմսէյէ աշիքեար օլմատը : Իշթէ
ասըլ շէքվա պու տըր : Քրիստոս՝ Մէսիհ վէ Խէլասքեար իսէ տէ,
անտ պագանլար մէ՛ մուրիյէթինի պիր շէյ եէրինէ գօմայօր-
լար : Տիւնեափէրէսմ օլան քիմսէլէրին հալի իշթէ պու տըր :
Անլէր ատէմլէր 'ինտինտէ հագիր վէ տէրտ սահիպի պիր քիմ-
սէյի Խէլասքեար մագամընտա գապուլ էթմէք իսթէմէզէր :

2. Եսայի Փէյղամպէր՝ քիթապընըն պիր չօգ գըսըմլարըն-
տա Քրիստոսըն տիւնեատա իճրա էտէճէյի իշտէն, քէնտի
մէլէքիւթիւնիւ տիւնեատա նէշը ու իշտն էթմէպինին ուսոււ-
լընտան, մէլէքիւթիւնտէն նէշէթ էտէճէք սէլամէթ վէ սա-
տատէթտէն օլ գատար չօգ պահս էտէր քի, չօգ տէֆ'ա ին-
ճիլի Փէյղամպէր նամըյլէ եատ օլունուր :

3. Կիւնահքեար ինսան Ճինսինէ օլան մուհապպէթ ի իլա-
հիյէ ինսանըն եէկեանէ վասըթա ի խէլասը օլան հէփ պու
էլէմըլէրին սէպէպի իտի :

Պետքու շանկուած էլե խօսալսրըն մի-նալու' ա էրէնէ+
լէրէ մէս"էլելէր .

Մովսէս իլէ Յիսուս Քրիստոսըն թալիմոթը արասընտա-
քի Փէրգ : Յովէ . 1 . 17 : Դալ . 3 . 24 : Շէֆա'աթ էյլէտիյի
քիմսէլէր իշիւն Քրիստոսըն միւտտէթ ի շէֆա'աթը : 'Իպր .
7 . 25 : Մուհապպէթտէն նէշ'էթ էտէն իթա'աթ : Յովէ .
14 . 23 , 24 : 1 Յովէ . 2 . 3—6 : Քրիստոսըն շէրի'աթը ը մու-
սէլիյէնին մաֆէվգինտէ օլան մաթլուպաթը : Մատթ . 5 .
20—48 :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԵՐՈ , ՓԵՏՐՎԱՐ 7

Լաթիֆ տա'վէթ = Ես . 55 . 1—13 .

Ես . 55 . 6—8 այէնէրէ էշոնէր էյլէ :

Այէն է ուրէմէ . Բապպ պուլունա պիլիր իքէն ա-
նը արայընըգ , եազըն իքէն անա տու'ա էտինիգ :
Ես . 55 . 6 :

Հաջուա էնինու օդո-նահանդ այէնէլէր

Յիսուսըն պէյան էթտիյի միւպարէք հալլէր . Մատթ . 5 .
1—12 : Խայմէ պայրամընտա Քրիստոսըն 'ումումա օլան տա'-
վէթի . Յովէ . 7 . 37—39 : Հայաթ էքմէյի . Յովէ . 6 . 35—
58 : Դաւիթի իլէ 'ագտ էտիլէն 'ահս . 1 Թէվ . 17 . 7—27 .
Ճէնապ ը Հագգըն թա'իփէլէրէ շէֆագաթը . Ես . 66 : Ալլ-
հըն քէնտի գավմընա իհսանլարը . Միք . 7 . 16—20 :

Մուհապպէթ

Պունտան էվլէլքի տէրստէ Խելասքեարըն ինսանլար ուղ-
ըընա շէքտիյի էլէմլէրտէն պահս օլունտու : Էլլի տէօր-
տիւնճիւ պապտա պօլ պօլ պէրէքէթլէրէ նա'իլ օլա-

ճաղբնա տա՞իր խսրայէլէ պիր վա՛տ էտիլմիշ տիր Խշպու պէրէ-քէթէր հազըրը լանմըշ օլմաղլէ 55 ինձի պապտա գավլմ կե-լիպ անլէրի ագչէսիդ սաթուն ալմաղա տա՛վէթ օլունուցօր թագարիմ օլունան նի՛մէթ ու պէրէքէթէր Խէլասքեարըն է-լէմէրի վասըթասըլէ թէտարիք օլունմըշ օլուպ , անլէրի թէմէթթէր էթմէնին շարժ ը մութլագը թապպըն պէրէքէթ-էրինի ալմագ իշխն տէրունի պիր իման տըր : Մէզքիւր ի-ման վէ մուհապպէթին տէրունի շէվգիյլէ ալթուն վէ կիւ-միւշլէ իճրա օլունամպյան շէյլէր իճրա օլունուր : Խշպու տէրստէ զիքը օլունան իխթար ու նասիհաթլար իլէ տա՛-վէթէր Ճանըն իհթիյածը ելէ թէնին իհթիյածընըն պիրի պիրէրինէ միւշապէհէթլէրի իւզերինէ միւէսսէս տիր : Իքի-սինին տախի իհթիյածաթը թէսվիյէ օլունմալը տըր . թէնին իհթիյածը թապի՛ աթընա մուվաֆֆը օլան մատտի դըտա , Ճանըն իհթիյածը տախի Ճանա միւնասիպ օլան մա՛նէվի զըտա ելէ թէսվիյէ օլունմոլը տըր : Պիւթիւն Գիթապ ը Մուգատտէստէ Ճանըն իհթիյածաթընը թա՛րիփինտէ գուլանըլան 'այ-նի քէլիմէլէր գուլանըլմըշ տըր :

Առաջակեր

1. Այէթ 1 տէ սուսըզլըգ թա՛պիրիյլէ ինսան-լարըն հա՞նկը իհթիյածը պէյան օլունմըշ տըր : Ագչէսիդ սաթուն ալմագ խուսուսընտաքի թէքլիֆ իլէ րուհանի պէրէքէթլէրէ նա՞իլ օլմանըն վասը-թասընա տա՞իր հա՞նկը խուսուս էօյրէտիլիր : Էկէր Փագր ու զարուրէթ պիզի Ալլահտան րուհանի պէ-րէքէթլէր ալմագտան մէն' էթմէզ իսէ , անը նէ շէյ-մէն' էտէր :

2. Ումուր ը տինիյէտէ ինսանլար նէ՞ եօլ իլէ նաֆիլէ էմէք սարֆ էտէրլէր : Կիւնահքեարլար լութֆա նա՞իլ օլմագ իշխն քիմի՞ տինկլէմէլի տիր-լէր :

3. Այէթ 2 տէ իմա օլունտըզը իւզրէ Ալլա-հըն Դաւիթ իլէ 'ագտ էլլէտիյի 'ահաըն խիւլասասը նէ՞ տիր : 1 թէվ . 17. 13, 14 իւ , Մէզ . 89. 30—36 իլէ մուգայէսէ էյլէ :

4. Այէթ 4 տէ զիքը օլունան շահիտ քի՞մ տիր : Յովհ . 18. 37. Վահ . 4. 5 :

5. Այէթ 5 տէ հանկը միլէթլէր իմա օլունուր : Զիքը օլունան իւմմէթլէր քիմէ գօշաճազլար : Իզահ 1 :

6. Խնսանլարը՝ Բապպը շիմտի արամազա թէշվիդ էթմէքլէ հանկը թէհիքէ իմա օլունուր : Այէթ 6 :

7. Այէթ 7 տէ Բապպըն մէրհամէթլէրինէ նա՞իլ օլմագ արզուսընտա պուլունանլար իւզէրինէ հանկը շարթլար վազ' օլունմըշ տըր : Ֆէսա եօլարընըզը թէրքլէ Բապպա րիւճու' էթմէզ իսէնիզ, աֆվա նա՞իլ օլմագ իչիւն պիր իւմիտ վա՞ր մը :

8. Խէլաս թարիգինէ տա՞իր խնսանլարըն էֆքեարը Ալլահն էֆքեարընտան նա՞սըլ ֆարզլը տըր : Այաթ 8, 9 : Իզահ 2 :

9. Եէրի մահոււլտար գըլմագ իւզըէ եաղմուրը քիմ կէօնտէրիր :

10. Խնծիլի՝ խնսան ճինսինէ քիմ կէօնտէրիր : Ճէնապ ը Հազգ խնսանլարըն խայրը իչիւն հէմ եաղմուրը հէմ տէ քէնտի քէլամընը կէօնտէրտիյի զէման անլէրին հէր պիրինին մէմուր օլտըգլարը իշի իծրա էտէճէքլէրինէ տա՞իր շիւպհէ վա՞ր մը :

11. Այէթ 12 քիմլէրտէն քինայէ տիր : Նէ եօլտա չըգաճազլար :

12. Իլահի գուտրէթին նիշանը նէ՞ օլաճագ տըր :

Իշահ

1. Միլէթլէր քէլիմէսի 'ալ էլ 'ումում թա՞իֆէլէր մանաօընտա գուլանըլըր : Խորայէլ անլէրի թանըմաղ իտի իսէտէ , եէր եիւզիւնտէ միւնթէխապ գավմ սըֆէթլիլէ անլէրին Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կէլմէլէրինէ վասրթա օլտու : Պունունլէ պէրապէր խորայէլ տէյիլ, ֆագաթ խորայէլին Ալլահը հէփ իւմմէթլէրին քէնտինէ գօշմալարընա սէպէպ օլտու :

2 Խնսանլարըն էֆքեարը իլէ Ալլահըն էֆքեարը արասընտա խէլսա թարիգինէ տա՞իր տա՞իմա շու ֆարգ վար տըր քի , խնսանլար քէնտի ֆազիլէթլէրիլէ խէլա՛ը սաթուն ալ-

մադ իսթէտիկլէրի հալուէ , Ալլահ անլէրին քեաֆֆէ ի ֆազիէթլէրինին քէնտիլէրի օլ գտտար պէօյիւք պիր 'աթիյէյէլ է լոյրդ էտէմէյէճէյինի կէօրիւր , Ալլահ ճէննէթի սաթան պիր տիւքքեանձը տէյիլ տիր :

3. Այէթ 12 տէ Իսրայէլին Մըսըրտան խուրուձը պէնի Իսրայէլին կիւնահ էսարէթինտէն գուրթուլմասընա պիր միալ մադամինտա զիքը օլունմըշ տըր : Պիւթիւն 'ալէմին Յիսուս Քրիստոս իլէ մէօրուր օլաճաղը կիւնէ գատար պուշէյ քեամիլէն իթմամ օլունմայաճագ տըր :

4. Թատպի՛ի 'ալէմին գավա՛իտինի տահա էյի ակլամագ վէտնը հիւսն ի իսթի՛մալ էթմէք ինսանլարըն 'ագլի վէ ափւագի թէրագգըլարընտան սյրըլմազ :

Պէջիւտ + շնէրբալէր էլէ խօճալուըն միւնալս' տահէնէւլէրն մէ՞ "էլէլէր :

Ինձիլին մէճճանէն իհսան օլունան լութֆ ու պէրէքէթլէրինի հիւսն ի իսթի՛մալ էթմէք ֆարզը : Եկէր խէլսասնա՛իլ օլմանըն շարթը ֆազիլէթ ի շախսիյէ օլսա իտի , հիշպիր քիմսէ անը էլէ կէթիրէմէզ իտի : Զէմինին սօն կիւնլէթինտէ վագը՝ օլաճագ մէսէրէթ վէ սա՛տէթէ տա՛իր գէյզամզէրանէ իխալարլարըն 'ատէտ վէ թէնէվվիլ'ի :

ԵԷՏԻՆՃԻ ՏԷՐՍ , ՓԵՏՐՎԱՐ 14

'ԱՀՄ ը ՃԵԹԻՄ + ԵՐԿՄ . 31. 27—37 :

Երեմ . 31 . 33 , 34 այէնլէրն էլուէր էյլէ :

Այէն ի ուրիշ . Զիւնքի 'իսեանլարընը 'աֆվ էտէճէյիմ , վէ կիւնահլարընը արթըզ խաթրըմա կէթիրմէյէճէյիմ : Երեմ . 31 . 34 :

Հաֆնա էլինորէ օդունաճագ այէնլէր

Ալլահըն վա՛տը . Խուր . 6 . 1—8 . Իշպու 'ահմտան ալընան տէրըլէր . 'իպը . 9 . 1—15 : Ալլահ թարաֆընտան թա՛լիմ օլունանլար . Յովհ . 6 . 44—47 : Քեահին ի ա'զամ . 'իպը . 10 . 16—27 : Էպէտի 'ահմ . Ես . 54 . 7—10 : Գաւիթին տինտարըլը . Մէզ . 40 . 1—8 :

Առաջադրութեան

Եսայինին կէչէն տէրստէ զիքը օլունան իխպարամթը գտնված թէպիղ էթմէսինտէն իշպու իխպար ը փէյղամպէրանենին Երեմիա թարաֆընտան թէպիղ օլունմասը զէմսնընագտատը տգալի 100 սէնէլիք պիը միւտտէթ կէչմիշ իտի : Միւտտէթ ի մէզքիւրէ զարֆընտա Յուդա զայէթ սէփիլ վէ փէրիշանհալ օլմուշ օլուպ՝ Մըսըր մէմիյի թարաֆընտան թամ'եին օլունմըշ օլան Յովակիմ մէմէքէթտէ սալը թանաթ սիւրմէքտէ իտի : Քիւտանիէրին Երուսաղէմին զապթ վէ Յուդա հիւրիւմէթին մահվ ու իղալէ էտէ ճէրիշընի Երեմիա զաթէն պա էմր ի իլահի իխպար էթմիշ օլուպ, իշպու պապտա տախի գավմըն թէվպէ վէ Յապպա բիւճու էյլէտիյի հալտէ, բապպըն մէրհամէթ վէ ինայէթինէ նահիլ օլաճագլարընը պէյան էտէր : Վա՛տ օլունան իշպու 'ահտ ը ճէտիտտէն հասըլ օլաճագ սէմէրէ անլէր արաւընտա բուհանի հայաթըն արթմասը օլաճագ իտի :

Առաջադրութեան

1. Այէթ 27 տէ պէյթի Խորայէլ իլէ պէյթի Յուդայա տա՞իր նէ վա՛տ էտիլմիշ տիր : Եզեկ 36. 8—11:

2. Ճէնապ ը Հագգ պէնի Խորայէլի նէ^o սէպէպտէն մուղայագա վէ միւճազաթա տիւչար էթմիշ իտի : Երեմ. 44. 22: Իշպու կիւնահքեար ատէմէլէրի պէրէքթլէմէյի նէ^o սէպէպտէն վա՛տ էյլէտի : Երեմ. 24. 6, 7:

3. Այէթ 29 տա զիքը օլունան զարագ ը մէսէլին մանասը նէ^o տիր : Իզահ 1:

4. Վա՛տ օլունան եէնի 'ահտ նէ^o զէման իճրա օլունատու : Իզահ 2:

5. Իշպու եէնի 'ահտ թահթընտա ճարի օլաճագ շէրի'աթա տա՞իր Ալլահ քէնտի զավմընա նէ^o վա՛տ էտէր : Այէթ 33: Քրիստոս իշպու վա՛տը նէ^o սուրէթլէ թէքրար էյլէտի : Յովհ. 14. 26:

6. Փէյղամպէրին գավլինձէ իշպու եէնի 'ահտտան նէ^o սէմէրէ հասըլ օլաճագ տըր : Այէթ 34: Հէփատէմէրին Ալլահը պիլիպ անա իթա'աթ էթտիք-

լէրի զէման հա՞նկը մէլէքիւթիւն կէլմիշ իտիյի իտատի՛ա օլունա պիլիր : Իշպու 'ահտը գապուլ, վէ մէլլքիւթ իւս սէմավաթըն կէլմէսինի թա՛նիլ էթմէք իշիւն ինսանլարըն նէ էթմէսի լազըմ կէլլր : Մատթ. 4. 17 :

7. Մէլէքիւթ իւս սէմավաթա կիրէ պիլմէզտէն էվլէլ Ալլահըն ըունու ինսանլարըն գալպէրինտէ նէ թէպէտիւլ հասըլ էտէր : Յով. 3. 3 : Դաւիթ իշպու թէպէտիւլիւ նէ վէճհլէ թա՛րիֆ էտէր : Մէզ . Յ1 . 10 . Երեմիա անը նէ վէճհլէ թա՛րիֆ էտիյօր : Այէթ 33 :

8. Դաւիթ Յ1 ինձի Մէզմուրտա 'աֆվ տիւէմէք իշիւն նէ սէպէպ իրատ էտիյօր : Մէզ . Յ1 . 3 , 17 : Տաղտա վէրիլէն վա՛զտա իւր էվլէլ նէ մագուլէ քիմսէլէրին միւպարէք իտիթէրի զիքր օլունմըշ տըր : Մատթ . Յ . 3 : Թապպ Յիսուս նէ սէպէպէ պինա"էն քէնտինի խաչլայանլար իշիւն 'աֆվ տիւէտի : Ղուկ . 23 . 34 : Այէթ 34 տէ զիքր օլունտըշնա կէօրէ եէնի 'ահտ իտարէսի թահթընտա վա՛տ օլունան 'աֆվա նա"իլ օլմանըն շարթը նէ տիր : Իդահ 3 :

Իշտհ

1. Քէնտի նէֆալէրինի միւճազաթա միւթահագդ կէօրմէլէն կիւնահքեարլարըն իտտի' ասընճա Ալլահ պէջթի իսքայէլի քէնտի կիւնահլարը իշիւն տէյիլ, անճագ փէտէրլէրինին կիւնահլարը իշիւն թէ՛տիպ էթմէքտէ իտի : "Փէտէրլէր գօրուգ եէտի վէ օղուլլարըն տիշէրի գամաշտը" զարպ ը մէսէլի իշթէ պու ֆիքրտէն նէշէթ էյլէմիշ տիր : Եզեկ . պապ 18 :

2. 'Իպրանիլէրէ օլան ըիսալէնին սէքիղինճի պապընտա իշպու ֆըգրտ պալտատէ մէզքիւր եէնի 'ահտըն Յիսուս Քրիստոսըն գանըյլէ ետիլէն 'ահտա տէլալէթ էթտիյինի իսպաթ էտէճէք սուրէթտէ զիքր օլունմըշ տըր :

3. Կիւնահընտան տօլցյը Դաւիթ կիպի փէշիման օլան , վէ կիւնահտան վաղ կէշէն պիր քիմսէ Յիսուս Քրիս-

տոս վասըթասըյլէ կիւնահ 'աֆվրնա նահիլ օլաճաղբնա էմին
օլա պելիք : Ա'մալ . 10 . 43 : 'իպր . 10 . 26 :

Պէօյէ-+ շահերալէր էլէ խօճալսրըն մի-լալս'ա էրէնէ-
լէրէ մէ"էլէլէր :

'Ահտ ը 'աթիգ իլէ 'ահտը ճէտիտէ մախսուս օլան պէրէ-
քէթ վէ պէլալար : Թէս . 30 . 15—20 : Յովհ . 3 . 16—21 : Եէնի
'ահտըն էպէտի պիր 'ահտ օլտրդը : Այտթ 35—37 : 'Ահտ ը
ճէտիտին հէր ֆէրտին Ալլահ իլէ տօղրուտան միւնաոէ-
պաթտա պուլունտ պիլմէսինէ պա'իս օլմասը : Այէթ 33 :
Եէնի 'ահտըն միյանձը : 'իպր . 12 . 24 : Կիւնահլարըն 'ափվ
օլունմասընըն խարիծի 'ալամէթի գալպ վէ սիյրէթին թէ-
պէտտիւլիւ տիր :

ՍԵՔԻԶԻՆՃԻ ՏԵՐՍ . ՓԵՏՐՎԱՐ 21

Յովակիմին քէօթիւլիւյիւ = Երեմ . 36 . 19—31 :

Եէտ . 36 . 22, 23 այէնլէրէ էլլուն էրէ :

Այէն է +էրէնէ . Պու կիւն էկէր անըն սէտասընը
Եշիտիր իսէնիզ . . . գալպլէրինիզի գաթըլաշտըրմա-
յընըզ : 'իպր . 3 . 15 :

Հաֆնա իշնորէ օդունանդէ այէնլէր :

Թումարըն թահրիր օլունմասը . Երեմ . 36 . 1—8 : Յովա-
կիմին թէրճէմէ ի հալի . 4 Միւլ . 23 . 34—37 . 24 . 1—4 :
Եօշիյանըն վէֆաթը . 2 Թէվ . 35 . 25 , վէ Յովակիմին վէֆա-
թը . Երեմ . 22 . 18 , 19 : Թէվլպէնին միւքեաֆաթը . 4
Միւլ . 22 . 15—20 : Ալլահըն սէտասընը տինլէյիպ իթո'աթ-
էթմէյէ մախսուս սէպէպլէր . Մէզ . 93 : Կէրչէք Ալլահ գօր-
գուսը . 2 Գօր . 5 . 10—17 :

Մուհադուէմէ

Յովակիմ Յուդանըն տինտար մէլիյի Եօշիյանըն պէօյիւք
օղու իտի . Անըն իսմի իլեագիմ իտի իսէ տէ , Մըսըր մէլիյի
Փարաւոն նէխօ անը մէլիք նասպ էյլէտիյի վէման իսմինի
Յովակիմէ թահվիլ էյլէմիլ իտի . 0ն պիր սէնէ աօնկրա Մը-

Ազրկը լարը եէնմիշ օլան Պապէլ մէլիյի Նարուդողնողոսոր
թարաֆընտան՝ ազլ օլունտու : Յովակիմ քէօթիւ ամէլ-
լէրիյէ Յուգա հիւքիւմէթինին մահը ու խարապընը թա-
ճիլ էտէն քէօթիւ մէլիքլէրտէն պիրի իտի : Խշպու տէրստէ
Յովակիմին ձիւմէլյէ Գատիրին իխթար ու նասիհաթլարընը
պիր շէյ եէրինէ գօմատըզը պյան աշիքեար կէօթիւմէթտէ
տիր : Յովակիմ Ալլահա օլան իթա'աթսրպըզընը Երեմիա-
նըն 23 սէնէ միւտտէթինտէ թէպիթ և լիմիշ իտիյի իխպա-
րաթը ը փէյղամպէրանէսինի հավի օլան թումարըն օգունմա-
սը միւնսաւէպէթիյլէ կէօթէրտի . Երեմիանըն իխպարաթը ը
փէյղամպէրանէսինի իշպու նէջը ու ի՛լանը , “Եիմուտէն” կէ-
լէն տիւշմէնին , եա՞նի Պապէլ՝ ասքէրինին Յովակիմին համի-
սինի զաթէն վուրմագտա իտիյի պիր զէմանտա վուգու' պու-
տու : Երեմ . 46 . 2 :

Սուգալէր

1. Ծէիալէր Երեմիա իլէ քեաթիսի Պարուքա նէ՞
չէյին իճրասընը թավսիցէ էթտիլէր : Այէթ 19 : Նի՞-
չիւն մէլիյին անլէրէ նէզա վէրէճէյինի զանն էթ-
ափիլէր : Իզահ 1 : Թումարը եազտըզը զէման Պա-
րուք նէ՞ հիսս էյլէմիշ իտի : Երեմ . 43 . 3 :

2. Պու թումար նէ՞ իտի : Մուգատտէմէյէ միւ-
րածա'աթ օլունա : Ծէիալէր Պարուքը սագընտըր-
տըգտան սօնրա նէ՞ էյլէտիլէր : Այէթ 20 :

3. Մէլիք Յովակիմ իշպու իխպարաթը ը փէյղամ-
պէրանէյի հավի օլան քիթապա տա՞իր խապէր ալ-
մասը իւզէրինէ՝ էվիէլա նէ՞ էթտի : Այէթ 21 :
Անը նի՞շիւն օգութտու :

4. Օ զէման մէլիք նէ՞րէտէ օթուրույօր իտի : Ա-
յէթ 22 : Իզահ 2 :

5. Երեմիանըն իխպարաթը ը փէյղամպէրանէսինի
հավի օլան թումարա մէլիք նէ՞ եափտը : Այէթ
23 : Մէլիք նէ՞ տէյէրէք թումարը եազտը : Ա-
յէթ 29 : Թումար նէ՞ մազսէտէ մէպնի եազրլմրչ
իտի : Այէթ 3 : Թումարըն թէլէֆ էտիլմէսինտէն
քիմ է՞ն չօգ զարար չէքէճէք իտի : Օգունմարընը մէն՝
էթմէք իւզրէ պիր Քիթապ ը Մուգատտէսի եազան
քիմսէ , իշպու մու'ամէլէսի իլէ քիմէ զարար վէրիր :

6. Յովակիմ իխթար ը իլահիտէն միւթէ՛էսսիր օլտո՞ւ մը : Այէթ 24: Մէլիյին նէտէն գորգմասը վաճիպ իտի : Պիր քիմսէ մէլիյին քէնտի էսվապընը եղթարագ իզհար ը խավֆ էթմէսինի նէ սէպէպտէն մէ՞մոււ էտէ պիլիր իտի : Պունա միւմասըլ հալ ու քէյֆիյէթլէրտէ փէտէրի նէ էթմիշ իտի : 4 Միւլ . 22 . 41.

7. Այէթ 25 տէ զիքր օլունան հա՞նկը խուսուս թումարըն եազըլմասը կիւնահընը տահա զիյատէ աղըրլաշտըրըր : Ատէմէրին՝ խայրիսահանէ իխթար ու նասիհաթլարը տիկլէմէքտէն իմթինա՛ էթմէլէրի ախլազլարընըն նէ հալտէ օլուզընա տէլալէթ էտէր :

8. Մէլիք Յովակիմ Երեմիա իլէ Պարուքա նէ էթմէյի գաստ էյլէտի : Այէթ 26: Անէր մէլիյին դազապընտան նա՞սըլ գուրթուլտըլար : Իշպումու՞ամէլէ Յովակիմին Ալլահ հազզընտաքի էֆքեարընըն նա՞սըլ իտիյինի կէսսթէրիյօր : Սօղոս Ալլահա գարշը ձէնքլէշմէք խուսուսընտա նէ տէրս էօյրէնտի : Ամալ . 9 . 5 :

9. Թումարըն եանմասը Երեմիանըն իխպարաթ ը փէյղամպէրանէսինի մահվ ու իզալէ էթտի՞ մի : Այէթ 28 :

10. Րապպ Յովակիմին նէ ձէզա չէքէճէյինի պէյան էլլէտի : Այէթ 30 :

11. Յովակիմտէն պաշզա քիմլէ՛ր տիւչար ը միւճազաթ օլարլար : Այէթ 31: Էկէր փէյղամպէրանէ իխթարաթըր տիկլէմիշ օլսալար իտի , անլէր ձէզատան գուրթուլուրլա՞ր մը իտի : Եղեկ . 33 . 14 , 15 :

12. ձէնտապ ը Հազգ սէնի կիւնահըն ձէզասընտան սազընտըրտըրզը զէման վիճտանըն իլէ իշպուտէրսին այէթ ի քէրիմէսի սանա նէ խապէր վէրիրլէր :

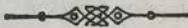
Ի՞նչ

4. Յովակիմ թապ'էն սէրթ վէ թիթիզ պիր տտէմ օլուզընտան Երեմիանըն իխպարաթ ը փէյղամպէրանէսի անախօշ կէլմէտի :

2. Առախավարտը զէմոնլարտա Եւհուտա մէլիքէրինին իս գամէթ էթակլէրի գըշըդ սէրայ Երուսաղէմին շիմալ թառաֆընտա , վէ գալալար իլէ միւսթահքէմ գըսմընտա քեաբն իտի :

Պէօյէ+ շահէրուէր իլէ խօհալորըն միւնալա'ա կահէճէ+ լէրէ մէսէլէլէր :

Եօշիյա իլէ օղլու արասընտաքի պէօյիւք ֆէրգ : Երեմիանըն մին թարափ նլլահ 'էօհտէսինէ իհալէ օլունսն միւշքիլ մէմուրիյէթի քէմալ ը ստոտագաթլէ իփա էթմէսի : Հերհանկը պիր մէսէլէտէ Ալլահ թարաֆընտան օլմանըն մէնփա'աթը : Հագիգաթը սէթը , եախօտ մահվ էթմէյէ չալըշմանըն համագաթ օլտըղը : Մէճճանին կէօսթէրիլէն լութք ը ելահինին պիր զէմանտան սօնըրա կէօսթէրիլմէյէճէյի :

ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԲ ՏԵՐՍ . ՓԵՏՐՎԱՐ 28

ԵՐԵՄԻԱՆԸՆ ՄԻՒՀԱՐ ը ԹԷՇԱՄՏԻ օԼՄԱՍՐ + ԵՐԵՄ. 37. 11—24:

ԵՐԵՄ. 37. 15—17 այէնլէրէ եւուեր եւէ :

Այէն ի ուրիշ . Սէնի խէլաս էթմէք իշիւն , պէն սէնին իլէ իմ՝ տէյիւ Ռապպ պույուրըր : Երեմ. 1. 19 :

Հաֆնա իշնուէ օդունահագ այէնլէր

Երեմիանըն մէմուրիյէթէ թա'եինի . Երեմ. 1. 6—19 : Երուսաղիմտէ գալան ատէմլէր . Երեմ. 24. 4—10 : Անահիանըն սախթէքեարլըղը . Երեմ. 28. 4—17 : Գավմա իխթար ու նասիհաթ . Երեմ. 48. 4—10 : Նաբուգոդոնոսորըն Ալլահահամաս ու սէնասը , Դան . 2. 46—49 : Նաբուգոդոնոսորըն մին թարափ նլլահ մէմուրիյէթի . Երեմ. 27. 6—14 :

գավէմէթ էտէն քիմսէլէրտէն գօրգտըղընտան Երեմիա իլէ աչըգտան միւլագաթ՝ 'ալէլ խուսուս անըն նասիհաթը ը մուծէպինծէ ամէլ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի : Անըն Երեմիայը մահպէստէ օլ գատար ուզուն միւտտէթ ալը գօմասընտան իսթինթաճէտէ պիլիբրեղ քի Սեդեկիա և Երեմիանըն հապս ութէվգրփ օլունմասընը թահսին էթտի, վէ եախօտ թահսին էթմէտիյինի պէյան էթմէյէ գօրգտու :

4. Ալլահ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր քէլամը թէպիլիդ էթմէսինտէն տօլայը Երեմիայա ճէզս վէրմէք տտէթա Ալլահա իսեան էթմէք իտի : Մէլիյէ տախի մո'լիւմ օլտըղը իւզրէ պի էսսա իշթիքեալէրտէն տօլայը թէ'տիպ էթմէք հագուըզգ իտի :

Պէջի-+ շ-իւրուէր էլւ իւմ իւմալորըն մի-նալո'ա էրէնէնէ-լրէ մէ"էլւլւ .

Ալլահըն էրլէրինէ էթա'աթ էթմէքտէն իսէ, ֆէնա արզուլարա թապի' օլմանըն տէֆ' ամթլէ կէօնթէրիլէն համագալթը : Կիւնահալարընըզը սիզէ պիլտիրէն ատէմէ զազապլանմանըն կիւնահ օլտըղը : Ալլահա ճան ու կէօնիւտէն վէ կէրչէքտէն տօսթ օլմանըն մէսէրըթի : Հէր նէ թէ'ատտի չէքէճէք օլսանըզ, Յիսուս Քրիստոսըն սիզին ուղրընըզա չէքտիյի թէ'ատտիտէն տահա պէջիփ թէ'ատտի չէքէմէզինիզ :

ՕՆՈՒՆՃԱ ՏԵՐԸ ՄԱՐՏ 6

Յուղանըն զէվալ ու ինդիրազը*
Երեմ. 39. 4—10:

Երեմ. 39. 6—8 այէնլէր էլուէր էլւ :

Այէն ի +էրէմէ . Իշթէ խանէնիզ սիզէ վիրան պրագըլը : Մատթ . 23. 38 :

Հ-չըն իշնուէ օդունաճուէ այէնլէ :

Իշպու ինդիրազըն հիքեռյէսի . 2 թէվ. 36. 41—21 : Միա-ճազաթ գէրմանը . Երեմ. 5. 10—19 : Տեյարըն սէպթէրի . Լէվ. 25. 4—17 : 26. 33—43 : Եղեկիէլին Սեդեկիանըն Փի-

բարընտ տա՞իր կեօրտիւյիւ վահի . Եղեկ . 42 . 4—16 : Խէ-
լսագեարըն Երուսաղէմ իւզէրինէ ֆիղանը . Մատթ . 23 .
37—39 : Ալահը պուլանըն սէլամէթի . Սէդ . 91 :

Մ ա բ ա ր տ է մ

Երուսաղէմին մուհասէրէսի Մըորը 'ասքէրլէրինին եիւրիւ-
յիւլէրի սէպէպինտէն մուվագդաթէն թէրք օլումմըշ իտի իսէ
տէ , Եէհուտիլէրին քէնտի լէվաղիմոթլարընը իքմալ էթմէ-
յէ վասրթալարը եօգ իտի : Շէհրին մէվգի'ի սէպէպիյլէ հի-
սարլարընը երգմագ փէք կիւճ իտի , վէ Մըորիլէրի եէնտիք-
տէն սօնրա Գիլտանիլէր շէհրի թէքրար մուհասէրէ էթտիք-
լէրինտէ անը Ճէնք իլէ տէյիլ : անճագ գըթլըգլէ Փէթհ էթմէ-
մէյի մէ մուլ էտիյօրլար իտի : Պիր պուչուգ սէնէ պէքլէ-
յիպ , Եէհուտիլէրի գըթլըգ սէպէպիյլէ 'ազիմ մուզայագա-
յա տիւչար էթտիքտէն սօնրա , Գիլտանիլէր շէհրին Սիօն
տաղընըն շիմալ Ճիհէթինտէ վագը' աշաղըքի գըսմընըն հի-
սարընտա կէտիք աշըպ անը զապթ էթտիլէր իսէ տէ , շէհրին
իշպու գըսմը իլէ Սիօն տաղը արասընտա պիր տիվար պու-
լունտըլընտան Գիլտանիլէր անճագ իշպու տիվարա դատար
իլէրիլէյիպ մուհասէրէյէ տէվամ էթմէք իւզրէ անըն Օրթա
Գափու նամըյլէ մա'լիւմ գափուսը էօնիւնտէ օթուրտու-
լար : Սեգեկիա շէհրի պիր միւտտէթ տահա միւտտափա'ա է-
տէ պիլիր իտի իսէտէ , գըթլըգ սէպէպինտէն հէմ տէ Գիլ-
տանիլէրին էնճամ մուվաֆֆագ օլաճագլարընա շիւպհէսի
օլմատըլընտան իշպու տէրստէ հիքեայէ էտիլտիյի իւզրէ ,
մուհարիպլէրի իլէ պէրապէր Երուսաղէմտէն Ճէնուպա Յոր-
դանան Ճիվարընտաքի սահրայա տօզրու Փիրար էյլէտի :

Ա ռ ա լ է ր

1. Սեղեկիայը Յուդա իւզէրինէ քի՞մ մէլիք նասպ
էյլէմիշ իտի : 2 Թէվ . 36 . 10 :

2. Սեղեկիա գա՞չ սէնէ հիւքիւմէթ էթտի : Ա-
յէթ 2 : Երուսաղէմին հիսարընըն հա՞նկը գըսմըն-
տա կէտիք աշըլտը : Մուզատտէմէյէ միւրաճա'աթ
օլունա :

3. "Օրթա գափու" նէրէտէ իտի : Այէթ 3 : Մու-

գատաէմէյէ միւրաճա'աթ օլունա : Մէլիք Նաբու-
գողոնոսոր շէհրէ կիրէն 'ասքէրլէր արասընտա մը
իտի : Օ զէման Նաբուգողոնոսոր նէրէտէ իտի : Ա-
յէթ Յ :

4. Սեղեկիա իլէ մուհարիպլէրի Քիլտանիլէրին
շէհրէ կիրտիքլէրինի կէօրմէլէրի իւղէրինէ նէ էթ-
տիլէր : Հա՞նկը եօրտան Փիրար էթտիլէր : Իզահ 1.
Մէլիք պաղչէսի նէրէտէ իտի : Իզահ 1 :

5. Քիլտանիլէր Սեղեկիայա նէրէտէ եէթիշտի-
լէր : Այէթ Յ : Անը քիմի՞ն եանընա կէօթիւրտիւ-
լէր : Նաբուգողոնոսորըն Սեղեկիա հագղընտա հիւքմ
վէրմէէ նէ սէպէպի վար իտի : Ճ. Սեղեկիա հէմ
եէմինինի պօզմուշ, հէմ տէ անա 'ասը օլմուշ իտի :
2 Թէվ . 36 . 13 : Ալլահ ը Միւթա՛ալ նէ սէպէպ-
տէն Սեղեկիայը տիւչար ը միւճազաթ էթտի : 2
Թէվ . 36 . 12 :

6. Սեղեկիանըն օղուլլարը իլէ էշրաֆընա նէ օլ-
տու : Այէթ 6 :

7. Պիզ զաթ Սեղեկիանըն պաշընա նէ կէլտի :
Այէթ 7. Սեղեկիանըն կէօզլէրինին քէօր էտիլմէսի
Եղեկիէլին իխպար ը փէյզամպէրանէսինտէ նա՞սըւ
իմա օլունմըշ առը : Եզեկ . 12 . 13 :

8. Երուսաղէմին 'ազըպէթի նէ օլտու : Այէթ 8 :

9. Տիյարըն սէքէնէսինէ նէ օլտու : Այէթ 9 :

10. Յուդա տիյարընըն միւնպիթ պաղ վէ թար-
լարընա նէ օլտու : Այէթ 10 :

11. Յուդանըն խարապ օլմասը կիւնահլարընա
նիսպէթլէ հատտէն աշըրը պիր ճէզա՞ մը իտի : Ի-
զահ 2 :

12. Իշպու թէ՛տիպ նէ գատար սիւրտիւ : 2 Թէվ .
36 . 21 :

13. Մովսէս Ալլահտան եիւզ չէվիրմէնին միւ-
ճազաթը նէ օլաճազընը խապէր վէրտի . Լէվ . 26 .
27—39 : Պու նէվ' իխթար ու նասինաթլարըն պի-
զէ տախի թէ՛ալիւզը վա՞ր մը տըր :

Իշխան

1. Մէկիյին պաղչէսինէ՝ իւզէրինտէ հէյքէլին մէպնի պուլունտըզը թէփէտէն էնիպ սէրայըն եանընտան կէչէն պիր սըրա նէրտիպանլար իլէ կիտիլիր իտի : Նէեմ. 12. 37 վէ 3. 15 : Իշպու պաղչէ չէրին սուրու խարիծինտէ Զէշմէ գափու ու իլէ Սիլօհա հավուզը ճիվարբնտա վագը՝ իտի : Զանն ու լունտըզինա նազարէն "իքի սուր" եսքի սուր իլէ Եզեկիանըն հավուզըն մուհաֆազասը իշիւն եափուլուն ենիի սուր իտի :

2. Ալլահա գարչը խայլը 'իսեանլար վուգու' պուլմըշ, հէմ մէկիւլէր հէմտէ գավմ փութփէրէսթլիյէ միւպթէլա օլմուշ, հաթթա տիյար պիլէ չէրի' աթտա մուհարրէր օլան սէպթրահաթը եիւզիւ կէօրմէտիյինտէն զիյան չէքմէքտէ պուլունմըշ իտի : Ճէնապ ը Հագդ պու կիպի կիւնահլարըն ճէ զասընը վէրտիյի ոըրատա անճագ քէնտի մէրհամէթինտէն նաշի Եէհուտիլէրին ճէզասընը մուվագգաթ գըլըպ թէքրար մազհար ը լութք օլաճագլարընա տա՞իր անլէրէ իւմիտ վէրմէքլէ ճէզայը թախֆիֆ եյլէտի :

Պէջէւ- շահէրտէր իլէ իսհալըըն մէսնալը՝ և էրէմէտէր մէս"ելէցը :

Պէջլէ' աղիմ իւլասը իհմալ էթտիյինիզ թագտիրտէն նա՞սըլ իւլաս պուլաճագսընըզ : Սեղեկիանըն Ալլահա իթա'աթէթմէքլէ շախսէն գազանաճաղը չէյ իլէ (Երեմ. 38. 20), քէօր վէ էսիր պուլունտըզը զէման իշպու խուսուսըն միւթալա'ասընտան անտէ հասըլ օլան նէտամէթ : Իշպու վագը՝ ալարըն Երեմիա փէյզամզէրէ օլան թէսիրի : Սէրս. 3: Երեմիանըն սէրկիւզէշթ ի ախիրի : Պապ 43. 5—7: 44:

Օն Պիրինձի Տէրս, ՄԱՐՏ 13

Եէնի եիւրէր վա'տը *
Եզեկ. 36. 25—38 :

Եչէ . 36 . 25—27 այէնլէրէ եշտէր կյլէ :

Այէն է +երէմ . Սիզէ եէնի եիւրէր վէրէճէյիմ, վէտէրունինիզէ եէնի ըուհ գօյաճաղըմ : Եզեկ. 36. 26:

Հաջոյ իշխանէ օդունահանդ այելլէր

Նեկ' ի պէշէրին շէրրի . Թէք . 6 . 4—13 : Ալլահըն գավմը-
նա վա՛տ օլունան զէմանի պէրէքէթլէր . Ովս . 2 . 14—23 :
Յիսուս 'իմմանուել . Մատթ . 4 . 21—23 : Ալլահըն թէքիփ-
լէրինի գապուլ եթմէնին նէթիճէսի . Վահ . 21 . 4—7 : Թաշ-
ըք մահալ . Մատթ . 13 . 5 , 6 , 20 , 21 : Ալլահըն իմրայէլէ
իհսան հյլէտիյի պէրէքէթլէրին թա՛փէլէրէ օլաճագ թէ-
սիրի . Մէզ . 102 . 13—18 :

Մուհամադէ՛մ

Եզեկիէլ փէյղոմպէր քետչին իտի իսէ տէ , Եէհօեադին ի-
է պէրլիքտէ ձէզիրէյէ (Միջագետք) էսիր կէօթիւրիւլմիւլ օլ-
տըզընտան վէզա՛իֆինի Երուսաղէմուէ վազը՝ հէյրէլտէ տէ-
յիլ . Պապէլիլէր արասընտա էսիր պուլունան վաթանտաշլա-
րընըն գալպէլէրինտէքի րուհանի հէյրէլտէ իճրա էտէր իտի :
Օ զէման գավմըն էշրափը էսարէթտէ պուլունտըզընտան
շիւպէէ եօդ քի Եզեկիէլին քէնտի իխապարաթ ը փէյղամպէրա-
նէսինի թէպիլի էթմէքտէ օլտըզը քիմսէլէր արասընտա պիր
չօգ տինտար քիմսէլէր վար իտի : Պինա՛էն 'ալէյէ Եզեկիէլին
ահվալը Երեմիանըն ահվալը գատար էսէֆէնկիզ տէյի իտի :
Երեմիա Եզեկիանըն քէնտի իխապարաթ ը փէյղամպէրանէսինի
թէպիլի էթմէյէ պաշատըզը զէմոն Երուսաղէմուէ պուլուն-
մագտա իտի իսէ տէ , գավմըն իթա՛աթորզ վէ ֆաորդ օլան
պիր պագը. յէսինէ վա՛զ էթմէքտէ իտի : Եզեկիէլ իհթիմալ
քի սպիրն օլտըզը թէլապիպ նամ մահալտէ , եա՛նի ձէզիրէ-
տէ վագը՝ Տիյարպէքիր վիլոյէթինին ձէնուպ ձիհէթինտէն
նէպ'ան էտէն խապուր ըրմազը ճիվարընտա թէպիլիղաթ ը
փէյղամպէրանէտէ պուլունտու :

Մուհամադէ՛մ

1. Իշպու տէրստէ էտիլէն իլք վա՛տ նէ՞ տիր :
Այէթ 25 : Իշպու վա՛տը Ալլահ նա՞սըլ իթմամ էյ-
լէտի : 'իպր . 9 . 14 . 10 . 22 :

2. Էտիլէն իթինճի վա՛տ նէ՞ տիր : Այէթ 26 :
Պէնի իսրայէլին՝ Մըսըրտան չըգմալարընտան Պա-
պէլէ էսիր կէօթիւրիւլտիւքլէրի զէմանա գատար
տէֆ'աթլէ կէօսթէրտիքլէրի րուն նէ՞ իտի : Ա.տ .
3

14. 22, 23. Քիթապ ը Մուգատտէստէ տէֆ'աթլէ
պէնի Խորայէլին նէ չէշիտ գալպէ մալիք օլուզզլարը
զիքը օլունմըշ տըր : Եզեկ . 3 . 7 : "Էթտէն պիր
եփորէք" ՚իպարէսինտէն միւրատ նէ տիր : Ճ. Ալլա-
հը սէվիալ Անա իման էտէն վէ միւթէշէքքիր օլան
պիր գալպ տըր : Իշպու վա՛տ նէ զէման իթմամ
օլունմաղա պաշլատը : Մէզ . 137 . 1 :

3. Պուրատա էտիլէն իւշիւնճիւ վա՛տ նէ տիր :
Այէթ 27 : Իշպու վա՛տ նա՞սրլ իթմամ օլունուր :
Յովհ . 14 . 26 : Նիչէ խրիսթիյանլար իղվայա մու-
գավէմէթ իչիւն պէնի Խորայէլին նա՞իլ օլմատըզը
նէ կիպի խուսուսի վասըթայա մալիք օլա պիլիրլէր :
Իզահ . 1 :

4. Տէօրտիւնճիւ վա՛տ նէ տիր : Այէթ 28: Իշպու
վա՛տ նէ զէման իծրա օլունմաղա պաշլատը : 2 Թէվ.
36 . 22, 23 : Եզր . 2 . 70 :

5. Այաթ 29, 30 աա Ֆիլիսթին տիյարընա նէ
պէրէքէթլէր վա՛տ օլունմըշ տըր :

6. Իշպու պէրէքէթլէրին գավճա նէ թէ"սիրի օ-
լաճոդ իտի : Այէթ 31: Կէրչէքտէն սալիհ օլան պիր
քիմսէ Ալլահըն լութֆ ու ՚ինայէթլէրինէ նէ նա-
զարէ պագար : Իզահ . 2 : Կիւնահ սէպէպիյլէ քէն-
տի քէնտինիզտէն իքրահ էտէ՛րմիսինիզ :

7. Ճիւմէյէ Գատիր զավմը քէնտի լիյաղաթընա
կիւլէնմէքտէն նէ վէճչլէ սազընտըրըր : Այէթ 32 :

8. Թա՞իֆէլէր Խորայէլին մուվաֆֆազիյէթինի
կէօրտիւքլէրինտէ նէ տիւշիւնէճէքլէր : Այէթ 36 :

9. Ալլահ պէնի Խորայէլէ իշպու բուհանի վէ
տիւնեէվի պէրէքէթլէրի քիմքն խաթըը իչիւն իհ-
սան էյլէտի : Այաթ 32, 36, 38 :

10. ՃԵՆԱԳ Ը Հաղզըն սիզէ Յիսուս Քրիստոս վասիթասըյլէ եէնի պիր գալզ իլէ քէնտի Ռուհընը վէրմէյի վա՛տ էժմէսի սիզին լիյագաթընըզտա՞ն մը տըր : Էօյլէ իսէ Ալլահ նէ՞ սէպէստէն սիզէ իշպու վա՛տը էտիյօր : Իդահ 3 : Էկէր Ալլահ քէնտիսինի սա՞իրլէրէ պէյան էժմէք իւզրէ սիզի պէրէքէթլէյօր իսէ , սա՞իրլէրէ Անըն մուհապպէթ ու մէրհամէթինի թա՛լիմ էժմէք խուսուսընտաքի վազիֆէնիզ նէ՞ տիր :

Ի՞՞Զ

1. Յիսուս Քրիստոս 'Ահան միյանճըը ոըֆէթիյէ քէնտիսինին սատըգ թէվապի'ինէ Ռուհ իւլ գուտուը իհսուտն էտէր : Իհմիմալ քի պէնի Խրոյէլ 'Ահա ը 'Աթիգ իտարէսի թահմէնտա Ալլահըն Ռուհընըն քէնտի գուրպլէրինտէ սաքին օլուպ՝ արզուլարընը թէպտիլ , վէ հէվու ու հէվէսլէրինէ միւմնա՛աթ էժմէսինի էյիթէ անլամամըշլար իտի : 'Իպր . 41 . 39 , 40 :

2. Քէնտիյի Ալլահա վադֆ էժմէք էն տինտար քիմսէյէ պիլէ քէնտիսինին կիւնահքեար , Ալլահըն մէրհամէթինէ զիյատէսիյէ միւհմած օլուրզընը , վէ անճագ Յիսուս Քրիստոսըն իճրա էժտիյի քէփարէթ վասըթասըլլէ հէլաքտան գուրծուլարզընը հիսու էժտափրիր : Պու կիպի պիր քիմսէ հալիյէ քէնտի կիւնահընտան նէշքրէթ էտէր :

3. Ալլահ մէրհամէթինտէն նաշի պէնի պէշէրին քեագֆէսինէ շէփագաթըլըդ էտէր : (Եղեկ . 33 . 41) : Ալլահ պիզէ պիզիմ լիյագաթըլըդ իշեն տէյիլ , անճագ քէնտի Ռուհընըն շէրիր քիմսէլէրտէ իլէրի կէթիրէճէյի թէպէտիւլաթըլ քէնտի էօրնէյիմիզլէ 'պէմէ կէօսթէրմէմիզի արզուլստըզընտան պիզէ ըուհանի մէլիսիպէլըր իհանն էտէր : Պու կիպի էօրնէթէր վասըթասըլլէ Ալլահ հագգընտա պս թէճրիպէ հիչ մո՛լիւմաթըլարը օլմայան քիմսէլէր , Ալլահըն գուտսիյէթինէ տա՞իր պիր Փիքր փէյտա էտիպ Անը որամազա ճէլպ օլունա պիլիրէր :

Պէջիւ+ շակիրուէր էլէ խօճալուըն մէննալու՞ա էտէնէ+ էտէր մէ՞էլէլէր :

Ալլահըն քէնտի գովմընա պիր Ալլահըն մէլճուտիյէթի պիլիսինտէն պաշլայարագ թա Յիսուս Քրիստոս վասըթա-

Աղյուսակը պիտիւն գալպատեն վէ պիտիւն ճանառան վէ պիտիւն գիշերը մէջինին մո՛լիւմաթ ը քեամիլէսինէ գտատար օլան բռւհանի հազիգամթլարը թիտրիճեն պեյան էթմէսի :

ՕՆ ԻՐԻՆԱՃԻ ՏԵՐՄ. ՄԱՐՏ 20

ԻՄԹԻԼԱՆ

Այէն է +էրէմ . Սուլար տէնիզի զափլատըղը միա սիլիւ , զէմին Բազպը պիլմէքլիքլէ մէմլու օլաճաղ տըր : Ես . 41 . 9 .

Մուշտագորէ մէ

Եռ կէչէն իւշ այ զարֆընտա Եսայի , Երեմիա վէ Եղեկիւ քիթապլարընտան սէչիլմիշ տէրոլէրտէ իւշ էն գատիմ Փէյզամպէրլէրին զէմանիլաբընըն , եա՞նի 'ալ ել հիսապ Միլատըն 760 սէնէ մուգատտէմինտէն 533 սէնէսի մուգատտէմինէ գատար իմթիտատ էտէն միւտտէթին վուգու'աթ վէ ահվալընա տա՛իր մա՛լիւմաթ քեսապ էտէրիզ :

Մուշտէր

1. Կէչէն իւշ այ զարֆընտա միւթազա'ա օլունան տէրոլէր հա՞նկը փէյզամպէրլէրին քիթապլարընտան ալընմըշը տըր :

2. Եսայի հա՞նկը մէլիքլէրին կիւնլէրինտէ փէյզամպէրլիք էյլէտի , վէ պա՛զէն ինձիլի փէյզամպէրլէսմիյէ օլունմասընըն սէպէսի նէ՛ տիր :

3. Երեմիա հա՞նկը մէլիքլէրին կիւնլէրինտէ փէյզամպէրլիք էյլէտի :

4. Եղեկիէլ փէյզամպէրլիքտէն պաշդա նէ՛ մէ՛ մուրիյէթ իփա էյլէտի :

5. Քրիստոսըն մէլէքիւթիւ նէ՛րէտէ տիր :

6. Եսայինին սէօյլէտիյի խէլաս իլահիսինտէն նէ՞
էօյրէնիրիզ :

7. Եսափի փէյղամպէր հա՞նկը խուսուսի կիւնան
իլէ երբեմ գավմընըն հէլաքընը թէհտիտ էյլէտի :

8. Եղեկիանըն տու'ասը նէ՞ իտի, վէ նէ կիպի
պիլր խէլասա նա՞իլ օլտու:

9. Պէշինձի տէրստէ քիմի՞ն էլէմէրի իխպար է-
տիլիր :

10. Հա՞նկը լաթիֆ տա'վէթ էլէմ չէքէն Խէլաս-
քեարըն իճրա էթտիյի իշ իւզէրինէ միւ"էսսէս տիր :

11. Ալահըն քէնտի գավլըր իլէ 'ագտ էթմէք միւ-
րատընտա պուլունտրդը եէնի 'ահտ նէ՞ իտի :

12. Յովակիմ նէ՞ կիպի ֆէնա հարէքէթտէ պու-
լունտու :

13. Երեմիա նէ՞ սէպէպտէն թէ'ատտիյէ տիւչար
օլտու :

14. Յուդահըն խարապ օլմասընա քի՞մ սէպէպ
օլտու, վէ նի՞շիւն :

15. Եղեկիէլ Ալլահըն գավմընա հա՞նկը պէօյիւք
քուհանի վա՛տը ի՛լան էյլէտի :

ՕՆ ԻԻՉԻԿԱՆՃԻՒ ՏԵՐՍ. ՄԱՐՏ 27

ԻՆՃԻԼԻՆ պէրէքէթլէրի*
ԵԱ. 40. 4—10:

Այէն է ուրէհ. Ռապպըն ճէլալի իզնար օլունա-
ճագ վէ ճիւմլէ պէշէր անը կէօրէճէք տիր : ԵԱ. 40. 5:

Հաֆնա էննուե օդո-նահան այէնլէր

Խրիսթէյանըն ատէմէրի թա՛լիմ էթմէք պապընտաքի
Քարզը . Ա'մալ. 4. 17—20: Ամ'իրլէրէ վա՛զ էթմէք իմթի-

յազը . Եֆ . 3 . 8—19 : Գիմլէրէ վա՞ղ էտէճելինէ տա՞րը Պետրոսա վէրիլէն տէրս . Ա՛մալ 11 . 5—18 : Վա՛իդին մէ՛ մուրիկէթի . Ես . 61 . 4—11 : Ճիւմլէ ատէմլէր իշխան տու՞ա . 1 Տիմ . 2 . 4—8 : Գրիստոսըն մէլէքիւթիւննէ տա՞րը Դաւիթին կէօրտիւյիւ վահի . Մէզ . 72 :

Առաջադրուեմ

Եսայի քիթապընըն իշպու գըրգընճը պապը Խորայէլին Պապէլ էսարէթինտէն վէ տահա պէօյիւք օլան կիւնահ էսարէթինտէն գուրթուլմալարընա միւթէ՛ ալլըդ պուլունան իիպարաթը ը փէյղամպէրանէնին իպթիտասը տըր : Պապ 39 տաԱշուրիլէրին թէսալլիւթիւնտէն գուրթուլմագ իւմիտիյլէ մէլիք Եղեկիանըն Պապէլ մէլիյի իլէ՛ ագտը ը մու՞ահէտէ էթմէքլէ եանըլուըզը հէկեայէ օլունուր : Հէմ իշպու մէսլէյին համագաթը , հէմ տէ Ալլահըն անտէն տոլոսոյը իբշմ ու զազապը իիպարը փէյղամպէրանէտէ պէյան օլունմըը տըր , չէցըէ քի Եղեկիանըն օլ տէրէճէ կիւլվէնտիյի Պապէլիլէր կիւնլէր կէլէճէք իտի քի Երուսաղէմտէն մէլիքլէրին պիրիքտիրտիքլէրի խազինէլէրին քեաֆֆէսինի Պապէլէ նադլ էտէճէքլէր իտի : (Ես . 39 . 6 :) Զաթէն պունտան էվիլէքի տէրուլէրտէ կէօրիւլուիյիւ իւզըէ Պապէլիլէր կիթտիքճէ քէսպ ի գուլվէթ էտէրէք պէօյիւք պիր միլլէթ օլտըդլարընտան իշպու իիպարը փէյղամպէրանէնին թէսլիդ օլունմասընտան 125 սէնէ աօկրա Երուսաղէմի զապթը վէ թալան կյլէտիլէր : Պու սէպէպտէն 40 ընճը պապտա ձէնապ ը Հագգըն տա՞իմա քէնտի գավմընըն միհնէթ ու մէշագգաթթլարընը թա՞տիլէ վասըթա իթթիւազ էթտիյի թէսլիյէթպախշ ֆիքրէր մէվճուտ տըր : Իշպու քէլամլար գավմըն էսարէթտէն 'ավտէթիյլէ իթմամ օլունմասըյլէ պէրապէր , Գրիստոսըն զուհուրընա վէ Անըն եէր իւղէրինէ կէթիրէճէյի սէլամէթ 'աթիյէսինէ տախի տէլիթ , վէ Հաթթա ինճիլինին գըյմէթտար օլմասընա տա՞ր եէնիէնմիշ պիր հիսոս իլէ պու կիւնքի կիւնէ գատար գալպէլէրիմիզէ թէսիր էտէր :

Առաջադրուեմ

1. Ճէնապ ը Հագգ պու վագըթտա փէյղամպէրինէ նէ էմր էթտի : Այէթ 1 : Ալլահըն քէնտի գավմընը թէսլիյէ էթմէք իսթէմէսի սիզէ նա՞սըլ թէսիր էտէր :

2 . Փէյղամպէր Երուսաղէմէ նէ խապէր վէրէ-

Տէք իտի : Այէթ 2 : Պուրատա խմա օլունան Երուսաղէմ շէհրի մի տիր , եօգ իսէ Երուսաղէմի փայթախթ իթթիխսազ էթմիշ օրան գա'վմ մր տըր : Եէհուտի գավմնըն նա"իլի 'աֆվ օլմասը նէ՞ վէճհիէ տիւնեանըն տինճէ մէնաֆի'ինի մուճիպ օլտու : Թէք . 22 . 18 : Ղալ . 3 . 8 , 9 :

3 . Փէյղամպէր նէ՞ սէօղլէր իշիթտի : Այէթ 3 : Պիր փէյղամպէր նէ՞ զէման "Րապպըն եօլընը հազրըլայընըզ" տէյիւ նիտա էտէրէք զուհուր էյլէտի : Մատթ . 3 . 3 :

4 . Այէթ 4 տէ նէ տէնիլիր : Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս վա'զ ու նասիհաթ էյլէտիցի քիմսէլէրի նէյէ՞ թէշվիդ էյլէտի : Մատթ . 3 . 2 , 8 , 11 , 12 : Թէվպէ՞ գալպի Խէլասքեարը զապուլ էթմէյէ նէ վէճհիէ հազըրլար : Իզահա միւրաճա'աթ օլունա : Իշպու իխպար ը փէյղամպէրանէ իթմամ օլունանու մը :

5 . Այէթ 5 տէ հա՞նկը իխպար ը փէյղամպէրանէ վար տըր : Բապպըն ճէլալի ինսանլարա նէ՞ վէճհիէ իզհար օլունաու : Յովհ . 4 . 14 : Շիմտիյէ գատար ճիւմլէ պէշէր իշպու ճէլալի կէօրմի՞ շ մի տիր : Էշկէր պիր շէի Բապպըն աղզը սէօլլէր իսէ , անըն իծրա օլունաճազընա տա"իր նէ՞ տէնիլէ պիլիր : Իշպու վա'տըն թէզ իթմամ օլունմասը իշիւն պիզիմ պիր եափաճազըմ'ըզ վա՞ր մը տրր :

6 . Այէթ 6 տառ ճինսիմիզին հա՞նկը խասսիյէթի իմա օլունուր : Յոր . 14 . 4 , 2 :

7 . Ալլահըն հուզուրընտա ինսանլարլն 'աճիզ օլմալարը այէթ 7 տէ նէ՞ վէճհիէ պէյան օլունուր : Մէզ . 90 . 5—7 :

8 . Էկէր ինսանըն 'էօմիրիւ պու տէրէճէ գրաա իսէ , Ալլահըն վա'տընըն իծրա օլունմամըշ իտիյինի իտտի'ա էտէ պիլի՞ր մի : Այէթ 8ի , 2 Պետ . 3 . 8 , 9 իլէ մուգայէսէ էյլէ : Իլ էլ էպէտ պազի գալան քէլամ նէ՞ տիր : 4 Պետ . 4 . 25 :

9. Այէթ 9 տա հա՞նկը միւպէշշիր իմա օլունուր : Ալլահ թարաֆընտան թա՛եին օլունան ինծիլ միւպէշշիրէրինին վազի դէսի նէ՞ տիր : Այէթ 9 : Ալլահըն հազիգաթընա շէհատէթ էթմէմէք նէ՞ սէպէպտէն կիւնահ արը : Ճ . Անա միննէթտար օլուղըմըզտան , վէ հազիգաթը ճէսարէթլէ սէօյլէմէմիզ խուսուսընտաքի էմրի , հէմ տէ քէնտի գավմընը հիմայէ էթմէյէ գատիր օլուղը սէպէպտէն : Խէլաս թա՛րիգինէ տա՛իր մա՛լիւմաթընըզը անտէն խապէրսիզ օլան արգատաշլարընըզա իշագ էթմէքտէն մա՛զուր թութուլա պիլի՞րմիսինիզ :

10. Այէթ 10 տա նէ՞ վա՛տ էտիլիր : Պուրատա հա՞նկը միւքեաֆաթ իմա օլունուր : Վահ . 22 . 12 : Պու վէճիլէ նա՞իլ ի միւքեաֆաթ օլաճագ պիր մու՛ամէլէտէ պուլունմը՞շ մը սընըզ : Ինսանլարը թա՛լիմ էթմէք խուսուսընտա Քրիստոս նէ էմր էյլէմիշ տիր : Մատթ . 28 . 19 , 20 : Քէսալ ի ճէսարէթինիզ իշին նէ՞ էօրնէք վար արը : 'Իպր . 12 . 2 :

11. Այէթ ի քէրիմէտէ զիքր օլունան վա՛տա կէրշէքտէն ինսանըըմըսընըզ : Իշպու վա՛տա ինսանմագ միւմինլէրի նէ՞ վազիփէ իլէ միւքէլէփ գըլար : Բօմ . 10 . 14 :

Իշտն

Տէրունիմիզտէ օլան իթա՛աթսըզլըգ , զուբուր , ըեյտ վէտինսիզիք բուհ իւլ Գուտսուն գալպիմիզէ կիրմէսինէ մանի՛ օլուր : Հագիգի թէվպէ իշպու մանի՛լէրի պէր թարափ էտէր : Ճիւմիէ գալպլէրտէ Բապազն եօլընտան պու կիպի մանի՛լէրին գալուրըլաճազընա տա՛իր վագը օլան իխպար ը փէյշամպէրանէ Ցիսուս Քրիստոսըն տիւնեայտ կէմէսինտէն պէրու իճըսա օլունա կէմիշ տիր : Գալպինի Քրիստոսա թէսիմ էտէն չէր քէս իշպու իխպար ը փէյշամպէրանէնին տահա չապուգ իթմամ օլունմասընա մէտար օլուր :

Պեսէւ+ շանը լուրջը էլւ իսհալուրըն մի-նուլս' և եռէնէւ-
լու մէս"էլուրջը :

Ինստանլարըն Ալլահա մուգավէմէթ էթմէք խուսուսընտաքի
սա՛յ ու զպյրէթլէրինին ֆանիլիյինի Ալլահըն վա'տլարընըն է-
պէտիլիյի իլէ մուգայէսէ էթմէքտէն հասըլօլան թէսէլլի : Ին-
ձիլին վա'զ օլունտըղը հէր պիր մահալտէ կէօրիւլէն մէսէր-
րէթ : Ես . 61 . 3 : Մաղ . 3 . 17 : Թօմ . 8 . 17 , 18 : Ինձիւ
միւժտէսինի գտապուլ էթմէքտէն ախլագ վէ 'ագլճա հասըլ
օլան 'ազիմ թէպէտտիւլ : Ես . 40 . 31 : 4 Պետ . 2 . 13—15 :
Էֆ . 6 . 4—4 : Քիթապ ը Մուգատտէսին տիւնեանըն հէր
թարաֆընտա հէր նէվ' ատէմլէրէ ինքա ի թէսիր էթմէսին-
տէն անըն սըհհէթինէ տա՛իր հուսուլէ կէլէն տէլիլ : Պու
խուսուսուլարա նազարէն Քրիստոսըն հէփ ատէմլէրէ թա'լիմ
էթմէք խուսուսընտաքի էմբինէ իթա'աթ էթմէք Փարզմըզ
տէյի՞լ մի տիր : Մատթ . 5 . 16 :

ՕՆ ՏԵՕՐՏԻՒՆՁԻՒ ՏԵՐՍ , ԱՊՐԻԼ 3

Աալիհլէրին մէսլէյիւ Մէզ . 4 . 4—6 :

Մէլ . 4 . 4—6 այէնլէրէ եռէր նլէ :

Այէն է +էրէմ . Նէ միւպարէք տիր օլ ատէմ քի
շէրիւլէրին մէշվէրէթինտէ կէզմէզ , վէ կիւնահքեար-
լարըն եօլընտա տուրմազ , վէ միւսթէնզիլէրին մէճ-
մսինտէ օթուրմազ : Մէզ . 4 . 4 :

Հաջըն իշխանէ օդունահանէ այէնլէր

Աալիհլէրին միւպարէք հալլէրի . Մատթ . 5 . 4—12 : Կիւ-
նահքեարա իսապէթ էտէճէք պէլալսար : Թէս . 28 . 15—19 :

Կրի նեղ' թէմէլ . Մատթ . 7 . 24—27 : Գալուկ տիգդաթ էթ .
մէք . Եմ . 4 . 23—27 : Ալլահան իմաստ տիլէմէք . Մէջ .
119 . 169—176 : Սալիհէրին էպէտի հիսուսի . Վահ . 21 . 1—7 :

Մուհամբէր

Իշպու տէրսին մէզզու' ի պահու օլան քէլամլար՝ թագրի .
պէն 3,000 սէնէտէն պէրու Ալլահըն գավլը թարափընտան
'իպատէթլէրտէ գուլլանըլան վէ Մէզամիր նամըլլէ ետտ ո .
լունան թասնիֆաթ ը տինիյէնին պիրինճիսի տիր : Մէզա-
միր քիթապընըն 'ումնումի մէպհէսի հագիգի տինտարըլըլն
'ագըպէթի սա'ատէթ , կիւնահըն իսէ սէֆալէթ մէնպա'ը օլ
մասընը պէյանտան 'իպարէթ տիր : Հէփ մէզմուրլարըն 'ու-
մումի մէզզու' ի պահու իշպու մէս'էլէտէն 'իպարէթ օլտը-
ղընտան , պիրինճի մէզմուր Մէզամիր քիթապընըն թապի'ի
մուգատտէմէսի սայըլա պիլիր :

Սու ալէր

1 . Այէթ 1 տէ կիւնահըն սազընըլմագ լազըմ կէլ-
տիցի հանկը իւչ տէրէճէսի զիքը օլունմըշ տըր :
Իզան 1 : Իշպու շէրիր մէսէքլէրտէն սազընան ա-
տէմ հազգընտան նէ՞ տէնիլմիշ տիր :

2 . Կէրչէքտէն սալիհ պիր քիմսէ նէտէ՞ն հազզ
էտէր . Այէթ 2 : Պուրատա զիքը օլունան ' շէրի-
'աթ' քէլիմէսինտէն միւրատ նէ՞ տիր : Իզան 2 :
Ալլահըն շէրի'աթընը միւթալա'ա էթմէք խուսու-
սընտան սալիհէր նէ՞ եափարլար : Յեսու պէնի իս-
րայէլէ գըլազուզըգ էթմէյէ հազըրանմագ պապըն-
տա պու մէս'էլէյէ տա՞իր նէ՞ էմր ալոը : Յես . 4 . 8 :

3 . Սալիհէր նէյէ միւշապիհ տիրլէր , նէ՞ ձի-
նէթլէրլէ : Սալիհին 'ամէլլէրի հազգընտան նէ՞ տէ-
նիլմիշ տիր , Այէթ 3 : Պիր քիմսէ իշպու պէրէքէթլէ-
րէ նէ՞ շարթլէնա՞իլ օլա պիլիր : Երեմ . 17 . 7 , 8 :

4 . Յովսէփին Մըսրրտան տէվլէթ ու իզպալանա-
թիլ օլմասընըն սէպէպի նէ՞ իտի : Թէք . 39 . 5 , 23 :

Յովսէփի պիրատէրլէրինին զուլմնա տիւչար օլտը-
ղը զէման սալիհ պիր ատէմ տէյիլմի իտի : Ճ . Ալ-
լահ խուսուսի սէպէպլէրտէն նաշի քէնտի գալմընը
մէշագգաթլարա տիւչար էտէր իսէ տէ , անլէրին
քէնտիսինին իհաան էտէճէյի նի'մէթլէրէ պէտէլ օլա-
ճագ տէրէճէտէ աղըր օլմալարընա միւսա'ատէ էթ-
մէզ . Պու խուսուստա Դաւիթին միւթալա'ասը նէ
իտի : Մէզ . 37 . 25 :

5 . Այէթ 4 տէ շէրիր նէյէ պէկղէտիլմիշ տիր :
Նէ ճիհէթլէ շէրիր վէ իշէ եարամազ ատէմ սաման
ու գաղընա պէկղէր . Ովս . 13 . 3 : Վագթիզ էտի-
ճի Յովհաննէս սալիհի պուղտայա թէշպիհ էթտիյի
զէման , շէրիրին իշէ եարամազլըլընը նէ վէճնէ ի-
մա էթտի : Մատթ . 3 . 12 :

6 . Խարման սավրուլտըղը էմնատէ նէ սէպէպ-
տէն սաման պուղտայտան այրըլըր : Ճ . Թապի'աթը
պուղտայընքինտէն ֆէրգիի օլտըղընտան : Այէթ 5
տէ շէրիր վէ կիւնահքեարլար հագգընտա նէ տէ-
նիլմիշ տիր : “Պէնա”էն ‘ալէյն” քէլիմէսի , կիւնահ-
քեարըն սալիհլէրին ճէմա'աթըընտա տուրամամալա-
րընըն սէպէպինէ տա”իր նէ իմա էտէր : Էկէր պիր
քիմէ պու տիւնեատա սալիհլէր իլէ րէ գագաթ էթ-
մէք իսթէմէզ իսէ , ախրէթտէ անըն թապի'աթը-
նըն թէպէտտիւլ էտէրէք սալիհլէրին րէ գագաթընը
արզուլայաճաղը միւհթէմէլ մի տիր : Սլլահ բուզ ի
ճէղատէ նէ եափաճագ տըր : Մատթ . 25 . 32 :

7 . Այէթ 6 տա շէրիրէր իլէ սալահ թարիգինտէ
սիւլուք էտէն սալիհլէր արասընտա սա”իր հա՞նկը
ֆէրգ զիքը օլունմըշ տըր : “Թապպ սալիհլէրին
եօլընը պիլիր” քէլամըլէ նէ իմա օլունուր : Մէզ .

101. 6 : "Շէրիրլէրին եօլու խարապ օլուր" իֆա-
տէսինտէն միւրատ նէ տիր : Մէջ . 37 . 12 , 13 .
146. 9 : Էմա . 4 . 19 :

8 . Իշպու Մէզմուրտան անլաշվըլտըղնա կէօրէ
շէրիրին սէպէպի սէֆալէթի՝ գապուլ էթտիյի թա-
լիմճէ պիր խաթա եախօտ ուսուլ ը ՚իպատէթ մի,
եօդսա Փասիտ դալպի՛ մի տիր : Նէ վէճճլէ սէֆա-
լէթտէն գուրթուլուպ սա'ատէթէ նա"իլ օլա պիլիր-
սինիզ : Էմա . 14 . 18 :

Իշպու

1. Կիւնահըն պուրտատա զիքը օլունան իւչ տէրէճէսի , (1)
շէրիրլէրին մէպտէլէրինի գապուլ , (2) անլէր իլէ բէֆաղաթ ,
վէ (3) անլէրին աթվարընա իմթիսալ էթմէք տիր :

2. Պուրտատա "շէրի՛աթ" քէլիմէսիյլէ Ալլահըն թէպլի-
ղաթ ը իլահիյէսինին մուհարրէր գըսմը իմա օլունուր : Իշպու
Մէզմուրըն եազըլտըղը զէմանտա Ալլահըն մուհարրէր քէլա-
մը սպաքի Մովսէսին պէշ քիթապընտան ՚իպարէթ իտի :

Պէցի-+ շնէրտէր էլէ իօհալորըն մի-նալա'ա էրէճէ-
լէր մէ՛նէլուր .

Շէրիր մէպլէրլէրէ սիւլիւք էթմէյէ պաշլայան ատէմին աղ-
վագըթտան փէք Փասիտ պիր քիմնէ օլմասը : Խալիդինէ խա-
սիմ օլան պիր քիմնէնին պիչարէ հալի : ՚իպր . 12 . 29 : Սա-
հիհ Խրիսթիյանլըղըն սէօզտէն զիյատէ 'ամէլտէն ՚իպարէթ
օլմասը : Մատթ . 7 . 21 : Սալլահ թարիդինէ սիւլուք էթմէք-
լէ մուզայագա չէքէնլէրին թէսէլիսի : 1 Պետ . 4 . 12 , 13 :

ՕՆ ՊԵՇԻՆՁԻ ՏԵՐԱ, ԱՊՐԻԼ 40

Վիօն մէլլյի = Մէզ . 2 . 4—12 :

Մէշ . 2 . 10—12 այենքու եղանք երգ :

Այեն է +երեւե . Անա թէվեքքիւլ էտէնլէրին ճիւմ-
լէսի նէ միւպարէք տիր : Մէզ . 2 . 12 :

Հաջուա իշխորէ օդունահանդ այենքու

Էպէտի մէլէքիւթ . 2 Միւլ . 7 . 12—16 : Էպէտի Մէ-
լիք . Դազր . 1 . 4—12 : Թէպէտտիւլ ի սուրէթի էսնասընտա
կէօքտէն կէլէն սէտա . Մատթ . 17 . 4—9 : Մէլիյին եեվմ ի
թէճէլիսի . Վահ . 19 . 11—21 : Հիւքիւմէթ ի իլահիյէյէ
մուգավէմէթ էտէն քիմնէլէր . Մարկ . 12 . 4—11 : Քրիստո-
սըն ըէտա օլունմասը . Յովհ . 19 . 8—22 :

Մո-բարոքէմէ

Խշպու Մէզմնւրըն մուհարրիրինին իսմի զիքը օլունմամըշ տըր :
Ուսուլ ը իժատէսինտէն պէլլի օլտըղը իւզըէ քէնտիսինին Ալ-
լահըն գավմը իւզէրինէ եէնի մէսհ էտիլմիշ պիր մէլիք օլտըղը ,
վէ թա'իֆէլէրին քէնտի 'ալէյ հինտէ պիրիքտէ միւշավմէթէ էթ-
տիքէրի անկառագումտա տըր : Պա'զըլարըն զաննընձա մու-
հարրիր ի Մէզմնւր՝ Դաւիթ , սա'իրէլէրին զաննընձա Սողոմոն
տըր . 3 Միւլ . 4 . 32 : Մուհարրիր իսթէր Դաւիթ , իսթէր Սո-
ղոմոն օլուուն , չուրասը սահին տիր քի մուհարրիրին Փիքրի իլ-
համը իլահի իլէ միւնէվվէր օլտըղնտան տիւնեա մէլիքէրի-
նին համագալթնէ փէյզամպէրանէ պիր սուրէթտէ նազար ը
միւթալա'սյա ալմըշ տըր : Զիրա պիր փէյզամպէր կիպի Ալ-
լահըն մէլէքիւթիւնէ մուգավէմէթ էտէն ճէմի'ի տիւնեա
հաքիմէրինէ Մէսիհին զալիսկ կէլէճէյինի կէօրմէքտէ տիր :
Մէզքիւր Մէզմնւր իշպու մանզարէ ի փէյզամպէրանէնին պիր
ոյնէսի տիր : Սահիպ ի Մէզմնւր վահի իլէ տիւնեւզի քիմնէ-
լէրին հիւքիւմէթ ի իլահիյէյէ մուգավէմէթինի (Այտթ 1—
3) , Եէհօվանըն մու'ամէլէսինի (Այտթ 4—6) , Մէսիհին քէնս-

տիսինին խոնուլլահ իտէյինի , վէ պիւթիւն հիւքիւմեթին քէնտիսինէ վէրիլատիյինի (Այաթ 7—9) իլան էթտիքտէն սօնրա , սէֆիհ մուխալիֆլէրինէ ելլէրինի զուրուրէ 'ալէյհինէ գալտըրտըգլարը Զաթա , եա՞նի քէնտիսինէ թէոլիմ օլմաղա նասիհաթ վէրտիյինի կէօրտիւ :

Սուսալէր

1. Այէթ 1 տէ թա"իֆէլէրին նէ՞ էթտիքլէրի զիքը օլունուր : Իմա օլունան "պաթըլ շէյ" նէ՞ տիր : Այէթ 3 :

2. Տիւնեա մէլիքլէրի քիմի՞ն 'ալէյհինտէ գալգըշտրլար : Այէթ 2 : "Մէսիհ" քի՞մ տիր : Իզահ 1 :

3. Այէթ 3 տէ Բապպըն տիւշմէնլէրինին հա՞նկը արզուսը թա'րիֆ օլունմըշ տըր : "Պաղլար" վէ "պէնտէր" քէլիմէլէրինտէն միւրատ նէ՞ տիր : Իզահ 2 : Գավմ" Մէսիհ քէնտիէրէ մէլիք սրֆէթիյլէ թագտիմ օլունտըղը զէման Անըն հագգընտա նէ՞ տէտիէր : Յովհ . 19 . 15 : Էկէր պիր քիմսէ պիլէ պիլէ Ալլահն էմբինէ իթա'աթ էթմէզսէ , իշպու այէթտէ թա'րիֆ օլունան ատէմէրէ նէ՞ ճիհէթլէ պէկզմիշ օլուր :

4. Այէթ 4 տէ զիքը օլունտըղը իւզրէ "Մէմավաթտա սաքին օլան" քի՞մ տիր : Շէրիր քիմսէլէրին խասիմանէ թէտպիրլէրի ծիւմլէյէ Գատիրէ նամըլ թէ"սիր էտէր :

5. Ճէնապը Հազդ մազրուր շէրիրլէրէ նա՞սըլ սէօլէէճէք տիր : Այէթ 5 :

6. Ճէնապը Հազդ շէրիրլէր քէնտիսինէ գարչը թէտպիր գուրտուգլարը էսնատէ նէ՞ էյլէտի : Այէթ 6 : Սիօն նէրէտէ իտի : Իզահ 3 :

7. Մէսիհ պուրատա հա՞նկը ֆէրմանը իլան էտիյօր : Այէթ 7 : "Մէն օզլըմ սըն" քէլամըյլէ քի՞մա օլունմըշ տըր : Ղուկ . 1 . 31 , 32 :

8. Այէթ 8 տէ գէրմանըն թա՛իֆէլէրէ տա՛իր օ-
լան հա՞նկը սէօղլէրի զիքը օլունմըշ տըր : Յիսուս
Քրիստոսըն մէլէքիւթիւնէ գատար միւտտէթ տէ-
վամ էտէճէք տիր : Իզահ 4:

9. Օղուլ թա՛իֆէլէրէ նէ էտէճէք տիր : Այէթ
9. Երեմ. 18. 6 :

10. Այաթ 10, 11 տէ նէ նասիհաթ վէրիլմիշ
տիր : Իշպու նասիհաթ այէթ 3 տէ պէյան օլունան
հիսոխյաթ իլէ նա՞ոըլ իմթիզան էտէր : Պիր քիմսէ՝
էֆքեար վէ արզուլարընտա հազիզի պիր թէպէտ-
տիւլ զուզու՛ պուլմատըգծա Ալլահըն կէրչէքտէն
միւթի՛ պիր գուլու օլա պիլի՛ր մի :

11. "Օղու էօփիւնիւգ," քէլամընտան միւրատ
նէ տիր : Իզահ 5 : Այէթ ի քէրիմէտէ միւնտէրիճ
սէօղլէր զէմինի պիր մէլիյի իշ'ար էտէ պիլիրէ՛ր
մի : Յիսուս Քրիստոսը իշ'ար էտիյօր իսէ , սիզ Ա-
նա թէվէքքիւլ էթմի՛շ մի սինիզ :

Իշտհ

1. Իշպու Մէղմուր հէմ պիր թէֆէքքիւր , հէմ տէ պիր իխ-
պար ը գէյզամպէրանէ օլմոսը սէպէպիյլէ անլըն պիր չօգ-
գըսմարընըն իքի մա՞նասը վար տըր : (Մուգատտէմէյէ միւ-
րաճա՞աթ օլունա) "Մէսիհ" բապպ թարաֆընտան գավմըն
իւղէրինէ նասապ օլունան Երուսաղէմ մէլիյի օլուզը կիպի ,
Մէղմուրըն թա՞պիր ի գէյզամպէրանէսինճէ Քրիստոսը տա-
խի իմա էտէր :

2. Շէրի՞աթ ը իլահիյէ՛ շէրիրէրէ արզուլատըլարը հէփ
շէյլէրին իճրասընտան անլէրի մէն էտէն պիր պաղ եախօտ
պէնտ մագումընտա տըր : Իշպու շէրի՞աթըն խիլաֆընտա հա-
րէքէթ էթմէք մէդքիւր պէնտէրի գըրմաղա չալըշմագ օ-
լուպ տտէթա այէթ 3 տէ թա՞րիֆ օլունան պէնտէրի գըր-
մագ արզուսընա միւշապիհ տիր :

3. Սիօն՝ Դաւիթ վէ Աղողոմնըն հիւքիւմէթ սիւրտիւյիւ վէ
Յիսուս Քրիստոսըն Եէհուտիլէրին մէլիյի սըֆէթիյլէ խաչ-
լանըզը շէհրտէ , եա՞նի Երուսաղէմտէ վագը՝ իտի : Սիօն քէ-
լիմէսի Ալլահըն խասս վէ սատըգ գավմը մա՞նասընտա տտիի
գուլանըլմըշ տըր :

4. Շերիբլէր Ալլահըն հիւքիւմէթինտէն գուրթուլմաղա
չալըշըրլար իքէն ձենապ ը Հագդ անլէրի եւնիլմէզ, վէ մէ-
լէքիւթիւ իլէլէպէտ պագի օլան Յիսուս Քրիստոսըն հիւ-
քիւմէթի թահթընա վաղ՝ էթմիշ տիր :

5. 1 Միւլ. 10. 1: 3 Միւլ. 19. 18 տէն վէ Քիթապը ը
Սուգատտէսին սա'իր Քրդրալարընտան աշիքեար տըր քի
պուրատա զիքր օլունան եօփիւշ նիշանէ ի 'ուպուտիյէթ վէ
իթա'աթ տըր :

Պեցիւ+ շահերութէ իւշ խօնալարըն միւնուլա'ա երէնէւ-
նէր ու"ելէլէր :

Իշպու Մէզմուրըն թա'լիմինձէ Մէսիհէ իպնուլահ թէս-
միյէ օլունմըշ տըր : Ալլահըն տիւշմէնլէրինին հէփ 'ասրլար-
տա վէ ինսանլարըն հէր սընըֆը արասընտա պիրի պիրլէրինէ
պէնզէմէլէրի : Իհսան էթտիյի 'աֆվը տէֆ' աթլէ թահգիր
էթմէտիքձէ՝ ձենապ ը Հագդըն քէնտի 'աճիպ մէրհամէ-
թինտէն նաշի կիւնահքեարլարը տիւչար ը միւճազաթ էթ-
մէք իսթէմէմէսի :

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃՐ ՏԵՐՍ, ԱՊՐԻԼ 17

Քրիստոսըն գըյամը : Մատթ. 28. 1—20:

Մատթ. 28. 5—7 այէնիւշի ելուեր եյլէ :

Այէն է ուրիշ . Ֆազաթ շիմտի Քրիստոս էմլաթ-
տան գըյամ էթտի : 1 Գօր. 15. 20:

Հաֆնա իշնորէ օդունահագ այէնլէր

Ֆընհ պոյրամը . Խոռը. 12. 21—28: Քրիստոսըն էօլիւպ
գըյամ էթմէսի . 1 Գօր. 15. 3—8: Գըյամէթ իւլ էմվա-
թըն սըհհէթի . 1 Գօր. 15. 12—26: Հէփ ատէմլէրին գը-
յամ էտէճէյի . 1 Գօր. 15. 50—58: Մարիամըն գապրտ
կիթմէսի . Յովէ . 20. 1—18: Քրիստոս իլէ պէրտպէր գըյամ
էտէն ատէմ . Գօլ. 3. 1—17:

Մուգագործութեան

Ֆըստոսըն գըյամ էթմէսի պէօյիւք հագիգաթը իւղէրինէ թէֆէքիւր էթմէմիզ միւնասիպ վէ մագպուլ տըր : "Քրիստոս էմլաթտան գըյամ էթտի" (Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց) սէլամը սէլամէթ էնճամը՝ ատէթ իգթիզասընտան վէ մա՞նասընըն էչէմմիյէթի հիչ խաթրա կէթիրիլմէքսիզին վէրելիիր իսէտէ, 'իպտրէ ի մէզքիւրէյի իպմթիտա Փասդալեա եօրթուսընա մախսուս պիր սէլամ մագամընտա գուլլանան քիմսէլէր անըն հա՞իզ օլտըզը պէօյիւք հագիգաթ սէպէպիյլէ գալպէրի մէսէրրէթլէ տօլու օլան քիմսէլէր իտի : Ծէսուլ ։ Եկէր Քրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսէ, սիզին իմաննըզ պաթըլ տըր" տէյիւ պույուրը : Քրիստոս էօլիւզ պա՞տէհու գըյամ էթմիշ օլտըզընտան իմաննըմըզըն պաթըլ օլմատըզընը պիլիրիզ : Քրիստոսըն հիւքիւմէթի էօլիւմիւն հիւքիւմէթինտէն պէօյիւք օլտըզընտան քէնտի թէվապի՛ինի քէնտինին օլտըզընէկրէ քէնտի եանընա սլմագ խուսուսընտաքի վա՞տընը ինքա էթմէյէ գատիր օլտըզընա իւմիտ էտէ պիլիրիզ :

Առաջական

1. Գարըլար սապահն հա՞նկը վագթընտա գապրա կիթտիլէր : Այէթ . 1 : Հաֆթանըն հա՞նկը կիւնիւնտէ կիթտիլէր :

2. Գափուտան թաշը քի՞մ եռվարլամըշ իտի : Այէթ 2 :

3. Մէլէյին չէհրէսի իլէ լիպասը հազզընտա նէտէնիլմիշ տիր : Այէթ 3 :

4. Իշպու մէնզարէ գապրտաքի պէքճիլէրէ նա՞սըլ թէ՞սիր էթտի : Այէթ 4 :

5. Մէլէք գարըլարա հա՞նկը թէսլյէթպախչ քէլամը սէօյէտի : Այէթ 5 :

6. Յիսուս հազզընտա նէտէտի : Այէթ 6 : Գարըլար Յիսուսը նէտէպէպտէն պուլամատըլար :

7. Մէլէք գարըլարա նէյի՞ն ինքասընը թավսիյէթտի : Այէթ 7 :

8. Օ զէման գարրլար նէ՞ էթտիլէր։ Այէթ 8։

9. Շակիրտլէրէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր իքէն անլէրին գարշըսընա քի՞մ չըգտը։ Այէթ 9։ Անլէրէ նէ՞ տէտի։ Գարըլար Յիսուսը կէօրիւնձէ նէ՞ էթտիլէր։

10. Յիսուս անլէրէ նէ՞ էմր էթտի։ Շակիրտլէրի իլէ նէ՞րէտէ կէօրիւշէճէյինի վա՛տ էյլէտի։

11. Շակիրտլէր անրն կէրչէքտէն Յիսուս իտիյինէ ինանտըլա՞ր մը։ Այէթ 17։

12. Յիսուս քէնտիսի հազգընտա անլէրէ նէ՞ տէտի։ Այէթ 18։

13. Անլէրէ նէ՞ էմր վէրտի։ Այէթ 19։ Անլէրէ քիմի՞ն իսմիյլէ վաֆիմիզ էթմէյի էմր էթտի։

14. Էֆէնափիմիզին էմրի իւզրէ շակիրտլէր ատէմ-լէրէ հա՞նկը շէլէրի հըֆզ էթմէյի թա՛լիմ էտէճէք-էր իտի։ Այէթ 20։ Նէ՞ գատար վազըթ քէնտիլէր իլէ պէրապէր օլաճազընը անլէրէ խապէր վէրտի։ Ճիւմ-լէ միլէթլէրէ քիմլէ՞ր վա՛զ էտէճէքլէր իտի։ Իզահ։

15. Այէթ ի քէրիմէտէ պէյան օլունան պէօյիւք հազիգաթ նէ՞ տիր։ Յիսուս քիմի՞ն գուվէթիյլէ էմվաթտան դրյամ էլլէտի։ Յովհ. 10. 18։ Իպն Ուլյահ օլտըզը նէ՞ վէճհլէ պէյան օլունտու։ Բօմ. 1. 3։ Յիսուսըն էմլաթտան դրյամ էթմէսի էօլիւմ-տէն զարար կէօրմէյէճէյինիզէ տա՞իր սիզէ նէ՞ իւ-միտ վէրիր։ Յովհ. 14. 2, 3։

Իշոհ

Թապալ Յիսուս «Իշթէ տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին պէն տա՞իմ էլ եվգաթ սիզին իլէ պէրապէր իմ» տէյիւ պույտու-ըըր։ Իշպու քէլամ ինձիլի վա՛զ էտէն շակիրտլէրինէ մու՛տ-վէնէթ էտէճէյինէ տա՞իր պիր վա՛տ տըր։ Ֆագաթ մատամ քի օ զէման պէր հայրաթ պուլունան շակիրտլէր տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին սաղ գուլամազար իտի։ Իշպու վա՛տըն

տիւնեանըն նիշոյէթինէ գտտար Քրիստոսը շակիրտէ-
րինին ծիւմէսինէ տախի շիւմուլի վար տըր : Էկէր վա'արի
ծիւմէ շակիրտէրէ շիւմուլի վար իսէ , ոլ թագտիրտէ թա-
լիմ էթմէք պապրնտաքի էմրին տախի ծիւմէ զէմսնտա Քրիս-
տոսըն թէկտպի'նինէ շիւմուլի վար տըր :

Պէօյէտ շահէրուէր էլէ խօճալոբն մէնալուս'ա էրէնէտ-
լոր մէնէլուէր :

Ֆըսէ գուղուոը գանցնըն Ալլահըն Գուղուոը օլոն Յիսուս
Քրիստոսը շիֆապախչ գանցնա պիր րէմլ մտդումընտա
հա'իզ պուլունտըրդը մա'նա : Էօյիւմ գորդուոընտան ազատ
ոլմագ Յիսուս Քրիստոսըն գըյամը սէմէրէսի օլուղը : 1 Մէլ .
4 . 13 , 14 : Խըհաթէյանլարըն տնտէ վէ անըն իչիւն եւշտա-
մալարը լազըմ կէլտիյի րուհանի 'ալէմնն հագիգաթէն մէվ-
ճռտ օլմարը : 'Խպը . 13 . 12—14 .

ՕՆ ԵԿՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ԱՊՐԻԼ 24

Պապա չօպանլոմ ալրու Մէզ . 23 . 1—6 :

Մէլ . 23 . 5 , 6 այէնէրէ էտէր էլւ :

Այէն է ուրէմէ . Պապա չօպանլոմ ալրու . պիր շէյէ
միւհթաճ օլմամ : Մէզ . 23 . 1 :

Հաջու իշնորէ օդունտնաէ այէնէրէ

Երեմիանըն չօպանլարըն մէ՞մուրիյէթինէ տա'իր պէյսնտ-
թը . Երեմ . 23 . 1—8 : Եղեկիէլին թասվիր էթտիյի էլի չօ-
պան . Եղեկ . 34 . 11—25 : Երի Չօպանըն պիզ զաթ սէօյէտի-
յի սէօզէլը . Յովէ . 10 . 11—18 , 27—29 : Ալլահըն քէնտի
գափիընը գոյըրմարը . Մատթ . 8 . 23—34 : Ալլահըն սիւրիւ-
սիւնիւն չօպանլարը . 1 Պետ . 5 . 1—11 : Պէզիւք սիւրիւ .
Վահ . 7 . 9—17 :

Մ ու բոտուեմէ

Դաւիթ իշպու 23 իւնճիւ Մէզմուրը պէւքի 'էօմիւնիւն իլք
չաղարընտա վէ շիւպիէ եօդ քի չօպանլրդտաքի թէճըիպէ ի
զաթիյէսի էսէրի օլորագ գալէմէ ալմըլ տըր : Գօյուն պա'զը

Ֆիհեթլէրէ էն 'ամիզ վէ պիշտրէ պիր հայվան օլուպ՝ չօպանըն տախի տիգգաթ ու իհթիմամընա միւհթաճ տըր, ձիւմ լէյէ Գատիրին քէնտի շէֆադաթ ու 'ինայէթինի քէնտի սիւրիւոփիւնիւ կիւտէն, գուղուլարը գոլըյլէ թօփլոյը գուճտաղընտա թաշըյան, վէ էմզիքլիէրի եավաշ սիւրէն չօպանըն տիգգաթ ու իհթիմամընա պէկզիթմէսի, պիշտրէլիքլէրինի, վէ սիյանէթ վէ տէլալէթ ի իլահիյէյէ իհթիյաճլարընը հիսու էտէն ատէմլէրէ պա'իս ի մէորուրիյէթ տիր, իշթէ պու վէճիլէ իշղու Մէզմուր Ալլահըն գավմընընճանլարընա տա'իմա պիր մուճիպ ի թէսէլի օլմուշ տըր: Անըն աջրդ վէ սատէ սէօզլէրի ինսանտա՝ քէնտիսինին չօպանը Բապպ օլտըզը հալտէ, պիր շէյէ միւհթաճ օլմասընըն մուհալ օլսանալընա գանա'աթ հասըլ էտէր: Ճէնապ ը Հագդ հէմ ըուհանի հէմ տիւնեէվի իհթիյաճաթը թէսվիյէ էտէր. զիրտ էկէր ատէմլէրին արաշըրբազա տահա զիյատէ մէյյալ կէօրիւնտիքլէրի տիւնեէվի նի'մէթլէրի Ճէնապ ը Հագգըն իհսան էթակիյի սահին իսէ, անլէրին տահա զիյատէ միւհթաճ պուլունտըգլուրը ըուհանի նի'մէթլէրի տախի իհսան էտէճէյի շիւպհէտէն միւթաղնի տիր:

Սո-”ալէր

1. Այէթ 1 տէ Դաւիթ քէնտինին չօպանը քի՞մ օլտըզընը պէյան էտիյօր: Պիր չօպան պաշլըճա նէ խուսուստա տիւշիւնիւր: Դաւիթ քէնտի չօպանընըն Բապպ իտիյինի պիլմէսի սէպէպիլէ իհթիյաճընա տա'իր նա՞սրլ իտարէ ի քէլամ էտիյօր: Յիսուս Քրիստոսըն հա՞նկը սէօզլէրի, քէնտի թէլապի'ինին ճիւմէսինէ պունա միւմասիլ պիր ի'թինատա մալիք օլմալարընը էօյրէտիր: Յովհ. 10. 11:

2. Սիւրիւնին պաշլըճա իհթիյաճը նէ տիր: Ճ. էմ-նիյէթ, րահաթ, օթլամագ իչիւն էյի մէր'ա, վէ իչմէք իչիւն թէմիզ սու: Դաւիթ էյի Զօպանըն քէնտիսինէ նէ էթակիյինի զիքը էտիյօր: Այէթ 2. էօյլէ իսէ Ալլահ նէ կիպի իհթիյաճլարը թէտիյէ էտէճէք տիր:

Յիսուս Քրիստոս սէմավի Փէտէրին քէնտի էվլատ-
լարընըն ճիսմանի ինթիյաճարընըն թէսվիյէսի պա-
պընտաքի տիգգաթ ու ինթիմամընա տա՞իր նէ
թա՛լիմ էտէր : Մատթ . 6 . 25 , 26 :

3 . Բապպ ճանա նէ էտէր : Այէթ 3 . Նէ վէճ-
լէ քէնտի գավմընըն հայաթընը թազէլէյիպ ճանընը
ինեա էտէր : Եղեկ . 36 . 26 : Մատթ . 10 . 30, 31 :
Բապպ քէնտի գավմընը հա՞նկը թարիգէ իրշատ է-
տէր : Այէթ 3 : Պունու նէ իչիւն էտէր : Եղեկ .
36 . 22 :

4 . Բապպ հա՞նկը գօրդուցու իզալէ էտէր : Այէթ
4 : Շէրրտէն խավփ էթմէտիյինէ Դաւիթ նէ սէ-
պէպ զիքր էտէր : Բապպըն սիզին իլէ պէրապէր
օլուզզընա ինանըր ըսպընըզ : Էկէր Բապպ սիզին իլէ
իսէ , էօլիւմտէն խավփ էթմէնիզ ճա՞իդ մի տիր :
Դաւիթին մէնպա՛ը թէսէլլիսի նէ իտի : Այէթ 4 :
“Ասա վէ տէյնէք” քէլիմէլէրինտէն նէ անկաշըլը :
Իզոհ 4 :

5 . Այէթ 5 տէ սա՞իր հա՞նկը պէրէքէթլէր զիքր
օլունուր : “Պէնիմ իչիւն սօֆրա թէրթիպ էթտին”
վէ սա՞իրէ ՚իպարէսինին մա՞նասը նէ տիր : Իզահ 2 :
Պունա միւմասիլ պիր թէվէքքիւլիւ Պողոս նէ վէճէլէ
պէյան էտիյօր : Ռօմ . 8 . 31 : Եազլէ մէսն էթմէք
քէլամընըն մա՞նասը նէ տիր . Իզահ 3 : Այէթ 5 ին
սօն ֆըդրասը նէ տիր : Պունտան Բապպըն լութֆ
ու ՚ինայէթլէրինին միգտար վէ պէօյիւքլիւյիւնէ
տա՞իր նէ անկաշըլը : Էֆ . 3 . 20 :

6 . Իշպու միւթալա՛ա իլէ Ալլահըն հըֆզ ու հի-
մայէսինէ տա՞իր Դաւիթ նէ իսթինթաճ էտիյօր :
Այէթ 6 : Նէրէտէ սաքին օլաճաղընը մէ՛մուլ է-
տիյօր :

7 . Ալլահըն սիզին ինթիյաճաթընըզը թէսվիյէ է-
տէնէյի պապընտա Դաւիթին մալիք օլմատըզը հա՞ն-
կը սէպէպէ մալիք սինիզ : Ռօմ . 8 . 32 :

8. Խնսանլար պա՛զէն իշպու հըֆղ ու հիմայէնին նիմէթէրինտէն նէ՞ սէպէպտէն մահրում օլուրլար։ Լէվ. 26. 14—16. Ալլահըն սէլամէթ վէ էմնիյէթ վէրէճէինէ տա՛իր օրան ի՛թիմատ նէ՞ զէման պաթը պիր իւմիտ օլուր։ Ես. 48. 22. Էօյէ իսէ իշպու Մէզմուրտա զիքր օլունան հըֆղ ու հիմայէյէ նա՛իլ օլմանըն շարթը նէ՞ տիր։ Յով. 14. 23. Ճէնապ ը Հագզըն 'աճիպ մէրհամէթէրինէ պէտէլ նէ՞ վէրմէյէ պօրծլու սընըզ։ 1 Պետ. 2. 9։

Իշպու

1. Զօպան քէնտի 'ասսուըյլէ գօյունլարը իրշատ, հիմայէ, վէ զտպթ ու իտարէ էտէր։ "Սէնին' ասան վէ սէնին տէյնէ-յին" Քըդրասընըն մանասը շուտ տըր քի պիր քիմուէ եէտ ի իւ-լահիյէ իլէ իհտա, սիյանէթ վէ հաթթա զտպթ ու իտարէ էտիլտիյինէ վտգըֆ օլմագլէ միւթէսկլի օլուր։

2. Տիւշմէնլէրին գարշըսնտա թէրթիպ օլունան սօֆրա, սօֆրայը թէրթիպ էտէն էլին տիւշմէնին հիլէսինի պօշտ չը-գարմաղա գատիր օլտըզընը կէօսթէրիր։ Ֆըդրա ի մէզքիւրէ Ալլահա իւմիտ էտէն պիր քիմսէնին քէմանը էմնիյէթէ ետ-շայա պիլէճէյինի պէյան էտէր։

3. Պաշը եազլէ մէսհ էթմէք 'ատէթի շէնիք զէմանլարընտա ինը օլունան պիր մէսէրէթ 'ալամէթի իտի։ Մէզ. 45. 7։

Պէօյէ-+ շակէրլէր էլէ իշնոլարըն միւնալա՛- էռէճէ-լէրէ մէսհէլէլէր։

Ալլահըն քէնտի գավլընա անլէրին քեաֆֆէ ի իհթիյաճա-թընը թէսլիյէ էտէճէյինէ տա՛իր հէր 'ասրտա վէրտիյի թէ-մինաթ։ Թէք. 8. 22. 48. 45. Լէվ. 26. 3—13. Յով. 1. 9. 10. Եղեկ. 37. 26. 27. Մաղ. 3. 10—12. Մատթ. 6. 33. Պօմ. 5. 1. 1 Յով. 3. 21. 22. Վահ. 2. 40.։

ՕՆ ՍԵՐԻՉԻՆՑԻ ՏԵՐՄ ՄԱՅԻՍ !

ԹԵՎԱԿԵՐԵԱՐԾՆ ՄՈԼ'ԱՄԸ ։
ՄԵՂ . 51 . 4—13 .

ՄԵՂ . 51 . 10—13 այէնլէտ եղուր ելլէ :

Այէն է ուրիշ . եա Ալլահ , պէնտէ փաք պիր եիւ-
րէք եարաթ , տէրունիմաէ տօզրու պիր ըուհ եէ-
նիւէթ : ՄԵՂ . 51 . 10 :

ՀԱՅՈՒ ԷՎՆՈՒՔ ԹԻՌԵՆՆԻ ԱՅԷՆԼԷՐ

Դաւիթին կիւնահը վէ իթիրաֆը . 2 ՄԵՂ . 42 . 4—14 :
Սաւուղըն սախթէ թէվպէսի . 1 ՄԵՂ . 45 . 24—31 : Ալլահըն
կիւնահքեարլար հագդընտաքի միւրատը . Ես . 4 . 10—15 :
Ալլահա մագպուլ օլան թէվպէ . Յովէլ 2 . 12—17 : Միւ-
րիֆ օղըն թէվպէսի . Ղուկ . 45 . 14—21 : 'Աֆվա նա'իլ օ-
լանլարըն մէսէրբէթի . ՄԵՂ . 32 . 4—11 :

ՄՈՒԴՈՎՈՒԵԹ

Իշպու Մէզմուր , թէվպէ Մէզլուրը իսմիյլէ եատ օլունուր ,
զիրա դաւիթին օլ պէցիւք կիւնահը իշլէտիքտէն սօնքա-
տէրունի իզմիրապընը պէյան էտէր : Նաթանին թա'զիրի
Ուրիյա մէս'էլէսինտէ իրթիքեապ էյլէտիյի կիւնահը դաւի-
թին կէօրմէսինէ քեաֆի օլտու : Դաւիթ քէնտի կիւնահընը
կէօրմէսի իւզէրինէ , ճէզա գօրգուուր սէպէպիյլէ տէյիլ , (զի-
րա պու չէյ կիւնահքեարըն տիւչար օլտճաղը էն ֆէնա չէյ
տէյիլ տիր .) իլլա Ալլահա գարշը կիւնահ էթմէքտէն հասըլ
օլան իզմիրապ վէ հուզուր ը իլլահինին մէսէրբէթինտէն վէ
Բուհ իւլ Գուտսուրն եարտըմընտան մահրում օլմագ գօրգու-
ուր սէպէպիյլէ էլէմ տէրեասընա միւսթէզրադ օլտու : Դաւի-
թին էն կիզլի էֆքեարը իշպու Մէզմուրտա պէյան օլունմըշ
իտիյինտէն անըն թէտգիգ ու միւթալա'սար իլէ հագիզի
թէվպէսին մահիյէթինէ տա'իր խայլը մա'լիւմաթ իսթիհասլ
օլունուր : Իշպու թէվպէ պիր քիմսէնին քէնտինին կիւնահ .

քեար իտիյինէ իլզում օլունարագ կիւնահընը ի'թիրաֆլէ իս-
թիրհամ վէ իսլահ ը զաթ ու սրֆէթէ նիյէթ էթմէսինտէն
վէ գուվլէթլի վէ ճէսուր պիր իմանա մալիք օլբասընտան՝ ի-
պարէթ տիր :

Առաջին

1. Այէթ 1 տէ Դաւիթ հա՞նկը իքի խուսուսը Ալ-
լահտան իսթիրհամ էտէր : Իշպու իսթիրհամընանէ
սէպէպ իրատ էտէր :

2. Այէթ 2 տէ զիքը օլունան նիյաղը նէ տիր :
Դաւիթին կիւնահընըն ճէզասը էօլիւմ օլտըղը հալ-
տէ իշպու ճէզատան տօլայը հիչ պիր գօրգու պէյան
էթմէտիյինին սէպէպինի զիքը էտէ պիլի՞րմիսինիզ :
Իզահ 1 : Կիւնահ իշէտիյինիզ զէման սիզէ էն զի-
յատէ մուծիպի էնտիշէ օյան խուսուս, կիւնահընըզ
մը, եօգսա միւճաղաթ գօրգուս'ու մը տըր :

3. Այաթ 1, 2 տէն պու վազըթտա Դաւիթին գալ-
պինին նէ հալտէ օլտըղը ակլաշըլմագտա տըր : Ի-
զահ 2 : Իշպու գալզ գըրըպւըղը Ալլահըն ՚ինտինտէ
խասսէթէն մազպո՞ւլ մը տըր : Ես . 57 . 15 :

4. Այէթ 3 տէ Դաւիթ նէ՞ ի'թիրափ էտէր : Ճիւմ-
լէ կիւնահքեարլար կիւնահլարը սէպէպինտէն քէն-
տի նէֆսէթինէ նէ՞ նազարլէ պագմալը տըրլար :
Եղեկ . 20 . 43 : Ճէնապ ը Հազդ կիւնահքեարըն իք-
րահ էթմէտիյի կիւնահլարը 'ափվ էտէ՞ր մի : Ովս .
5 . 15 : էմս . 28 . 13 :

5. Դաւիթ քիմէ՞ գարշը կիւնահ էթմիշ իտի : Ա-
յէթ 4 : Ուրիցայ գարշը տախի կիւնահ էթմէմիշ մի
իտի : Էօյլէ իսէ նէ սէպէպտէն պու վէճիլէ իտարէ ի-
լիան էտիյօր : Իզահ 3 : Այէթ 4իւն սօն ֆըզրա-
սընտան նէ՞ ակլարսընըզ : Իզահ 4 :

6. Դաւիթ քէնտի նէֆսինէ տա՞իր նէ՞ ի'թի-
րափտա պուլունույօր : Այէթ 5 :

7. Ալլահըն խօշանտըղը շէյ նէ՞ տիր, Այէթ 6 :

Տօղուշընտան կիւնահքեար օլան պիր քիմսէ Ալ-
լահըն իսթէտիյի տէրէծէտէ փաք վէ միւսթագիմ
օլմաղա նա՞սըլ իւմիտ էտէ պիլիր : Յովհ . 3 . 3 :

8 . Այէթ 7 տէ Դաւիթ նէ թալէպ էտիյօր . Ա-
տէմի կիւնահտան եալընըզ քի՞մ թաթհիր էտէ պի-
լիր : Միւսթագաէլտէ կիւնահտան պէրի գալմանրզ
կէչմիշտէքի կիւնահլարընըզն նէ գատար զըսմընը
թաթհիր էտէր :

9 . Այէթ 8 տէ նէ նիյազ օլունմըշ տըր : Լայրզը
վէճչլէ քէնտի կիւնահընը հիսս էտէն պիր քիմսէ-
նին եէկեանէ մուճիպ ի մէսէրըէթի նէ տիր : Ես .
61 . 10 :

10 . Այէթ 9 տա զիքր օլունան նիյազ նէ տիր :

11 . Այէթ 10 տա Դաւիթ Ալլահտան նէ տիլէ-
յօր : Պիր կիւնահքեար քէնտիսինտէ եէնի պիր եիւ-
րէք եարատըլմասընանիչին միւհմած տըր : Այէթ
5 ի , Յովհ . 3 . 6 իլէ մուգայէսէ էյլէ : Թէվպէքեար
Դաւիթին պաշլըճա արզուսը նէ տիր : Այաթ 2 , 7 ,
9 , 10 : Թէվպէսիզ պիր կիւնահքեարըն պաշլըճա
արզուսը նէ տիր : Թէք . 3 . 8 : 1 Միւլ . 15 . 30 :
Յովհ . 3 . 20 : Թէվպէ էթմիշ իտիյինի իտտի՛ա է-
տիպտէ , կիւնահտան վազ կէչմէյէն վէ եէնի եիւ-
րէյէ պիր իհթիյաճ հիսս էթմէյէն պիր քիմսէնին
միւսթագաէլի նա՞սըլ օլուր : Ղալ . 6 . 7 :

12 . Դաւիթ այէթ 11 տէ նէ կիպի պիր գօրդու
կէօսթէրիյօր : Կիւնահըն մուճիպ օլաճաղը էն պէօ-
յի ք մուխաթարա նէ տիր : Ես . 59 . 2 :

13 . Այէթ 12 տէ նէ նիյազ օլունմըշ տըր : Խէ-
լասըն մէսէրըէթինի պիր կիւնահքեարա քի՞մ ի՛ա-
տէ էտէ պիլիր : Էկէր պիր քիմսէ Ալլահըն պունուն
իջրասընա մուգթէտիր իտիյինէ ինանըր իսէ , իշպու
իմանը , կիւնահ էթտիյի զէման անը նէ շէյին իջ-
րասընա սէվդ էտէր : Ճ . Կիւնահտան վազ կէչմէյէ
վէ զըրըգ գալոլէ Ալլահտան իսթիրհամ էթմէյէ :

Ալլահ պիր կիւնահքեարա նէ՞ նազարլէ պագար, Մէջ. 5. 5. Էօյէ իսէ պիր կիւնահքեար իսթիր-համ իշխն Ալլահանանասրլ եազլաշա պիլիր : Մատթ. 26. 28. 'Իպր. 4. 14—16 :

14. Դաւիթ 'աֆվր իլահիյէ նա՛իլ օլորզը հալտէ նէ՞ էթմէյի վա՛տ էտիյօր : Այէթ 13. Պէօյիւք պիր սա՛ատէթէ մալիք օլորզընկ գէման անը կիղլէ՞ր մի սին, եօդսա պաշգալարա սէօյլէ՛ր մի սին : Յիսուս Քրիստոս վասըթասըլէ նա՛իլ օլորզընկ 'աֆվտան հասրլ օլան մէսէրրէթին անը պաշգալարա սէօյլէյէ-ճէք գատար պէօյիւք մի տիր :

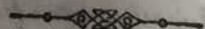
Իշան

1. Կիւնահըն տէ՛չչէթլի օլմասը, մուծիպ ի միւծազաթ օլ-մասընտան տէյիլ, իլլա հատտ ը զաթընտան մէքրուհ վէ մէն-ֆուր օլմասընտան նէշ'էթ էթմէքտէ տիր : Կիւնահ իշլէյէն տինտար պիր քիմաէ քէնտի հալինին ալչագլըշընը պաշտ ճէր չեյտէն զիյատէ հիսա էտէր :

2. Դաւիթ Ալլահը սէվտիյինտէն, կիւնահընտան փէշիման օլոռու : Շէրի՛աթ ը իլլահէյէյի թահգիր էյլէտիյի վէ տիլէտիյի մէրհամէթէ նա՛իլ օլմաղա նալսցըդ օլորզը սէպէպտէն գալպի գըրըլըշը վէ քէտէրէ տօլմուշ իտիր :

3. Այէթ 4 տէ գուլլանըլան իֆատէ ի չէտիտէ, Դաւիթին քէնտիսինին խասսէթէն Ալլահա գարշը կիւնահ էթմիշ իտի-յինի հիսա էթտիյինի կէօսթէրիր, զիրա մէզգիր կիւնա-հըլլէ Ալլահըն տիւշմէնիէրինին քիւֆր էթմէսինէ սէպէպ օլ-մուշ իտիր : Ֆագաթ հէմձինսիմիզտէն պիրինէ գարշը օլսն պիր կիւնահ Ալլահա գարշը պիր կիւնահ օլորզընտան, Դաւիթ պիր ճիհէթլէ Ալլահա 'Պանա եալընըզ սանա գարշը կիւ-նահ էյլէտիմ' տէյէ պիլիր իտիր :

4. Թէվպէքեար կիւնահքեար պուրատա քէնտի քէնտիսինի պիւս պիւթիւն Ալլահըն էլինէ թէսլիմ էտէրէք՝ կիւնահընըն 'ալէ՛հինտէ էն աղըր հիւքմիւն վէրիլմէսինի ճա՛իզ գըլաճագ տէրէճէտէ պէսիւք օլորզընը իթիրաֆ էտէր :

ՕՆ ՏՕԴՈՒԶՈՒՆՑՈՒ ՏԵՐՍ . ՄԱՅԻՍ 8

ՊԵՂԺ Ուղահտա մէսէրբէ՛թ :
Մէջ . 84 . 4—12 .

Մէջ . 84 . 9—12 այենլէրէ եղանէր երէ :

Այենէրէ է ուրիշ . Նէ միւպարէք տիր սէնին պէյթին սէքէնէսի . Մէջ . 84 . 4 .

Հաֆնա իշնուե օդունաճագ այենլէր

Աղահըն հուզուրընա իշթիյագ . Մէջ . 42 . 4—11 : Դաւ-
սկթին իշթիյագ իլահիսի . Մէջ . 61 . 4—8 : Ալլահըն մէլճա՞-
վէ փէնահ օլուզը . Մէջ . 91 . 4—16 : Միւսթագիմշէրին
ճատակածի . իմն . 16 . 17—20 : Ալլահըն քէնտի գավլընըն
նուր վէ գուզէթի օլմոսը . Մէջ . 27 . 4—14 : Խրիսթիյանըն
հէյքէլի : իջ . 2 . 19—22 :

Մուհամմէդ

Դաւիթ հէյքէլուէ իճրա օլունան բէսմու այինլէրի ճողիպ
գըլմաղա զայէթլէ սա՞յ ու զայրէթ էյլէմիշ օլուպ , անըն զէ-
մանընտան ի'թիպարէն էսնա ի 'իպատէթտէ մունթազամ
սուրէթտէ իլահիլէր օգունտըլընըն էսէրլէրի կէօրիւլմէյէ
պաշտոր : Դաւիթին ինթիխապ վէ թա'եին էթտէյի մուզան-
նի վէ սա'իր հէյքէլ խատէմէսի իշինաէ (1 Թէջ . 9 . 19) Գօ-
րահ օղուլլարը զիքը օլունմըշ տըր : Պունլար Տաթան վէ Ա-
պիրամ իլէ պէրապէր Մովլէս 'ալէյհինտէ սյագլանըպ տա
զէմինտէն եռւտուլան շօլ Գօրահըն էվլատը օլան Լէվիլիլէր
իտի : Անլէրին մէ'մուրիյէթի մախսուսէլէրի հէյքէլին գափու-
սընտա պէքճիլիք էթմէք օլուպ՝ պու խուսուս իշպու Մէզմուրտա
իմա էտիլիր : Տէ իւնճիւ Մէզմուր տախի տախիլ օլուզը հալտէ
Մէզմուրլարտան օն պիրի , սէրէվչալարընտա զիքը օլունտը-
րը իւզրէ , պէնի Գօրահըն Մէզմուրլարը տըր : Կէօրիւնիւր քի

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՑՈՒ ՏԵՐՍ ՄԱՅԻՍ 8

ՊԵՂ/Ձ Ուղահտա մէսէրքէ/Ձ *
Մէջ. 84. 4—12.

Մէշ. 84. 9—12 այէնլէրէ եղոնք երէ :

Այէն է +երիւն. Նէ միւպարէք տիր սէնին պէյթին սէքէնէսի : Մէջ. 84. 4.

Հաջնա իշխորէ օդունաճաբ այէնլէր

Աղահըն հուզուրընա իշթիյագ . Մէջ. 42. 4—11 : Դաւիթին իշթիյագ իշահիսի . Մէջ. 61. 4—8 : Ալլահըն մէլքամ վէ փէնահ օլտըղը . Մէջ. 91. 4—16 : Միւսթագիմլէրին ճատաէսի . Էմա. 16. 17—20 : Ալլահըն քէնտի գավլընըն նուր վէ գուզվէթի օլմասը . Մէջ. 27. 4—14 : Խրիսթիյանըն հէյքէլի : Էֆ. 2. 19—22 :

Մ ա ժ ա գ ա կ ե մ է

Դաւիթ հէյքէլտէ իճրա օլունան բէսմու այինլէրի ճալիպ գըլմաղա զայէթլէ սա՞յ ու զայրէթ էյլէմիշ օլուպ , անըն զէմանընտան ի՛թիպարէն էսնա ի ՚իպատէթտէ մունթազամ սուրէթտէ իլահիլէր օգունտըղընըն էսէրլէրի կէօրիւլմէյէ պաշլոր : Դաւիթին ինթիխապ վէ թա՛եին էթտիյի մուզանի վէ սա՞իր հէյքէլ խատէմէսի իչինտէ (1 Թէջ. 9. 19) Գօրահ օղուլլարը զիքը օլունմըշ տըր : Պունլար Տաթան վէ Ապիրամ իլէ պէրապէր Մովսէս ՚ալէյհինտէ այտագլանըպ տազէմինտէն եռւտուլան շոլ Գօրահըն էվլատը օլան Լէվիլիլէր իտի : Անլէրին մէ՛մուրիյէթի մախսուսէլէրի հէյքէլին գափուսընտա պէքճիլիք էթմէք օլուպ՝ պու խուսուս իշպու Մէզմուրտա իմա էտիլիք : 84 իւնճիւ Մէզմուր տախի տախիլ օլտըղը հալտէ Մէզմուրլարտան օն պիրի , սէրլէվհալարընտա զիքը օլունտըշը եւզրէ , պէնի Գօրահըն Մէզմուրլարը տըր : Կէօրիւնիւր քի

պէնի Գօրահտան պա'զըսը Պէյթ Ուլլահտա իճրա օլունան 'ի պատէթտէ օգունմագ իւղրէ Մէզմուրլար գալէմէ ալմագ խուսուսընտա իլհամը իլահիյէ նա'իլ օլմուշլար իտի : Հէյքէլտէ Ալլահա 'իպատէթ վէ Ալլահա 'թէգարրիւպ էթմէք իշիւն արզու , Անա 'իպատէթտէն հասըլ օլան մէսէրրէթ վէ սա'ատէթ 'էօմրիւնիւ Պէյթ Ուլլահտա կէշիրէն քիմնէնին միւթալա'ա մէս'էլէլէրի օլուպ իշպու Մէզմուրլըն տափի մէվզու' ը պահսը տըրլար :

Սահակ

1. Սահիպ ի Մէզմուր նէյի՞ն խօշ օլտրդընը պէյան էտիյօր : Այէթ 1 : Հա՞նկը Պէյթ Ուլլահը իմա էտէր : Ճ . Երուսաղէմտէքի հէյքէլի :

2. Ճանը նէ շէյէ իշթիյագ էտիպ պայըլտըղը զիքը օլունուր : Այէթ 2 : Հավլուրա քէլիմէսի պուրատա նէ մա'նատա գուլլանըլմըշ տըր : Ճ . Ասըլ հուզգուր ը իլահի մա'նասընտա : Այէթ 2 : Մէսքէն նէ իշիւն ինչա օլունմըշ իտի : Խուր . 25 . 8 , 22 . ել եէվի մէվճուտ օլան քիլիսէլէր նէ մագսէտէ մէպնի ինչա օլունուր : Ճ . Ալլահ իլէ միւլագոթ էթմէյէ մախսուս մահալէր օլմագ մագսէտինէ մէպնի :

3 . Հա՞նկը 'ատի գուշլար մէզգահլարըն եանընտա քէնտիլէրէ մախսուս եուվա պուլտուլար : (իզան . Պուրատա մէզպահ պիւթիւն հէյքէլ մա'նամընտա գուլլանըլմըշ տըր :)

4. Քիմլէ՞ր խուսուսի սուրէթտէ միւպարէք թէսմիյէ օլունուրլար : Այէթ 4 : Պէյթ Ուլլահտա սաքին օլանլար նէ սէպէպտէն խասսէթէն միւպարէք թէսմիյէ օլունըրլար : Այէթ 4 : Եէհուտի գավմընըն հա՞նկը զըսմը հէյքէլին էթրաֆընտաքի օտալարտա սաքին օլուրլար իտի : 1 թէվ . 9, 10, 13, 27, 33 :

5 . Գուվլէթի Ալլահտան օլան քիմսէլէրէ տա"իր նէ տէսիլմիշ տիր : Այէթ 5 : Պու մագուլէ քիմսէլէր կէօնիւլէրինի նէյէ վէրիրլէր : Այէթ 5 : Հէյ-

քէլէ կիթմէք խուսուսընտա Եէհուտի գավմընըն
քեաֆքէսինին վազիֆէսի նէ իտի : Թէս. 16. 16.

6. Այէթ 6 տա կէօղ եաշը տէրէսինէ տա՞իր նէ
տէնիլմիշ տիր : Պուրատա հա՞նկը տէրէ իմա օլու-
նուր : Իզահ 1 :

7. Պու կիպի զիյարէթճիլէրին գուվլէթի խու-
սուսընտա նէ տէնիլմիշ տիր : Այէթ 7 : Պունուն
մա'նասը նէ տիր : Իզահ 2 :

8. Այաթ 8, 9 տա սահիպ ի Մէզմուր նէ նիյազ
էտէր :

9. Ալլահա պէօլէ նիյազ էթմէսինէ նէ սէպէպ
զիքր էտիյօր : Այէթ 10 : Պուրատա զիքր օլունան
շէրիբին չատըրլարը նէ տիր : Ճ. Զէվդ ու սէֆայա
միւպթէլա օլան շէրիր քիմսէլէրին մէսքէնլէրի : Պէյթ
Ո. լլահըն գափու պէքճիլէրի քիմլէր իտի : 1 Թէվ. 9.
19 : Պու Մէզմուրը քիմ եազտը : Իշպու Մէզմուրըն
սէրլէվհասընա միւրածա'աթ օլունա : Մատամքի պու
Մէզմուրը պէնի Գօրահտան պիրի, եա'նի պիր զափու
պէքճիսի եազմըշ տըր, հէքէլին գափու պէքճիլէրինէ
տա՞իր պու եօլտա իտարէ ի լիսան էթմէսինտէն նէ
անլաշըլըր : Ճ. Զէյքէլ Պէյթ Ո. լլահ օլտըղընտան
անըն էն հազիր խըտմէթլէրինի պիլէ սէվախի անկ-
լաշըլըր :

10. Սահիպ ի Մէզմուր Պէյթ Ուլլահտա պուլուն-
մագտան հազզ էթմէք իշին նէ սէպէսլէր զիքր
էտէր : Բապպ Ալլահ նէ ճիհէթլէ կիւնէշ տիր : Մէզ.
27. 1 : Նէ ճիհէթլէ սիփէր տիր : Մէզ. 46. 1 :
Քիմէրէ 'ինայէթ վէ ՚իզզէթ վէրիր : Այէթ 11 :

11. Սահիպ ի Մէզմուր պիւթիւն մատահի նէ
վէճհէ իճմալ էտիյօր : Այէթ 12 :

12. Պէյթ Ուլլահա կիթմէքտէն հազզ էտէնլէր պու
կիւնքի կիւնտէ տախի նա՞իլ ի պէրէքեամթ օլուր-
լար մը : Ես. 40. 31 : Իշպու պէրէքէթէ նա՞իլ օլ-
մագ իշիւն եիւրէք նէ հալտէ պու լունմալը տըր :
Մէզ. 42. 1 :

Իշխան

1. Սահմազի կ Մէղմուրըն ֆիքրի էօնիւնտէ՝ արդ ը 'իպատէթ էթմէք իւզըրէ հէմբէլէ չըգան զիյարէթճիլէր վար տըր : Շիւպհէ եօդ քի անլէր, սէյյահլարա սույու պուլունմատը ղընտան կէօղ եաշը տէրէսի նամըյլէ մարուֆ նիչէ գու ըագ վէ իսսիլ տէրէլըրտէն կէչմէյէ մէճպուր իտիլէր : Իշպու քէլամըն ասըլ մանասը շու տըր քի հէյքէլտէ 'իպատէթ էթմէյէ կիթմէք Ալլահա օլ գատար խոշ տըր քի իշինտէն էէշէն զիյարէթճիլէրին խաթըրը իշիւն տիյարը պէրէքէթլէյիզ, թօգուր վէ իսսիլ տէրէլէրի՝ իշլէրինտէն սու ագըտարագ կիւզէլըշտիրի :

2. Ճէնապ ը Հագգըն քէնտի պէյթինէ կիթմէքտէն խօշլա նանլարըն գուվկէթինի թէճտիտ էթտիյի անլաշըլը : Ալ էլ 'ումում սէյյահլար էսնա ի րահտէ եօրուլուրլար իսէ տէ, Եէհուտիլէրին պէջիւք զիյարէթլէրի զէմանլարընտա Պէյթ իւր Բապպա չըգան զիյարէթճիլէր միսիլիւ, սէմազի երուսաղէմ եօլճըլարը տտիի Ալլահըն լութֆ ու 'ինայէթիլէ կիթտիքնէ գուվկէթ քէսպ էթտիքլէրինտէն, մէնզիլ ի մագ սուտա էրիշիրլէր :

Պէյթ-+ անկերուէր էլէ խօժալուըն մէ-նալա'-+ երէճէ-+ լէր մէ-էլէլէր .

'Իպատէթին մուհիմմ գըսմը : Յովէ . 4 . 21—24 : Ինսան լորըն Պէյթ Ուլլահտա մէսէրըէթ պուլմանալարընըն սէպէպի Ալլահ տէյիլ, անճագ քէնտիլէրին վազիքէսիզլիքլէրի ոլորզը . Երէմ . 29 . 13 : Իշպու Մէղմուրըն սէրլէվչառընտա զիքը օլունան պէնի Գօրահըն հիքեայէ ի ահվալը : Ա'տ . 16 . 6 : 26 . 11 . 1 Թէվ . 9 . 17—19 : 42 . 6 : 26 . 1 . 2 Թէվ . 20 . 19 : Նեէմ . 11 . 19 :

ԵԽՐՄԻՆՃԻ ՏԵՐԱ, ՄԱՅԻՍ 15

Համտ ու սէնա իլահիսի :
Մէզ. 103. 1—22.

Մէշ. 103. 1—5 այէնլէրը եղուր եյլ :

Այէն է +էրէմ : Էյ ճանըմ Շապապա համտ ու սէնա
էլլէ , վէ ձիւմլէ իհսանլարընը ունութմա : Մէզ .
103. 2 :

Հաֆնա իշխուե օդունունադ այէնլէր

Ալլահըն ինսանլարտան թալէպ էթտիյի շէյլէր . Թէս . 10 .
12—22 : Դաւիթին 'արզ ը թէշեքքիւր իշիւն մուղաննիլէր
թաւեին էթմէսի . 1 Թէվ . 16 . 1—7: Եսայինին իլահիսի . Ես .
12 . 1—6 : Գանիկէրն իլահիսի . Գան . 2 . 19—23 : Պօղոսըն
իխթար ու նասիհաթլարը . Գօլ . 2 . 1—7: Բուհ իւլ Գուտուըն
Ալլահըն մէլհիպէլէրինէ տա՞իր օլան պէյանաթը . 1 Գօր .
2 . 9—13 :

Մուխտաբէմ

Իշպու Մէզմուր մէսէրըէթպտիշ պիր համտ ու սէնա Մէզ-
մուրը օլուպ խասսէթէն 'իպատէթտէ գուլլանըլմաղա միւ-
նասիպ տիր : Անտէ Եէհօվանըն էնվա'ի 'ինայէթլէրի , 'ալէլ
խուսուս կիւնահլար 'ափվ էթմէքլէ կէօսթէրտիյի չէփա-
գաթը վէ քէնտի գումընըն զա'ափլարընա թէհամմիւլ էթ-
մէսի վէ մէլա'իքէսի իլէ ձիւմլէ մախլուդաթըն թէմճիտինէ
շայան օլան պի նիհայէ հաշմէթ վէ ճէլալը զիքը օլունմըշ ,
վէ Ալլահըն 'ինայէթ վէ մէրհամէթլէրինին հատտ ը զաթ-
լարընտա համտ ու սէնայա շայան , վէ զա'իֆ վէ թիթ-
րէյէն ատէմլէրին իթիյաճլարընա խասսէթէն մուվաֆըգ
օլտըգլարը կէօսթէրիլմիշ տիր :

Առաջլէր

1. Նէ սէպէպտէն ատէմլէր Ալլահա համտ էթ-
մէլի տիրլէր : Ճ . Ալլահ օլտըգը (Ես . 25.1) , վէ
իհսան էյլէտիյի նիմէթլէր սէպէպինտէն էֆ . 1 . 3 .

2. Այէթ 3 տէ հա՞նկը 'ինայէթլէր զիքը օլուն-մըշ տըր :

3. Ալլահ սէնին ճանընը նա՞սը գուրթարը : Յովի . 3. 16 : Անըն սանա կէօսթէրտիյի լութֆ ու 'ինայէթ-լէրաէն պա'զըսընը զիքը էտէ պիլի՞ր մի սին : է-կէր Ալլահըն սանա կէօսթէրտիյի իհսանլարը խաթ-րըկա կէթիրէմէզ իսէն, Անա նա՞սը համտ ու սէ-նա էտէ պիլիրախն : Անա տահա էյի թէմմիտ էթ-մէյի նա՞սը էօյրէնէ պիլիրախն : 1 Գօր . 2 . 12 :

4. Ալլահ քէնտի գավմընըն կէնձլիյինի նա՞սը թաղէլէր, էմս . 18 . 10 : Փիլիփ . 4 . 13 :

5. Ալլահ Մովսէսէ վէ պէնի Իսրայէլէ քէնտի-նին մազլումլարը գայըրտըղընը նէ՞ զէման կէօս-թէրտի : Պէնի Իսրայէլտէն պաշգա գավմլարըն մաղ-լումլարընը տախի հիմայէ էտէր մի : Մէզ . 113 . 7, 8 :

6. Ալլահ հա՞նկը խուսուստա սիզէ 'իսեանլարը-նըզա կէօրէ միւճազաթ էյլէմէմիշ տիր : էֆ . 2 . 3—5 :

7. Ալլահըն 'ինայէթի քէնտինտէն գօրգանլար ի զէրինտէ նէ՞ գատար 'ազիմ տիր : Այէթ 11 :

8. Ալլահ կիւնահարըմըզը նէ՞ էյլէմիշ տիր : Ա-յէթ 12 :

9. Ալլահ քէնտինտէն գօրգանլարա նէ՞ գատար չէֆազաթ էտէր : Այէթ 13 :

10. Քէնտինտէն գօրգանլարա նի՞շիւն չէֆազաթ էտէր : Այէթ 14 :

11. Ռապպըն 'ինայէթի նէ՞ գատար միւտտէթ քէնտի գավ'ը իւզէրինտէ պազի գալըր : Այէթ 17 :

12. Անրն 'ինայէթինէ քիմէր նա՞իլ օլուր : Ա-յէթ 18 : 'Ահաընը հըֆզ էթմէք քէլամընտան միւ-րատ նէ՞ տիր : Երեմ . 31 . 33, 34 :

13. Մէլէքիւթիւնիւն հիւքմիւ քիմի՞ն իւղէրինէ
ճարի տիր : Այէթ 19 :

14. Մախուգաթըն հա՞նկը իւչ սընրֆը Ալլահա
համտ ու սէնա էթմէյէ տա՛վէթ օլունմըշ տըր : Ա-
յաթ 20, 21, 22 :

15. Ալլահա համտ ու սէնա իչիւն պուրատա
զիքր օլունանլարտան պաշզա սէպէպլէրինիդ վա՞ր
մը տըր : Գավլէն վէ Փի՛իլէն Անա համտ ու սէնա
էտի՞յօրմըսընըզ :

Պէօյէ-+ շնկէրուէր եւէ իշտալուըն մէ-նուլս'ա եռէճէ-
լըէ մէ՞նլէլէր :

Համտ ու սէնայա մտիսուս օյուպտա ունութոըդը սէ-
պէպլէր : Բապպա թէրէննիւմ վէ թէզմիր էթմէնին բուհանի-
ջէ նէշլ ու նէմա պուլմամըզա մէնֆա'աթը : Էֆ . 5 . 19 :

ԵՒՐՍԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՐՍ, ՄԱՅԻՍ 22

Դանիէլ իլէ բէֆիզլէրի :
Դան . 4 . 8—21 :

Դան . 4 . 17—19 այէնլէր եռէր եւէ :

Այէն է ուրիշ . Դանիէլ մէլիյին նէֆիս թա՛ամըյլէ
վէ անըն իչտիլի շէրապլէ քէնտինի նափաք էթմէ-
մէյի թասմիմ էթտի : Դան . 4 . 8 :

Հաֆնա իշնորէ օդունաճադ այէնլէր

Մէլիսորլըդ վէ օպուրլըդ . Էմ . 20 . 4 . 21 . 17 . 23 . 20,
21, 29—32 : Պէքրիլէր 'ալէյհինտէ իրտա օլունան վայլըր :
Ես . 5 . 11, 12, 22 : Քրիստոսըն խաթըրը իշիւն քէսր ի նէֆս .
Ղուկ . 21 . 34—36 : Քօմ . 13 . 11—14 : Պիրատէրլէրին խաթ-
ըր իշիւն քէսր ի նէֆս . Քօմ . 14 . 13—21 : Թէնին 'ամէլէ-
րէ վէ բուհը մէջլէսի . Ղալ . 5 . 19—24 : Նուր օլուլլըր .
1 Ալ . 5 . 5—10 :

Առաջադրութեան

Դանիէլ՝ Յովակիմին հիւքիւմեթինին իւք թըսմընտա Նաբու-
գոդոնոսորըն Երուսաղէմուէն էսիր կէօմթիւրմիւշ օլուզը էշ-
րաֆ արասընտան սէչիմիշ պիր գաչ նէվճիվանլարտան պի-
րի իտի : Իշպու նէվճիվանլար Պապէլտէ մէլիք սէրայընտա
Խըտմէթ էթմէյէ թա՛լիմ օլունմագ իւզրէ սէչիլմիշէր ի-
տի : Սէրայա մէնսուպ քիմուէլքրէ կէօմթէրիլէնէք մու'ամէ-
լէ իգթիւղասընտան օլարագ, իշպու նէվճիվանլարա մէլիյին
մոթպախընտան եէվմիյէ թա՛եինաթ թափսիս օլունտու,
Ֆագաթ մէլիյին սօֆրասը իշիւն հազըրլանան թա՛ամ
փութփէրէսթ աշըլլար եէտիյլէ փիշիրիլտիյի, վէ եէնիլ-
մէլտէն եվլէլ պիր գըսմը փութլարա թագտիմ օլունտը-
զը սէպէպտէն նափաք իտի : Պինա՛էն 'ալէյչ' կէրչի մէլի-
յին սօֆրասընտ մախսուս օլան լէզիզ թա՛ամլար նէվճի-
վանլարն իշթիհալարընը աշաճագ տէրէճէտէ նէֆիս իտի-
լէր իսէ տէ, Դանիէլ քէնտի իշթիհասընը զապթլէ մէլի-
յէ մախսուս մէ՛քիւլաթ վէ մէշրուպաթտան եէյիպ իշմէք-
տէն մա՛զուր թուգթուլմազը, վէ լութֆէն քէնտիսինէ եէմէք
իշիւն հուպուպաթ վէ իշմէք իշիւն սու վէրիլմէսինի րէճա-
էլէտի : Իշպու սատէ մէ՛քիւլաթ վէ մէշրուպաթ մէլիյին
սօֆրասընա մախսուս նէֆիս թա՛ամլար արտսընտա պուլուն-
մայաճաղընտան փութփէրէսթլիյէ մախսուս րէսմ ու սյինլէր
իլէ նափաք օլամազ իտի : Պու կիւն քի տէրս Դանիէլին
քէնտի մագսէտինտէ նէ վէճչլէ սապիթ գատէմ օլմասընտան,
վէ թա՛հթ ը նազարէթլէրինտէ պուլունտըզը մէ՛մուրլէրին մու-
խալէֆէթլէրինէ զալիպ կէլմէսինտէն 'իպարէթ տիր :

Առաջադրութեան

1. Դանիէլ նէ՞ թասմիմ էյլէտի : Այէթ 8 : Իշպու
մէրամընըն իճրասը իշիւն նէ՞ էյլէտի : Նէֆիս թա-
'ամ վէ շէրապտան հազզ էթտիյինի զանն էթմէղ-
միսինիզ : Հազզ էթտիյինիզ պիր շէյտէն նէ՞ սէ-
պէպտէն վազ կէչմէլիսինիզ : Իզահ 1 :

2. Պունտան եվլէլ Ալլահ Դանիէլէ նէ էյլէմիշ
իտի : Այէթ 9 :

3. Խատըմլար րէ՛իսի Դանիէլն թէքլիքինէ նէ՞

ի՞թիրազ էղէտի : Այէթ 10: Իշպու ի՞թիրազըն թարզ ը իճրասընտա Դանիէլէ նէ կիպի հիսսիյաթ կէօսթէրտի :

4. Դանիէլ իշպու ի՞թիրազա ճէվապ հազըրլամըշ օլարագ քիմէ միւրաճա'աթ էյլէտի : Այէթ 11:

5. Քէնտիսի իլէ ըէֆիզլէրինէ նէ չէշիտ եէլէճէք վէ իչէճէք թախախս օլունմասընը րէճա էյլէտի : Այէթ 12: Նէ սէպէպտէն պէօյլէ սատէ թա'ամ թալէպ էյլէտի : Մուզատտէմէյէ միւրաճա'աթ օլունա Խատըմլար րէ իսինին ի՞թիրազընը պէր թարափ էթմէք իւզրէ քէնտիլէր իւզէրինտէ հանկը թէճրիպէնին իճրա օլունմասընը թէքլիփ էյլէտի : Այաթ 12, 13:

6. Քէթխիւտա իշպու թէքլիփի գապու էթտիմի : Այէթ 14:

7. Նէվճիվանլար սատէ հուպուպաթ եէմէքտէն վէ սու իչմէքտէն զարարտիտէ օլտուլա՞ր մը : Այէթ 15:

8. Օլ վազըթ քէթխիւտա Դանիէլէ նէ եափտը : Այէթ 16:

9. Շէրապըն լիւզումը իտտի'ասընա տա"իր իշպու թէճրիպէ նէ իսպաթ էտէր :

10. Ապահ Դանիէլ իլէ ըէֆիզլէրինէ նէ իհանն էյլէտի : Այէթ 17:

11. Մէլիք իշպու նէ լճիվանլարա տա"իր նէ Փիքրէ զահիպ օլտու : Այէթ 20:

12. Դանիէլին շէրապ իչմէմէք խուսուսընտաքի մէրամընըն՝ նա"իլ օլտըզը նիմէթ ու պէրէքէթլէրէ պիր 'ալագասը վա՞ր մը իտի : Իզահ 2:

Ի՞նչո՞ւ

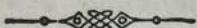
1. Պիր շէյին թէլէզզիւզ օլունմասը օլ շէյին լտզըմ եախօտ ժիւֆիտ օլտըզընը իսպաթ էթտիյի ֆիքր ի սէֆիհանէսինէ զահիպ օլմագլէ ատէմէրէ պէքըրի օլուրլար : Քիթապ ը Մուզատտէստէ մուգոյցէտ գանուն մուճէպինձէ պիր շէյ նէ գափատտէստէ մուգոյցէտ գանուն մուճէպինձէ պիր շէյ նէ գա-

տար լէզիզ, վէ զահիրտէ զարարսըզ օլուրսա օլունն, պիր ա-
տէմին քէնտի նէֆոնինն, եախօտ գոնչուլարընըն զարարընը
մուծիպ օլորդը թագտիրտէ բէտտ օլունմալը տըր : Մատթ .
18 . 8 , 9 :

2 . Դանիէլին քէնտի նէֆոնի զապթ էթմէսինին սէմէրէ-
լէրինտէն պիրի, անը Ալլահըն ըուհընըն թէսիրաթընը գա-
պուլ էթմէյէ հաղըրլացան փէթանէթ ի փիքրիյէսի իտի :
Ալրիօշլարըն իրթիքեապ էթտիքէրի ըէզալէթէրի կէօրմիւշ
օլան հէր ատէմ Դանիէլին իճրատընա մէճպուր պուլունտըդը
իշ իշիւն միւհիթամ օլորդը պէրրագ վէ միւտէպպիր պիր Փիքրէ
շէրապ իշէն պիր քիմսէնին գօլայ գօլայ մալիք օլամայաձա-
ղընը անկլայա պիլիր :

Պէտի-+ շահէրդէր էն իսհալարըն միւնալա'ա էրէհէ-
լէրէ մէս'էլէլէր :

Գատիր ի մութլագ թարաֆընտան Դանիէլէ կէօսթէրիէն
՚իզգէթ : Եզեկ . 14 . 14 , 20 . 28 . 3 : Դան . 2 . 18 , 19 . 9 . 23 :
Շէրապ իշմէյէն պա'զը զաթլարա Քիթապ ը Մուգտտէստէտէ
վէրիէն սըֆէթիր : Ղուկ . 1 . 15 : Ա'տ . 6 . 2 , 3 , 8 : Ա-
մովս . 2 . 11—13 : Հաք . 13 . 4 , 5 : Ալլահըն քէնտի գուլ-
լարընտան ճիւմիէ շէյէրտէ թէրք ի նէֆս էտէճէքլէրինի մէ-
մուլ էթմէսի : Մատթ . 16 . 24—26 :

ԵՒՐՍԻ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ , ՄԱՅԻՍ 29

Կաբուգողոնոսորբն րիւյասը *
Դան . 2 . 36—49 :

Դան . 2 . 44 այէնի էրւէր էնէ :

Ա.յէն ի +էրէմ . Հէր շէյ պիզիմ հիսապ վէրէճէյի-
միզ Զամըն նազարընտա ՚իւրեան վէ աշըզ տըր :
Դպր . 4 . 13 :

Հաֆնա էնինու օդունահան այէնլէր

Կաբուգողոնոսորբն մին թարափ Խլլահ թա'եին օլունմասը .
Երեմ . 27 . 4—8 : Դանիէլին նիյազը . Դան . 2 . 14—29 : Զա-
մըրը ալմ իւսմ էտէն արփա էքմէյի սօմունը . Հաք . 7 . 9—
14 : Ալլահըն կիւրոսա օլան պէյանաթը . Ես . 43 . 1—13 : Ալ-

Դահլիճ միւլէթլէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ էթմէսի . Երեմ . 18 .
4—10 : Ալլահըն 'ելմի մութլագլնտան տօլայը մէսէրրէթ .
Մէզ . 139 :

Մուշտաբէն

Նաբուգոդոնոսոր Եղեկիանըն վագթլնտա պէն ի խորայէլէ
ոլ տէրէծէ զուլմ ու թէ'ատտի էթմիլ օլան Ալլուր տէվէ-
թինին խարապալարը իւղէրինտէ թէշէքքիւլ էտէն Պապէլ
հիւքիւմէթ ի 'ազիմէսինին մէլիյի իտի : Նաբուգոդոնոսոր 40
սէնէտէն զիյատէ հիւքիւմէթ սիւրիւպ սայքի պիւթիւն զարպի
Ասիա իլէ Մըսըը զապթ էյլէտի : Մէլիք հիւքիւմէթինին
իքինձի սէնէսինտէ , եա՞նի հիւքիւմէթինին տահա քէսպ ի
գուզէթ էթմէմիլ օլտըլը պիր զէմանտառ րիւյասընտա պէօ-
յիւք վէ հէյպէթլի վէ էնվա' ի մա'տէնլէրտէն եափըլմըլ օ-
լսն պիր միւծէսսէմ թասվիրին էլ իլէ օլմայարագ տաղտան
քէսիլէն պիր թաշ վասըթասըլլէ եզիիպ փարէլէնմէսինի
կէօրտիւ իսէ տէ , ույգուսընտան ույանընձա րիւյա խաթըլն-
տան չըգուղընտան միւզթարիպ օլտու : Իշպու ֆէնա հալտէ
հիւքէմոյը հուզուրընա չաղըրթար , վէ անլէրէ րիւյոյը քէշփ
վէ թա'պիրինի պէյան էթմէտիքլէրի հալտէ գաթլ օլունտա-
ճագլարընը խապէր վէրտի : Հիւքէմա պունուն իճրասընա
մուգթէտիր օլմատըգլարընտան խըշմ ու զազապա կէլմիլ օ-
լսն մէլիք անլէրին ի'տամ օլունմալարընը էմր էյլէտի , վէ
դանիէլ իլահ ը սէմավաթտան մէրհամէթ տիլէմէսի իւղէ-
րինէ օլ սըրը կէճէ րիւյասընտա դանիէլ քէշփ օլունտու :
Իշթէ պու վէճհլէ Ալլահ դանիէլի Պապէլ հիւքէմասընըն հա-
յաթլարընը գուրթարմազա պիր վէսիլէ իթթիխազ , վէ մէ-
լիյին նազարընտա հա՞կ ի իթթիպար վէ ըաղպէթ էյլէտի :
Պու կիւնքի տէրսին մէվզու' ը պահսը իշպու րիւյանըն թա'-
պիրինտէն 'իպարէթ տիր :

Սուսալէր

1. Նաբուգոդոնոսորա գուտրէթ վէ գուվլէթի
քիմ վէրտի : Այէթ 37:

2. Ալլահըն անա վէրտիյի հիւքիւմէթ նէ գատար
կէնիլ իտի : Այէթ 38 : Նաբուգոդոնոսոր իշպու
րիւյայը կէօրտիւյիւ զէման հիւքիւմէթի պու գա-

տար վասի՞՞ մի իտի : Մուգատտէմէյէ միւրաճա՞ալթ օլունա : Սուրէթին ալթունտան օլան պաշը քիմի՞ իմա էտէր իտի : Այէթ 38 :

3. Սուրէթին վիւճուտը նէյէ՞ րէմզ ու իշարէթ իտի : Այաթ 39, 40 :

4. Սուրէթին այաղընըն տէմիր իլէ պաէջդտան միւրէքէպ պուլունմասընը Դանիէլ նա՞սրլ թէֆսիր էլէտի : Այաթ 41—43 : Նարուգողոնոսորրնքինտէն սօնկրա զուհուր էտէն հիւքիւմէթլէր Դանիէլին վասփու թա՛րիֆինէ մութապը՞գ մը իտիլէր : Իղան 4 :

5. Դանիէլին պէյանընճա իշպու պէօյիւք հիւքիւմէթլէրին եէրինի թութմագ իւզրէ ազըպէթքի՞մ պիր հիւքիւմէթ իգամէ էտէճէք տիր : Այէթ 44 : Իշպու այէթտէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւն հա՞նկը խասսիյէթլ՛ըի զիքը օլունմըշ տրր : Քրիստոսըն զէմանընա կէլինճէյէ գատար զէմինին պէօյիւք հիւքիւմէթլէրի հա՞նկը մէզհէպէ թապի՞ իտիլէր : Իղան 2 : Եսայի՛ Մէսիհի գապուլ էթմէյէն միլէթլէր հագզընտա հա՞նկը իխպար ը փէյղամպէրանէտէ պուլունտու : Ես . 60 . 42 :

6. Այէթ 45 տէ "ել իլէ օլմայարագ . . . քէսիլմիշ" Փըգրասընըն մա՞նասը նէ՞ տիր : Զաք . 4 . 6 : 2 Գօր . 5 . 4 : Իշպու Փըգրա նէ՞ ձիհէթլէ Քրիստոսըն պիր թա՛րիֆի տիր : Մատթ . 1 . 23 : Մէզքիւր պէօյիւք տէվլէթլէրին Մէսիհ վասըթասըյէմանվ ու իզալէ էտիլէճէքլէրինէ տա՞իր օլան իշպու իխպար ը փէյղամպէրանէ նա՞սըլ լիթմամ օլունտու : Իղան 3 :

7. Իշպու իխպար ը փէյղամպէրանէտէն միւթէ-էտէսսիրէն Նարուգողոնոսոր Դանիէլէ նէ՞ վէճհիլէ մու-ամէլէ էթտի : Այէթ 46 : Նէ՞ սէպէպտէն մէզքիւր իխպար ը փէյղամպէրանէ մէլիյին խասսէթէն խօ-չունա կէլտի : Իղան 4 :

8. Թիւյասընըն իշպութա'պիրի սէպէպիլէ նարուգողոնսոսոր Ճիւմլէյէ Գատիրէ տա"իր նէ՞ վէճհէ իտարէ ի լիսան էյլէտի : Ա.յէթ 47 :

9. Դանիէլ հա՞նկը մէսնէտլէրէ նա"իլ օլտու : Ա.յէթ 48 :

10. Դանիէլին ըէֆիզլէրի նէյէ՞ նա"իլ օլտուլար : Ա.յէթ 49 :

11. Իշպութիւյա փութփէրէսթլիյին հիւքմ ութէ"սիրինին ինզըրազընտան նէ՞ դատար վագըթէվլէլ կէօրիւլտիւ : Ճ. Թազրիպէն 1,000 սէնէ էվփէլ : Դանիէլ իշպութ խուսուսու պու դատար միւտտէթ էվփէլ նէ՞ վէճհէլ պիլմէյէ մուգթէտիր օլտու : Ա.յէթ 49 :

12. Ալլահ ինսանլարըն իշլէրի իլէ դատէր ուգրսմէթլէրինի նէ՞ դատար պիլիր : Ա.յէթ ի քէրիմէյէ միւրածա'աթ օլունա : Քէնտինիզի եախօտ էֆքեարընըզը Ալլահտան կիզլէյէ պիլի՞ր միսինիզ : Մէզ . 139 . 2 : Ալլահըն նազարընտան կիզլէմէթ իսթէտիյինիզ էֆքեար վէ արզուլարընըզ վա՞ր մը աըր :

Իշպութիւյա

1. Պապէլին խարապ օլմասընտան սօկրտ վէ Գրիստոսըն զուհուրընտան էվփէլ, միւթէմէտին 'ալէմին հիւքմտարլարը եատ օլունածագ տէրէճէտէ վասի' մէմլէքէթլէր զապթէտէն տէվլէթլէրտէն պիրինճիսի Ֆարս տէվլէթի իտի քի պիւթիւն զարպի Ա.ախոյը վէ Մըորը զապթէ, վէ համթէտա Եունանիսթանա զիլէ հիւճում էյլէտի : Իքինճիսի, իսքէնտէր ի Ռումի զէմննըն պիլէ հիւճում էյլէտի : Իսքէնտէր ի Ռումի 'Աճէմիսթանը տաքի Մաքէտօնիա տէվլէթի : Իսքէնտէր ի Ռումի 'Աճէմիսթանը խարապ, վէ Հինտիսթանա դատար օլան մահալլէրի զապթութալան էյլէտի : Իւչիւնճիւտի, Հվրօփա իլէ Իոքէնտէրէն պիւթիւն մէմալիքինէ տէմիր' տաս իլէ հիւքիւմէթ էտէն Ռօմա տէվլէթի իտի : Ալէլ'ումում զանն օլունտըզընա նազարէն ըիւյտա զիքը օլունան կիւմիւշ պագըը վէ տէմիր իշպութ իւչպէօյիւք տաս զիքը օլունան կիւմիւշ պագըը վէ տէմիր իշպութ իւչպէօյիւք տէվլէթէ ըէմլու իշարէթ իտիլէր : Ռօմալըլար սատէ ուսուլու տէվլէթէ ըէմլու իշարէթ իտիլէր : Ռօմալըլար սատէ ուսուլու տէվլէթէ ըէմլու իշարէթ իտիլէր : Ա.յէթ 49 :

վէթլի իտիլէր իու տէ , եենտիքլէրի միլէթլէրին ֆըսդ ու
ֆիւճուր վէ 'իշշ ու 'իշրէթլէրինէ միւպթէլա օլուգլարընտան
զա'իֆլէնտիէր : Տէմիր՝ պալըդ իլէ գարըշորղընտան 'ադը-
պէթ փարէ փարչա օլուու :

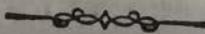
2 . Քրիստոսըն զուհուրընտան էվլէլ զէմինին պէօյիւք հիւ-
քիւմէթլէրինին ճիւմէսի փութփէրէսթ իտի : Ծիւյատա կէօ
ըիւլէն ոլ սուրէթ Եարատընըյա գարշը 'իսեան իլէ տիւնեայա
հիւքիւմէթ էթմէյէ գալգըշան վէ լոքին Քրիստոսըն խալիս
թա'լիմաթընըյէ տէք' ու իզուլէ էտիլէն փութփէրէսթլիյին
պիր հէյէթ ի միւճէսսէմէսի 'ատա օլունա պիլիք :

3 . Խրիսթիյանլըղըն եայըլմասը սոյէսինտէ պու միլէթլէ-
րին ճիւմէսի պիր Ալլահտան պաշգա Ալլահ օլմատըղը հա-
գիգաթը լ 'աղիսէսինի անկատըլար , վէ Անա մուհապէթ վէ
'իպատէթ էթմէյէ պաշըլատըլար : Եքուր միլէթլէրին էֆքեար-
լարընտա վուգու' պուլան իշպու թէպէտտիւլ սէպէպիյէ
փութփէրէսթ պիր միլէթին արթըդ տիւնեա իւզէրինէ հիւ-
քիւմէթ 'իւրմէսի միւքինսիլ օլուու : Օլ գատար միւտ-
տէթ Ալլահըն հիւքիւմէթի խիլաֆընտա պուլունմըշ օլուն
փութփէրէսթնէ Փիքրէր ըիւզկեարըն եազ խարմանընտան
կէօթիւրտիւյիւ սաման ուֆաղը կիպի օլմուշըր իտի : Յօմա
իսկէրաթօրը Գօնաթանթին Խրիսթիյանլըղը գապուլ էթմէ-
միյէ իշպու խուսուս աշխբեար օլուու :

4 . Դանիէլին իշպու ըիւյայա վէրտիյի թա'պիրտէ Նաբուգո-
դոնսսորըն մուվաֆֆագիյէթ վէ շան ու շէվքէթէ նա'իլ օ-
լունաղը իխպար էտիլտիյինտէն թա'պիր ի մէզքիւր Նաբու-
գոդոնսսորըն զիյատէսիյէ խօշունա կէլտի :

Պէշէտ շաննըրլէր էլէ խօճաւըրըն մէ՛նաւը՛ս էտէճէտ-
լըրէ մէ՛նըրլէր :

Շէվքէթ ու իդպալըն Նաբուգոդոնսսորա օլան թէ՛սիրի ,
վէ Նաբուգոդոնսսորըն թէ՛տիպ էտիլմէսի : Դան . 4 : Ալլա-
հըն 'ալէմէ հիւքմ էթմէսինին քէնտի գավմընա մէնպա'ը
թէսէլի օլմասը : Մատթ . 10 . 30 : Ալլահըն գուլարը
հարպ իլէ տէյիլ (Փիլիպ . 2 . 15 , 16 : Պէտ . 2 . 12 : Յով .
18 . 36) , իլլա շէրի'աթը լ ելահիյէյէ իթա'աթ , վէ փաք վէ
մուգատտէս ոկյութ իպրազ էթմէքլէ Անըն մէլէքիւթիւնիւ
թէվսի' էտէրլէր :

ԵՒՐԱԿԻ ԻՒԶԻՒՆՁԻՒ ՏԵՐՈ, ՅՈՒՆԻՍ 5

Շիտտէթլի Եանան աթէշ գուրունու ։ Դան . 3 . 13—25 .

Դան . 3 . 16—18 այէնէւրէ էւզէր եյլ :

Այէն է ծէրէմ . Աթէշ իչինտէն եիւրիւտիւլի կտէ եանմայաձագ սըն , վէ ալէվ սէնի եազմայաձագ տըր : Ես . 43 . 2 :

Հաջուա իշխառէ օդուանահան այէնլէր

Իշպու Եւհուտի կէնճլէրինէ օլան 'ատավէթին 'ագըպէթի . Դան . 3 . 26—30 : Խրայէլին Պահը ը Ահմէրտէ գօրգմասը . վէ գուրթուլմասը . Խուր . 14 . 10—31 : Դաւիթին Ալլահա օլան իթմատընըն իսպաթը . 1 Միւլ . 17 . 38—47 : Ալլահա թէվէքքիւլ էտէնլէրին նա'իլ օլաճագլարը պէրէքէթլէր . Մէզ . 32 . 8—11 : Ալլահա թէվէքքիւլ էտէնլէրտէն մաթլուպ օլան աթվար . Իպր . 13 . 5—15 : Ալլահըն եարտըմընա նա'իլ օլանլարըն սա'ատէթի . Թէս . 33 . 26—29 :

Մուժադակէնէ

Կէչէն տէրստէ նազար ը միւթալա'ատան կէչիրիլէն ըիւյա' մէլիք Նարուգողոնոսորըն՝ Դանիէլին 'իպատէթ էթաիյի Ալլահըն իլահլարըն Ալլահը վէ մէլիքլէրին Սահիպի օլուզընը իգրար էթմէսինէ սէպէպօլտու : Նարուգողոնոսոր Ալլահըն մէլճուտիյէթինի իթիրաֆ էթմէյէ հազըր կէօրիւնտիւ իսէ տէ , իշպու հիսսի կէչիճի իտի : Մէզքիւր վագը'ատան թագրիպէն 20 սէնէ կէչմէղտէն մուլաֆագիյէթ վէ գուզվէթինտէն տօլայը թէքէպպիւր , վէ թէպա'ասընա Պապէլճէվարընտա վագը' Տուրա օվասընտա նասպ էթմիշօլտըզը ճէսիմ ալթուն սուրէթէ եէրէ գափանըպ սէճտէ գըլմալարընը էմր էթտիյի կէօրիւլիւր , Խճթիմալքի մէ' մուրիյէթի իգթիզասընտան Դանիէլ թաշըայա կիթմիշ օլուզընտան , պու սըրտտա Պապէլտէ հա-

զըս տէյիլիտի իսէտէ, Պատպէլնեյալէթինին ոււմուրու իւզէրինէ նազըը թա՞եին վէ իսմլէրի Սեղրաք, Միսաք, վէ Աբեդնագովա թէպտիլ էտիլմիշ օլան բէֆիգլէրի Անանիա, Միշայէլ, վէ Ազարիա մէզքիւր սուրէթին բէսմ ի թագտիսինտէ հազըը պուլունմաղա մէճպուր օլտուլար : Տինտար Եէհուտիլէր օլտըգլարը Ճիչէթլէ սուրէթէ սէճտէ էթմէտիկլէրի իշխւն, Քիլտանիլէր արասընտա պուլունան տիւշմէնլէրի իշպու վէսիլէ իլէ անլէրին մէլիյին էմրլէրինէ իթա'աթ էթմէտիկլէրինտէն տօլայը շիքեայէթ էյլէտիլէր, Իշպու շիքեայէթին նէթիճէսի միւլթալա'ա էտէճէկիմիզ վէճչիլէ մէլիյին խըշմ ու զազապ իլէ մէզքիւր իւչ Եէհուտափ մէ'մուրլարը թէլէֆ էթմէլիէ չրգըշմասը օլտու : Մէզքիւր վագը'ատան ալընածագ ոււմումի տէրս, Շապորն քէնտիսինէ ճանտան ՚իպատէթ էտէն ֆէրտէրի խասսէթէն հըֆղ ու հիմայէ էթմէսի տիր :

Առաջաւելէ

1. Իւչ Եէհուտի մէ"մուրլարըն իթա'աթօըզլըգտա պուլունմալարը խապէրի մէլիյէ նա՞սրլ թէ"սիր էյլէտի : Այէթ 13 : Մէլիք նէ՞ էմր էթտի :

2. Մէլիք մէզքիւր իւչ մէ"մուրա նէ՞ սօրտու : Այէթ 14 : Անլէրէ քէնտի իլահընա ՚իպատէթ էթմէտի նիշիւն էմր էյլէտի : Իզահ 1 :

3. Նաբուգոդոնոսոր զազապլանմըշ օլտըղը իշպու տաէմէրէ նէ՞ վէճհիէ խուսուսի լութֆ կէսոթէրտի : Այէթ 15 : Թէքրար հիւսն ի թէվէճճիւհիւնէ նա՞իլ օլմագ պապընտա կէսոթէրմէքտէ օլտըղը իշպու լութֆտան իսթիֆատէ էթմէտիկլէրի հալտէ անլէրի նէ՞ իլէ թէհտիտ էյլէտի : Այէթ 15 :

4. Իշպու Եէհուտիլէր մէլիյին քէնտիլէրէ իսնատ էթտիյի թէօհմէթտէն քէնտի նէֆուլէրինի միւտափա'այա չալըշտըլա՞ր մը : Այէթ 16 :

5. Ալլահըն քէնտիլէրի իսէլաս էթմէք պապընտաքի գուտրէթինէ տա՞իր օլան իթիգատլարը նէ՞ իտի : Այէթ 17 : էկէր Ալլահ անլէրին վիւճուտընը եանմաղա թէրք էթսէ իտի, իշպու քէյֆիյէթ անլէրին իմանընըն պաթրլ օլտըղընը իսպաթ էտէ՞ր մի իտի : Մատթ . 10 . 28 :

6. Սուրէթէ սէճտէ էթմէք խուսուսընտա նէ^շ
տէտիլէր : Այէթ 18 : Անլէր Ալլահըն քէնտիլէրի ա-
թէշ ֆուրունընտան գուրթարմայածաղընը պիլմիշ օլ-
սալար իտի , պունտան ֆէրզիլ պիր ճէվապ վէրէ-
ճէքլէրի միւհթէմէլ մի իտի :

7. Իչպու ճէվապիւզէրինէ մէլիք նէ^շ հալէ կէլտի :
Այէթ 19 : Ֆուրունու եազանլարա նէ^շ էմր էթտի :

8. Մեղրաք , Միսաք վէ Արեդնագովա տա՞իր նէ^շ
էմր սատըր օլտու : Այէթ 20 :

9. Իչպու էմր նէ^շ վէճճէլէ իճրա օլունտու : Ա-
յէթ 21 :

10. Ֆուրունըն դայէթլէ գըզըն օլտըլընը նէ^շ
վագը՝ա կէօսթէրտի : Այէթ 22 :

11. Իչպու քիմսէլէր պաղլը օլարագ աթէշ ֆու-
րունու իշինէ տիւշտիւզլէրի դէման մէլիք մէ՛մուր
էթտիյի շէյի կէօրտիւ մի : Այէթ 24 :

12. Մէլիք նէ^շ կէօրտիւ : Մէզքիւր իւչ ատէմի
աթէշ իշինտէ թանքտը[՞] մը : “Տէօրտիւնձիւնիւն
հէյ՛էթի իլահլարըն պիր օղլընա պէնզէր” տէմէ-
սինտէն միւրատը նէ^շ իտի : Իզահ 2 :

13. Իչպու հիքեայէ Ալլահա իթա՛աթը սա՞իր մէ-
նաֆի՛ին ճիւմլէսինէ միւրէծծան սայմաղա տա՞իր
նէ^շ էօյրէտիր : Ամալ . 4 . 19 : Թէս . 6 . 5—9 :

14. Քեաֆֆէ ի իւմիտ շէօ՛լէլէրինին սէօնմիւշ կի-
պի կէօրիւնտիւյիւ պիր դէմանտա Ալլահա կիւվէն-
մէքլիյէ տա՞իր պիղէ նէ^շ էօյրէտիր : Մէզ . 46 . 1, 2 :
Մու՛ավէնէթ ի իլահիյէնին հանկը ճիհէթտէն կէլէ-
ճէյի կէօրիւնմէտիյի սէպէպտէն էնտիշէ վէ թէլաշ
էթմէք ճա՞լը մի տիր : Մատթ . 6 . 25 , 26 :

Իւղեն

1. Եսքի զէման ատէմլէրինին զիւմիւնճէ հեր պիը մէմլէր քէթին քէնախոինէ մախսուս համի իլահլարը վար իտի ։ ՅՄբւլ. 20. 23. Պու սէպէպտէն զարիպլէր զիյարէթ էթտիք-լըրի հեր մէմլէթին իլահլարընը թա'զիմ վէ թէթրիմ է-տէրլէր իտի ։ Զիրա էկէր անլէր պու վէճչլէ մու'ատէլէտէ պուլունմամըշ օլալար իտի ։ կիթտիքլէրի մէմլէթին իլահլարընը թա'չգիր վէ պու կիպի զարիպլէրին թավը ու հա-ըէքէթլէրի սէպէպինտէն իլահլարը քէնտիլէրի տիւչար ը է-լէմ էտէր զանն ը վահիսինտէ պուլունան էհայինին էմնիյէթ ու բահաթընը պիլֆի'իլ ինլալ էթմիշ 'ատտ օլունուրլար իտի :

2. Նաբուգոդոնոսոր իշպու քէլամըշլէ տէօրտիւնճիւ ատէմին Ալլահ թարափընտան կէօնտէրիլմիշ իտիյինի անկաթմագ իս-թէր : (Ա.յէթ 28. 1) Քիլտանիլէր պիը չօք իլահլարա , հէմ տէ էտնա իլահլարըն պէօյիւք իլահլարըն օղուլ վէ գըզլարը օլորդ-լարընա ինանըրլար իտի ։ Լաքին պիզ մէլիյին հիշ խոպէրի օլմագսըզն իշպու հագիգաթըլ իդրար էթտիյինէ , վէ ինսունըրըն բապպ վէ խէլասքեարը քէնտի գուլլարընը միւտտափա՛տ էթմէք իւզըէ պիլ Փի'իլ կէօրիւնտիւյիւնէ ինանա պիլիրիզ ։ Ո տիւնեանըն նիհայէթինէ գատար տա'իմա քէնտի գուլլարը իլէ պէրապէր տիր :

Պէջէ-+ շ-նէրուլէր էլէ իօհալարըն մի-նալա'ա էրէճէ-ւ լէր մէ՛նէլէր .

Մու'ավէնէթ իչիւն ճիւմիշ ինսանլարտան գաթ' ի իւմիտ օ-լունտըրը զէմանլարտա Ալլահըն քէնտի գավլընը խէլաս ի-չիւն տէֆ'աթլէ միւտտախէլէ էթմէսի : Խուր . 44. 9, 40, 43. 4 Միւլ. 6. 45—48. 49. 35. Յով. 2. 4—10. Մատթ . 8. 23—26 :

ԵՒՐՍԻ ՏէՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՏէՐՍ , ՅՈՒՆԻՍ 12

Արուլանլար չուգուրու = Դան . 6. 16—28 :

Դան . 6. 19—22 այէնլէր էլլէր էրլէ :

Այէն է ուրէմ . Անա հիչ պ'ր զարար օլմամըշ ի-տի , չիւնքի Ալլահընա ի'թիմատ էթմիշ իտի : Դան . 6. 23 :

Հաֆնա իշխառէ օքունահանդադ այենլէն

Դանիելին Պէլշասսարտ էթակյի խըտմէթ . Դան . 5 : Ալլահանիմանըն նէթիճէսի . 'Իպր . 11 . 4—40 : Գուրթուլմանըն տիկէր պիր նէվ'ի . Ա'մալ . 7 . 54—59 : Դանիել իլէրէ'իսլէր . Դան . 6 . 1—15 : Կէրչէք իմանտան այրըլմայան 'ամելէր . Յակ . 2 . 14—26 : Մէլշագգաթլարտա իֆթիսար . Բօմ . 5 . 4—5 :

Մուհամբէմ

Նաբուգոդոնոսորըն վէֆաթընտան 24 սէնէ սօնրա Դանիել եինէ մէյտանա չըդար : 0 զէման մէլիք Պէլշասսար Դանիելի տիվարըն իւզէրինտէքի 'աճիպ եազըյը օգումագ իշխան չաղըրթտը իսէտէ , Դանիելին մէլիյին խըտմէթինտէ օլմատըզը աշիքեար տըր . զիրա անճագ մէլիքէնին Գիլտանի հիւրէմասընըն եազըյը օգույամատըլարընը կէօրիւպտէ՝ անըն չաղըրըլմասընըն նասիհաթ էթմէսինտէն սօնրա խաթըրա կէթիրիլտի : Հէման օլ կէճէ Պէլշասսար քէշիտէ էթտիյի զիյաֆէթտէ Երուսաղէմ հէյքէլինին մուգատաէս գապլարընը գուլընմագլա զայէթլէ պէօյիւք կիւնահ էթտիյինտէն գաթէլ օլունտու . վէ Մատի Դարեհ Պապէլ մէմալիքինի վասի՝ Ֆարս մէմալիքինէ զամմ ու իլհագ էյլէտի : Իհթիմալքի Դանիել Պէլշասսարա , Ֆարսիլէրին Պապէլիլէրի եւնէճէյինի պիլա խափվ պէյան էթտիյի սէպէպտէն ֆաթիհ Դարեհին իլթիֆաթընան նա՞իլ օլտու . զիրա Դարեհ տէրհալ անը մէրզպանլարըն իւզէրինէ նասապ էթտիյի իւչ բէ'իսլէրտէն պիրինճիսի էյլէտի : Պու զէմանտա Դանիելին սիննի 73 ի միւթէճափիզ օլմուշ օլմալը իտի , զիրա օ՝ Պէլշասսարըն վէֆաթընըն թագրիպէն 63 սէնէ մուգատատէմինտէ սա՞իր Եէհուտի էսիրլէր իլէ պէրապէր Երուսաղէմտէն Պապէլէ կէթիրիլմիշ իտի : Ֆարսի րէ'իսլէր իլէ մէրզպանլար իշպու Գիլտանի Եէհուտիյէ կէօմթէրիլէն իլթիֆաթը չէքէմէտիքլէրինտէն անըն 'ալէյհինտէ պիր պէհանէ արամազա պաշլատըլար իսէտէ , անը անճագ տինտարլըզը պէհանէսիլէ մէվգի' ի իգթիտարտան տիւշիւրէ պիլէճէքլէրինի ի'թիրաֆ էթմէքլէ անըն էլ-

սափ վէ աթվարը ը հասէնէսինէ շէհատելթ էթմէյէ մէծպուր ոլտուլար : Անլեր իպթիտա մէլիյի օթուղ կիւն միւտտէթ զարֆընտա քէնտինտէն զայրի կէրէք իլահտան կէրէք ինսանտան պիր շէյ տիլէյէճէք օլան քիմսէնին արսլանլար չուգուրընտա աթըլմասը իջիւն պիր Փէրման չըգարմաղա գանտըրտըդտան անկրա , Ալլահըն միւտինն գուլընը արտաշըրարտգ անը գատիմ 'ատէթի վէճչէլ տուա էթմէքտէ պուլտուլար , վէ գանուն ը նէչինին թէպտիլ օլունմաղ իտիյինտէն պիլիսթիֆատէ Դանիէլի արսլանլար չուգուրընտա աթըրըմագ իւզրէ 'աճէլէթէն մէլիյին եանընա կէլուիլէր : Իշպու տէրս իշթէ պու նոգթատան պաշլար վէ պունտան էվլէլքի տէրստէ Դանիէլին ըէֆիզլէրինին եօրնէյի իլէ իսպոմթ օլունտըղը կիպի Դանիէլին եօրնէյի իլէ տախի կէօսթէրիրքի , "Րապպա թէվէքքիւլէտէն լէր ոարսլանայըգ՝ իլ էլէպէտ սապիթ օլան Սիօն տաղը կիպի տիր" (Մէլ . 125 . 1 .)

Առաջակցութեա

1. Դարեհին էմրի իւզրէ Դանիէլէ նէ՞ էտիլտի : Այէթ 16 : Զապիթլէր Դանիէլի արսլանլար չուգուրընտա աթըրըգլարը ոըրատա Դարեհ անա նէ՞ կիպի պիր հազիգաթ զիքը էլլէտի : Իշպու այէթտէ "Տէփամ իւզրէ" քէլիմէտի Դանիէլին տինտարըրընտա տա՞իր նէ՞ պէյան էտէր :

2. Դանիէլին արսլանլար չուգուրընտան զուրթուլմասընը մէն' էթմէք իւզրէ նէ՞ թէտպիրլէր իթթիխազ օլունտու : Այէթ 17 :

3. Մէլիք օլ կէճէյի նա՞սըլ կէչիրտի : Այէթ 18 :

4. Մէհէր վազթընտա նէ՞ էթտի : Այէթ 19 : Իշպու մուամէլէ մէլիյին Դանիէլէ օլան հիւսն ի թէվէճճիւհիւնէ տա՞իր նէ՞ կէօսթէրիր : Ալլահըն Դանիէլի զուրթարաձաղը պապընտա անըն իմանընըն պէօյիւքլիւիւնէ տա՞իր նէ՞ կէօսթէրիր :

5. Մէլիյին թէլաշ ու իզթիրապը անըն սէսինէ նէ՞ վէճչէլ թէ՞սիր էթտի : Այէթ 20 : Դանիէլէ հա՞նկը

խուսուսի իսմլէ խիթապ էյլէտի : Անա նէ՞ սօրտու :
6. Դանիէլին սաղ օլտըղընը Մէլիք նա՞սըլ ակլա-
տը : Այէթ 21 :

7. Դանիէլին պէյանընա նազարէն քի՞մ արտան-
լարը քէնտիսինէ զարար էթմէյէ պրագմամրշ իտի :
Այէթ 22 : Դանիէլին պէյանընճա Ալլահըն անը հրֆդ
էթմէսինին սէպէտի նէ՞ իտի : Դանիէլ քէնտիսինին
նահագգ եէրէ հիւքմ օլունմըշ իտիյինի մէլիյէ նէ՞
վէճճլէ իխպար էյլէտի :

8. Մէլիք նէ՞ իչիւն մէսրուր օլտու : Այէթ 23 :
Նէ էմր էյլէտի : Դանիէլ նէ՞ հալտէ պուլունտու :
Անըն պիր զարարա օղբամամասընա նէ՞ սէպէպ զիքը
օլունմըշ տըր : Ալլահ պու կիւնքի կիւնտէ պիզի
տախի 'այնի վէճճլէ զարար ու զիյանտան հըֆդ ու
հիմայէ էտէ՞ր մի : Իզահ 1 :

9. Դանիէլտէն շիքեայէթ էտէն ատէմլէրէ նէ՞
վագը' օլտու : Այէթ 24 :

10. Դարեհ էհալիյէ խիթապէն նէ՞ կիպի պիր
ֆէրման սատըր էյլէտի : Այէթ 26 : Ալլահըն մէլէ-
քիւթիւնէ տա՞իր նէ՞ շէհատէթ էյլէտի :

11. Ալլահըն խէլասքեար օլտըղընտ տա՞իր նէ՞
պէյանաթտա պուլունտու : Այէթ 27 : Խրիսթիյան-
լարըն Ալլահըն խէլաս էթմէյէ զատիր իտիյինէ ի-
նանմագ իչիւն Դարեհին մալիք օլմատըղը սէպէպ-
լէրի վա՞ր մը տըր :

12. Իշպու վագը'անըն Դանիէլին հայաթընա թէ՞-
սիրի նէ՞ օլտու : Այէթ 28 : Իզահ 2 :

Իշտհ

1. Դանիէլին զէմանընտա պու նէվ՛ պիր միւճիլէ՛ ճահիւ-
տինսիզէ՛ ճիւմհիւրէրինէ ո՞նամալիւմ իլոհ"ը պէյան էթ-

մէք գուտրեթիթինի հա՛իզ իտի : 'Աճէպա Եէհօվա Պէլ փու-
թընտան զիյատէ գուտրեթէ մալիք մի տիր սու՛ալը եյտ-
մըմըզտա արթեգ սօրուլմատըզընտան , օ զէման պու մի-
սիլիւ միւ՛ջիզէլէր իշիւն մէվծիւտ օլան սէպէպլէր ել եէվմ
մէվծուտ տէյիլ տիրըէր : Միւ՛ջիզէլէր իլէ պէյան օլունմոյօր
իսէտէ , Ալլահըն հըֆղ ու հիմայէսինէ շիւպհէ եթմէք խտ-
թա տըր : Ել եէվմ ձէնապ ը Հագգըն քէնտինին սատըգ գուլ-
լարընը հէր կէօնէ զարար ու զիյանտան սիյանէթ եթտիյինէ,
վէ քէնտիսինի սէվէնլէրին եյիլիյի իշիւն հէր շէյին պիրլիք-
տէ իշլէտիյինէ (Թօմ . 8 . 28 .) զէրըէ գատար շիւպհէ եօդ տըր :

2 . Դարեհ իրի սէնէ հիւքիւմեթ սիւրտի : Անըն վէֆամթ
եթմէսի իւղէրինէ ֆարս մէլիյի կիւրոս մուհարէպէլէրինտէն
'ավտէթ վէ իտորէ ի ումնուրը տէր 'իւհտէ եյլէտի : Մա-
տամ քի Դանիէլին էսէրլէրինտէն հիչ պիրի կիւրոսըն իւչիւն-
ծիւ սէնէսինտէն սօնրա գալէմէ ալընմամըշտըր , զանն օլու-
նույօր քի Դանիէլ թարիխ ի մէզքիւրտէն աղ վագըթ սօն-
րա , եախօտ արսլանլար չուգուրընտան գուրթարըլմասընտան
թագրիպէն պէշ սէնէ սօնրա վէֆամթ եթմիշտըր :

Պէշէտ + շահէրուլէր էլէ իսհալուըն մէ՛նալս'ա էրէնէտ-
լէրէ մէ՛նէլէրէ :

Մատիէր իլէ ֆարսիլէրին թէպտիլ օլունմաղ գանունու-
նեթ . 1 . 19 . 8 . 8 : Եզր . 5 . 17 : 6 . 4—12 : Ալլահա թէվէք-
քիւլ եթմէյէն պիր ատէմին՝ հալինտէն թէշէքքի էտէր , մահ-
զուն , վէ նիչէ նիմէթ ու պէրէքէթլէրտէն մահրում օլմասը :
Խուր . 14 . 10—12 : Ա'տ . 14 . 4—3 , 31 , 32 : Մատթ . 14 .
25—32 :

ԵՒՐՄԻ Պէ՛ՇԻՆՃԻ Տէ՛ՐՍ , ՑՈՒՆԻՍ 19

Սէնէնին իրինճի իւչ այլրդ տէրսլէրինին
իմթիհանը

Ա.յէն ի +էրէմ . Բապպըն շէրի՛աթը թամմ տըր ,
ճանը իհեա էտէր . Բապպըն շէրի՛աթը սատըգ տըր ,
ճահիլի 'ալիմ էտէր : Մէզ . 19 . 7 :

Հաջողակ իշխանութ օդունահանդադ այելլէլքը

իքի եօլ . Մէզ . 1 . 4—6 : Ալլահա մուգավէմէթ էթմէնին
համագալթը . Մէզ . 2 . 4—12 : Ալլահը քէնտի գավլընը
հըֆզ ու հիմայէ էթմէսի . Մէզ . 23 . 4—6 : Հագիգի թէվ-
պէնին մահէլլէթի . Մէզ . 51 . 4—13 : Ալլահա եագըն օլա-
րադ եաշամանըն մէսէրընթի . Մէզ . 84 . 4—12 : Գապուլ օ-
լունան նի'մէթ ու պէրէքէթլէր իշխան համտու սէնա . Մէզ .
103 . 4—22 :

Առաջապահէմ

Իշպու իքինձի իւչ այլըդ տէրսլէրտէ 'ալէլ'ումում , Ալլա-
հըն կէրչէքտէն տինտար օլան գուլլարընըն միւպարէք հալլէրին-
տէն պահս օլունմըն տըր : Իշպու մէս'էլէ՛ էվլէլա Ալլահա իման
վէ Անըն իսմինէ համտ ու սէնա էթմէնին մէպտէլէրինի կէօս-
թէրէն վէ 'իպատէթէ մախսուս օլան Մէզմուրլար իլէ վէ սա-
նիյէն՝ մէզքիւր միւպարէք հալըն ձէզիրէնին փութփէրէսթ է-
հալիսի արտօնութա սաքին օլան դանիէլ վէ բէֆիգլէրինին
աթվարլարընտա կէօրիւլէն 'ամէլի միսալլէրէյլէ կէօղ էօնինէ
կէթիրելմիշտըր :

Առաջալէր

1. Սալին ատէմ իլէ շէրիր ատէմին հալի արա-
սընտա նէ՞ ֆէրգ վար տըր : Մէզ . 1 :

2. Տիւնեատա Ալլահսըզ եաշամագ Փիքրինտէ օ-
լան քիմսէ նէ՞ սէպէպտէն սէֆիլ տիր : Մէզ . 2 :

3. Քրիստոսըն գլյամը քէնտի թէվապի'ինտէն
հանկը գօրգույու տէֆ' ու իզալէ էտէր :

4. Քէնտիլէրին Զօպանը Շապպ օլան ատէմէր
նէ՞ կէօնէ հըֆզ ու հիմայէ իւմիտ էտէ պիլիրէր :
Մէզ . 23 :

5. Ալլահա գարչը կիւնան էթմիշ պիր քիմսէնին
պաշ էնտիշէսի նէ՞ օլմալը տըր : Մէզ . 51 :

6. Տիրապար պիր քիմսէ պէյթ Ուլլահա նէ՞ նազարլէ պագար : Մէզ . 84 :

7. Ալլահա համտ ու սէնա էթմէք իշխն ատէմէլէրին նէ՞ սէպէղլէրի վար տըր : Մէզ . 103 :

8. Դանիէլ նէ՞ սէպէպտէն նէֆիս թա'ամ եէմէյլալ շէրապ իշմէտի : Իշպու հիսովյաթտան նէ՞ վէճճէլ իսթիֆատէ էյլէտի :

9. Ալլահըն քէնտիլէրի կէօրտիւյիւնիւ ունուտան ճիւմլէ ատէմլէրին հալի նէ՞ տիր : Ալլահա մուգավէմէթ էտէն ատէմլէրին թէտպիրլէրի նէ՞ օլածագ :

10. Սեղրաք , Միսաք վէ Արեգնագով սուրէթէ ՚իպատէթ էթմէք իսթէմէմէլէրինտէն ֆա"իտէ՞ մի , եօգսա զարա՛ր մը կէօրտիւլէր :

11. Իսթիյարլըգ զէմանընտա քէնտիսինէ վագը՝ օլան մուգայագասընտա Դանիէլին հա՞նկը սըֆէթ ի մախսուսէսի գուրթու լմասընա սէպէպ օլտու : Արսւանլարըն չուգուրընա աթըլտըղը զէմանտա՞ մը իւր տէֆ'ա օլարագ Ալլահա ի'թիմատ էթմէյէ պաշտառ :

ԵՒՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԲ ՏԵՐՍ , ՅՈՒՆԻՍ 26

Մէսիհին հիւքիւմէթի = Մէզ . 72 . 1—19 :

Մէշ . 72 . 7 , 8 այէնլէրէ եռլէր ելէ :

Այէն է +էրէն : Ճիւմլէ մէլիքլէր տախի անա սէճտէ , վէ հէփ թա"իֆէլէր անա գուլըգ էտէճէքլէր :
Մէզ . 72 . 11 :

Հաջողակ է նմանածադ այն լուլը

Սէլտմէթ մէլիյի . Ես . 11 . 1—9 : Միւհմաճինին եարտը մշը . Մատթ . 11 . 1—6 : Զուլը ու թէ' ատահիյի մէն էտէն . զուկ . 9 . 51—56 : Հիւմիւնին չափիմի . Յով . 5 . 22—27 : Թա' իփէլէրէ մէրհամեթ . Ա' մալ . 10 . 34—48 : Թէքեպպիւրէրինատէն տօլոյը թէվապի'ինին թէ' տիպ օլունմասը . Յակ . 2 . 4—10 :

Մո-Դադուէն

Գատիմ Եէհուտի միւֆէսիրլէր վէ խրիսթիյան մուհարքիրլէրին սոյքի Ճիւմիւսի իշպու Մէզմուրըն կիւզէլ պէյանաժթը . Մէսիհին զէմին իւզէրինտէ հիւքիւմեթ էթմէսինտէն հասըլ օլաճագ սէմէրէլէրէ տէլուէթ էթտիքլէրինի իտտի'ա էտէրլէր : 'Ա. տալէթքեար , 'ումումի , էպէտի , վէ գավմըն էն հագերլէրինէ պիլէ միւշֆիդ օլան պիր հիւքիւմեթին իշպու թա՛զիֆի ետքընըզ Մէսիհին հիւքիւմեթինէ մութապրէ կէլէ պիլիր իսէտէ , Սոզոմոնըն հիւքիւմեթինին սէլամէթ վէ մուվաֆֆագիյէթի հիւքիւմեթի Մէսիհիյէնին պիր նիւմունէսի մագամընտա գուլամնըլըշ տըր . վէ իհմիմալքի Եէհուտիլէր Սոզոմոնըն վէֆաթ էթմէսիյլէ օ զէմանտա տախի մուվաֆֆագիյէթէ տա՞իր օլան իւմիտլէրի զա՞իր օլունճայա գատար իշպու Մէզմուրը պիր իիպար ը փէյզամպէրանէ մագամընտա անկամատըլար : Հէր պիր այէթին թամմ մանասը այէթլէրին ուռուլ ը շի՛րիյէյէ մամասուս թէրթիպինէ տիգդաթ էթմէթլէ տահա էյիր անկաշըլըր . իշպու պէյթլէր՝ եքանէրիյէ իքիշէր գըսմտան 'իպարէթ օլուպ հէր պիր գըսմ տիկէրինի թէփսիր վէ թագիյէ էտէր : Եկրմինձի այէթ , Մէզամիրին Եէհուտիլէր թարափընտան թագսիմ օլունտըզը պէշ քիթապտան իքինճիսինին նիհայէթինտէ գօնուլմըշ այըը պիր իփտատէ տիր : Ա. յէթ ի մէզքիւրէ իքինճի քիթապըն սօն Մէզմուրընա տէյիլ . լաքին պիւթիւնիւնէ 'ա' իտ տիր : 'Ա. լէլ' ումումզանն օլունտըզընա նաղարէն իշպու Մէզմուր Սոման թարափընտան գալէմէ պըընմըշ տըր :

Մո-Պլէք

Ա. "Ահքեամըկը" վէ "ատալէթիկի" մէլիյէ իհսան

Էյլէ քէլամընտան նէ՞ անկլաշըլըր : Այէթ 1 : Ճ .
Անա սալիհ աթվար , վէ միւսթագիմ մէպտէլէր վէր-
մէք անկլաշըլըր : Յովհ . 5 . 22 : 3 . 17 :

2. Խալգ Մէսիհին հիւքիւմէթինտէն նէ՞ իւմիտ
էտէ պիլիր : Այէթ 2 :

3. Մէսիհ զատտար վէ զալիմլէրէ նէ՞ վէճճէ
մու'ամէլէ էտէճէք տիր : Այէթ 4 :

4. Պու միսիլիւ ատէմլէր անըն հուզուրընտա
նէ՞ հիսս էտէճէքլէր տիր : Այէթ 5 :

5. Սալիհ նէ՞ հալտէ եաշայաճագ տըր : Այէթ 7 :

6. Մէլէքիւթիւնիւն վիւս'աթ վէ միւտտէթի նէ՞
գատտար օլաճագ տըր : Այաթ 8—11 :

7. Ֆուզարա վէ միւհթաճիյնէ նա՞սըլ մու'ամէլէ
էտէճէք տիր : Այաթ 12—14 :

8. Ատէմլէր Անա նէ՞ խըտմէթ վէ 'ուպուտիյէթ
'արգ էտէճէքլէր տիր : Այէթ 15 :

9. Թէլապի'ինին բէֆահ վէ սա'ատէթի նէ՞ իս-
թի'արէ իլէ պէյան օլունմըլ տըր : Այէթ 16 :

10. Իշպու նի'մէթ ու պէրէքէթլէր քիմէ՞ վա՛տ օ-
լունմըլ տըր : Այէթ 17. Թէք . 22 . 18 :

11. Քի՛մ պու կիպի միւ'ճիզէլէր իճրա էտէ պի-
լիր : Այէթ 18 :

12. Գալպին շիւքրանիյէթի սլու միսիլիւ լութք
ու 'ինայէթլէր իհսան էտէն Զաթա տօղրու նէ՞
վէճճէ թապէն պէյան օլունուր : Այէթ 19 :

13. Իշպու Մէզմուրտա զիքը օլունան մէս'ուտ
հալ՝ էլ եէվմ զէմինին պիր թարաֆընտա պուլու-
նո՞ւր մը : Նի՞չիւն զէմինին հիչ պիր թարաֆընտա
պուլունմաղ : Ճ . Կիւնահ , Խէլասքեար հագղըն-

տա ճէնալէթ , վէ Անըն թա՛լիմաթընըն իծրասըն-
տա գուսուր էթմէք , անըն քեամիլէն մէվճուտիւէ-
թինէ մանի՛ օլուր :

14. Հէփ ատէմլէր Ալլահը սէվիպ Քրիստոսըն
էմրլէրինէ իթա՛աթ էթուէլէր , պու կիպի սէլամէթ
վէ րէֆահիյէթ զէմին խւզէրինտէ ՚ալ էտ տէվամ
հիւքմ սիւրէ՞ր մի :

15. Խէլապեար , վէ թարիդ ի սա՛ատէթ հագ-
զընտաքի ճէնալէթ իլ էլ էպէտ տէվամ էտէճէք մի :
Երեմ . 31 . 34 : Խրիսթիյանլար իշպու տէրստէ խա-
պէր վէրիլէն մէս՛ուտ վագթըն թէզ կէլմէսինէ նէ՞
եօլտա եարտըմ էտէ պիլիրլէր :

16. Իշպու Մէզմուրտա թասվիր էտիլէն հալ , ա-
տէմլէրէ Ռապպ պիլկիսինի թա՛լիմ էթմէքլէ վիւ-
ճուտա կէթիրիլէ պիլիր իսէ , հէր պիր խրիսթիյանըն
ֆարզը նէ՞ տիր : Ճէր պիր խրիսթիյանըն ֆարզը
քէնտի գօնչուսընա Ռապպըն քէնտիսինէ նէ՞ գա-
տար պէօյիւք շէյլէր եափտըզընը նազլ էթմէք
(Մարկ . 5 . 19) վէ սա՞իր մահալլէրտէ հալա ինձիլ-
տէն պիխապէր օլանլարա թէպշիր ի պէշարէթ ի-
շիւն միւպէշիրլէր կէնտէրմէք իւզրէ Ռապպըն
քէնտիսինէ իհասան էյլէտիյի պէրէքէթլէրէ կէօրէ
ազչէ վէրմէք տիր : Թօմ . 10 . 14 , 15 :

17. Քրիստոսըն ատէմլէրին գալպլէրինտէ հիւքմ
սիւրէճէյի կիւնիւն թէզ կէլմէսի իշիւն հիչ չալըշ-
մայան խրիսթիյանլար հազգընտա նէ՞ տիւշիւնիւր
սիւն : Եղեկ . 3 . 18 :

ԵՒՐՄԻ ԵԿՏԻՆԱՅԻ ՏԵՐՄ, ՅՈՒԼԻՍ 3

Քրիստոսըն՝ ուրբուժը՝ Ամալ. 4. 4—12.

Ամալ. 4. 8—11 այենլուք էլլուր եւլ:

Այեն է ուրիշ. Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, անլէր նազար էթմէքտէ իքէն՝ ուրբուժ էյլէտի, վէ պիր պուրութ Անը կէօղլէրի էօնիւնտէն սէթր էթտի: Ամալ. 4. 9:

Հաջուա իշխառէ օդունաճախ այենլուք

Քրիստոսըն՝ սէմայա 'ուրբուժընը ագտէմճէ խապէր վէրմէսի. Յովէ. 6. 62. 20. 41—18: Փէտէրի նէղտինէ կիթմէսի. Յովէ. 44. 25—31: Շակիրտլէրինին քէնտիսի իլէ պէրտպէր պուլունմալուրընը արզու էթմէսի. Յովէ. 44. 4—7: Շակիրտլէրինին քէնտիսինին մուհտպապէթինտէն հիշ պիր շէյին այլըրամամասը. Բօմ. 8. 31—39: Անլէրին տա՞իմա Բապպ իլէ պէրտպէր պուլունաճագլարը. 4 Աւլ. 4. 13—18: Հալլէրինին քեամիլէն միւպարէք պիր հալ օլտըզը: Վահ. 7. 9—17:

Մուժադակէմ

Խշպու Ամալը Յուսուլ քիթապը իւչիւնծիւ ինձիլին մուհարիրի օլան Ղուկաս թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ, վէմէզքիւր ինձիլ միսիլիւ իշպու քիթապ տախիթ թէօֆիլօս նամընտա պիր զաթա խիթապէն, վէ իհթիմալքի Միլատըն 63 սէնէսինտէ թահըրի օլունմըշ տըր: Խշպու քիթապ Խրիսթիյան քիլիսէսինին սուրէթիթէշ իթէշքիլինէ տա՞իր խայլը մա՞լիւմաթը շամիլ պուլունտըզընտան զայէթլէ գըյմէթտար տըր: Անտէ ինձիլի՝ թա՞փէլէրէ իլք տէֆ'ա կէօթիւրէն վէ րէսուլլէր իշինտէ պիրինճի մէվգի՛ի թութան Պետրոս րէսուլ իլէ քէնտի քէնտիսինին սթա՞իփէլէրին րէսուլը նամըլլէ եատ էտէն Պօղոսըն ամալ ու էֆ'ալընտան պահս օլունմըշ տըր: Ղուկաս էքսէր վագըթլարտա Պօղոս րէսուլ իլէ պէրտպէր

գուլունուազ անըն ըէսալէթի հէնկեամընտա վուգու՝ պուլան հատիսէլէրէ պիզզաթ վագըֆ օլտըղընտան, եաղտըղը քիթապըն պէօյիւք գըսմընտա Պողոսըն սա՛յ ու ղայրէթէրինտէն պահս էթմէսի ղայէթլէ թապի'ի իտի : Խզու քիթապըն սըհհէթ վէ մէվուգիյէթինէ Խրիսթիյան քիլիսէսինտէն հիշ պիր զէման ու մէքեանտա շիւպչէ էտիլմէմիշ տըր :

Սու՞ ալէր

1. “Եվլէլքի քիթապ” սէօղիւնիւն մա’նասը նէ՞ տիր : Ղուկ . 1 . 3 :

2. “Թուհ իւլ Գուտս վասըթասըլէ” սէօղիւնիւն մա’նասը տէ՞ տիր : Իզահ 1 :

3. Յիսուս գըյամընտան ’ուրուճընա դատար գա՞չ կիւն զէմին իւզէրինտէ գալտը : Այէթ 3 : “Զօգ պիւրհանլարլէ” սէօղիւնիւն մա’նասը նէ՞ տիր : Իզահ 2 :

4. Փէտէրին վա’տը նէ՞ իտի : Յովհ . 14 . 16 , 26 :

5. Իշպու վա’տ նէ՞ զէման իթմամ օլունտու : Ամալ . 2 . 1—4 :

6. Շակիրտլէր Անա նէ՞ սօրտուլար : Այէթ 6 : Շակիրտլէր Քրիստոսըն մէլէքիւթիւնէ տա՞իր հալա նէ՞ կիպի եանլըշ պիր Փիքրէ զահիպ իտիլէր : Պուսուալը սօրտուլարը զէման նէ՞րէտէ իտիլէր : Այէթ 12 :

7. Խէլասքեար ճէվապէն նէ՞ տէտի : Այէթ 7 : 1 Աէլ . 5 . 1 :

8. Շակիրտլէր հա՞նկը գուտրէթէ նա՞իլ օլաճագւար իտի : Այէթ 8 : Մատթ . 10 . 19 :

9. Քրիստոսըն ’ուրուճընը ճիւմլէ շակիրտլէր կէօրտիւլէր մի : Այէթ 9 :

10. Ռէյ էլ ’այն կէօրտիւքլէրի չէրէ պաշգա քիմէր չէհատէթ էլլէտիլէր : Այէթ 10 :

11. Իշպու շահիտլէր նէ՞ տէտիլէր : Այէթ 11 :

Յիսուս նէ՞ մազսէտլէ կէօյիւն պուլութլարը իւզէ-
րինտէ 'ավտէթ էտէճէք տիր : Մատթ . 24 . 30 :

12. 0 զէման շակիրտլէր նէ էթտիլէր : Այէթ 12 :

Ի՞՛ՎԱՆ

1. Յիսուս պիր ինսան ողֆէթիլէ "Պուհ իւլ Գուտալէ մէմ-
լու օլտու" Ղուկ . 4 . 4 : "Պուհ իւլ Գուտալէ մէսչ" էտիլ-
տի Ամալ . 10 . 38 , վէ միւճիգլէրինի 'այնի Ռուհ վասրթա-
ուլիէ իճրա էյլէտի Մատթ . 12 . 28 : Քէզալիք պուրատա
շակիրտլէրինէ "Պուհ իւլ Գուտաս վասրթասըլիէ թէնպիչ
էթտի . վէ իշպու վագբ'ատան պիր գաչ կիւն սօնկրա Ռուհ
իւլ Գուտաս 'աթէյէսինի անլէրէ պօլ պօլ իհսան էթմէթլէ էմր-
լէրինին իճրասը պապընտա անլէրէ սէլահիլլէթ վէրտի :

2. Զօդ պիւրհանլար թէրճէմէ օլունմըշ օլան քէլիմէ պիր
շէյին եադինէն պիլինմէսինէ մէտար օլան 'ալամէթ : եախօտ
տէլիլ մա՞նաօրնտա տըր : Խմլաթտան գըյամ էթակբտէն
սօնկրա Յիսուսու կէօրէն շակիրտլէր չօդ իտիլէր : Գալիլեատա
պէշեիւզտէն զիյատէ շակիրտլէրէ պիր տէֆ'ատա կէօրիւնտիւ
(1 Գօր . 15 . 6) : Շակիրտլէրինտէն պիրինէ եախօտ պիր գա-
շնա պիրտէն օլարագ թագրիպէն օն իւչ տէֆ'ա կէօրիւնտիւ-
յիւնտէն անլէր ալտանմըշ օլամազլար իտի : Խաշսն մազտան
էվլէլ մէլէքիւթիւնէ տա՞իր թա՞լիմաթ վէրմիշ իտիյի կիպի
գըյամընտան սօնկրա տափի մէզ գիւր մէլէքիւթտէն պահս
էյլէտի : Խմլաթտան գըյամ էթմիշ օլան Գրիստոս խաշլան-
մըշ օլան Յիսուս իտի :

Պէջէ-+ շակիրտլէր էլէ խօճալսըն մէ-նալս'ա էրէճէ-
լէրէ մէ՞"էլէլէր .

Քրիստոսըն գըյամընը իսպաթ զըմնընտա Ալլահըն քէմալը
տիգգաթլէ պիր չօդ պիւրհանլար թէտարիք էթմէսի : Քրիս-
տոսըն մէզարտան չըգտըրընը հիշ պիր քիմսէ կէօրմէմիշ իտի-
տէ , անը թանըյան եիւզլէրճէ տատէմիշին ճիւմիէսինին՝ գը-
յամընտան սօնկրա Անը կէօրիւպ Անըն իլէ սէօյլէշմէլէրի քեաֆի
իտի : Քէզալիք Քրիստոսըն սէմայա 'ուրուճընա տա՞իր շա-
հիւլէր թէտարիքի պապընտա տափի քէվդ էլ 'ատէ տիգ-
գաթ օլունմըշ տըր : Շակիրտլէրին ճիւմիշսի Անը 'ու-ը-ս-ճըն-
իւ-ը-ր-է-լէր : Քեաֆգէ ի սրբաթիյանլար Յոր իլէ պէրապէր
Պիլիրիմքի պէնիմ վէլիմ հայր տըր "տէյէ պիլիրլէր :

ԵՒՐՄԻ ՍԵՐԻՉԻՆԱՅԻ ՏԵՐՍ, ՑՈՒԼԻՍ 10

**Ռուհ իւլ Գուտսորն նիւզուլի =
Ա'մալ. 2. 1—12:**

Ա'մալ. 2. 1—4 այէնլէր եշտէր երէ :

Այէն է ժերեա . Օլ հազիզաթ Ռուհու կելախի զեման , սիզի ճիւմլէ հազիզաթա իրշատ էտէճէք տիր : Յով . 16 . 13 :

Հաջուս իշխառ օդունահան այէնլէր

Ռուհ իւլ Գուտս Ալլահ տըր . Մատթ . 3 . 16 : 28 . 19 : Յով . 15 . 26 : Ռուհ իւլ Գուտսորն ինսանը խոլահ վէ թէմատիտ էթմէսի . Յով . 3 . 5 , 8 : Գալպի թագտիս էթմէսի . 1 Գոր . 6 . 11 : Յօմ . 15 . 16 : Ռուհըն մէյլէսի . Ղալ . 5 . 22 , 23 : Թէսէլլի էտիճի օլմոսը . Յով . 14 . 15—18 , 26 : Տուա էթտիյիմիզ զէման պիզէ տէլալէթ էթմէսի . Յօմ . 8 . 9—14 , 26 , 27 :

Մուհամադէն

Փէտէր վէ Օղուլ կիպի Ռուհ իւլ Գուտս տախի Ալլահ օլուպ՝ Փէտէր վէ Օղուլ միսիլլիւ էմր ի խիլգալթէլ մէշղուլ պուլունմըշտըր : Խնսանլարը կիւնահտան գուրթարմագ խուսուսընտա թէսավվուր օլունան 'ազիմ թէտպիրին իճրասընը ղայէթէլ իթիզամ վէ թէրփիճ էթմիշ , վէ Օղուլ թարաֆընտան քէֆարէթ իճրա օլունտըգտան սօնկրա խնսան ճինսինէ իշպու քէֆարէթին մէնաֆի'ինի թէ'մին էթմէք էմր ի 'ազիմինէ թէշէպպիւս էյէմիշ տիր : Ռուհ իւլ Գուտսորն իշպու պէջիւք իշէ թէշէպպիւս էտէճէյի Քրիստոս թարաֆընտան ագտէմճէ պէյան վէ վա՛տ էտիլմիշ օլտըղընտան՝ իշպու վա՛տըն իթմամը սըրասընտա խամսին պայրամը կիւնիւնտէ Երուսաղէմտէ թօփլանմըշ օլան օլ 'ազիմ ճիւմհուրըն նազար ը տիգգաթլարընը ճէլպ էտէճէք տէրէճէտէ հայրէթէնիզ պիր միւ'ճիզէնին իճրա օլունմասը ղայէթէլ միւնասիպ իտի :

Առաջնութեան

1. Խամսին պայրամը կիւնիւ նէ՞ իտի : Իզահ 1 : Իշպու պայրամ պաշգա նէ՞ իսմլէ եատ օլունուր իտի : Խուր . 34 . 22 :
2. Շակիրտլէր պիր եէրէ կէլտիքլէրինտէ նէ՞ վագը' օլտու : Այէթ 2 :
3. Խանէյի տօլտուրան կիւրիւլթիւտէն պաշգա՝ 'ումումըն նաղար ը տիզգաթընը սա՞իր հա՞նկը շայան ը տիզգաթ չէյ ճէլալ էյլէտի : Այէթ 3 : Իշպու աթէշ տիլլէրինին զահիր օլմասը 'աճէպա րէսուլլէրէ Քրիստոսըն վա՛տընըն իթմաժը կիպի կէօրիւնտիւ մի : Իզահ 2 :
4. Պունուն 'ագապինճէ նէ՞ վագը' օլտու : "Ռուհ իւլ Գուտոլէ մէմլու օլմագ" նէ՞ տիր : "Ախէր լիսանլար թէքէլիւմ" էթմէք նէ՞ տիր : Իզահ 3 :
5. Երուսաղէմտէ քիմլէրին սաքին օլտըզլարը զիքր օլունմըշ տըր : Այէթ 5 :
6. Իշպու միւթթազի եէհուտիլէրի նէ՞ չէյ հայրէթէ տիւշիւրափւ : Այէթ 6 : "Քէնտի լիսանը" սէօզիւնիւն մա՛նասը նէ՞ տիր : Իզահ 4 :
7. "Ճիւմլէսի Գալիկեալը տէյիլ մի" սու"ալընըն խուսուսի մա՛նասը նէ՞ տիր : Իզահ 5 :
8. "Անա լիսանըմըզ" սէօզիւնիւն մա՛նասը նէ՞ տիր : Իզահ 6 :
9. Այէթ 9 տա զիքր օլունան մուխթէլիֆ մահալ վէ գալմլար նէ՞րէտէ իտիլէր :
10. Այէթ 10 տա զիքր օլունան միւհթէտիլէր քիմլէր իտիլէր : Իզահ 7 :

11. Զիքը օլունան պէօյիւք իշլէր նէ իտիլէր, իղահ 8:

12. Իշպու միւ'ծիզէյի կէօսթէրմէքտէն միւրատ ը իլահի նէ իտի : իղահ 9 :

Իշահ

1. Ֆըսհ պայրամընտան էլլի կիւն սօկրա վուգու՝ պուլտը դրնտան մէկքիւր կիւնէ խամսին պայրամը կիւնիւ, եանի էլլինձի կիւն տէնիլիր իտի :

2. Շակիրտէր Քրիստոսըն քէնտի վա՛տընը պիլ իթմամ իհսանէր մէվչիպէսիյլէ քէնտիլէրէ ինճիլի հէփ միլլէթլէրէ վա՛ղ էթմէյի էմր էյլէտիյինի իհթիմալքի հա՛իզ օլտըդլարը Փիրասէթլէ տէրհալ ակլատըլար :

3. Գէլամըն սիյագ ու սէպագընտան մա՛լիւմ օլտըդլելուրէ շակիրտէր հէմճիվար գավմլարըն լիսանլարընը թէքէլիւմ մէ գտտիր օլտուլոր :

4. Հէմճիվար գավմլար արասընտա տաղըլմըշ պուլունան Եէհուտիլէր սաքին օլտըգլարընտան, անլէրին պու գատար լիսանլարը թէքէլիւմ էթմէլէրի տահա զեյտէտէ թէ՛աճճիւպէ շայտն իտի :

5. Գալիլեալըլար 'ալէլ'ումում թա՛լիմ ու թէքիյէտէն պի պէհրէ օլտըգլարընտան, անլէրին պու գատար լիսանլարը թէքէլիւմ էթմէլէրի տահա զեյտէտէ թէ՛աճճիւպէ շայտն իտի :

6. Էքսէր Եէհուտիլէր քէնտի լիսանլարընը ունուտուգ, արալարընտա թէմէքքիւն էթտիլէրի հէմճիվար գավմլտըլն լիսանլարընը թէքէլիւմ էթմէրլէրի իտի :

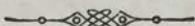
7. Միւհթէտիլէր Եէհուտի տինինի գագուլ էթմիշ օլան թա՛հֆէլէր իտիլէր : Փիլիպպոսըն վա՛ֆթիզ էթտիյի խատըմըն պէօյլէսի պիր միւհթէտի օլտըզը շիւպհէտէն միւսթաղնի տիր :

8. Գրիստոսըն վէլատէթի, միւհթէզէրի, էօլիւմիւ, գըյամը վէ՛ուրուճը :

9. Ալլահըն իշպու միւհթէզէյի իճրա էթմէքտէն միւրատը (1) Ալլահըն քէնտիլէր իլէ պէրապէր օլուպ քէնտիլէրէ եարտը էթմէքտէ իտիյինէ տա՞իր օլան իթիգատալարընտա ստպիթ գըլմագ իւզրէ շակիրտէրին Փիքրլէրինի զայէթլէ միւթէ՛էսիիր գըլմագ, վէ (2) միւհթէզէյի կէօրէն խալգըն քեափֆէսինին նազարը ը տըգգաթլարընը ճէլզ վէ ինճիլի տինլէլմէյլէ անլէրտէ պիր մէյլ հասըլ էթմէք իտի :

Պէօյէւ + շակէրուէր էլէ և օգնալուըն միւնալա՛ս էրէ հէլէլէ :

Խրիսթէյան Քիլիսէսինին թէ սիս ու թէշքիլի մագսէտիյլէ իճըա օլունան միւ'ձիզէլէրին մուժիպլէրի իլէ էլեւէվմ իճըա օլունարգլարը իտաթ'ա օլունան նիշէ սախթէ միւ'ձիզէլէրին մուժիպլէրի պիրի պիրլէրինտէն նէ գատար ֆէրգիլ տիրլէր : Պու կիւնքի տէրստէ զիքը օլունան միւ'ձիզէնին հէմ մուժիպի հէմտէ նէթիճէսի պէօյիւք իտի :

ԵՒՐՄԻ ՏՕԴՈՒԶԸՆՃԲ ՏԷՐՍ . ՑՈՒԼԻՍ 17

Իւ.թ Խրիսթիյան Քիլիսէսիւ^{Ա'մալ} . 2 . 37—47 :

Ա'հալ . 2 . 37—39 այէնլէրէ եղանէր ելէ :

Այէն է +երէն . Բապպ տախի հէր կիւն խէլաս պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր իտի : Ա'մալ . 2 . 47 :

Հաջողակ էլէնորէ օդունաճակ այէնլէր

Խրիսթէյան քիլիսէսինին Քրիստոսըն շակիրալէրինտէն միւրէքքէպ պիր ձէմա՛ալթ օլաբղը . 1 Գօր . 1 . 2—9 : Քրիստոսըն քեափքէ ի թէվապի'ի . Գօլ . 1 . 18 : Եֆ . 1 . 22 : Ա'մալ . 20 . 28 : Քիլիսէնին Քրիստոսըն զէվճէսի նամըլլէ եատ օլունմասը . Վահ . 19 . 5—9 : Քրիստոսըն քիլիսէսինին շէրրէ զալիպ օլաճաղը . Մատթ . 16 . 13—18 : Քրիստոսըն քիլիսէյէ օլան մուհապէթի . Եֆ . 5 . 23—32 : Քիլիսէնին իլ էլեպէտ Քրիստոսըն հուզուրընտա միւշէրբէֆ օլաճաղը . Իպր . 12 . 22 , 23 : Վահ . 21 . 22—25 :

Առաջարկեմ

Յուհ իւլ Գուտոսըն իւզէրլէրինէ նիւզուլի 'ադապինտէ շակիրալէր Յուհ իլէ մէմլու օլաբագ քէմալ ը շէվգլէ Խնճիլի զա'զ էթմէյէ պաշլատըլար : Տէր հալ քէվդ էլ'ատէ սէմէրէ

հասրը օլտու : Պիր կիւմատէ թագրիպէն իւչ պին նուգուս քիլիսէյէ զամմ օլունտու : Իշմէ պու վէճչէլէ քիլիսէ թէ էսսիւս էյլէտի : Պու շէյ Քրիստոսըն ինձիլինտէ միւնտէրէճ հագիգամթլար իլէ Ռուհ իւլ Գուտոսըն թէ սիրինին ումէրէսի իտի : Քիլիսէնին թէրագգըսը 'այնի վասըթա վէ թէ սիրլէրլէ թէ մին օլունմալը տըր :

Առաջնորդութեան

1. Պետրոսըն վա'զը՝ իշխտէնլէրտէ նէ՞ թէ՞ սիր հասրը էյլէտի : Այէթ 37: Նիշիւն դալպէրի զըրըլուր : Իզահ 1: Նէ՞ տէտիլէր :

2. Պետրոս նէ՞ ճէվապ վէրտի : Այէթ 38: Պիր կիւնահքեարըն կիւնահտան գուրթուլա պիլմէսի իշիւն պաշգա պիր եօլ վա՞ր մը տըր : Ամալ . 4. 12:

3. Պետրոս այէթ 39 տա հա՞նկը վա'տը իմա էտէր : Այաթ 17—21: Ինձիլ տա'վէթի ճիւմլէ տտէմլէ՞ր իշիւն մի տիր : Վահ . 22 . 17: Պետրոս վա'տըն ճիւմլէ տտէմլէրէ օլուրզընը պէյան էթմէսիյլէ թա՞ի ֆէլէրի տախի պու հիսապա տախիլ էթմտի՞ մի : Իզահ 2:

4. Պետրոս անլէրէ պաշգա տահա նէ՞ նասիհաթ վէրտի : Այէթ 40: "Պու 'աքսի նէսլտէն գուրթուր լընըզ" քէլամընտան նէ՞ անլաշըլըր : Իզահ 3:

5. Այէթ 41 տէ "Անըն քէլամընը ճան ու տիլտէն դապուլ էտէնլէր" քէլամընտան նէ՞ անլաշըլըր : Իզահ 4:

6. Այէթ 42 տէն նէ՞ անլարըզ : Իզահ 5:

7. Իշպու վազը'ալարըն հէր քէսէ թէ՞ սիրի նէ՞ օլտու : Այէթ 43 :

8. Այաթ 44 վէ 45 տէն խրիսթիյանլարըն քէնտիլէրին ճիւմլէ էմվալլէրինի սաթտըզլարը վէ ճիւմլէ էշեալարընըն արալարընտա միւշթէրէք իտլիյի խրիսթաճ օլունմալը՞ մը տըր : Իզահ 6 :

9. Խրիսթիյանլար նէ՞րէտէ խճրա ի 'իսլամէթէ տէս վամ էտէրլէր իտի : Այէթ 46 : "Խանէլէրինտէ էքս մէք փարէլէյէրէք" քէլամըլէ նէ ակլաշըլըր : Իզահ 7 :

10. Ի՞միմալէն նէ՞ չէյ րէսուլլէրին վա'զընըն մուվաֆազիյէթինէ մէտար օլուր իտի : Այէթ 47 : "Խէլաս պուլանլար" սէօղիւնիւն մանասը նէ՞ տիր իզահ 8 :

Իշտն

1. Պետքոսըն վա'զընը տինկէյէն Եէհուտիլէր Քրիստոսը քէտտ ելլէմիշլէր իտի : Անլէր շիմոնի Յիսուսըն Մէսիհ իտի յինէ գանտըգլարընտան ճէզա գօրդուսընա միւսմէկդրագ օլուրլար :

2. Իհմիմալ քի օ զէման Պետքոսըն Ֆիքրինտէ եալընըզ Եէհուտիլէր վար իտի : Պետքոս ինձիինն ճիւմիէ ատէմէր իշնւն օլուրը հագիգաթ ը 'աղիմէսինի մէզքիւր վագիթըն իւզ գէրինտէն խայլը վագիթ կէչտիքտէն սօնկրա ակլատը : Պապ 40 :

3. Օլ նէալին սօն տէրէճէ շէրիր վէ ֆասիտ օլուրդը, վէ գուրթուրլինագ իշիւն անլէրին իշինտէն շըգըգ այրըլմագ լազըմ կէլտեյի ակլաշըլըր :

4. Գէնտի կիւնահարընտան տօյայը կէրչէքտէն մահզուն օլանլոր, վէ խէլաս շարթլարընը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէն-էր ակլաշըլըր :

5. Եէնի շակիրտիլէրին 'ալ էտ տէվամ րէսուլլէրին վա'զընը տինկէմէյէ կիթտէրիլէրինի, վէ սուրբի հէր կիւն 'Աշա ի Բապպանի սօֆրասընա օթուրմագ 'ատէմինտէ օլուրգլարընը ակլարըզ :

6. Հիշ շիւպհէ եօդ քի միւշթէրէք խողինէ սանտըրզնա խրիսթիյանլարըն մալլէրինին անձագ պա'զը գըսմարընըն պէ հալարը գունուլուր իտի : Զիրա (1) հէփսինի օրոյա գօմագ իշիւն պիր կէօնէ էմր օլմատըզը կիպի (2) պու թէշէպպիւս տախի էինէնէրէ էրէ : Ա'մալ . 5. 4 : Պունտան պաշգա րէսուլ չէր 'ումումում 'ահա օլմայան էմլուլ շախսիյէյէ մալիք իտիլէր Յովէ . 19. 27 :

7. Իշպու քէլամ այէթ 42 միսիլիւ 'Ոշա ի Բապպանի այինինի որդ որդ իճրա օլունտըրընա տէլալէթ էտէր :

8. Ղուկաս քիլիսէյի զանէն իւնաս պաւլու-լ 'ատտ էտիյօր: Էկէր քիլիսէյի թէշէքիւ էտէն քիմնէլէր կիւնահարընտան կէրչէքտէն թէվպէ, վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էթմէշլէր իոէ, պու խուսուս Քիլ հագիգա սահիհ տիր : Յովէ . 5. 24 :

Պետք-+ շահերութե էլ իսհալսըն միւնալա' և կուճեւ-
լու պէ"ելութե .

Առեմլերի իմանա կէթիրմէնին եօլու ինձիլին պէօյիւք
հագիգաթլարը քէմաւը շեզկէ անլէրէ թագտիմ, վէ մէզ-
քիւր հագիգաթլարը միւ'էսսիր վէ միւսմիր գըլմասը իչիւն
Բուհ իւլ Գուտսաս թէվէքիւլ էթմէք տիր: Կիւնահընդղ-
տան տօլոյը Ալլահըն իբատէթինէ կէօրէ մահղուն օլմուշ մը-
սընըզ: 2 Գօր. 7. 40, 41: Նեֆուլբէնէզ վէ յուէ+ օլուշւը
հէր լոյն Քըխտոսա վագփ էթմիշ միսինիզ:

ՕԹՈՒԶԸՆՁԸ ՏԵՐՍ, ՅՈՒԼԻՍ 24

Թօփալ ատէմին շիֆա պուլմասը* Ա'մալ. 3. 4—16.

Ա'մալ. 3. 6—8 այէնլէրէ ելուէր ելլէ:

Այէն է +էրէն. Վէ իսմինէ օլան իման վասըթա-
սըլլէ՝ անըն իսմի պու . . . քիմսէյի զու վվէթլէն-
տիրտի: Ա'մալ. 3. 16:

Հաջնա իշնորէ օդունահադ այէնլէր

Միւ'Ճիզէլէրին Ալլահ թարափընտան իճրա օլունան իս-
րիգ իւլ 'ատէ 'ամելլէր օլորդը. Յովէ. 2. 44, 3. 2: Ա'մալ.
45. 42: 49. 44: Միւ'Ճիզէնին, Ալլահըն միւ'Ճիզէյի իճրա
էտէնտէն բաղի օլորդընը կէօսթէրմէսի. Ա'մալ. 2. 22: Իզր.
2. 4: Յովէ. 9. 46: Միւ'Ճիզէլէրի ինոյէթ ի իլուհիյէնին է-
սէրլէրի մագամընտա գապուլ էթմէմէնին կիւնահ օլորդը.
Յէտ. 29. 2—6: Շէրիք քիմսէլէրին սախթէ միւ'Ճիզէլէր իճրա
էթմէթէ քէսպ ի նուֆուլզա չալըշմալարը. Վահ. 19. 20:
Մարկ. 13. 22: Մատթ. 24. 24: Միւ'Ճիզէլէր իճրա էթմէթ
գուտրէթի Բուհ իւլ Գուտսըն պիր մէ վիպէսի օլորդը. 4
Գօր. 12. 4—11: Բէսուլլէրին քէնտիյէրին իճրա էթմտիրլէրի
միւ'Ճիզէլէրին շէրէփինի Ալլահա վէրմէլէրի. Ա'մալ. 4.
5—12:

Առաջադրութեան

Ղուկաս Ա'մալ. 2. 43 տէ " բէսուլէր վասըթասըյլս չօք միւ'ծիզէլէր իլէ 'ալամէթլէր իճրա գըլընըր իտի" տէտիյի կիպի պուրատա տախի խուսուսի պիր միւ'ծիզէնին սուրէթ ի իճրասընը նազլու հիքայէ էթմէքտէ տիր : Քրիստոսա իման էտէն նիշէ էյի քիմակլէր էլեվմ միւ'ծիզէլէր իճրա օլունմատրղընտան միւ'ծիզէլէր թա'լիմինի ըէտատ էտէրլէր : Լաքին ինձիլին սատէ հիքեայէլէրի իշխատէն պիր չօք միւ'ծիզէ հիքեայէլէրինի պարզ չըդարձագ մուհալ կէօրիւնիւյօր : Պունուն իճրասը իշխան հէփ ինձիլէրի ենակուն գուլէր ալուն իդթիզա էտէր : Պունտան պաշգա պիզ վէ նէվի պէշէրին գըսմը 'ազամը ու քուրէն վէ նէւնիւնաւուըն նէ'եսունիւն վէ սա'իրէ կիպի 'ամէլէր միւնասէպէթիլէ միւ'ծիզէրին իճրասընա մունթազըր օլուրըզ : Քրեսուսն բէնեաց իւլիոն, գըսմը վէ 'սուրուն գուշէլէր իտի : Պունլար խէլաս էմի ի 'ազիմնաէ Ալլահըն խուսուսի սուրէթտէ 'ամիլ օլուրղընը իսպաթ էտէրլէր : Միւ'ծիզէլէրէ արթըգ հաճէթ գալմատրղնտան իճրա օլունմայօրլար :

Առաջադրութեան

1. Իշպու տէրստէ հիքեայէ օլունան վագը'անէրէտէ վուզու' պուլտու : Այէթ 1 :
2. Պետրոս իլէ Յովհաննէստէն քիմ սատագա տիւէտի : Այաթ 2, 3 :

3. Պետրոս նէ ճէվապ վէրտի : Սատագա վէրէճէք փարալարը օլմատրղընտան շակիրտէր նէյին իճրասընա գարար վէրտիլէր : Այաթ 4—6 :

4. Պետրոս նէ ճըէտի, վէ նէթիճէսի նէ օլտու : Այէթ 7 :

5. Թօփալ ատէմ քէնտի մէսէրրէթինի նէ վէճնէլէպէյան էյէտի : Այէթ 8 :

6. Միւ'ծիզէյի կէօրէն խալգա միւ'ծիզէնին թէ՛սիրի նէ օլտու : Այաթ 9, 10 : Բէսուլէր մէզքիւր միւ'ծիզէյի խալգը միւթէ՛էսափր գըլմագ մազսէտիյլէ մի իճրա էյլէտիլէր : Իզահ 1 :

7. Թօփտալ ատէմ քէնտի շիւքրանիյէթինի Պետութոս իլէ Յովհաննէտէ նէ վէճճլէ պէյան էյլէտի : Խալդ նէ էթտի : Այէթ 11 : Սողոմոնըն էյվանը նէրէտէ իտի : Իզահ 2 :

8. Պետրոս իշպու ֆուրսաթտան նա՞սըլ իսթի-ֆատէ էյլէտի : Մէզքիւր միւծիզէյի քէնտի գուվ-վէթիլէ իճրա էթտիյինէ տա՞իր պիր կէօնէ իտ-տի'ատա պուլունտո՞ւ մը : Այէթ 12 :

9. Պետրոս նէ սէպէպտէն Ալլահը Արբահամըն , Յակոբըն վէ Խսահակըն Ալլահը թէսմիյէ էտիյօր : Իզահ 3 : Եէհուտիլէրի նէ իլէ իթթիհամ էյլէտի : Այաթ 13—15 : Պետրոսը տիկլէյէնլէր պու կիափ պիր թէօնմէթ իլէ միւթթէհիմ մի խտիլէր : Իզահ 4 :

10. Ալլահ Յիսուս Քրիստոստան բազի օլտըղընը նէ վէճճլէ պէյան էյլէտի : Այէթ 15 :

11. Իշպու ըիզասընը պաշզա տահա նէ եօլ իլէ պէյան էյլէտի : Այէթ 16 :

Իշպու

1 . Ռէսուլէր Բուհ իւլ Գուտտոըն նուֆուզ վէ տէլալէթ ի տա՞իմէսի թժահթընտա պուլունտըլարընտան , իշպու միւ-ճիզէյի Անըն թէշիզիյլէ իճրա էյլէտիլէրի շիւպհէտէն միւսթալնի տիր : Անլէրին մագսէտի հէմ խոյրխահանէ պիր ՝ամէլտէ պուլունմագ , հէմուէ պու միւնասէպէթլէ խալդըն նազար ը տիզդաթընը ճէլպ էտէրէք անլէրէ Քրիստոսը վա՞զ էթմէք իտի :

2 . Սողոմոնըն էյվանը հէյքէլին ճէնուպ ի շարդիսինտէ վա-գը միւքէլլէֆ պիր տա՞իրէ իտի :

3 . Պետրոս՝ Ալլահա Արբահամ վէ սա՞իրէնին Ալլուհը թէս-միյէ էթմէթլէ Եէհուտիլէրէ Քրիստոս հագգընտա շէհատէթ-էտիպ՝ Անտէն բազի օլան Զաթըն՝ էճտատա վա՞տլար էթմիշ օլան վէ քէնտիլէրին թափընմագտա պուլունտըլարը՝ 'այնի Ալլահ օլտըղընը անլալթմագ իսթէր :

4. Պետրոսըն սէօղլէրինի տիկլէլէնի լէրտէն նիշէլէրինին
Քրիստոսըն գաթլինի թալէպ էլլէլէն գալապալըղըն արասըն-
տա պուլունմըշ օլորդլորը շնոպչէտէն միւսթաղնի իտի :
Հաթթա անլէր մէզքիւր գալապալըղըն իշինտէ պիլ ֆի' իլ պու-
լունմամըշ օլոալոր պիլէ, հէփոխտէ գալապալըղըն մու'ամէ-
լէսինէ բազի օլմուշ իտի :

Պէցի-+ շակիրուէր իլէ իսճալորըն մէ-թալու'ա էրէճէ-
լէրէ մէ"էլէլէր .

Ալլահըն փէյդամպէր վէ րէսուլլէրէ, քէնտիլէրին կէր-
չէրտէն Ալլահըն գուլլարը իտիկլէրինի իսպալժ զըմն-
տա միւ'ծիզէլէր ինքս էթմէք գուվիլթինի իհսան էտէ-
ճէինի ֆարզ էթմէք, անլէրի իշպու գուվիլթտէն մահ-
րում վէ քէնտիլէրին՝ Ալլահըն էմրի մունճէպինճէ հարէ-
քէթ էթմտիկլէրինէ տատէմիլէրի գանտըրմագ իշիւն եալլինըզ
քէնտի նէֆուլլէրինէ կիւվէնմէյէ պրագտարզընը ֆարզ էթմէք-
տէն տահա զիյատէ թազի'ի վէ 'ինայէթ ի իտահէյէ հագ-
գրնտաքի էքքետրըմըզա տահա մուվաֆրդ տէյի'լմէտիր : Ա-
տէմիլէրին միւ'ծիզէլէր մէ'մուլ էթմէլէրի քէյֆիյէթի տա-
խի անլէրէ ինանմանըն 'ագլա մուխալիֆ օլմատըղընը իսպաթ-
էթմէզմի :

ՕԹՈՒԶ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՑՈՒԼԻՍ 31

**ՊԵՏՐՈՍ ՎԷ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻՆ ՄԻԼԼԵՂԺ
ՄԷՃԼԻՍԻ ՀՈՒԳՈՒՐԾՆԱ ՀԸԳՄՈՐԾԼ-
ՄԱՂԱՐԾ Ա.'մալ. 4. 4—18:**

Ա.'մալ. 4. 8—11 այէնլէրէ եւտէր եւլէ :

Այէն է +էրէմէ . Սէմա ալթընտա , նաս արասընտա
վէրիլէն պաշզա պիր իսմ եօգ տըր քի անընլէ իսէ-
լաս պուլա պիլէլիմ : Ա.'մալ. 4. 12 :

Հաֆիս իշինուէ օդունաճադ այէնլէր

Քրիստոսըն քէնտի շակիրուլէրինէ հաքիմլէր հուզուրընա
ճէլզ օլունհաճագլարընը ևապէր վէրմէսի . Մատթ . 10 . 16—
22 : Անլէրէ մու'ավէնութ վա՛տ էթմէսի . Մարկ . 13 . 5—14 :

Սատուգիլէր . Մատթ . 22 . 23 : Ա'մալ . 23 . 8 : Մատթ . 16 :
42 : Հիւքմտարլարա հիւրմէթ վէ բի'ոյեթտէ պուլունմագ
վաճիպ . 4 Պետ . 2 . 17 : Բոմ . 13 . 4—7 : 'Ահտ ը 'Աթթիդ ահ-
քեամընճա հիւքմտարլարըն նահագդ էմրլէրինէ իթա'աթ-
ճա'իզ օլմատղը . Դան . 3 . 16—18 : 6 . 13 : 'Ահտ ը ձե-
տիտին տախի պու խուսուսու թէ'քիտ էթտիյի : Ա'մալ . 4 .
49 : 5 . 27—29 :

Առաջադրէմէ

Իշպու մուխթասար հիւքեայէյի օգույան քիմնէնին նազար ը
տիգգաթընը ճելպ էտէն պիրինճի խուսուս պիզզաթ ըէսուլ-
լէրտէ վուզու պուլմուշ օլան թէպէտատիւլ տիր : Ցիսուս
Քրիստոսըն էլէ վէրիլմէսի վէ վէֆաթը զէմանընտա ճիւմլէ
շակիրտլէրինին լոցէթլէ գօրգուպ անը թէրք ու ֆիրար էթ-
մէլըրի իւզէրինտէն տահա անճագ պիր գաչ կիւն կէչմիշ ի-
տի իսէ տէ , շիմտի անլէր հիշ գօրգագլըգ , եափօտ գօրգու
կէօսթէրմէյօրլար : Անլէրին ճիւմլէսի ճէսուր , վէ միլլէթ
մէճիսի հուզուըընտա տնւրուպ Քրիստոսը իգրար , վէ ըէ իս-
լէրէ պիլէ նահագդ մու'ամելէլէրինտէն տօլայը ճէսուրանէ
մուգավէմէթ վէ թա'զիր էտիպ անլէրէ մէյտան օգումազա
հազըը իտիլէր : Պու իսէ Բուհ իւլ Գուտսըն անլէրին իւզէ-
րինէ նազիլ օլարագ Քրիստոսըն իշինին մահիյէթինէ վէ
անըն մէլէրիւթիւնիւն էմր ի թէ'սիսի խուսուսընտաքի վազի-
ֆէլէրինէ տա'իր անլէրէ տահա պէրրագ Փիքրլէր ելգա էթ-
մէսինին սէմէրէսի իտի :

Առաջալէր

1. Դավմա սէօյէրլէր իքէն Պետրոս վէ Յովհան-
նէսին իւզէրլէրինէ քիմլէր կէլտիլէր : Ա.յէթ 1 :
Սատուգիլէր քիմլէր իտի : Հափթա իշինտէ օգու-
նաճագ այէթլէրէ միրաճա'աթ օլունա : Հէյքէլին
տէրտարը քիմ իտի : Իզահ 1 :

2. Սատուգիլէր Պետրոս վէ Յովհաննէսին էթ-
տիքլէրի վա'զա նէ սէպէպտէն սուրէթի մախսու-
սէտէ մուխալիֆ իտիլէր : Ա.յէթ 2 :

3. Բէսուլէրէ նէ էթտիլէր : Ա.յէթ 3 :

4. Միւ'ծիզէ իճրամընտան վէ վա'զ էթմէքտէն նէ
նէթիճէ հասըլ օլտու . եա'նի պապ 2 տէ վէքը օլու-

նան 3,000 նուֆուսա տահա նէ գատար նուֆուս զամմ օլունտու : Այէթ 4 :

5. Այէթ 5 վէ 6 տա հա՞նկը հէյ"էթ զիքը օլունմըշ տըր . Ճ. Սանհէտրին , եախօտ պէօյիւք միլէթ մէծլիսի .

6. Հէյ"էթ ի մէծլիս նէ սու"ալ էյլէտի : Այէթ 7 :

7. Պետրոս նէ ձէվապ վէրտի : Այաթ 8—10 : Պետրոսըն ձէսարէթի նէ սէպէպէ համլ օլունտու :

8. Պետրոս միլէթ մէծլիսինէ նէ կիպի պիր ՚իթապտա պուլունտու : Այէթ 11 : Իշպու թա'պիր նէրէտէ պուլունուր : Մէզ . 118. 22 :

9. Պետրոս նէ մուհիմմ պէյանաթտա պուլունտու : Այէթ 12 :

10. Անլէրին ձէսարէթ վէ քէլամլարը մէծլիսէ նա՞սըլ թէ"սիր էթտի : Այէթ 13 :

11. Պիր միւ"ճիզէ իծրա օլունմըշ իտիյինի նէ սէպէպտէն ինքեար էտէմէզլէր իտի : Այէթ 14 :

12. Ռէսուլլէրի տըշարը չըգարտըգտան սօնկրա միլէթ մէծլիսինտէ նէ միւշավէրէ օլունտու : Այաթ 16, 17 :

13. Մէծլիս նէ գարար վէրտի : Այէթ 18 :

14. Պէօյլէ պիր գարար վէրմէք նէ սէպէպտէն պէօյլէք պիր կիւնահ իտի : Իզահ 2 :

Իշպու

1. Հէքէլին տա"իրէսի տախիլինտէ ասոյիշին մուհաֆազտուըն մէ մուր վէ միւնթէխապ պիր նէվակէթճիլէր հէյ"էթի տա"իմա պուլունմազտա օլուպ՝ իհթիմալքի պալատէ մէզքիւր սէրտար իշպու պէքճիլէր պէօլիյիւնիւն ըէ"իսի իտի : Երուսաղէմ Յօմալըար թարաֆընտան ղապթ ու իշղալ օլունտըգտան սօնկրա Անթօնիա գալասընտա պիր պէօլիւք գարազու ասքէրի իգամէ օլունտու , վէ պա"զէն իշպու ասքէրէր մէծլիսինին էմրի թահթընա վալ' օլունուրլար իտի : Միլէթ մէծլիսինին էմրի թահթընա վալ' օլունուրլար կէօզիթմէք իշին Պունուն պիր միսալը Քրիստոնուն գապըընը կէօզիթմէք իշին Եէհուտի մէ մուրլար թարաֆընտան պէքճիլէրին թա'եինին թալէպ օլունմասընտա կէօրիւլիւր :

2. Մելլէթ մէճիսինին քէնտի թափը ու հարեքէթինտէքի միւ-
պայէնէթի կէօրմէմէսի փէք զարիպ տիր : Անլէր պէջիւք պիր
միւ' ճիզէնին իճրա օլունմըշ իտիյինի ի'թիրափ էյլէտիքլէրին-
տէն՝ չըգարըլաճագ էն ատէ նէթիճէ շունտան՝ իպարէթ օլ-
մալը իտի : Ալլահ պու ատէմըէր իլէ պէրապէր օլտըղընտան
անլէրին քէլամընը Ալլահըն քէլամը մագամընտա գտպուլ
էթմէլիյիլ տէմէլի իքէն, թէ' աննիւտլէրինտէն նաշի կէօղէ-
ըինի գափատըլար, վէ քէլամըն թէֆթիշլնտէն իմթինա'
ետիպ անըն մահվ ու իզալէսինէ չալըշտըլար :

Պէօյէտ շակէրուէր էլլէ իօհալաբն մէննալո՛ս էրէմէտ-
լէրէ մէ՛տէլէր :

Պիր ատէմին քէնտինին հագգլը օլտըղընը վէ հագիգաթը
սէօյլէմէյէ պօրճու իտիյինին հիսս էթմէսի հէր հալտէ ա-
նըն ճէսուր վէ շէվգլի օլմասընը մուճիպ օլուր : Հէր իրիս-
թիյան իշպու խուսուսու պա թէճըիպէ պիլմէլի տիր : Պետրոս
վէ Յովհաննէս վէ Պօղոսըն՝ ալամէթ ի փարիգէլէրի իշթէ պու,
եա'նի ճէսուր վէ շէվգլի օլմալարը իտի :

ՕԹՈՒԶ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 7

ԾԷՍՈՒՂԵՐԻՆ ԱԼԼԱՀԱ Ի'ԹԻՄԱՏՐ- Ա'մալ . 4. 19—31.

Ա'մալ . 4. 29—31 այէնէրէ եղուր էլլէ :

Այէն է ուրէմէ . Ալլահըն քէլամընը ճէսարէթլէ
աէօյլէրլէր իտի : Ա'մալ . 4. 31 :

Հաջու էնինու օդունաճագ այէնէր

Ալլահըն քէնտի գուլարընա ճէսուր վէ ստաբ օլմալարը-
նը էմը էթմէսի . Երեմ . 1. 17, 26. 2. Եզեկ . 2. 6, 7. Իշ-
պու էմըին Ալլահըն մուավէնէթինէ պիր փէյ օլմասը . Խուր .
3. 10—14. Ալլահըն Մովսէսէ էթտիյի վա'լարընը իթմամ
էթմէսի . Թէս . 6. 16—25. 7. 8. Պօղոսըն պիր նիւմունէ ի

սատագաթ օլմասը . Ա.'մալ . 20 . 17—27 : Պողոսըն Տիմոթէոսան
իիթար ու նասիհաթը . 2 Տիմ . 4 . 4—8 : Սատագաթըն էջ-
րի . 2 Գոր . 4 . 13—18 :

Մուժադակէն

Քիթառ ը Մուժատտէսին իշպու տէրստէ միւնտէրիճ գըս-
մը զայէթէ գըյմէթար տըր . զիրա անտէ ինձիի խրիսթի-
յանլարըն մէպտէլէրի զիքը օլունմըշ տըր : Իշպու մէպտէլէ-
րին պիրի հէր ատէմին պէյան ը բէյէ հագդը օլմասը տըր :
Անհէտրին մէճլիսի Եէհուտիլէրին ո զէման մէվճուտ օլան էն
'ալի մէրճի' ու մէտարը իտի իսէ տէ , Պետրոս իլէ Յովհաննէսէ
մէզքիւր հէյէթ թարաֆընտան Քրիստոսը վա'զ էթմէմէլէ-
րի էմր օլունտըտա իթա'աթտան իմթինա' իլէ վէճտանլարը
վասըթասըլլէ սէցյլէյէն Ալլահա իթա'աթ էթմէթ լազըմ կէլ-
տիյինի իտտի'ա էթտիլէր : Ալլահըն քէլամընը էհալինին էլ-
լէրինտէն ալմաղա գալդըշան հէր հանկը հիւքիւմէթ ի ըու-
հանիյէ պուրատա պիդ զաթ բէսուլլէր թարաֆընտան վազ՝
օլունմըշ օլան մէպտէ ի հուրըիյէթի փայի մալ էտէր :

Առաջլէր

1. Միլլէթ մէճլիսի արթըգ Յիսուսըն իսմիլէ
սէոյլէմէյի թէնպին էթմէլէրի իւզէրինէ Պետրոս
վէ Յովհաննէս նէ ձէվապ վէրտիլէր : Այէթ 19 :
Իշպու ձէվապտան նէ անլաշըլըր : Իզահ 1 :

2. Վիճանըն սէսի Պետրոս իլէ Յովհաննէսի նէ
եափաղա մէճպուր էլլէտի : Այէթ 20 : Պողոս քէն-
տիսի հագզընտա նէ տէտի : 1 Գոր . 9 . 16 .

3. Վէրտիքլէրի էմրլէրինէ իթա'աթ էթմէմէլէրին-
տէն տօլայը միլլէթ մէճլիսի բէսուլլէրի նիշիւն
թազեիդ էթմէտի : Այէթ 21 :

4. Միւհիզէնին կէրչէք օլտըզընա նէ գուվլէթ-
ի պիւրհան վար իտի : Այէթ 22 : Իզահ 2 .

5. Բէսուլլէր նէ էթտիլէր : Այէթ 23 : Իշպու

վազը՝ անըն խրիսթիյան ողբրատէրլէրէ թէ՞սիրի նէ՞ օլոռու : Այաթ 24—26 :

6. Թօմալը մէ՞մուրլար , թա՞ի դէլէր վէ եէհուտիւլէր նէ՞ չէյին իճրասը իչիւն իթթիֆագ էթմիւլէր իտի : Այաթ 27, 28 :

7. Ալլահըն ինսանլարա քէնտիսինէ գարչը կիւնահ էթմէլէրինէ միւսսա՛ատէ էթմէսի , ինսանլարըն գապահաթընը թախփիփ էտէ՞ր մի : Ես . 53. 10 :

8. Շակիրտէր Ալլահտան նէ՞ տիլէտիլէր : Այաթ 29, 30 :

9. Ալլահ նէ՞ կիսի պիր թահսին 'ալամէթի կէօսթէրտի : Այէթ 31 :

ԵԱՑԿ

1. Պէտրոս վէ Յովաննէսին գուլանտըգլարը լիսանտան միլլէթ մէջլիսինին Ալլահա մուգալէմէթ էթմէքտէ իտիյինէ հիշ շիւպհէլէրի օլմատըզը անլաշըլը : Բէսուլէրին վազիփէսի քէնտի վիճատանլարընա իթա՞ալթ էթմէք իտի :

2. Միւճիզէնին կէրչէք օլմասընըն տէլիի լայէթ գուգվէթլի իտի : Շիֆա պուլմուշ օլան քիմսէ քէմալէ էրմիշ , ուզգուն մրւտտէթ քէօթրիւմ գալլը , պիւթիւն գավմ 'ինտինտէ մա՞րուփ օլուալ , վէլի ի նիմէթլէրի օլան բէսուլէրտէն հիշ այլըլմայօր իտի : Պիւթիւն գավմ իշպու միւճիզէյէ ինանտը : Միլլէթ մէջլիսի անը ինքեար էտէմէզ իտի : Միւմինլէրէ գարըզ օլան մուխտալէֆէթլէրի օլգատար շէտիտ իտի քիէկէր միւճիզէյի թէքզիպ վէ եա անըն սըհ հէթինէ շիւպհէ իրաս էտէ պիլսէլէր իտի , մէմնաւնիյէթլէ էտէրլէր իտի : Ասըլթէթէաճնամագ նօդթա Այնհէտրին կիպի պիր հէյլէթին քէնտի միւթէպային մուամէլէլէրինի կէօրմէթլէրի , վէ Տին ի Մէսիհինին պիզ զաթ Ալլահ թարաֆընտան թէ՞սիս օլունմըզ պիր տին իտիյինէ տա՞իր օլան տէլիլ վէ պիւթանլարը ինսափլէ նազար ը իթիպարա ալմագ խուսուսընտա վազիփէլէրինի թանըմամալարը իտի :

Պէտքիւն շահերութէր էլլէ խօճալարըն միւնալս' և էրէնէնէւ-
լունէ մէս' էլլէրէ :

Պաթըւ ի՞թիգատըն տինձէ մէս' էլլէրէ պիթարաֆանէ թէտ-
գիգէ մանի՛ օլմասը : Ֆէրա՞իզէ 'ա՞իտ մէս' էլլէրէ գարար
վէրտիյիմիզ էսնատէ, սօրածաղըմբզ խուսուս՝ Պու մէս' էլլէյէ
տա՞իր 'աճէպա ատէմիլը նէ՞ տիւշիւնիւր տէյիլ, անճադ
Ալլահըն րիզասը վէ եա էմրի նէ՞ տիր սու՞ալընտան 'իպա-
րէթ օլմալը տըր :

ՕԹՈՒԶ ԻԻՉԻԻՆՃԻՒ ՏԵՐՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 14

Անանիա վե Սափիրաւ Ամալ. 5. 4—11:

Ամալ. 5. 9—11 այէնլունէ էղուեր էյլէ :

Այէն է ուրիշ . Ալտանմայընըզ, Ալլահ իսթիհզա
օլունմազ . զիրա ատէմ հէր նէ էքէրսէ, հէման ա-
նը պիչէճէք տիր : Դալ. 6. 7:

Հաջուա էննուե օդունանադ այէնլուն

Պուհ իւլ Գուտարըն Ալլահ օլտրզը . Մատթ. 28. 19: 2 Գօր.
13. 13: 4 Գօր. 2. 10, 11: Ամալ. 5. 3, 4: Պուհ իւլ Գուտ-
սա գարշը օլան կիւնահըն 'աֆվ օլունմայաճաղը . Մատթ.
12. 31, 32: Մարկ. 3. 28, 29: Ղուկ. 12. 10: Եալան
սէօլէմէք խասսէթէն Բապպըն մէնֆուրը օլտրզը . Եմա. 6. 16
—19: 19. 9: Գօլ. 3. 9: Բիյանըն մէնֆուր պիր շէյ օլտր-
զը . Յոր. 15. 34: 36: 13: Մատթ. 6. 5: 23. 13: 24. 5: Ալլահը
ալտաթմանըն միւմքինսիզ օլտրզը: Երեմ. 23. 24:
32. 19: 'Իպը. 4. 13: 4 Յովհ. 3. 20: Կիւնահըն ճէզասընըն
հէր հալտէ վէրիլէճէյի . Երեմ. 17. 10: Մատթ. 16. 27:
Վահ. 22. 12:

Մուժարուեմէ

Պունտան էվվէլքի պապտա Ղուկաս՝ Քրիստոսըն շակիրտլէ-
րինին ճէօմէրտլիյինտէն պահս էյլէմիշտիր: Իշգու պապտա

Ալլահ թարաֆընտան ղայեթ աշխբեար սուրէթտէ ձէզասը
վէրիլէն պիր ըիյաքեարլըղըն շայան ը տիգգաթ պիր միսալընը
զիքը էտիյօր : Խրիսթիյան քիլիսէսինին զէմնան ը թէ՛էսսիւ-
սիւնտէ Ալլահ հքի հագիգաթը, եա՞նի՛ էվկէլա՝ Ալլահըն քիլի-
սէսի փաք օլմագ լտղըմ կէլտիյինին, վէ սանիյէն՝ բուհ իւլ
գուտսու ալտաթմանըն միւմքինսիզ օլտըղընը թա՛լիմ էթմէք
մագսէտիյլէ իշպու ուսուլը իթթիխազ էյլէտի : Ալլահըն իշ-
պու հագիգաթլարը էջրէթմէսինին ուսուլը մէզքիւր վագը՛այը
կէօրէնլէրէ 'ազիմ թէ՛սիր էտէճէք սուրէթտէ իտի . պիզ
տախի պու մու՛տմէլէնին հիքեայէսինի օգուտըղըմզտա ,
պու տէրսի գալզիմիզէ գայտ էթմէլի իզ :

Առաջնակ

1. Անանիա վէ Սափիրանըն սաթտըզլարը միւլք
նէ իտի : Այէթ 3 :

2. Իշպու հէտիյէլէր նէ մագսէտ իշիւն գուլլա-
նըլըր իտի : Ա'մալ . 4 . 34 , 35 : Անանիա միւլքիւն
պէհասընտան պիր միզտարընը նէ եափտը : Ա-
յէթ 2 :

3. Պետրոս անա նէ սու՛ալ էյլէտի : Այէթ 3 :
“Շէյթան սէնին գալպինի տօլտուրտու” քէլամընըն
մա՛նասը նէ տիր : Իզահ 1 :

4. Այէթ 4 տէքի իլք սու՛ալտան նէ անլաշըլըր :
“Ատէմէլէրէ տէյիլ , անճագ Ալլահա եալան սէօյլէ-
տին” քէլամընըն մա՛նասը նէ տիր : Իզահ 2 :

5. Պունուն 'ազապիննէ նէ վագը՛ օլտու : Այէթ
5 : Պու պիր միւ՛ճիզէ մի իտի : Իզահ 3 :

6. Կէնճլէր նէ էթտիլէր : Այէթ 6 :

7. Սափիրա հազզընտա նէ տէնիլմիշ տիր : Ա-
յէթ 7 : Վագը՛ օլան չէյտէն մէրգումէ նա՞սըլ պի-
խապէր գալա պիլիր : Իզահ 4 :

8. Պետրոս Սափիրայա նէ՞ սօրտու, վէ մէրգումէ նէ՞ ճէվապ վէրտի : Այէթ 8 :

9. Պետրոս մէրգումէյէ տահա նէ՞ սէօլէտի : Այէթ 9 : Սափիրանըն վէֆաթընա Պետրօս մը սէպէպ օլտու :

10. Պետրոսըն թա՛զիրինին նէթիճէսի նէ՞ օլտու : Այէթ 10 :

11. Ճէփ պու շէցէրին պիւթիւն քիլիսէ իլէ է-հալիյէ թէ՞սիրի նէ՞ օլտու : Վէ Ալլահ իշպու վա-զը՛ա իլէ նէ՞ էօյրէթմէք իսթէտի : Այէթ 11 : Մու-գատաէմէյէ միւրածա՛թ օլունա :

Ի՞նչ

1. Քիթապ ը Մուգատատէստէ չօգ տէֆ'ա Շէյթան կիւնա-հա թահրիք էտէն պիր զաթ տէյիւ զիքր օլունմըշ տըր : Իշ-թէ պուրատա թէսուլ Անանիայը Շէյթանըն իղվալարընա գա-փըլմասընտան տօլսյը թա՛զիր էտիյօր :

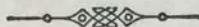
2. Այէթ 4 տէ զիքր օլունան սու՞ալլէրտէն ակլաշըլըր քի-միւլք սաթմագ վէ պէհասընը խրիսթիյան պիրատէրլէրին իհ-թիյաճլարընըն թէսվիյէսի իշիւն բէսուլլէրին այագլարընա գո-մագ պիւս պիւթիւն ինթիյարի պիր մու՞ամէլէ օլուպ՝ բէսուլլէր թարաքընտան էմր օլունմամըշ իտի : Անանիա Պետրոսա վէ քէնտիսինի իշիտէնլէրին ճիւմէսինէ եալան սէօլէտի իսէ տէ, Պետրոսըն իֆատէսի օլ ու՞այի՞- իւ՞ա՞-հը Ալլահ դո՞ւ օլուցինէ իւ՞ս-նեւէրի :

3. Անանիանըն վէֆաթը պիր ժե՞ճիլէ օլմայը՝ լայէթ 'ա-ճիպ պիր հիքմէթ ի Բապպանիյէ իտի քի կիւնահըն անտէ չսասըլ էթտիյի խէլէճան վէ հէյէճանլարըն նէթիճէսի իտի : Քէտէր, սէվինճ վէ սա՞իրէտէն նէշէթ էտէն պու կիպի հէյէ-ճանա չօգ տէֆ'ա վիւճուտ ը պէշէրի թէհամմիւլ էտէմէտի-յինտէն ինսանլար անըն թաղեիգի թահմէթընտա էզիլիպ էօ-լիւրլէր :

4. Իհթիմալ քի Անանիա վէ Սափիրա 5000 տէն միւ-րէքէպ եւնի շակիրտէր ճիւմչուրը իշինտէ փէք ագմա՛լիւմ օլմուշ քիմէլէր իտի : Պու խուսուստաքի իշպու մալիւմաթը Պետրոսա թուհ իւլ գուտա քէշք էթմիշ օլմալը իտի :

Պետք-+ շահերուեր էլ իս իօհալսըն մի-նալս' և էրէճէ-
լը մ մուշէր :

Ճէնապ ը Հագդ քէնտի գավմընըն տօղրու եօլու սալիք օլ-
մասընա մախսուս տէրսլէրի անա էօյրէթմէնին թարզ ու զէ-
մանընը պիլիք : Խրիսթիյան քիլիսէսինին թա իպթիտա ի թէ-
շէքքիւլիւնտէ քիլիսէնին փաք օլմասը լազըմ իտիյինի կէօս-
թէրմէք մուղթազի իտի : Ալլահ քէնտի գավմը իսրայէլէ 'այ-
նի տէրսի էօյրէթատի : Յես . Պապ 7 :

ՕԹՈՒԶ ՏԵՕՐՏԻԿԻՆՃԻՒ ՏԵՐՍ, ՕԴՈՍՏՈՍ 21

ՊԵՍՈՎԱՐԵՐԻՆ ԹԷ՛ԱՄՄԻՋԷ ՄԻՒՀԱՐ
ՕԼՄԱԼԱՐԸ : Ա'մալ . 5 . 25—41 :

Ա'մալ . 5 . 29—32 այէնլէրէ էլլուր ելէ :

Այէն է +երէմ . Ատէմէրտէն զիյատէ Ալլահա ի-
թա'աթ էթմէք կէրէք տիր : Ա'մալ . 5 . 29 :

Հաջուս իշնուէ օդունահագ այէնլէր

ՊԵՍՈՎԱՐԵՐԻՆ սա'յ ու զայրէթլէրինին սէմէրէսի . Ա'մալ . 5 .
12—16 : Սատուղիլէրին միւմինլէրէ թէ՛ամտի էթմէլէրի . Ա'-.
մալ . 5 . 17—24 : Ալլահըն գավմընըն չօդ տէֆ'ա թէ՛ամտի
չքքմիշ օլորզը . Իպր . 14 . 36—38 : Վահ . 7 . 14 : Թէ՛ամտի
կէօրմիւշ օլանլարըն զի գրյ մէթ վա՛ալարա մալիք օլորդլարը .
Աէլ . 64 . 10 : Մատթ . 5 . 10—12 : Վահ . 8 . 18 : Անլէրէ
թէ՛ամտի էտէնլէրին խէճիլ օլաճագլարը . Ես . 51 . 7 , 8 : Երեմ .
20 . 41 : 2 Աէլ . 4 . 4—8 : Բահաթըն մուզայագա վէ ճէֆա
'ագապինճէ կէլտիյի . Յով . 16 . 33 : 47 . 14 . 24 :

ԱՌԵԴԱՄՄԻՋ

Պուհ իւլ Գուտտոըն նազիլ օլմասընտան պիք գաչ կիւն
սօնքայա գատար , շակիբալէր փէք ազ մուխտէ ֆէթէ օղբա-
մագտա , վէ խալդ խասսէթէն անլէրէ նազար ը հիւրմէթէ

պագմագտաւ իտի : Ծէ՛իսլէրին դըսմ ը ա՛զամը անլէրէ մու-
խալիֆ իտի իսէ տէ , խալիգտան գօրգտարգլարընտան անլէրի
թաղերգ էթմէտիլէր : 'Ագըպէթ միլլէթ մէծլիսինտէ էն գուվ-
վէթլի քըրգա օլան սատուգիլէր բէսուլլէրին մուվաֆֆագի-
յէթինէ արթըդ թէհամմիւլ էտէմէտիլէր : Ծէսուլլէր Քրիս-
տոսըն գըյամընը նէշը ու ի՛լան էթմէքտէ օլուպ՝ իշպու թա' .
Լիմ տախի սատուգիլէրին 'ագա' իտ ի մէզէպիյէլլէրինէ թա-
պան թապանընա զըտտ օլտըղընտան անլէր քիլիսէյէ թէ-
'ատտի էթմէյէ պաշատըլար :

Սու՞ ալլէր

1. Օթուղ իւչիւնճիւ տէրստէ զիքը օլունան վա-
զը՛ալար 'ագապինճէ նէ՛ վազը' օլտու , վէ բէսուլ-
լէրէ թէ՛սիրի նէ՛ օլտու : Հաֆթա իչինտէ օգու-
նաճագ այէթլէրէ միւրաճա'աթ օլունա :

2. Պաշ քեահինլէրէ նէ՛ խապէր վէրիլտի : Այէթ
23 : Մէրտար վէ մէ՛մուրլար նէ՛ սէպէպտէն անլէրի
ճէպը էթմէքսիզին կէթիրտիլէր : Այէթ 26 :

3. Միլլէթ մէծլիսի բէսուլլէրէ նէ՛ տէտի : Այէթ
28 : "Օլ ատէմին գանընը պիզիմ իւզէրիմիզէ կէ-
թիրմէր իսթէրսինիզ" սէօզիւնիւն մանասը նէ՛
տիր : Մատթ . 27 . 25 :

4. Պետրոսըն ճէվապընտա պէրինճէ վազըն հագի-
գաթ նէ՛ իտի : Այէթ 29 : Իւինճիսէ նէ՛ իտի : Ա-
յէթ 30 :

5. Այէթ 31 տէ Յիսուս հագզընտա նէ՛ տէնիլմիշ
տիր : "Իսրայէլէ թէվպէյի վէրմէք" քէլամընտան
նէ՛ անլաշըլըր : Կիւնահլարըն 'ափվընը վէրմէք քէ-
լամընտան նէ՛ անլաշըլըր : Իզահ 1 :

6. Պետրոս սա՞իր հա՞նկը հագիզաթը թէքրարէն
պէյան էյլէտի : Այէթ 32 : Ռուհ իւլ Գուտս նէ՛ ճի-
ճէթլէ շահիտ իտի : Իզահ 2 :

7. Իշպու ճէսու րանէ լիսան միլլէթ մէճլիսինտէ պուլունան սատուզիլէրի նէ՞ հալէ կէթիրտի : Ա-յէթ 33 :

8. Անլէրին թէտպիրլէրինէ քիմ մուխալէֆէթ էյ-լէտի , վէ օլ քիմսէ հազգընտա նէ՞ մա՛լիւմաթը ըմբզ վար տըր : Ա.յէթ 34 : Իզահ 3 :

9. Նէ՞ կիպի պիր մէսլէքին իթթիխաղընը թավ-սիցէ էյլէտի : Ա.յաթ 35—39 :

10. Թեւդաս վէ Յուդա քիմէթը իտի : Իզահ 4 :

11. Միլլէթ մէճլիսի նէ՞ զարար վէրտի , վէ նէ՞ էթտի : Ա.յէթ 40 :

12. Ռէսուլէր նէ՞ վէճհէլէ հարէքէթ էյլէտիլէր : Ա.յէթ 41 :

13. Միլլէթ մէճլիսինին էմրինէ իթա՛աթ էթտի-լէթը մի : Ա.յէթ 42 :

Իզահ

1. Թէվպէ վէրմէք իսթիլահը նեւերէւէ էհոտ էլմէրէ մա՛ նասընտա տըր : Պիւթիւն պյէթտէ գուլլանըլան լիսան Յի-սուս Քիստուսըն հաւանազը վէ ևէվուու Մեւէն օլտըզընա տէ-լալէթ էտէր , վէ Անըն "կիւնահլար 'ավքը իհասան'" էտէճէյինէ տա՞իր օլսն իտտի՞առը 'Քէւուու Ալլահ ուր տէմէքլէ պիր տիր : զիրա Ալլահտան զայրի կիւնահլար 'ափկ էթմէյէ քի՞մ գա-տիր տիր :

2. Խլք Խրիսթիյանլարա Յուհ իւլ Գուտսորն վէրիյմէսի Ալ-լահըն անլէր իլէ պէրապէր օլտըզընա վէ վա՛զ էթմէլէրին-տէն խօշանտըզընա պիր տէլիլի իտի :

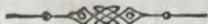
3. Գամաղիէլ Պողոսըն մու'ալլիմի իտի : Ա.'մալ . 22 . 3 :

4. 'Ա.տի թարիխլէրտէ Թեւդասա տա՞իր շայսն ը Ե'թիմտա մա՛լիւմաթ պուլունմնող իսէ տէ , Յովսեբոս Յուդա հագգըն-տա մա՛լիւմաթ վէրմէքտէ վէ անընքէնտի պաշընա խոյըլ Եհ-հուտիլէր թօփլատըզնը զիքը էթմէքտէ տիր :

Պէջիւ+ շահէրուլը էլէ իօհալը մէ-նալը՝ էրէճէ+ լըրէ ևէ՞էլըլը :

Րէսուլէրին Երուսաղէմտէ թէ՛ատտիյէ տիւչոր օլմալա-ըլնտան պէրու սոյքի 2000 սէնէլիք պիր միւտտէթ կէշիւ

իսէ տէ , խրիսթիյանլրդբն տիւշմէնլէրի գամաղիելին հիքմէ-
թինի հալու եօյրենէմէմիշլէր տիր : Անլէր հիւքիւմէթէ մա-
լիք օլորդլարը հալտէ հալա չօդ եւրլէրտէ թէ՛տտի էտէր-
լէր , վէ պիր տինին , ինսանուտան իսէ հէր հալտէ պօզուլածաղը-
նը , ամմա էկէր Ալլահտան իսէ , անը պօզամնյաճազլարընը
հէջ նազար ը ի՛թիպարա արմազլար : Թէ՛տտի էքսէրիյէ տ-
տէ մէլէրին քէնտի էքքեարընը քէմալ ը շէվդ ու ճէսարէթլէ
միւտաֆա'ա էթ մէլէրինէ սէպէպ օլուր :

ՕԹՈՒԶ ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՄ ՕԳՈՍՏՈՍ 28

Խ.Ք ԽՐԻՍԹԻՅԱՆ ՀԷՀԻՄ *

Ա'մալ . 7 . 54—59 : 8 . 1—4 :

Ա'մալ . 7 . 57—59 այէնլէրէ եղուրէ եյլէ :

Այէն է +էրէն . Վէ տիզ չէօքիւպ եխւքսէք սէսլէ
“Եա Բապպ պու կիւնահը անլէրէ սայմա ” տէյիւ
քէրեատ էյլէտի : Ա'մալ . 7 . 59 :

Հաջնու իւնուրէ օդուտնանդադ այէնլէր

Շէմմասլարըն թա՛եինի . Ա'մալ . 6 . 4—8 : Ստեփաննոսըն միլ-
լէթ մէջլիսինէ իհզար օլունմառը . Ա'մալ . 6 . 9—15 : Սոնհէտ-
ընի մէջլիսինին հուզուրընտա Ստեփաննոսըն միւտաֆա'աը .
Ա'մալ . 7 . 1—10 : Միւտաֆա'աընըն տէվոմը . Ա'մալ . 7 . 11—22 : Տէվոմը 7 . 23—36 : Մապա'տը 7 . 37—53 :

Մո-հարդէնէ

Խշպու տէրս իլ.Ք խրիսթիյան շէհիտ օլան Ստեփաննոսըն
չէքեայէսինտէն ՚իպարէթ տիր : Ստեփաննոս քէնտինի միւ-
տաֆա'ա էթտիյի էսնատէ , նէ՞ սէպէպտէն պէնի խրայէ-
լին . թարիխինին պու գատար պիր զըսլընը թէքրար էյլէտի”
տէյիւ չօդ տէֆ'ա սուլալ օլունուր : Պունոււն իշիւն իքի սէ-
տէյիւ չօդ տէֆ'ա սուլալ օլունուր : Եէհուտիլէր մէնսուպ օլորդ-
պէպ կէօրէ պիիր իզ . էվլէլա՛ Եէհուտիլէր մէնսուպ օլորդ-
լարը միլլէթտէն տօլայը դայէթլէ միւֆթէխիր օլուպ քէնտի-
լարը Սլլահըն խասս գավմը տտտ էտէրլէր , վէ մէզքեւը

Հիքեայէնին թէքրար էտիլմէսինտէն ասլա օսանմազլար իտի : Սանիւէն՝ Պու հիքեայէնին թէքրար էտիլմէսի թապ'էն նազար ը տիգդամթլարընը ճէլպ էտէծէք իտի : Պու միւնասէպէթէ Ստեփաննոս խրիսթիյանլըղըն իտարէ ի 'աթիգէտէն նէշ'էթ էթալյինի , Քրիստոսըն տախի Մովսէս վէ փէյղամպէրլը թարաֆընտան ագտէմէն խապէր վէրիլմիշ օլան Մէսիհ օլտըղընը պէյանլէ պէնի Խորայէլին մուհապպէթ վէ 'ուպուտիյէթինէ միւսթահագդ իտիյինի իսպաթա չալըշոր :

Սո-”ալէր

1. Ստեփաննոսըն չէվզլի վէ սատըգանէ սէօղլէրի միլէթ մէճլիսինէ նէ վէճհլէ թէ"սիր էյլէտի : Այէթ 54 :

2. Ստէփաննոս նէ եափտը : Նէ կէօրտիւ : Այէթ 55 : "Ռուհ իւլ Գուտալէ մէմլու օլարագ" սէօգիւնիւն մանասը նէ տիր : "Ալլահրն ճէլալինի . . . կէօրտիւ" իփատէսինին մանասը նէ տիր : Իզահ 1 :

3. Միլէթ մէճլիսինէ նէ տէտի : Այէթ 55 :

4. Միլէթ մէճլիսի նէ էթտի : Այաթ 56 , 57 : Իշպու ճէղա քիւֆր իչիւն վէրիլմէսի միւթատ օլան ճէղա՞ մը իտի : Իզահ 2 :

5. Ստեփաննոս նէ իլէ մէշղուլ իտի : Այէթ 58 : Ստեփաննոսըն Քրիստոսըն ուլուհիյէթինէ ինանտըղընա պուրատա նէ տէլիլ վար տըր : Իզահ 3 :

6. Ստեփաննոսըն իքինձի նիյտը նէ իտի : Այէթ 59 : Պու վէճհլէ տու'ա էթմէքլէ Ստեփաննոս քիմէ՞ իմթիսալ էյլէտի : Ղուկ . 23 . 34 :

7. Սօղոս հագզընտա նէ տէնիլմիշ տիր : Խրիսթիյանլըգ 'ալէինտէ օլան թէ'ատտի Ստեփաննոսըն շէնիտ օլմասընտան սօնրա խիթամ պուլտո՞ւ մը : Թէ'ատտինին նէթիճէսի նէ օլտու : Ա'մալ . 8 . 1 :

8. Ստեփաննոսը քիմէ՞ր տէֆն էլէտի : Այէթ 2 : Ստեփաննոսըն տէֆն օլունմասընըն իշպու գըսա հիքեայէսինտէն նէ շէյ աշխիքեար տըր : Իզահ 4 :

9. Սօղոս նէ՞ մէսլէք իթթիխազ էյլէտի : Այէթ
3 . Քիթապը ը Մուգատաէսին կէրչէք օլտըղընա
տա՞իր իշպու այէթտէ նէ՞ տէլիլ վար տըր : Իզահ 5 :

10. Իշպու շէտիտ թէ՛տափի նէ՞ վէճհէ քիլիսէ-
նին խայրընա մէտար օլտու : Այէթ 4 :

Իշպն

1 . "Թուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլմոգ" քեամիլէն անըն ի-
տարէ վէ նուֆուզը ալթընտա պուլունմագ տէմէք տիր :
Ստեփաննոսըն կէօրտիւյիւ վէ պուրատա Ալլահըն ճէլալի նա-
մըյլէ ետատ էտիլէն շէյին նէ՞ օլտըղընը պիլմէյիզ : Ստեփան-
նոս միլլէթ մէճիսինին քէնտիսինին գաթթինէ գարտը վէրմիշ
օլտըղընը աջըդտան պիլիյօր իտի : Գուրթուլմաղու պիր չարէ
կէօրմէտիյինտէն սէմոյա տօղրու մուհապպէթ վէ 'իպատէթ
էթտիյի Եֆէնտիսինէ նազար էյլէտի . վէ Ալլահ քէնտիսինի
պիր եու իլէ Ստեփաննոսս իգչար էյլէտիյինտէն շէհիտ ի միւ-
մաիլէյի Ալլահըն հիւսն ի ըիզասընա նա՛իլ իտիյինէ միւթէ՛էմ-
մին օլտու :

2 . Լէվ . 24 . 16 տա քիւֆրիւն ճէզասը պու օլտըղը կիպի
թէս . 47 . 7 տէ տախի շահիտլէրին իւք թաշը աթաճագ-
լորը զիքը օլունմըշտըր : Պունտան շահիտլէրին քէնտի էլպի-
սէլէրինի թէ՛տատի էտիճի վէ պա՛տէհու թա՛իֆէլէրին ըէ-
սուլը Պօղոս օլան Սօղոսըն սյագլարը եանընա գօմալարընըն
սէպէպի ակլաշըլըր :

3 . Ստեփաննոս էօլմէք իւզրէ իքէն քէնտի կէօղլէրինի Ցե-
սուսա տիքիպ Անա եալընըզ Ալլահա մախսուս օլան 'իպա-
տէթի 'արզ էյլէտի :

4 . Իշպու էհւ ի թագվա ատէմլէր , շիւպհէ եօգ տըր քի
Ստեփաննոսըն սուչպըղընա օլան ի'թիգատլարընը պու վէճհէլ
պէյան էտէն միւթթագի Եէհուտիլէր իտի :

5 . Սօղոսըն թագը ու հարէքէթինին իշպու հիքեայէսի Պօ-
ղոսըն քէլամլարընա վէ ըիսալէլէրինտէ պուլունան պիր չօգ
իմոլարա քեամիլէն մութապըգ տըր :

Պէօյէ-+ շանուրէտ էլէ խօհալորըն մէ-նալա՛ս երեցէ-
դէրէ մէ՞էլէլէր .

Միւրատընըն իճրասը իշխան հէր պիր շէյի Ալլահըն քէն-
տի հիւքմիւ ալթընա ալմասը : Քրիստոսորն տիւշմէնլէրինին
Խրիսթիյանլըղը մահվ ու իզալէ էթմէք իւզրէ իթթիխաղ
էթտիքլէրի թէտպիրէրի Ալլահըն՝ եալընըզ պիր մէքբէզ
շէհրտէ , եա՞նի Երուսաղէմտէ տէյիլ , իլլա եւ-զիւճէ շէհր
վէ գասապալարտա Քրիստոսորն վա՛զ էտիլմէսինէ պիր
վասըթա իթթիխաղ էյլէմէսի : 'Ոզիզ օլոն Ստեփանոսորն
'աղըպէթինի թա՞րիֆ էթմէք իշխաննէ՛ կիւզէլ պիր թա՞-
պիր , եա՞նի ույգու թա՞պիրի իսթիմաղ օլունմըշ տըր :
Ստեփանոս ույուտըղնտա տալա այրըլմամոդ իւզրէ քէն-
տիսինի Յիսուսըն եանընտա պուլածագ իտի :

ՕԹՈՒԶ ԱԼԹԸՆՃՐ ՏէԲՍ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4

Փիլիպպոսըն Սամարիատա վա՛զ էթմէսիւ Ա'մալ . 8 . 5—25 :

Ա'մալ . 8 . 5—8 այէնլէրէ եւպէր էլէ :

Այէն է ուրիշ . Վէ ոլ շէհրտէ 'ազիմ մէսէրըէթ
օլտու : Ա'մալ . 8 . 8 :

Հաջնա իշխանէ օխունահագ այէնլէր

Սամարիա շէհրինին պինա օլունմասը . 3 Միւլ . 16 . 21—28 :
Կայէթ շէրիր պիր շէհր օլտըղը . 4 Միւլ . 40 . 18—28 : Ա-
շուրիլէր թարափընտան զապթ ու իսթիլս օլունմասը . 4 Միւլ .
18 . 9—12 : Սամարիալըլարըն իսոյիս իսրոյէլիլէր օլմոյրպ
փութփէրէսթ գավիար իլէ գարըշըզ օլմասը . 4 Միւլ . 17 .
21—32 : Քրիստոսորն զէմանընտա նէհուտաիլէր իլէ իթթի-
լաթ էթմէտիքլէրի . Յովէ . 4 . 9 . Ղուկ . 17 . 11—19 : Վէ
լոքին Քրիստոսորն անլէր արաւընտա չալըշմասը . Յովէ . 4 .
39—42 : Ղուկ . 17 . 14—19 :

Մուհամբէն

Խշպուտ տէրստէ զիքը օլունան Սամարիանըն պիր չէ՞ցը
մի, եօգսա պիր էյալէ՛թ մի իտիյի խուսուսընտա միւֆէսսիր-
էր արասընտա իխթիլաֆ ը էֆքեար վար տըր : Գատիմ չէ՛հը¹
խարապ վէ եէրինտէ տիկէր պիր չէ՛հը ինշա էտիլապ՝ մու՛ախ-
խէրէն պա՛զըլար Աէպասմէիյա վէ սա՛իրէր թարաքընտան իսէ
Սամարիա թէսմիյէ օլունտըղընտան, պա՛զը քիմսէլէր Ռումճա-
քէլիմէ ի ասլիյէյի Սամարէ Շնհրէ, սա՛իրէրի իսէ Սամարէանըն ոէր
Շնհրէ տէյիւ թէրծէմէ էտէրլէր : Հաֆթա իջինտէ օգունա-
ճագ այէթլէր Սամարիա իլէ էհալիսինին մուխմասար պիր
թարիխինի հավի օլաճագ սուրէթտէ սէշիլմիշտիր :

Մու՛ալէր

1. Փիլիպպոս քիմ իտի, վէ Քրիստոսը վա՛զ էթ-
մէք իջին նէ՞րէյէ կիթտի : Ա.յէթ 5 : Ա.մալ 6.5 :
Սամարիա նէ՞րէտէ իտի : Մուգատտէմէյէ միւրա-
ճա՛աթ օլունա :

2. Խալդ Փիլիպպոսըն սէօզէրինի նէ վէճիէ գա-
պուլ էթտի, վէ նիշիւն : Ա.յէթ 6 :

3. Փիլիպպոսըն մին թարաֆ իլահ կէօնտէրիլմիշ
պիր միւպէշիր իտիյինէ անլէրի իգնա՛ էտէն միւճի-
զէլէր նէ իտի : Ա.յէթ 7 :

4. Ինձիլին թէ՛սիրինին հա՞նկը թապի՛ի սէմէրէ-
սի կէօրիւլտիւ : Ա.յէթ 8 :

5. Սիմոն վէ անըն Սամարիատա օլան թէ՛սիրի
հագգընտա նէ տէնիլմիշ տիր : Ա.յաթ 9—11 : “Պու-
ատէմ Ալլահըն ‘աղիմ գուլվէթի տիր’ քէլամընըն
մա՞նասը նէ տիր : Իգն 1 :

6. Ինձիլին Սիմոնըն տօսմթլարընա նէ թէ՛սիրի
օլտու : Ա.յէթ 12 : Սիմոնա նէ թէ՛սիրի օլտու : Ա.-
յէթ 13 :

7. Սամարիալըլարըն Ալլահըն քէլամընը գապուլ
էթմէլէրինին խապէրի ըէսուլէրին նէ էթմէլէրինէ

սէպէալ օլտու : Այէթ 14: Պետրոս վէ Յովհաննէսի կէօնտէրմէլէրի նէտէ՞ն լազմ կէլտի : Իզահ 2:

8. Պետրոս վէ Յովհաննէս նէ էթափլէր : Սամարիատա իմանա եէնի կէլէնլէր Բուհ իւլ Գուտստան միւթէ՞էսիր օլարագ Քրիստոսա իման էթմէմիշլէր մի իտի : Իզահ 3:

9. Իշպութէ՞սիրաթը ը մախսուսէ նէ վէճճլէ սա՞երլէրէ իհագ էտիլտի : Այէթ 17:

10. Պու չէյի կէօրէրէք Սիմոն նէ՞ եափտը : Այաթ 18, 19: Իշպու մու'ամէլէ Պետրոս վէ Յովհաննէսէ անըն թապի'աթընը նա՞սըլ պէյան էյլէտի : Իզահ 4:

11. Պետրոս Սիմոնա նէ տէտի : Այէթ 20: Անանիա վագը'ասընտա կէօրիւլտիւյիւ իւզրէ Պետրոս պիր ատէմին ախլագընը պիլմէք գուտրէթինէ մալիք տէյիլ մր իտի : Իզահ 5:

12. Պետրոս Սիմոնա նէ տէտի, վէ նէ եափմասընը թափսիյէ էյլէտի : Այաթ 21, 22:

13. 23իւնձի այէթին մա'նասը նէ տիր : Սիմոն նէ թալէպ էյլէտի : Այէթ 24: Սիմոն թէվպէ էթտի՞ մի : Իզահ 6:

14. Իշպու վագը'ալար բէսուլէրէ նա՞սըլ թէ՞սիր էթմիշ օլմալը տըր : Այէթ 25: Իզահ 7:

Իշպ

1. Ստոմարիաղըլարըն զաննընցտ Սիմոն՝ Ալլահըն մու'ավէնէթ վէ ՚ինսյէթ ի մախսուսէսինէ մազդար օլմուշիտի :

2. Բէսուլէր քեղիսէլէրէ նազարէթ էթմէք վազիփէսիլլէ միւքէլլէֆ իտիլէր . վէ Ստոմարիատա եէնի պիր քեղիսէ թէշչել օլունաճաղընտան Պետրոս վէ Յովհաննէսին կիտիպ օլիշէ բիյասէթ էթմէլէրի իսայրը իտի :

3. Եէնի իմանա կէլէնլէր Բուհ իւլ Գուտստոըն թէ՞սիրաթըն նա՞իլ օլմուշ իտիլէր իսէ տէ, խամսին պայրամը կիւնիւնտէ իհասն օլունտըզը կիպի, Բուհ իւլ Գուտստոըն խուսուսի թէ՞սիրաթընա նա՞իլ օլմամըշլար իտի :

4. Անէւը Սիմոնըն Քրիստոսըն հագիգի պիր շակիրտի օլ-

մատըղինը տէրհալ անկլատըլար : Աիմոնին սատե պիք իջա-
տէսի իշպու խուսուսու մէյտանա չըգարմըշ իտի :

5 . Պետրոս Անանիա վազգը՝ ասրնտա թոհ էւ Գուրգեն եար-
տըմը, յիշ Անանիանըն նէ կիպի պիք ախլագ սահիպի իտիյինի
քէշփ էյլէմիշ իտի : Ֆուգաթ պու տէփ' ո թուհ իւլ Գուտստան
էյլէ պիք մուավլէնէթէ մալիք օլմատը իսէ տէ , Աիմոնին ագ-
վալ ու էֆ' ալընտան անըն ախլագընը հիւքմ էյլէ տի :

6 . Ռիվոյէթէ կեօրէ Աիմոն թէվպէ էթմէյիպ կիւնահտա
տէվամ էյլէտի :

7 . Ռէսուլերին հէփ պու թէճրիպէլէրի ինձիլին հէմ Եէ-
հուտիլէրէ հէմտէ թա՛իփէլէրէ թէպշիրի մին թարափ իլլահ
մուգարրէր պիք խուսուս օլտըղնա տա՛իր անլերին ֆեքրլէ-
րինի թէնվիր էյլէմէյլէ պիքը բարըթա օլտու :

Պէօյիւ+ շակիրուէր էլէ իսճալսըն մէ՛նալս' ա էպէճէ+
ւէրէ մէ՛նէլէլէր .

Խրիսթիյան քիլիսէսի թարբիսինին թա իպթիտասընտա պէ-
յտն օլունտըղը իւզրէ , քիլիսէլէր թէչքրիլ էթմէյիշ տա՛վիթ
օլունտան քիլիսէլէր ա՛զա օլաճադ ֆէրտլէրին միւնաւէպէթինի
հիւքմ ու թա՛եին էթմէլի իտիլէր : Քէզալիք ա՛զալրզա դա-
պուլ օլունտըդտան սօնրա նալըցըդ օլտըգլարը թէպէմիին
էտէն քիմսէլէր իլէ գալծ' ը ալտագա էթմէսի քիլիսէյէ էմր օ-
լունմըշ իտի :

ՕԹՈՒԶ ԵԷՏԻՆՃԻ ՏԵՐՄ , ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 11

Փիլիպոս վիշ Հապէշլի խատըմ+ Ա'մալ . 8 . 26—40:

Ա'մալ . 8 . 35—38 այէնլէրէ էլպէր էյլէ :

Այէն է +էրէմ : Օլլա իման էտէն՝ էպէտի հայա-
թա մալիք տիր : Յովհ . 3 . 36 :

Հաքնա իշինու օդունանադադ այէնլէր

Հապէշլիսթանըն Ալլահա ըիւճու՝ էտէճէյի . Մէջ . 68 . 34 .
Ես . 45 . 14 . Ա'մալ . 8 . 27 : Քէլամ Ուլլահըն տտէմէրին

իմանա կելմէլէրինէ վասըթա օլտըղը : Բօմ. 10. 8—15: Ա-
տէմէրին իմանա կելմէլէրինին սիկէր պիր վասըթասը Բուհ
իւլգուտս օլտըղը . Երեմ. 31. 18: Յովէ. 6. 44: Գէզալիի էվ-
լատ Ուլլահըն կիւնահքեարլարըն իմանա կելմէլէրինէ վասը-
թա օլտըգլարը . Յակ. 5. 19, 20: 1 Գօր. 4. 15: Գրիստոնա
իման էթմիշ օլտն քիմակէրին եւնի մախլուդ օլտըգլարը . 2
Գոր. 5. 17: Բօմ. 8. 29: Յովէ. 5. 24: 'Ինպէթ վէ գուտ-
սիյէթտէ նէշվ ու նէմա պուլաճաղլարը . 1 Յովէ. 3. 2:
Փիլիպ. 3. 8—14:

Մուհադարէմէ

Իշպու տէրստէ , Ալլահըն քէնտի միւրատընը իճրա իշիւն
նէ կիպի վասըթալար խալդ էյլէտիյի սա'իր պիր հիքեայէ
իլէ կէօսթէրիլիր : Իշթէ պու մազսէտլէ Ալլահ՝ ինձիլի
Հապէշիսթանտա նէշը ու Ելան էթմէյէ վասըթա իթթիփազ
Էյլէյէճէյի նուֆուզը խատըմա բասթ կէլմէսի իշիւն Փիլիպ-
պոսը Ճէնուպա տօղըու կէօնտէրտի : Իշթէ պու վէճհիլէ ին-
ժիլ էլ եէվլի պիր գրամը Հապէշիսթան թէսմիյէ օլունուպ՝
Մըրըն Ճէնուպ Ճիհէթինտէ պուլունան տիյարտա փէք էր-
քին նէշը էտիլէրէք , 'Ա. Հա ը Ճէտիտ տէօրտիւնճիւ 'ասրտա
Հապէշ լիսանընա թէրճէմէ օլունտու :

Մուհադարէ

1. Փիլիպպոս Սամարիատան նէրէյէ , վէ քիմի՞ն
թարաֆընտան կէօնտէրիլատի : Այէթ 26: Իզահ 1:
2. Օրատա քիմի՞ րասթ կէլտի : Այէթ 27: Իզահ 2:
3. Հապէշի խատըմ օ զէման նէ իլէ մէշզուլ ի-
տի , վէ պունտան նէ իսթինթաճ էտէ պիլիր իզ :
Այէթ 28: Իզահ 3:
4. Փիլիպպոսա նէ էթմէսի էմր օլունտու : Ա-
յէթ 29:

5. Խատըմ՝ Եսայի փէյղամպէրին քիթապընտան
հա՞նկը Փասլը օգումագտա իտի , վէ Փիլիպպոս ա-
նա նէ՞ սու՞ալ էյլէտի : Այէթ 30:

6. Խատըմ՝ Փիլիպպոսա նէ՞ րէճա էյլէտի , վէ պու-
վէճհիլէ նէ միսիլիւ պիր ըուն իպրազ էթտի : Ա-
յէթ 31: Իզահ 4:

7. Փէյղամպէրին սէօզէրի նէ , վէ քիմի՞ իմա է .
աէրլէր իտի : Այաթ 32, 33:

8. Խատըմ նէյի՞ն իզահ օլունմասընը արդուլէտի : Այէթ 34 :

9. Փիլիպպոս իշպու ֆուրսաթտան նէ՞ վէճիլէ խոթիփատէ էյլէտի : Այէթ 35 : Պունտան նէ՞ էյի տէրսէօյրէնէ պիլիր իզ : Իզահ 5 :

10. Պա'տէնու նէ՞ վուգու' պուլտու, վէ խատըմ նէ՞ րէճա էյլէտի : Այէթ 36 :

11. Այէթ 37 նի՞չիւն գավսէյն իշինէ ալընմըշարը : Իզահ 6 :

12. Այաթ 38, 39 տա խատըմըն թարդ ը վաֆթիզի թա'եին էտիլի՞ր մի : Իզահ 7 :

13. Բուհ իւլ Գուտսըն այէթ 39 տա զիքը օլունան իշի պիր միւ'նիզէ՞ մի իտի : Իզահ 8 :

14. Այէթ 40ըն մա'նասը նէ՞ տիր : Իզահ 9 :

Իղան

1. Աղահ թարաֆընտան Փիլիպպոսա կէօնտէրիլէն եա պիր մէլք իտի, վէ եա փէք իհթիմալ արը քի՝ Այաթ 29 վէ 39 տան անկլաշըլտըզը իւզրէ, Բուհ իւլ Գուտս իտի :

2. Հապէշ մէլիքէսինին խաղինէսի նազըրը եա պիր Եէհուտի, եախօտ Եէհուտիլիյի գապուլ էթմիշ պիր միւհիթէտի իտի : Պիինիուըն գավիինձէ Քանադահի ալէլ'ումում Հապէշիսթան մէլիքէլքինէ իթլադ էտիլէն պիր իսմ իտի :

3. Խատըմ՝ Եէրուսաղէմտէ պուլունմըշ օլտըղընտան հէր հալտէ Քրիստոսըն էօլիւմիւ իլէ գըյամընըն հիքեայէսինի իշիթմիշ օլմազլէ իհթիմալ քի՝ վա'տ օլունմըշ օլուն Մէսիհէտա'իր քէսպ ի մա'լիւմաթ էթմէք իւզրէ, Փէյլամպէրլէրին քիթապլարընը թէֆթիշ էթմէքտէ իտի :

4. Խատըմ օգուտըզը Փասլըն բանասնը անկլամագ իսթէտի : Պիզ տախի Քիթապ ը Մուգատտէսի իշթէ պու ըուհիշ օգումազլը իզ :

5. Տինձէ մէս'էլէլէրէ տա'իր պահս աշմագ իշիւն պուրատա կիւղէլ պիր ուսուլ կէօրիւյօրըզ :

6. Խչպու այէթին գավակէյն իշխնէ ալընմտողնըն սէպէպի անըն՝ Ահա ը Ճետիտին էքսէր էլ եազը նուսիւէլքինտէ պուլունմամասը տըր :

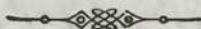
7. Պու այէթլէրտէ վաֆթիզին թարզընը թա'եին էտէճէք հիշ պիր իմարէ եօդ տըր : Փիլիպպոս իլէ խատըմ սույա էնտիլէր իսէ տէ, իշպու մու'ամէլէ վաֆթիզին սույա պաթմո՞գիէ մի, ետիստ իւզէրինէ սու տէօքէրէ՞ք, վէ եա սու սէրփէրէ՞ք մի իճրա օլունտըլընը թա'եին էթմէզ:

8. Աշիքեար տըր քի միւ'ճիզէ իճրա օլունմտար : Բուհ իւլ Գուտսոըն տէլալէթի, եա մա'լիւմաթ վէրմէսի էքսէրիյէ պու սուրէթլէ տիր :

9. Փիլիպպոսըն խատըմ իլէ օլան իշի պիթմիշօլուրզընտան, քէնտի իշխնի իլէրի կէօթիւրմէսի իշխն Բուհ իւլ Գուտս անը պաշտա պիր թարաֆա իհատ էյլէտի :

Պէօյէտ շակէրուէր էլէ խօճալսըն մէ-նալա'ա էտէճէտ-էրէ մէս"էլէլէր :

Էկէր ճիւմէ իրիսթիյանլար թէվպէսիդ քիմաէլէրի պիրիճիք խէլասքեարա վէ էպէտի հայաթա կէօթիւրէն պիրիճիք թարբէտ իհատ էթմէք իւզըրէ Փիլիպպոս կիպի վասըթարար առայրպ անլէրի սատըդանէ իսթիմալ էթմէյէ զայրէթ էթմէլէր, իրիսթիյանլըդ քէմալ ը սիւր'աթլէ հէր թարաֆա նէշը օլունուր :

ՕԹՈՒԶ ՍԵՔԻԶԻՆՃԻ ՏԵՐՍ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 18

ԱԵՆՔՆԻՆ ԻՒԶԻՒՆՃԻ ԻՒՀ ԱՅԱԾ ՄԷՐԱԼԷՐԻՆԻՆ ԻՄԹԻՀԱՆԸ :

Այէն է ուրիշ . Վէ իսթէյէն հայաթ սույընտան մէճճանէն ալսըն : Վահ . 22 . 17 :

Ա--"ալէր

1. Ամազ ը Բուսուլ քիթապընըն մուհարրիրի քի՞մ իտի : Մուխաթապը քի՞մ իտի . Յիսուս Քրիստոսըն էմլաթտան զըյամ էթտիյինէ տա"իր օլան

գավի տէլիլէրտէն պա'զըլարընը զիքը էյլէ :

2. Ռուհ իւլ Գուտս Քրիստոսըն զըյամընտան սօնկրա հա՞նկը խուսուսի իշխն իճրասուընա թէշէպպիւս էյլէտի : Միւ'ծիզէլէր իճրասը իշխն գուտրէթ վէրմէքտէն Ալլահըն խուսուսի միւրատը նէ՞ իտի : Խաճախն պայրամը կիւնիւնտէ նէ՞ գատար նու Փուս իմանա կէլտի :

3. Իւք խրիսթիյանլար հէկ մէ-լւլէրէնէ սանութլո՞ւ հը էրէ . վէ էշեալարը արալարընտա միւշթէրէք մի իտի : Խամսին պայրամը կիւնիւնտէ նէ՞ գատար նու Փուս իմանա կէլտի :

4. Ռէսուլէրին խրիսթիյան քիլիսէսինին թէ՞սիսի էմր ի 'ազիմինտէ քէնտիլէրէ պիր մու'ավէնէթ օլմագ իւզրէ միւ'ծիզէլէր իճրա էթմէք գուտրէթինէ նա՞իլ օլաճազլարը մէ՞մուլ օլունսո՞ւր մը իտի : Նիկոդեմոս Քրիստոսըն միւ'ծիզէլէր իճրա էթմէսինաէն նէ՞ խթինթաճ էյլէտի :

5. Քրիստոսը թէրք ու Փիրար էտէն գօրգագ բէսուլէրի , եէհուտաիլէրին րէ՞իսլէրինէ մէյտան օգույան վէ անլէրին էմրլէրինէ իթա'աթ էթմէյէն ձէսուր վա'իզլէրէ թէպտիլ էտէն չէյ նէ՞ իտի : Սանհէտրին մէճլիսի Պետրոս վէ Յովհաննէսէ օլան մու'ամէլէսիյլէ նէ՞ կիպի հագգսըզ պիր հարէքէթաէ պուլունտու :

6. Սանհէտրին մէճլիսինին էմրլէրինի տինլէտիքտէն սօնկրա Պետրոս իլէ Յովհաննէսին թութտըզլարը եօլ՝ ֆէրիզէ ի զիմմէթի թա'եին էթմէք խուսուարնտա հուգուգ ը չախսիյէյէ տա՞իր նէ՞ էօյրէտիր : Պու կիպի մէսէլէլէրէ գարար վէրիլտիյի էսանատէ քիմի՞ն իրատէսի նաֆըզ սայըլմալը տըր :

7. Ռուհ իւլ Գուտսա եալան սէօյլէտիյի իշխն Անանիայը էօլիւմլէ միւ'ծազաթ էտէն Պետրո՞ս մը ի-

տի : Անանիա վէ Սափիրա սաթըլան միւլքիւն պահանտան պիր միգտարբնը ալը զօտըզլարը^{*} սէպէպէպէն միւճազաթա տիւչար օլտըլար :

8. 'Ալ էլ խուսուս նէ^o շէյ սատուգիլէրի ըէսուլէրէ թէ'ատոիյէ թահրիք էյլէտի : Սատուգիլէրին տինձէ ի'թիգատլարը նէ^o իտի : Գամաղիկին 'աղիլանէ իլսթար ու նասիհաթը նէ^o իտի , վէ քէնտիսի քի՞մ իտի :

9. Իլք խրիսթիյան շէհիտ քի՞մ իտի : Անըն պաշլճա սըֆաթը ը մախսուսէսի նէ^o իտի , եէսուտիլէր սէպակ էտէնի նէ^o եօլ իլէ գաթլ էտէրլէր իտի : Իլք թաշլարը քիմլէ^oր աթաճագ իտի : Քի՞մ թաշ աթանլարըն եազընընտա պուլունմըշ , վէ Ստեփաննոսը տէֆն էտէն միւթթագի քիմսէլէր քիմլէ^oր իտի :

10. Սամարիալըլարը քիմլէ^oր իտի : Անլէրին եէնուտիլէր իլէ օլան 'ալագալարը նա՞սըլ իտի : Իշպուխուսուս Քրիստոսը անլէրին արասընտա չալըշմագտան մէն' էթտի^o մի : Պետրոս՝ Սիմոնըն հազիգի պիր խրիսթիյան օլուպ օլմատըզբնը պիլէմէ^oզ մի իտի :

11. Փիլիպպոսըն Հապէցի խատըմ իլէ օլան թարդը միւքեալէմէսինտէն նէ^o մուհիմմ տէրս էօյրէնիրիդ :

ՕԹՈՒԶ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՏէՐՍ , ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 25

'Աշա ի Շապանինին սու՛ի իտի՛մալիւ 1 Գօր . 11 . 20—34 :

1 Գօր . 11 . 23—25 այէնլէրէ եպէր ելէ :

Այէն է +էրէմէ . Ատէմ քէնտիսի իմթիհան էթսին ,

վէ պու վէճհէ օլ էքմէքտէն եէսին , վէ օլ քեա-
սէտէն իշմին : 1 Գօր . 11 . 28 :

Հաջնա ինքնակ օդուանանադ այէնլէր

'Աշա ի Ռապպանի այինինին թա'եինի . Մատթ . 26 . 26—
29 : Մարկ . 14 . 22—25 : 'Աշա ի Ռապպանիյէ լսութը վէճհէ^լ
հիսսէտար օլմագ իշխն պիր սիյրէթ ի մուգատատէսէնին լիւ-
զումը . 1 Գօր . 10 . 16—21 . Իշպու այինին իճրասընըն մադ-
սէտի միւմինլէրին Քրիստոս վէ պիրի պիրլէրի իլէ օլոն
իթթիհատընը իպրազ էթմէք օլտրղը : Ամալ . 2 . 41—47 :
Քրիստոսըն շակիրտլէրինին Անըն մուհապպէթ վէ հիմոյէսին-
տէն այրըլմալարընըն միւմքինսիզ օլտրղը . Բօմ . 8 . 34—39 :
Սէմազի մեսէրրէթին Քրիստոս իլէ միւշարէքէթտէն 'իպո-
րէթ օլտրղը . Վահ . 21 . 22—27 : Իշպու միւշարէքէթին էպէ-
տի օլաճաղը . 1 Աէլ . 4 . 13—18 :

Մուհապպէթ

Պու կիւնքի տէրս Քրիստոսըն թէսիս էտիպ՝ Խրիսթիյան
քիլիսէսինե անըն հըֆղ ու իճրասընը էմբ պույուրտրղը իփի
այինլէրտէն պիրի հագգընտա տըր : Ռապպըմըզ իշպու այինի
քէնտի շակիրտլէրի իլէ սօն տէֆ'ա վըսհը եէտիյի էսնատէ ,
եա'նի խաչլանմազտան պիր կիւն էվփէլ թա'եին էյլէտի : Պիզ
զաթ Քրիստոսըն պէյանը իւզրէ իշպու այինին թա'եինինտէն
մէրամ , Քէնտի էօլիտմիւնիւ , եա'նի անըն վուգու'ընը վէ սէ-
պէպինի ի'լան էթմէք իտի : Պա'զը Խրիսթիյանլար իշպու այի-
նին ասըլ մագսէտինի փէք էրքէն ունուտարագ անը սու'ի իս-
թի'մալ էթակըլէրինտէն : Պօղոս ըէսուլ անլէրի պու կիւ-
նահարընտան տօլպյը թա'զիր էթմէքլէ պէրապէր 'Աշա ի
Ռապպանիյէ նէ սուրէթէլ հիսսէտար օլմագ վաճիպ իակյինի
անլէրէ թա'լիմ էյլէտի :

Մուհապպէթ

1. 'Աշա ի Ռապպանի այինի նէ զէման թա'եին
օլունտու , Անը քի'մ վէ նէ մագսէտլէ թա'եին էթ-
տի : Մուգատտէմէյէ միւրաճա'աթ օլունա :

2. Պօղոսըն այէթ 20 տէ "Պիր եէրէ թէճէմմիւ'ի-
նիզ 'Աշա ի Ռապպանիյի եէմէք իշիւն տէյիլ տիր"

տէմէսինտէն միւրատը նէ տիր : Իզահ 1 :

3. Պօղոսըն թէվպիխ էթալյի նիզամարզըդ նէ իտի : Այէթ 21 : Իշպու նիզամարզըդ նէ վէճչէ զուհուր էյլէտի : Իզահ 2 :

4. Պօղոս Գօրընթօս քիլիսէսինի նամորլ թէվպիխ էտէր : Այէթ 22 : Մէգքիւր ույղունսըզլըն տէֆի իշիւն Պօղոս նէ եափտը : Իզահ 3 :

5. Իշպու այինին սուրէթ ի թա'եինինի Պօղոսա քիմ հիքեայէ էյլէտի : Այէթ 23 : Մէգքիւր այինին Յիսուսըն էլէ վէրիլտիյի կէծէտէ թա'եին օլունա տըզընը նէ սէպէպտէն խասսէթէն զիքը էտիյօր : Իզահ 4 :

6. "Պու պէնիմ ձէսէտիմ տիր" սէօղիւնիւն մա'նասը նէ տիր : Իզահ 5 :

7. Այէթ 25 տէ միւնտէրիմ "Պու պէնիմ զանըմլէ օլան 'անտ ը ձէտիտ տիր" քէլամընըն մա'նասը նէ տիր : Իզահ 6 :

8. Այէթ 26 տա "Պու էքմէյի եէյինիզ" քէլամը նէ իսպաթ էտէր : Իզահ 7 :

9. Այէթ 27 տէ "Շապպըն ձէսէտինէ վէ զանընա սուչլու օլուր" քէլամընըն մա'նասը նէ տիր : Իզահ 8 :

10. Պիր խրիսթիյանա՝ Շապպըն սօֆրասընա օթուրմազտանն էվլէլնէ էթմէսի ճա"իղ տիր": Այէթ 28:

11. Պունա նէ սէպէպ կէօսթէրիլմիշ տիր : Այէթ 29 : Շապպըն ձէսէտինի թէմեիզ էթմէք նէ տիր : Իզահ 9 :

12. Պու խուսուստաքի կիւնահլարտան տօլայը Գօրընթօս քիլիսէսինէ նէ պէլալար իսապէթ էյլէտի : Այէթ 30 :

13. Պօղոսըն պէյանընճա քէնտիյի իմթիհան էթմէնին թէ"սիրի նէ օլուր : Այէթ 31 :

14. Այէթ 32 տէ գուլանըլան լիսանտան նէ իսթինթաճ էտէ պէլիբը իզ : Իզահ 10 :

45. 'Աշա ի Բապպանիսի լայըղը պիր թարդտա
իճրա էթմէք իչիւն նէ իզթիզա էտէր։ Այաթ 33,
34։ Իզահ 44։

Իշխան

1. Բէսուլըն պէյանընձա գօրընթօս քիլիսէսի իշպու ոյի-
նին իճրասընա չըգըշը իտի իսէ տէ, հագըգաթը ը հալոէ
անը իճրա էթմէկը իտի։

2. Գօրընթօսըլը փութփէրէսթլիքտէն տէօնմէ խրիսթիյան-
լուր իտի։ Անէքը 'Աշա ի Բապպանինին նէ մագսէտէ պինա'էն
թա'եին օլունարզընը ունուտրպ' անա սապըդա փութփէրէսթ-
լիյէ մախսուս ՚իպատէթլէրի էսնասընտա իճրա էթափլէրի
կիպէ 'ատի պիր զիյաֆէթ', եախօտ շէնլիք նազարըյլէ պա-
ռաբլար իտի։

3. Խշպու ուրդունսըզըրըն տէֆ'ի իչիւն բէսուլանլէրէ 'Ա-
շա ի Բապպանինին սուրէթի թա'եինինի վէ մանասընը զեքը
էտիյօր։

4. Քրիստոսըն էլէ վէրիլմէսինի վէ տզ վագըթ սոկըտ վու-
գուլան էօլիմիւնիւ զիքը էթմէքլէ մէզքիւր ոյինին
վէրէճէյի թէ՛սիրէ պիր գաթ տահա թագվիյէթ վէրմէք իս-
թէր իտի։

5. Քրիստոս մէճազէն ՚Պէն գափու իմ' տէտիյի կիպի
պուրատա գուլանարզը լիսան տախի պիւթիւն մէճազի
տիր։

6. Պու գանըմ վէ էօլիմիւմ թէ՛սիրի վասըթասըյլէ գավ-
մըմ իլէ 'ագտ էթափյիմ' 'ահա ը ճէտիտ տիր։

7. Փարէլէնէն էքմէյին իւզէրինէ պէրէքէթ տուաուը օ-
գունուպ շակիրտլէրէ վէրիլտիքտէն սոկըտ տախի եինէ էք-
մէք հալինտէ գալմասը անտէ հիչ պիր ֆիզիքի թէպէտտիւլ
վագը՛ օլմամըշ իտիյինի իսպաթ էտէր։

8. Պա՛զըլարըն գավիննէ պիր քիմսէ Բապպըմըղ թարա-
քընտան թա'եին օլունան մուգատտէս այինի թահգիր էթ-
տիյի սէպէպտէն սուչըւ օլուր . սա՞իրէրին գավիննէ իսէ
պու կիպի պիր հարէքէթ 'Անը սալպ էյլէ, սալպ էյլէ' տէ-
յիւ նիտա էթմէք տէրէճէսինտէ պիր կիւնահ տըր։

9. Պու քէլամուն միւրատ էքմէյին ասըլ Քրիստոսըն ճէ-
տէտինէ թէհավիւլ էթափիյինի ակլամամագ տէյիլ, անճագ
'Աշա ի Բապպանինին մանասընը ակլամամագ տըր։

10. Պողոս Գօրընթօսըլըարըն ֆէնա սուրէթտէ եակըլմըշ ի-
տիքլէրինի պէյան էթմէքլէ պէրապէ՛ր անլէրին Բապպըմըզըն
հագիգի շակիրտլէրի իտիքլէրինի ակլաթմագ իսթէր։

11. Պիւթիւն քէլիսէնին անը միւթթէ հիտէն իջրա վէ մշալընը տօղըու սուրէթտէ ակլամասը լազրմալը :

Պէջէ+ Հակերտէր էլէ Խօճալուը մէ-նալա'ա էրէ ճէ+ լէրէ մէ"էլէրէ .

'Աշա ի Ռապպանինին Ռապպըն սօֆրասը օլտըղը : Մէդքեւը սօֆրա գուրուլուղը զէման հէր պիր շակիրտին օրատա հաղը պուլունմասը ֆարզ օլտըղը : Հէր պիր միւնին քէնտի գուլ պինի անըն իշխւն հազըրլամաղա ճէհտ էթմէսի փարզ օլտըղը կիսի , սա"իր քիմսէլքրի ելշագ օլմուլըլա լսուրդուայտը իշխւն 'Աշա ի Ռապպանիտէն կէրի չէքիլմէսի ճա"իզ օլմատըղը :

ԳԵՐԳԸՆՃՐ ՏԵՐՍ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2

Թարսուսը Սօղոսըն իմանսա կէլմէսին Ա'մալ . 9 . 4—20 :

Ա'մալ . 9 . 45—48 այէնէրէ եղանէր երէ :

Այէն է ուրէմէ . Պիր քիմսէ եէնիտէն տօղմայընճա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ կէօրէմէզ : Յով . 3 . 3 :

Հաջըն իշխան օդուանաճադ այէնէրէ

Սօղոսըն թարսուստա տօղմնուշ վէ Երուսաղէմու փէրվէրտէ օլմուշ օլմասը . Ա'մալ . 9 . 44 . 24 . 39 . 22 . 3 : Պէցիրք պիր թէտատի էտիճի օլմասը . Ա'մալ . 7 . 57 . 8 . 4—3 : Դալ . 4 . 13 : Խարիթ իւլ 'ատէ պիր սուրէթտէ իմանա կէլմէսի . Ա'մալ . 9 . 4—9 : Թա"իֆէլէրէ բէսուլ ինթիխապ օլունմասը . Ա'մալ . 9 . 10—19 : Քրիստոսը չէվդ ու ղայրէթէլէ վա'զ էթմէսի . Ա'մալ . 9 . 20—25 : Շակիրտէրին անա իպթիտա էմիկյէթսիզիք կէօսթէրմէլէրի վէ մուափիէրէն անը քէնտի մէճլիսլէրինէ գապուլ էթմէլէրի . Ա'մալ . 9 . 26—31 :

Մ ռ ժ ա դ ա մ է

Խշու տէրստէ շիմտիյէ գտտար իրիսթիյան քէլիսէնինէ տախիլ օլա կէլէն էն մէշնուր զաթտան , եա'նի մուափիէրէն թա"իֆէլէրին բէսուլը թէսմիյէ օլունհան թարսուսը Սօղո-

տան պահս օլունուր : Սօղոս զայեթլէ շէվգլի , վէ ֆէվի էլ-
տանէ թապի'ի իսթի'տատլարա մալիք օլուպ , իպթիտա
խրիսթիյանլարա քէմալ ը շիտտէթլէ թէ'ատտի էյլէտի իսէ-
տէ , մու'ախիսէրէն խարիգ իւլ 'ատէ պիր սուրէթտէ իմա-
նա կէլտի , վէ ճիւմլէ ըէսուլլէրին էն զիյատէ զայրէթքէշի ,
շէվգլիսի վէ չալբանը օլտու : Պօղոս թա'լիմ ու թէրպիյէ
օլունմըշ ֆիքրի սայէսինտէ խրիսթիյանլըզըն ճիւմլէ թա'լի-
մոթը ը էսասիյէսինի պիր սուրէթ ի մունթաղամայտ վազ'
էթմէյէ մուռթէտիր օլտու . վէ քեաֆֆէ ի զէմանտա խրիս-
թիյան քիլիսէսինին թա'լիմ ու թէրպիյէսինէ մէտար օլմա-
լըրը իչիւն անլէրի ըիսալէլէրինէ տէրճ էյլէտի : Սօղոստա
կէորիւլէն թէպէտտիւլ , Ցիսուս Քրիստոսըն ինճիլինին գուվէ
վէթինէ վէ Ալլահ թարաֆընտան վէրիլմիշ օլտըզընա պիր տէ-
լիւտիր :

Սո- ալլէր

1. Սօղոս քիմ իտի : Երուսաղէմոէ խրիսթիյան-
լըզա մուգալէմէթ իչիւն նէ էթմիշ իտի , վէ տահա
նէ շէյին իճրասընա գարար վէրտի : Հաֆթա ի-
շինտէ օգունածագ այէթլէրէ միւրածա'աթ օլունա:
Այտթ 1 , 2 :

2. Տըմբշգ նէրէտէ տիր : Տըմբշգա կիթմէքտէ ի-
քէն եօյտա Սօղոսա անսըզըն նէ վուգու' պուլտու :
Այէթ 3 : Իտարէ ի'աթիգէ զէմանընտա Ալլահ չօդ
տէֆ'ա քէնտիսինի նուրտա իզհար էյլէտի՞ մի :
Խուր . 13 . 21 , 22 .

3. Իշպու վագը'անըն Սօղոսա թէ'սիրի նէ օլտու ,
վէ Սօղոս նէ իշիթտի : Այէթ 4 :

4. Սօղոս նէ աօրտու : Անա քիմ ճէվապ վէրտի ,
վէ օ ճէվապըն մա'նասը նէ տիր : Այէթ 5 : Իզահ 1 :

5. "Եա Ռապպ , նէ իսթէրսին քի պէն եափա-
յրմ " սու'ալը նէ կէօսթէրիր : Իզահ 2 : Ռապպ
նէ ճէվապ վէրտի : Այէթ 7 :

6. Սօղոսըն րէֆիզլէրի նէ հալէ կէլտիլէր : Այէթ
7 : Ամալ . 26 . 14 :

7. Իշպու վագը՝ Սօղոսա տահա պաշգանէ սուրէթլէ թէ՛սիր էյլէտի : Այաթ 8, 9 :

8. Բապպ բիւյատա տահա պաշգա քիմէ կէօրիւնտիւ , վէ անա նէ՞ տէտի : Այաթ 10, 11 :

9. Բապպ Սօղոսըն նէ՞ հալտէ օլտըղընը պէյան էյլէտի : Այաթ 11, 12 :

10. Անանիատան հալիլէ նէ՞ կիպի պիր ճէլապ մէ՞մուլ օլունուր իտի : Այաթ 13, 14 :

11. Բապպ Անանիանըն շիւպհէլէրինի նէ՞ վէճճլէ իզալէ էյլէտի : Այաթ 15, 16 : Բապպըն այէթ 16 տամիւնտէրին սէօղլէրի գուլանմագտան իհթիմալէն մագսէտի նէ՞ իտի : Իզահ 3 :

12. Անանիանըն Սօղոսա սէօյլէտիլի թէսլիյէթպախչ սէօղիւ նէ՞ իտի : Այէթ 17 :

13. Տէրհալ հա՞նկը խարիդ իւլ՝ ատէ թէպէտտիւլ վուգու՝ պուլտու , վէ Սօղոս անիտէ նէ՞ էթտի : Այէթ 18 : Իշպու քէյֆիյէթ Սօղոսըն ախլագընատա՞իր նէ՞ պէյան էտէր : Իզահ 4 :

14. Սօղոս տէր՝ ագապ նէ՞ էյլէտի . վէ իւք վա՞զընըն մատտէսի նէ՞ իտի : Այաթ 19, 20 :

Իշպ

1. Բապպ Սօղոսա վէրտիյի ճէվապտա Ալլոհա գարշը ՚ինեան էթմէտէն պիր ֆա՞իտէ հասըլօլմայտաղընը պիր զարպ ըմէսէլ իլէ անկլատը :

2. Սօղոսըն գուլանտըղը լիսան անըն ֆիքը ու նիյէթինին քեամիլէն թէպէտտիւլէթտիյինի իշար էտէր : Սօղոս ՚իթէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրարտք” Սանհէտրին մէջլիսինին պաշլամըլ օլտըղը իշի իլէրի կէօթիւրմէյէ գավիյէն նիյէթէթմիշիտի . շիմտի իսէ , Քրիստոսա թապի՛ օլուպ անըն իրատէթինի իճըտ էթմէյէ հազըր իտի :

3. Իհթիմալքի Բապպ Անանիանին Սօղոսը զիյարէթ էթ-

մէք խուսուսընտաքի իսթէքսիզիյինի պէր թարափ էթ մէք իւզ-
րէ պու վէճհլէ սէզլէտի :

4. Աօղոս հագդանիյէթիրվէր պիր զաթ օլուպ՝ Քրիստոսա
մուխալէֆէթ, վէ խրիսթիյանլարա թէ՛ատտի էթմէք քէն-
տիսինէ վաճիպ իտիյի զաննընտա իտի իսէտէ (Ա'մալ. 26. 9),
քէնտինին հագդաըզ օլտըզընը կէօրիւր կէօրմէզ ագտէմէէ
մահվու իվալէսինէ չալըշտըզը իմանա քէմալը ըշկդ ու զայ-
րէթլէ թագվիյէթ վէրմէյէ պաշլատը :

Պէտք շոնչըրլէր էլլէ խօճալորըն ժիշուլու՞ս էրէ հէկէտո-
ւուրէ մէ՛նլէլլէր :

Աըտգ ը նիյէթին ատէմի մէս'ուլիյէթտէն գուրթարմատը-
զընը կէօրիւյօրըզ, Պօղոս սէկէ է վիճառանըն թէվֆիգէն հարէ-
քէթ էյլէմէսիյլէ պէրապէր կիւնահ իշլէտի : Պունու պիզ-
զաթ քէնտիսի իգրար էտիյօր : 1 Տիմ. 4. 43: Պօղոսըն եակ-
լըշը իրիսթիյանլըզըն մին թարափ նլլահ օլտըզընը իսպաթ-
էտէն պիւրհան վէ տէլիլէրի նազար ը տիգդաթա ալմամասը
իտի :

ԳԸՐԴԳ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՄ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 9

Թասլիթանըն իհեա էտիլմէսիր- Ա'մալ. 9. 32—43:

Ա'հաւ. 9. 40—42 այէնլէրէ էլլէր էյլէ :

Այէն է ուրէնք . Մէրգումէ իշլէտիյի էյի 'ամէլլէր
վէ սատագալարլէ մէմլու իտի : Ա'մալ. 9. 36 :

Հանդի էլլինու օդունանոդ այէնլէր

Խրիսթիյանլարըն ձէօմէրտ օլմալարը լազըմ կէլտիյի ?
Պատթ. 40. 8: Ղուկ. 3. 41. 42. 33: ձէօմէրտիյին 'ալէլ
իուսուս զէնկինլէրէ ֆարլ օլտըշը : 1 Տիմ. 6. 17—19: Ղուկ.

Առաջ. 6. 1—4: Բօմ. 12. 8: Խառըէ ի 'ալթիգէ թահթընտա սատագա վէրմէնին էմը էտիլմիշօլմասը. կմն. 3. 9, 10: 11. 24—26: 13. 7: Սատագանըն՝ 'Ալ էլ խուսուս բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան էմը էտիլմիշօլմասը. Ա'մալ. 20. 35: Ղուկ. 6. 38: Գատիմ խրիսթիյանլարըն ճէօմէրտլք Ճիհէթիյլէ մէշնուր օլմալորը: 2 Գօր. 8. 4—7:

Առաջադեմ

Իշպու տէրոտէ Պետրոսըն թէպչիր ի պէշարէթ եօլլնտա օլսն սոմ' ու զայրէթինին հիքեայէսինէ թէքըար թէշպիւս էտիլիր: Ռէսուլլէր պիր չոգ միւ'ծիզէ իճրասըյլէ քէնտիէրին մին թարաֆ Խլլահ երասու օլունմըշ միւպէշիրլէր օլտրգլարը պապլնտա չոգ քիմսէլէրի իգնա' էթմիշլէր իտի: Շիմանի տափի Պետրոս վասըթասըյլէ փէք 'աճիպ պիր միւ'ծիզէ իճրա, եա'նի միւթթագի պիր գատըն էմլաթտան իհետ էտիլտի: Իշպու խարիգ իւլ 'ատէ միւ'ծիզէ Ալլահըն միւրատը իւզըէ Խէլասոքեարըն մէլէքիւթիւնիւն թէվէսսիւ: Վէ թէրագգիսինէ վասըթա օլտու:

Առաջալէր

1. Պետրոս հա՞նկը մահալը զիյարէթ էլլէտի, վէ մահալ ը մէզգիւր նէ՞րէտէ իտի: Ա.յէթ 32 իզահ 1:

2. Պետրոս օրատա քիմի՞ վէ նէ՞ հալտէ պուլտու: Ա.յէթ 33:

3. Պետրոս անտ նէ՞ վէճչիէ խիթապ էյլէտի, վէ իշպու սէօզլէր նէյէ՞ տէլալէթ էտէրլէր: Ա.յէթ 34, իզահ 2:

4. Միւ'ծիզէտէն նէ՞ թէ՞սիր հասըլ օլտու: Ա.յէթ 35: Սարօն նէ՞րէտէ իտի: Իզահ 3:

5. Եափա նէ՞րէտէ տիր, վէ հա՞նկը մէշնուր գատըն օրատա իգամէթ էտէր իտի: Ա.յէթ 36: Իզահ 4:

6. Եափատա նէ՞ վազը՝ օլտու: Ա.յէթ 37:

7. Եափատա Քրիստոսըն շակիրալէրի վա՞ր մը իտի: Անլէր նէ՞ էթտիլէր: Ա.յէթ 38:

8. Պետրոս նէ՞ եափատը, վէ Թապիթանըն խանէ-

սինտէ քիմլէրի՞ պուլտու : Այէթ 39 : Իշպու տուլ գարըլար քիմլէր իտի : Իզահ 5 :

9. Պետրոս նէ եափառ , վէ նիշիւն ճիւմլէսինի տըշարը չըգարաք : Իզահ 6 : Պետրոսըն տու'ասընա նէ վէճհլէ ճէվապ վէրիլտի :

10. Պունուն 'ազապինծէ նէ վազը' օլտու : Այէթ 41 :

11. Իշպու միւ'ճիղէ Եափատա նէ թէ'սիր հասըլ էյլէտի : Այէթ 42 :

12. Պետրոս ըէսուլա տա՛իր պաշդա նէ տէնիլմիշ տիր : Այէթ 43 :

Իշպու

1. Իշպու չէ՛հը Երուսաղէմուէն Գայսէրիյէ ի Փիլիպպոս կիտէն եօլըն իւզէրինտէ , վէ Եփրեմ որպթընա իսապէթ ետէն պէլտէտէ վէ Եափանըն թագրիպէն 15 միլ ճիշէթ ի շարգիյէսինտէ վագը' իտի :

2. Պետրոսըն արզուսը Քրիստոսը 'իզգէթլէմէք օլտրզընտան քէնտի վասրթաւըլլէ իճրտ օլունան միւ'ճիղէտէն տօւցը հիշ թէֆախիւր էթմէտի : Պէն շիֆա վէրտիմ' տէմէտի , անճագ 'իջսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր' տէտի :

3. Լիտտա իլէ Գայսէրիյէ ի Փիլիպպոս արասընտա վագը' օվա՝ Սարօն նամըլլէ եատ օլունուր իտի :

4. Եափա էլ եէվմ եինէ Եափա թէսմիյէ օլունուպ Երուսաղէմին լիմանը որը :

5. Իշպու տուլ գարըլարըն Թատպիթանըն գայըրտըզը Քագիր գատընլար օլտրզը շիւպհէտէն միւսթաղնի տիր :

6. Պետրոսըն ֆէվգանի օտաստա թօփլանմըշ օլան քիմէլէրի տըշարը չըգարմասընա հիշ պիր սէպէպ զիքր օլունմամըշ տըը : Գտապիլ տիր քիթ թանթանատան իհթիրազ , եախօտ Ալլահտան իսթեմտատ իշիւն տահա զիյատէ շէվդ ու միւտավէմէթլէ տու՛ա էթմէք իսթետիյինտէն պու վէճհլէ մու՛ամէլէ էյլէտի : Իշպու տէրսի օգույանլար , բէսոսլիէր թարաքընտան իճրա օլունան միւ'ճիղէլէրին խալգըն նազար ըտիգգաթընը քէնտիլէրին վա՛ղլարընա ճէլրպ էթմէք իշիւն օլուպ հաղիգալժը և հալտէ տախի ճէլպ էթմէք իշիւն գագէս սուրէթաէ կէօրիւրէր :

Պետք է շահագութեր էլե իսհալսըն մի-նալս' և երեսեւ-
ցը մասն էլեւը :

Տին ի Մէսիչի ֆուգարայա ճէօմէրտ պուլունմագ ֆազի-
չէթիյլէ շէօրէթ շիւար տըր : Խըիսթիյան մէմիլէքէթլըրինտէ
օլտըղը տէրէծէտէ հիչ պիր տիյարտա միւհիմիյնէ մախսուս
խառնախանէլը վէ խայրաթխանէլը պուլունմազ : Ինձիլ
վէ բիսալէլը տուլ դարըլար իլէ եօքսիւզլէրի կէօղէտիպ
դայըըմագ խուսուսընտա էմր ու թէնպիհիլը մէմըր տըր :

Գլորդ իբինձի Տէրս, Հոկտեմբեր 16.

Պետրոսըն բիւյասըք Ամալ. 10. 4—20:

Ամալ. 10. 4—4 այէնւէրի եւուէր ելլէ :

Այէն է +երէմէ . Հազիգաթէն ՚ինտ Ալլահ խաթրտ
բի՛այէթ էթմէք օլմատըղընը . . . ակլայօըըմ : Ա-
մալ. 10. 34 :

Հաջուս իւնուրէ օդուանահագ այէնւէր

Ալլահըն ճիւմէլէ տտէմլէրէ իւելաս վէրմէյի միւրտատ էթ-
մէսի . Թէք. 22. 18 : Ղալ. 3. 8 , 14 , 16 : Քրիստոսըն ճիւմ-
լէյի խէլսոս էթմէյի կէլմիշ օլտըղընը պէցան էթմէսի : Յովէ .
3. 14—17 : Ճիւմլէյի խէլսոս էթմէք իշիւն թէտարիք կէօրմիւշ
օլտըղը . 1 Յովէ . 2 . 2 . 4 . 44 : Յովէ . 1 . 29 : Ինձիլի հէփ
տտէմլէրէ վա՞զ էթմէյի Քրիստոսըն էմր էթմիշ օլտըղը .
Մատթ . 28 . 19 , 20 : Ղուկ . 24 . 46 , 47 : Խէլսոս պուլարագ
սէմագաթա էրիշէնլէր ճիւմլէ միլէթլէրտէն օլտըղը . Ղահ .
7. 9—17 : Ալլահըն պի թարափ օլուպ խտթրա ըի՛այէթ էթ-
մէտիյի . Ամալ. 10. 34 , Թօմ. 2. 11 , 3. 22 :

Մուգագագէմէ

Իշպու տէրտ Ամալ ի Բուսուլ հիքեայէօինին դայէթ մու-
հիմը պիր գըսմընըն պաշլանղըճը տըր : Բէսուլլէր Խնձիլի շիմ-
տէյէ գտտար եալընըզ Եւհուտիլէրէ թէպշիր էթմիշլէր է-

տի : Անէրին վէ պիւթիւն Եէհուտի միլլէթինին զահիսկ ոլք տըղը Փեքը կէօրէ Եէհուտիլէր՝ Ալլահըն խասս գալմը օլուպ խէլաս անլէրէ միւնհասըր գրլընմըշ իտի : Եիմափ իսէ Ալլահ Փէյղամզէրլէրին տդտէմնէ խապէր վէրտիքլէրի վէ Փրիստոսըն ի'լան էթմիշ օլտրղը խուսուսը , եա'նի Ցիսուս Քրիստոս վասըթաուըյլէ իճրա օլունան խէլասըն ճիւմիշէ տտէմիշ իչիւն օլտրղընը վէ հէր իսիւնին ան նա'ն էլ օլունանը անլէրէ սուրէթ ի մախսուսէտէ թա'լիմ էյլէտի : Բէսուլէր եշպու պէօյիւք հադիգալմը էվիլլա անլամատըլար իսէ տէ , սօնկրա անլայըպ էքսէրի միլլէթատաշարընըն մուգա վէմէթ էյլէտիքլէրի թա'լիմաթը ը մէզքիւրէյի քէնտի միլլէթատաշարը արաուընտա նէշը ու ի'լան էյլէմէյէ չոյլըշտըլըրը : Էլ եէվմ' ալ էլ 'ումում խրիսթիյանլար թարաֆընտան գտպուլ օլունան թա'լիմ մուճէպիննէ Քրիստոս Հայութուըրէ օլունան , ճիւնը տպէլլէրէ Թէճառէն վէրէնէ :

Առաջաւլէր

1. Գօրնիլիօս քի՞մ վէ նա՞սըլ պիր ատէմ իտի : Այաթ 1, 2 : Իզահ 1 :

2. Միւյատա անա քի՞մ կէօրիւնտիւ , վէ նէ տէտի : Այաթ 3, 4 : Այէթ 4 աէ գուլլանըլան լիսանտան մէրամ նէ իտի : Իզահ 2 :

3. Մէլէր Գօրնիլիօսա նէ էմր վէրտիւ Այաթ 5, 6 :

4. Գօրնիլիօս նէ էթտի : Այաթ 7, 8 : Գօրնիլիօսըն խըտմէթքեարլարընըն ախլագրնտան էֆէնտիլէրինին 'ատէթինէ տա'իր նէ իսթինթաճ էտէ պիմր իզ : Իզահ 3 :

5. Էրթէսի կիւն Պետրոսա նէ վազը' օլտրղը պէյան օլունմըշ տըր : Այաթ 9, 10 :

6. Պետրոս հալը վէճտաէ իքէն նէ կէօրտիւ : Այաթ 11, 12 :

7. Պետրոսա նէ էմր վարիտ օլտու : Այէթ 13 : Պետրոս նէ ճէվապ վէրտի : Այէթ 14 : Սօփու պիր Եէհուտինին պէօյլէ պիր ճէվապ վէրմէսի թապի'ի տէյիլ մի իտի : Իզահ 4 :

8. Պետրոսա վէրիլէն վէ տէֆ'աթլէ թէքրարլանան ճէվապ նէ՞ իտի : Այաթ 15, 16 :

9. Իշպու զարիպ րիւյա Պետրոսը նէ՞ հալէ տիւչար էյլ'տի , վէ րիւյատան տօլայը թէֆէքրիւր էտէր իքէն նէ՞ վագը' օլտու : Այաթ 17, 18 :

10. Պետրոսըն շիւպէլէրինի իզալէ էթմէք իւղը թուն իւլ Գուտոս Պետրոսա նէ՞ տէտի : Պետրոսա նէյի՞ն իծրասընը էմր էյլէտի : Այաթ 19, 20 : Պետրոս կէօրմիւշ օլտըզը րիւյանըն սէպէպինի անլատը՞ մը : Իզահ 5 :

Իշպ

1. Գօրնիլիօս իհթիմալքի օղէման փութ փէրէսթլիյի թէքրը ետլընըդ պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթի թալիմինի գապուլէտէն քիմսէլէրին ճիւմհուրը ՝ազիմինէ մէնսուպ իտի : Գօրնիլիօսըն Եւհուտիլիյի գապուլ էթմէմիշ օլտըզը հալտ անտաթա՞իթէլէրտէն պիրի նազուրըյլէ պագըլմասընտան աշիքեարաըր : Այաթ 28, 34 : Ա.'մալ. 41. 4 :

2. Պու վէճճէլէ իտարէ ի լիսան օլունմասընտան մագսէտ Գօրնիլիօսը ճէստրէթլէնտիրմէք վէ Պետրոսը չաղըթմագպազընտա վէրիլէն էմրէ միւթի՛ օլմաղա անը թէշիփիդ էթմէք իտի :

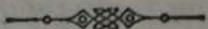
3. Գօրնիլիօսըն քէնատի խանէսի խալգընա տին թալիմ էթմէք 'ատէթինտէ օլտըզընը իսթինթաճ էտէրիզ :

4. Պետրոստան ումուլան ճէվապ թամմ պու իտի : Պետրոս քէմալ ը սատագաթլէ շէրի՛աթ ը մուսէվիյէյի հըֆզու իծրա էթմէքտէ օլտըզընտան , օ ղէմանա գատար տա՞իմա նափաք սսյըմըշ օլտըզը էթի եէմէք քէնտիսինէ էմր օլունտըզընտա տիւչար ը տէհշէթ օլտու :

5. Խհթիմալքի Պետրոս մէղքիւր րիւյանըն թամմ մանասընը տէր հալ անլամատը : Հագիկաթ անըն ֆիքրինէ թէտրիւնէն թէսսիր էյլէտիյինտէն , Գօրնիլիօս իլէ վուգու՛ պուլան օլ մէշչուր միւլագաթտան սօկրա հագիկաթը ճան ու կէօնիւլտէն գապուլ վէ մուճէպինճէ 'ամէլ էյլէտի :

Պէօյէ-+ շաներունէր էլւ խօհաւարը մի-նաւա՞ս եղիծէ+
լրէ մէսէլէլէր :

Ալլահ քէնտի միւրատընըն իճրասը իշխան հիստպորդ զա-
սըթալարա մարիք տիր : Պիր վահի , պիր ըիւյա վէ թուչ իւլ
գուտսորն լաթիփ սէսի վալիտէյինին սէօղլէրի վէ էօրներլէրի
վասըթամըրյլէ պիր չօդ սէնելէրտէն պիրու զիհատէ եւրլէմիլ
օլսն էֆքեար ու հիսոյիաթը տէֆ' ու իզոյէ էտէ պիլիր : Պետ-
րոսըն էօրնեյինէ իմթիսալէն տա՛իմա պամթըլ ի'թիկատպար-
տոնն աղատէ , վէ Ալլահըն սէտսորնա ճան ու տիւտէն միւ-
թի՛ օլմաղա չալըշմալըյըլ :

ԳՅՐԻ ԽԻԶԻԽՆՁԻՒ ՏԵՐՍ , ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 23

ՊԵՄՐՈՍԸՆ Գայսէրիյէտէ պուլուն- մասը = Ա.'մալ . 40 . 30—48 :

Ա.'մալ . 40 . 39—43 այէնլէրէ եղանէր եւլէ :

Այէն է +էրէմէ . Անա խման էտէնլէրին ճիւմլէսի
անըն իսմի վասըթամըրյլէ կիւնահլարըն 'աֆվընա
նա՛իլ օլուր : Ա.'մալ . 40 . 43 :

Հանձն էնձնուե օդուսնաժադ այէնլէր

Պետրոսըն գարնտաշլար իլէ պէրապէր զօրնիլիօսը զիյարէթ
էթմէսի . Ա.'մալ . 40 . 21—20 : Պետրոսըն պու վէճչէլէ քէն-
տի մէպտէլէրինէ թէվիրիզէն հարէքէթ էթմէսի . 1 Պետ . 3 .
43—46 : Քէզարիք Պօզոսըն մէպտէլէրի մուճէպինճէ 'ամէլ
էթմէսի . Եֆ . 6 . 40 : 1 Սէլ . 5 . 45 : 1 Սիր . 6 . 18 : Պօզո-
սըն Խրիսթիյանլըզը գապուլ էթմէսի իւզէրինէ պիր չօդ պա-
թըլ ի'թիկատըրտան վազ կէչմէսի . Ա.'մալ . 26 . 5 . 9—11 :
Եմրէ իթա՛մթլէ Գայսէրիյէկէ կիտէրէք Պետրոսըն տախի
պու վէճչէլէ մու'ամէլէ էթմէսի . Յովէ . 4 . 9 . 48 . 28 : Ա.'
մալ . 41 . 3 : Պետրոսըն պու խուսուստան տօլոյը քէնտինի
միւտափա՛ա էթմէսի . Ա.'մալ . 41 . 4—48 :

Մուշտագուէմէ

Խշպու տէրս՝ վազիքէմիզին Ալլահըն սէսինէ իթա՛մթ էթ-
մէքտէն 'իպարէթ օլտըզընը էցըէտիր : Պետրոս սօզու պիր

ԵԵՀՈւԹԻ օԼՈՒՊ, Թա՛իՖԵԼԵՐ իլԵ եԽՄԵԼՈԹ ԷԹԱՄԵՐԵ զԱՅԵԹ-
ԼԵ մՆԼԽԱԼԻՓ իտի : ԱԼԱՀԸՆ սԷՍԻՆԻ իշխմալիյինէ գանա'աթ
հասըլ էտինճէ տէր հալ անա իթա'աթ վէ ԵԵՀՈՒԹԻ լիյէ
մախսուս օլան պաթըլ ի՛թիգատլարընը թէրք էտէրեք եփոց-
պաշընըն խըտմէթքեարլարը իլԵ պէրապէր Գոյսէրիյէրէ կիթ-
տի : Թա՛իՖԵԼԵՐԵ թէպչիր ի պէշարէթ իշխւն էօնիւնտէ աչըդ
պիր գափու պուլմագլէ նա՛իլի միւքեաֆաթ օլտու : Ֆուր-
սաթաան պելիսմիֆատէ քիլիսէյէ թա՛իՖԵԼԵՐ ճէլყ եյլէ-
տի . անլէրին իւզէրինէ Ռուհ իւլ Գուրասըն նա՛իլ օլտըզընը
կէօրտիւյիւ հալտէ Հաֆիւկ օլունհամալըն էնէն ոոյուն նո՞ւըլ
մէն՝ երէ ոէլէր երէ :

Առաջնալու

1. Պետրոս նէ՛ սէպէպէ մէպնի քէնտիսինի չա-
պրարզընը Գօրնիլիօսա սու'ալ էթտիքտէ Գօրնի-
լիօս նէ՛ ճէվապ վէրտի : Այաթ 30—32 :

2. Գօրնիլիօսըն հա՞նկը սէօղէրի Պետրոսըն խաս-
սէթէն խօշունա կիթտի : Այէթ 33 :

3. Պետրոս իպթիտա հա՞նկը սէօղէրլէ անա ճէ-
վապ վէրտի վէ պունտան միւրատը նէ՞ իտի : Ա-
յէթ 34 : Իզահ 1 :

4. Քիմլէր Ալլահա մագպուլ տըրլար : Այէթ 35 :

5. Պետրոսըն պէյանընճա Ալլահ պէնի իսրայէլէ
նէ՞ քէլամ, եախօտ նէ՞ թա՛լիմ կէօնտէրմիշ տիր :
Այէթ 36 : Իզահ 2 :

6. Պետրոս պունտան ֆազլա նէ՞ տէտի, վէ գուլ-
լանտըզը լիսանտան նէ՞ շէյ աշխեար տըր : Այէթ
37 : Իզահ 3 :

7. Ցիսուս նէյէ՞ նա՛իլ օլտու վէ նէ՞ իմրա էյլէ-
տի : Այէթ 38 : Իզահ 4 :

8. Պետրոս Գօրնիլիօսա պաշպա տահա նէ՞ պէ-
յան էյլէտի : Այաթ 39, 40 :

9. Քէնտիւլէրին Քրիստոսըն էմլաթտան զըյամ
էլլէտիյինէ տա՞իր օլան իտտի'ալարընը թաստիդէն
նէ՞ տէվիլ իրատ էյլէտի : Այէթ 41 :

10. Բէսուլլիր Քրիստոսան նէ՞ էմր ախղ էլլէ-
միշէր իտի : Այէթ 42 :
11. Պետրոսը պէյանընճա Փէյզամպէրլէրին շէ-
հատէթի նէ՞ տիր : Այէթ 43 :
12. Պետրոսը ախղէյնլէրին Քրիստոսա իմանլէ
անը գապուլ էթտիքէրինէ տա՞իր նէ՞ տէմլ վար
տըր : Այէթ 44 :
13. Պետրոսը բէֆիզէրի վազը' օլանը կէօրէրէք
նէ՞ հալէ կէլալէր : Այէթ 45 :
14. Ռուհ իւլ Գուտտաըն անլէրին իւզէրինէ նազիլ
օլտըղընա նէ՞ տէլիլ վար տըր : Այէթ 46 :
15. Պետրոս թապի'աթըլէ հա՞նկը սու՞ալը սօր-
տու : Այէթ 47 :
16. Պետրոս եիւզպաչը իլէ բէֆիզէրինի նէ՞ սէ-
պէպտէն պիզ զաթ վաֆթիզ էթմէտի : Իդահ 5 :

Խաչ

1. Պետրոս քէնտիսինին եէնի վէ զայէթլէ մնւհիմը պիր
հագիգաթը , եա՞նի խէլսուըն եալընըզ Եէհուտիլէրէ տէյիլ
անճադ նէ-հէ առէլլէրէ մախսուս օլտըղընը գապուլ էթտիյի-
նի տէր հալ պէյան էտիյօր : Պունտան միւրատ Ալլահըն
Ճիւմիլէ ատէմէր իլէ 'այնի վէճճէլէ մնւ ամէլէ էթտիյինի տէ-
յիլ . իլլա անըն նազորընտա միլէթ ֆէրդի օլմատըղընը ի-
մա էթմէթ տիր : Խպէտի հայաթա նա՞իլ օլմանըն շարթլուրը
Ճիւմիլէ իշխան պիր տիր :
2. Քրիստոսըն վա՞զ էթտիյի քէլամ եախօտ թա՞լիմ , պիր
քիմէնին Մէսիհ վասըթասըյլէ կիւնահլար 'աֆիլընա նա՞իլ
օլտըղը թա՞լիմի :
3. Եիւզպաչը անը պիլիր իտի . Քրիստոսըն միւ'ձիզէլէրի-
նէ վէ շիւպհէ եօգ քի Երուսաղէմտէ սաքին օլան իրիսթի-
յանլարա տա՞իր խայլը մա'լիւմաթը վար իտի :
4. Քրիստոս Յուհ իւլ Գուտտալէ մէմու օլմազիլէ Ալլահըն
խուսուսի իշինին իճրասընա թա՞եին օլունան Զաթ , եա՞նի
Ալլահըն միւնթէխապը ոըֆէթիյլէ գապուլ օլունտու :

Տ. Պետրոսըն եիւզգաշըյը պիզ զաթ վափթիզ էթմէ մէսինէ չիչ պիր սէպէպ զիքը օլունմամըշ տըր : Պօղոս վափթիզ էթմէք իշխնի պա'զէնտի ըէֆիզլէրինէ իհալէ էտէր իտի Պա'զը քիմանէլէրին զաննընճառ , Պետրոս իրիսթիյան քիլիսէսինէ թա''իֆէլէր գապուլ էթմէք խուսուսընտառ ալորդր իշպու և էնէ արց իշխւն ըէֆիզլէրինին տախի մէս''ուլիյէթ ալթընա կիրմէլէրինի արզու ելլէտի :

Պէջէ-+ շ-իւրուէր էլլէ ի-օհալարըն մ-նալա' ա-որէնէ-լէրէ մ-նէլլէր .

Ինձիլին նիմէթլէրինէ թա''իֆէլէրին տախի հիսուտոր օլմասը պապընտա ձէնապ ը Հագզըն թէտպիրի միւթալա' ա-լունա : Շայտն ը տիգգաթ պիր ըիւյտ իլէ Պետրոսըն պաթըլ ի'թիգատլարընը տէֆ' ու իզալէ էլլէտի : Հէր շէյ աշիքեար սուրէթտէ պէյան օլունտրղընտան Պետրոս անլամամադ էտէմէզ իտի : Օ գանտը վէ պա'տէհու ի'թիգատը մուճէ-պինճէ հարէքէթ էթտի : Մուշախսէրէն Պետրոս շէրի'աթը ը մուսէվիյէ սէպէպիյլէ սա'իը միլլէթլէրտէն օլտն միւհիթէտիլէրի գապուլ էթմէքտէ թէրէտտիւտ կէօսթէրտի իսէտէ , Ալլահ Պետրոսը գուվիզէթլէնտերիպ իրիսթիյան քիլիսէսինի շէրի'աթը ը մուսէվիյէտէն աղատ էթմէք իւզըէ Պօղոսը մէյտանա կէթիրտի :

ԳԸՐԳ ՏԵՕՐՏԻԿՆՃԻՒ ՏԵՐՍ , ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30

Անթաքիատա թէպշիրիպէշարէթ*
Ա'մալ . 44 . 19—30 :

Ա'հալ . 44 . 24—24 ա-էն-էրէ ե-շուէր է-է :

Այէն է ուրէնէ . Խայլը քիմսէ իման էտիպ , Բապ-պա տէօնտիւ : Ա'մալ . 44 . 24 :

Հանուա իշխնու օդունահան ա-էն-էր :

Յակոբըն՝ թա''իֆէլէրին էվլատ Ուլահ իլէ պիրլէշէճէրէ-ըինի ագտէմէճէ խապէր վէրմէսի . Թէք . 49 . 8—12 : Եսոյինին պէնի խարայէլին թէվէսսիւինէ , Ես . 2 . 1—5 , 'ԱԼ էլ խու-

սուս Քրիստոսըն մէլքիւթիւնտէ հիւքմ սիւրէճէք սուլչ ու սէլամէթէ, Ես. 11. 4—9, Վէ թա՞իփէլէրին տա՞վէթ օւլունանագլարընա տա՞իր իսպարը վէ փէյղամպէրանէսի. Ես. 11. 10—16: Փէյղամպէրին Քրիստոսըն եալընբզ Եէհուտիլէրէ մախսուս օլմատըղընը ի'լան էթմէսի. Ես. 49. 4—7: Անըն մէլքիւթիւնիւն 'ումումա մախսուս օլաճաղը. Ես. 66. 12, 19—28:

Մո-էադրութէ

Իշպու տէրստէն ի'թիպարէն Ղուկաս՝ Խնձիլին խասսէթէն թա՞իփէլէրէ թէպչիր օլունմասրնտան պահս էտէր: Իշպու միւտտէթ Ալլահըն քիլիուսինին թարիիինտէ զայէթ մուն հիմը պիր միւտտէթ տիր: Միլէթլէր փութփէրէսմթլիքտէն օսանմըշ վէ Քրիստոսըն Խնձիլինի գապուլ էթմէյէ հաղըր օլ մաղլէ Ալլահ՝ Պետրոս վէ Պօղոսըն նազար ը տիգգամթլարընը իշպու խուսուսա տա՞վէթ էտէր: Յէսուլլէրին պաթըլ ի'թիգաթլարը զա՞իլ օլմուշ օլարագ, խէլաս միւժտէսինի թա՞իփէլէրէ քէմալը մէսէրրէթ վէ մուլվաֆֆագիյէթլէ կէօթիւրտիւլէր: Պա'զէն Խրիսթիյան Եէհուտիլէրին մուլակփէթի դայէթլէ քէսոպ ի շիտտէթ էտէր իտի իսէ տէ, Ալլահըն Բուհու վէ մուգատտտէրի 'ագրպէթ զալիպ կէլտիյինտէն Եէհուտիւլէր իլէ թա՞իփէլէր արասընտա մէվճուտ օլան օրթա տիվլը, եանի 'ատավէթ պիւս պիւթիւն երգըլուր վէ քիլիսէ պու կիւնքի կիւնէ գատար Պօղոսըն գա'զ էթմէյի 'ալի թա՞լմէ հըֆզու իճրա էթմէքտէ պուլունտու:

Առաջական

1. Երուսաղէմտէ զուհուր էտէն մուզայագա սէպէլիյէ թար ու մար օլան քիմսէլէր Խնձիլի նէ՞րէւլէրէ գատար նէշը էթմէյիր: Այէթ 19: Թինիգիյէ, Գըպըրս վէ Անթաքիա նէ՞րէտէ տիրլէր: Իզան 1:

2. Անթաքիատա Խնձիլ քիմէլէրէ թէպչիր օլունտու: Այէթ 20: Եունանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլէր քիմէր իտի: Իզան 2:

3. Սէմէրէսի նէ՞ օլտու: Այէթ 21:

4. Երուսաղէմ քիլիսէսի պու խապէրի իշիթմէսի իւզէրինէ նէ՞ եափտը: Այէթ 22:

5. Բառնաբաս նէ՞ հիսս էթտի, վէ նէ՞ եափտը: Այէթ 23:

6. Բառնաբաս քի՞մ, վէ ախլաղը նա՞ոըլ պիր զաթ իտի : Այէթ 24 : Ամալ . 4 . 36 , 37 :

7. Սօղոսը նի՞շիւն արատը : Իդահ 3 :

8. Անլէրին միւշթէրէք սա՞յ ու զայրէթլէրինէ տա՞իր նէ տէնիլմիշ տիր : Այէթ 26 : Քրիստոսաթափի' օլան քիմսէրէրէ քիմէր Խրիսթիյան թէսմիյէ էթարիէր : Իդահ 4 :

9. Օլ կիւնլէրտէ Անթաքիայա քիմէր էնտիլէր : Այէթ 27 : Իլհամիէ սէօլէյէնլէր քիմէր իտի : Իդահ . 5 : Անլէրաէն պիրի նէ՞ պէյան էյլէտի : Այէթ 28 :

10. Իշպու իխպար ը փէյղամպէրանէ նէյէ՞ սէպէպ օլտու : Այէթ 29 : Իդահ 6 :

11. Իշպու ի'անէ ագչէսի քիմէրէ՞ թէսլիմ էտիլտի , վէ նէ՞ օլտու : Այէթ 30 :

Իդահ

1. Ֆինիգիյէ Պահը ը Աէֆիտ սէվահիլինտէ վագը' , վէ Աուրիլէ Սայտա վէ սա՞իր շէհուկը շամիլ օլսն տար պիր պէլաէ իտի : Գըպըը Պահը ը Աէֆիտին շարդ ճիհէթինտէ վագը' պիր ատա տըր : Անթաքիա Սիւրիատա Որսնդէս ըրմալը սահիլինտէ վագը' վէ էլ եւլմ ևինէ 'այնի իսմէլ մա՞րուֆ օլսն պէջիւք պիր շէհը իտի :

2. Անթաքիատա քէնտիլէրէ պէշարէթ թէպշիր օլունան քիմսէլէրի իշար ետէն քէլիմէ էքսիրիյէ Եւնանէնէն նեւելցէ- երէն Եւհառուէլը է կէօմէթէրիր իսէ տէ , անլէրէ էվլէլա ինձիլ թէպշիր օլունմըշ իտի : Ինձիլին խոյլը էլ եազըալ նուսիւէ- րի իլէ Սիւրեանի վէ Հապէշ լիսանլարընա օլսն թէրձէմէ- լէրինտէ մէզքիւր քէլիմէ եւրինէ Եւնանիլէր , ետնի թա՞ի- ֆէլէր քէլիմէսի պուլունուր , վէ իհթիմալ քի ասըլ տօղոս- մանասը տա պու տըր :

3. Բառնաբասըն Սօղոսը նէ սէպէպէ պինա՞էն արտատըլնը պիմէյիզ : Իհթիմալ քի իքի սէպէպի վար իտի . էվլէլա էօ- նիւնտէ պէջիւք պիր գափու աչըլմըշ օլտըղընտան Պօղոս թէպշիր ի պէշարէթ իշինտէ քէնտիմնէ եարտըմ էտէ պիիր իտի , վէ սանկյէն Սօղոսը թանլտըլլնտան թա՞իֆէլէր վա՞զ

Եթմեք խուսուսընտա խասսէթէն պէօյիւք իշ կէօրէ պիլէջէք
տէյիւ տիւշիւնտիւ :

4. Պա'զը քիմսէլէրին զանընճա շակիրտլէրէ Խրիսթիյան
իսմի Եւհուտիլէր թարաֆընտան թահդիր մագամընտա վէ-
րիւմիշ տիր . Փագաթ միւֆէսսիրլէրին էքսէրինին զանընճա
իշպու իսմ պիր իսմ ի թահդիր մագամընտա տէյիւ , իլլա
ֆրիստուըն շակիրտլէրինի սահիր մէզէպի փըրդալարտան թէֆ-
րիգ Էթմեք իւզրէ թահֆէլէր թարաֆընտան վէրիւմիշ տիր :

5. Խլչամէլէ սէօյլէյէն նամը էքսէրիյէ տին մուալիիւմէրինէ
վէրիիր իտի իւէ տէ , 'ումնւմէն միւսթագէլտէ վուգու' պու-
տագ հատիսէլէրի ագտէմէնէ խապէր վէրէնլէր մանապն-
տա տըր :

6. Խոյրիսահիւրդ Փագիլէթի Խրիսթիյանլար արտուրնտա փէք
երքէն թալիմ վէ մուճէպինճէ 'ամէլ օլունուր իտի :

Պէջէւ+ շահէրուլէր էլէ խօհալուըն Թ-Շ-Ա-Լ' և էրէջէւ+
լէրէ մէս"ելուլէր :

Ահա ը 'Աթիղտէ թահիֆէլէրին իմանու կէլէճէքլէրինի միւ-
պէյիին իխպարտէր ը փէյդամպէրանէնին քէորէթի : Եսայի
փէյդամպէրին քիթազըր պու խուսուստա օլ գատար չօդ իփ-
պարտէր ը փէյդամպէրանէյի շամիլ տիր քի իտարէ ի 'աթի-
գէնին ինձիլի նամըլյլէ եատ օլունուր :

—————

Գլորդ Պէշինձի Տէրս , ՆՈՅԵՄԲԵՐ 6

**Պէտրոսըն մահպէստէն գուրթուլ-
մասը *** Ա.մալ . 42 . 4—17 :

Ա.մալ . 42 . 5—8 այէնլէրէ եշուէ էյէ :

Այէն է ժէշէն . Բապպըն մէլէյի անտէն գօրգան-
լարըն էթրաֆընտա օրտու գուրուլ , անլէրի գուր-
թարըր : Մէզ . 34 . 7 :

Հածըն էլինուէ օդունաճադ այէնլէր

Յակիորըն 'ազիմ մուզայտադայա տիւչար օլունուր . Թէք . 32 .
6—12 : Ճան ու կէօնիւլուն Ալլահա տու'ա էթմէսի . Թէք .

32 . 9—12 , 24—30 : Յակոբըն գուրթուլմասը . Թէք . 33 . 1
—11 : Պօղոսըն տէնիզտէ ֆուրթունայա թուրթուլմասը . Ա'՝
մալ . 27 . 10—20 : Ալլահ թարաֆընտան եիւրէքէնտիրիլմէ-
սի . Ա'մալ . 27 . 21—26 : Ճիւմիլէ եօլտաշարը իլէ պէրտպէր
սահելի սէլտամէթէ չըդմասը . Ա'մալ . 27 . 32—37 , 42—44 :

Սուհարանէնց

Խպու տէրս Ալլահըն քէնտի գուլլարընը նէ տէրէջէ դա-
յըրտըզընը կէօսթէրէն շայան ը տիգգամթ պիր տէրս տիր :
Զօգ տէֆ'ա Ալլահըն եօլտարը պիզէ ակլաշըլմազ կէօրիւնիւր :
Քէնտի մուգտատտէրի ի իլահինիլէ Յակոբոսըն գաթլ օլունմա-
սընա միւսա'ատէ էտէր իսէ տէ , պիրտատէրինի փիր իխթիյար
օլունճայտ դատար քէնտի խըտմէթինտէ տլը գօր : Պօղոս պիր
չօդ մուխաթ արտարտան սալիմէն գուրթուլըր իսէ տէ , 'ա-
գպէթ Յօմատա շէհիտ օլուր : Պետրոս տախի տէֆ'աթլ լէ վէ
խարիգ իւլ'ատէ պիր սուրէթլէ էօլիւմտէն գուրթուլըր իսէ
տէ , էնիհայէ շէհիտ օլուր : Ալլահ հէր ատէմին անճադ պիր
տէֆ'ա էօլմէսինի թագտիր էյլէմիշ տիր . հէր քէսէ նէ շէյին
տահա խայրլը օլուրընը պիրեր : Ալլահըն գուլլարը տահման Ա-
նա կիւվէնիպ՝ կէրէք 'էօմըլէրե : կէրէք էօլիւմէրիլէ անա 'իզ-
զէթ էթմէլի տիրէր :

Սուհալէր

1. Խրիսթիյանլարա թէ'ատափի էտէնլէր իլէ քի՞մ
իթթիֆադ էյլէտի : Այէթ 1 : Իզահ 1 :
2. Քրիստոսըն հա՞նկը իխպար ը փէյզամպէրա-
նէսի Յակոբոսըն էօլիւմիւլէ իթմամ օլունտու :
Մատթ . 20 . 23 :
3. Հերովդէս նէ՞ սէպէստէն Պետրոսը տախի
թութառւ : Այէթ 3 : Իզահ 2 :
4. Պետրոսա նէ՞ էթտի , վէ մաղսէտի նէ՞ իտի :
Այէթ 4 :
5. Քիլիսէ նէ՞ էտէր իտի : Այէթ 5 :
6. Պետրոս նէ՞ կիպի տիզգաթ ու ինթի համիէ
կէօզէտիլուի : Այէթ 6 :

7. Հապսիսանէտէն նէ՞ վէճհլէ չըդարըլոք : Այէթ 7 :
8. Մէկէք՝ Պետրոսա նէ՞ էմր էթտի : Այէթ 8 :
9. Պետրոս նէ՞ հալէ կէլտի , վէ հա՞նկը 'աճա"իպ թարզէ զլաղուղանտը : Այաթ 9, 10 :
10. Պետրոս պու շէլէրտէն սօնկրա նէ՞ խսթինթաճ էյլէտի : Այէթ 11 :
11. Քիմի՞ն խանէսինէ կիթտի , վէ օրատա օ զէման նէ՞ վազը' օլմագտա իտի : Այէթ 12 :
12. Գափուճը նէ՞ հալէ կէլտի , վէ նա՞սըլ հարէքէթ էյլէտի : Այաթ 13, 14 :
13. Շակիրտլէր էվլէլա նէ՞ (այէթ 15) , վէ սօնկրա նէ՞ տիւշիւնտիւլէր : Իզահ 3 :
14. Գափույը աչըպ Պետրոսը կէօրտիւքլէրինտէ նէ՞ հալէ կէլտիլէր : Այէթ 16 : Իչպու հայրէթ զայրի թաղի՛ի մի իտի : Իզահ 3 :
15. Պետրոս նէ՞ էթտի : Այէթ 17: Յակոբոս քի՞մ իտի : Իզահ 4 :

Իշտան

1. Իշպու իթթիֆտագ թարիխ ի Միլտտըն 47 սինտէ վագը' օլտու : Պուրտտա զիքը օլունան մէլիք Հերովդէս Ագրիպասո , ետնի Քրիստոսըն զէմանը վէլտտէթինտէ հիւքիւմէթսիւրէն Հերովդէսին թօրունը իտի :
2. Հերովդէսին նէ տէրէճէ սէպաթ ու իսթիգամէթտէն պիպէհը օլուղը պունտտան անլաշըլը : Պետրոսը թութմասը պիք հիւքմտտար սըֆէթիլէ 'ատալէթ վէ հագգանիյէթ իճըտտունտ զայրէթքէշ օլմասընտտան տէյիլ , անճագ մէզքիւր մու'ամէլէսինտէն Եէհուտիլէրին խօշնուա օլաճագլարընը վէ պէլքի պու վէճհլէ անլէրին հիւմն ի թէվէճճիւհէրինի գաղանաճտղընը զանն էթմէսինտէն նէշէթ էթմիշ իտի :
3. Իշպու միւ'ծիզէնին շակիրտլէրէ օլան թէ'սիրինի կէօրէ-

բէք թէ՛ աճճիւպ էտէրիլ : Յակոբոս գալթլ վէ Պետրոս հապս
օլունմըշ իտի . շակիրտէրին Պետրոսըն տափափ էօլտիւրիւլէ-
ճէյինի զանն էթմէյէ հէր կէօնէ սէպէպլէրի վար իտի : Տու'տ
էթմէքտէն պաշտա հիշ պիր շէյ էտէմէղէր իտի , վէ քէ-
մալը շէվդ ու հէրարէթլէ տու'տ էթտիլէր : Պու Ճիւմէլէ իլէ
պէրապէր անլէրին տու'ալարը իսթիճապէթ վէ րէճալարը գա-
պուլու իհսուն օլունտըղընտա , մաթլուպլարընըն իհսուն օլուն-
մասընըն միւմքին օլտըղընա ինանամատրլար : Զահիրտէ Պետրո-
սըն գուրթուլմասը պիր միւ'ճիզէ իճրասընա միւթէվագըփ օլ-
տըղը հալտէ , շակիրտլէր քէնտի տու'ալարընա իճապէթէն Ալ-
լահըն մէլէյինին կէօնտէրիլէճէյինի մէ'մուլ էթմէյէ ոլ գա-
տար հազըրլասնմամըշլար իտի : Ալլահ քէնտի մէլէքիւթիւ-
նիւն թէ՛սիս ուղըընա մէ՛ճիզէ իւլուեճիբնէ ինանամալարը ի-
շիւն անլէրէ թէ՛մինաթ վէրմիշ իտի իսէ տէ , իմանլարը ազ
օլտըղընտան թէրէտտիւտ էթտիլէր :

4. Զէպէտի օղու Յակոբոս գալթլ օլունմըշ իտի . պու Յա-
կոբոս իսէ , պա՛զըրարընըն զանհընճա Բապպըն գարնտաշը ,
Փագաթ սա՛իրլէրին զանհընճա Հալֆա օղու , եախօտ քիւ-
ժիւք տէնիլէն Յակոբոս իտի :

Պէջիւտ շակիրտլէր իլէ խօճալարըն մէ՛նալա'տ էրէ ճէ՛-
լըրէ մէ՛կլէլէր .

Եվլատ Ալլահա կէրչէքտէն ինանմազտ պօրճլու տըր :
Կէօրիւնիւր քի եշպու տէրստէ հիքեայէ օլունան վագը'ալար-
տա շակիրտլէր քէնտի վազիշէլէրինտէ գուսուր էյլէտիլէր :
Պետրոսըն պիլա միւ'ճիզէ գուրթուլմասը միւմքին իտի : Ալ-
լահ ատէմէրին գալպլէրինի իսթէտիյի թարափա չէլիրիք :
Օ Հերոդէսի քէնտի մագսէտինտէն վազ կէչիրէրէք Պետրո-
սը սալը վէրտիրմէյէ գատիր իտի : Յակիրտլէրին Պետրոսըն
գուրթուլմասը անճագ պիր միւ'ճիզէ իճրասըյլէ միւմքին օ-
լուր տէյիւ տիւշիւնմէյէ սէպէպլէրի օլսա իտի պիլէ , Ճէնապը
Հագգըն խարիդ իւլ'ատէ գուվէթ իպրազ վէ իւլաս իհսուն
էթմէյէ օլան հազըրլըղընըն օլ գատար ջոդ էսէրլէրինի կէօր-
միւշէր իտի քի քեամիլէն իշան էլեկաէ լայէն քոէ ուկէլէրէ
Հար էրէ :

ԳՐՈԳ ԱԼԹԵՆՃՐ ՏԵՐՄ ՆՈՑԵՄԲԵՐ 43

ԿՀ. Բ ԽՐԻՍԹ ԻՒՅԱՆ ՄԻԱԽԻՇՆԵՐԼԵՐ*
Ա'մալ. 43. 4—13:

Ա'մալ. 43. 2—4 այեն վէտ էպէր եւլու :

Այեն է +էքիմ . Վէ Երուսաղէմտէն պաշտանարադ ,
Ճիւմլէ թա՞ի փէլէրէ անըն իսմինտէ թէվզէ վէ կիւ-
նահլար 'ափվը վա՞զ օլունմագ կէրէք տիր : Դուկ .
24. 47 :

Հաջուս էնինու օդունահագ այեն վէր

Հերովդէսին վէֆոմթը . Ա'մալ. 42. 19—23 : Ճիւմլէ շա-
կիրտլէրէ պէշարէթի թէպչիր էթմէլէրի էմր օլունարզը .
Մատթ . 28. 19, 20 : Մարկ . 16. 15 : Քիլիսէյէ տախի 'այ-
նի խուսուսըն իճրասընըն էմր օլունմաօը . Ա'մալ. 43. 2 :
Պօմ . 10. 14, 15 : Թէպչիր ի պէշարէթ պապընատա թէշվիդ .
Յովէլ 2. 28, 29 : Ա'մալ. 28. 28 : Թէպչիր ի պէշարէթին
էճրի . Գառն . 12. 3 : Յակ . 5. 19, 20 : Քրիստոս ուզրընա
չալըշանլուրըն հեշ պիրին նափիլէյէ չալըշմատըզը . Մարկ .
40. 28—30 :

Մուհամբէմ

Բապպըմըզ բէսուլէրի իլէ շակիրտլէրինին Ճիւմլէսինէ ին-
չիրի հէր եւրտէ վէ հէփ գավմարա , Եէհուտիլէրէ վէ թա՞ի-
ֆէլէրէ վա՞զ էթմէլէրինի էմր էթտի : Բապպըն տիւնեանըն
նիհայէթինէ գատար շակիրտլէրի իլէ պէրապէր պուլունա-
ծազընա տա՞իր օլան վա՞տընտան տախի աշիքեար օլուրզը
իւզրէ , մէզքիւր էմրին Ճիւմլէ Խրիսթիյանլարա շիւմուլի վար
իսէ տէ , իշզու տէրս էմրին խասսէթէն պեր քիլիսէ հէյէ-
թինէ կիրմիշ Խրիսթիյանլարա 'ա՞իտ օլուրզընը կէօսթէ-
րիր : Խրիսթիյանլըգ թարիխինին թա իպթիտալէրինտէն
քիլիսէնին թէպչիր ի պէշարէթ իշլյլէ մէշզուլ օլուրզընը
կէօքիւրիւլ : Հէր քէս կիտիպ էճնէսլի գավմարա ինճիլի թէպ-

Ճը օլմագ իչիւն ինսան օլտըղը . 1 Տիմ . 2 . 5 : 'Իպր . 2 . 14 — 16 . Ինսանլարա իշթիրաք ը հիսս կէօսթէրմէք իչիւն ինսան օլտըղը . 'Իպր . 2 . 17 , 18 : 4 . 15 : Գրիստոռըն Ալլահ օլտըղը . Յովէ . 5 . 17 , 18 : 10 . 30 : 14 . 9 : Ֆիլիփ . 2 . 5 , 6 : Գատիր ի մութլագ օլտըղը . Յովէ . 4 . 3 , 10 : 11 . 25 : Գու . 4 . 16 , 17 : Ֆիլիփ . 3 . 20 , 21 : 'Ալիմ ի մութլագ օլտըղը . Մատթ . 11 . 27 : Յովէ . 2 . 24 , 25 : 10 . 15 : 21 . 17 :

Մութագուէմե

Պու կիւնքի տէրսիմիզին մատտէսի թէվարիխտէ միւնտէրիձ օլտն էն պէօյիւք վագը'ա տըր : Ալլահ ինսանլարը կիւնահ վէ անըն նէթիճէսինտէն խէլաս էթմէք իչիւն ինսան սուրէթինի ալըպ , ատէմլէր արասընտա սաքին օլտու : "Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու գատար սէվտի քի քէնտի իպն ի վահիտինի վէրտի . Թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայը , անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլա : "

Մութլէր

1. Գրիստոս նէ՞րէտէ աօղտու : Ղուկ . 2 . 4—7 :

2. Օ զէման օլ ճիվարտա քիմլէ՞ր պուլունուրլար իտի . անլէր նէ՞ էթմէքտէ իտիլէր : Այէթ 8 :

3. Անլէրէ քի՞մ կէօրիւնտիւ , վէ նէ՞ թարզլէ . անլէր նէ՞ հալէ կէլտիլէր : Այէթ 9 :

4. Մէլէք՝ անլէրին գօրգուսունու նէ վէճնէլէ թէսքին էյլէտի : Անըն թէպլիդ էթափյի միւժտէ քիմլէ՞ր իչիւն իտի : Այէթ 10 :

5. Մէզքիւր միւժտէ նէ՞ իտի : Դաւիթին շէհրի նէ , վէ նէ՞րէտէ իտի : Այէթ 11 : Իզահ 1 :

6. Գրիստոսը թանըմագ իչիւն մէլէք անլէրէ նէ կիպի պիր նիշան վէրտի : Այէթ 12 :

7. Պաշգա նէ՞ աճիպ պիր մէնզէրէ իհզար էտիլտի : Այէթ 13 :

8. Ալլահը նէ՞ կիպի քէլամլարլէ թա՛զիմ էտէրլէր իտի : Այէթ 14 :

9. Մէլէքլէր եանլարընտան այրըլտըզլարընտա ,
չօպանլար նէ էթմէյէ գարար վէրտիլէր : Այէթ 15 :
10. Քիմի՞ պու լուլար , վէ նէ րէտէ : Այէթ 16 :
11. Անլէր նէ եափտըլար : Այէթ 17 :
12. Պու միւժտէ անը իշխտէնլէրտէ նէ թէ՛սիր
հասըլ էթտի : Այէթ 18 :
13. Պու խուսուսըն Մարիամ իւզէրինէ թէ՛սիրի
նէ օլտու : Այէթ 19 : Իզահ 2 :
14. Չօպանլար նէ եափտըլար : Այէթ 20 : Նէ
խուսուստա չօպանլարա պէնզէր օլմալը իդ : Ի-
զահ 3 :

Ի՞նչ

1. Բեթլէհէմ Երուսաղէմին 6 միլ Ճիհէթ ի Ճէնուսպիյէ-
մինտէ վաղը՝ օլուպ , Մէլիք Գաւակիթ օրատա տօղտուզըն-
տան (լ Միւլ . 16 . 1 , 18) , Գաւիթ շէհրի ետա օլունուր ի-
տի : Գալիլեատա տախի պաշգա պիր Բեթլէհէմ պուլընաըղը
էճլտէն Գաւակիթ շէհրինի անտէն թէֆրիկ էթմէր իշխւն անա
Եէհուտիյէնին Բեթլէհէմի թէսմիյէ օլունուր իտի :
2. Քրիստոսըն վաղիտէսինին պու շէյլէր իւզէրինէ տիւշիւն-
մէյէ սէպէպի վար իտի : Մէլէյին՝ Մարիամա օլան միւժտէ-
սի (Ղուկ . 1 . 26—33) անըն տէրունինտէ պէրլէնմէքտէ օլան
Մէսիհին վաղիտէսի օլաճաղը էմէլ ու իւմիտինի ույանտըրտը .
վէ չօպանլարըն պու զիյարէթլէրի իլէ 'աճիպ հէքեայէլէրի ,
Մարիամըն մէզքիւր էմէլ ու իւմիտինի թէ՛քիտ էթտիլէր :
3. Չօպանլար Քրիստոս հագթընտա խապէր ալտըզլարը կի-
պի Անը արատըլար , վէ պուլտըզտան սօնկրա միւժտէյի սա՛իր-
լէրէ թէպլիդ էթմէյէ պաշլատըլար : Ալլահ՝ Խրիսթիյանլը-
զըն տախի մէզքիւր թարզ իւզըրէ թէվէսսիւ'ինի իսթէր :
Քրիստոսըն զի գըլյմէթ պիր Խէլասպէեր իտիյինի անկայան
տատէմէր , մէզքիւր խուսուսը սա՛իրլէրինէ պէյան վէ Խէլաս-
քեարը արամագ իշխւն անլէրէ տէլալէթ էթմէյէ մէճպուր
տըրլար : Իշթէ պու եօլ իլէ Խրիսթիյանլըդ մայսյա միւշա-
պիհ օլաճագ տըր :

Պէջիւ+ շնէրուլէր էլէ իօնալուրըն մէ՛նալս'ա էրէնէ+
լէրէ մէ՛նէլլէր :

Քրիստոս նէ միւթէվաղը'անէ պիր թարզտա տիւնեայա կէլ-
տի : 0՝ պիր եէմիքտէ տօղտու : Ֆաղիրլէրին Խէլասպէարը

Նարը . Եկտինածի էմրի սէօյլէյինիզ :
 Նանը լըր . Զինա էթմէյէսին :
 Նարը . Սէքիզինածի էմրի սէօյլէյինիզ :
 Նանը լըր . Սըրգաթ էթմէյէսին :
 Նարը . Տօգու
 Նանը լըր . Գօ
 էթմէյէսին :
 Նարը . Օնուն
 Նանը լըր . Գօ
 սին . գօնչընկըն :
 յէսինէ եա էօքի
 շընկըն հիչ պիր շէյինէ թամա' էթմէյէսին :

İBB Atatürk Kitaplığı

* 1 4 0 4 9 8 *

ատէթ

ժմէյէ -
ճարի -
գօն -

Նարը էլ շանը լըր նէ-ձլէոէ պէրլէ+ռէ . Յիսուս
 տախի անա' Ալլահնկ օլան Ռապպը պիւթիւն գալ-
 պինկտէն վէ պիւթիւն ճանրնկտան վէ պիւթիւն ֆիք-
 րինկտէն սէվէսին . պիրինածի վէ պէօյիւք էմր պու-
 տըր . վէ իքինածիսի պունա միւշապին տիր , եանի'
 Գօնչընկը քէնտին կիպի սէվէսին . պիւթիւն շէրի'աթ
 վէ փէյղամպէրլէր պու իքի էմրէ միւթէ'ալլըգ տըր'
 տէտի . Մատթ . 22 . 37—40 :

4. Պիր տու'ա էտիլսին :
5. Էսաա ը տէրս օլան այէթլէր օգունսըն :
6. Սընըֆլար այրը ալրը քէնտի տէրսլէրինէ
 պադուընլար :
7. Ագչէ թօփլանըլսըն :
8. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին :
9. Այէթ ի քէրիմէ սէօյլէնիլսին :
10. Տէրսէ տա"իր միւթալա'ալար պէյան էտիլսին :
11. Պիր իլահի թէրէննիւմ էտիլսին :

12. Նազըր իլէ շակիրտէրին ճիւմլէսի պիրլիքտէ
Տու'ա ի Ռապպանիցի սէօլէսինլէր :

ՏՈՒՄ. Ի ՌԱՊՊԱՆԻ

Եյ սէմավաթտա օլան Փէտէրիմիդ, խսմին մու-
գատտէս օլսուն . մէլէքիւթիւն կէլսին . իրատէթին
սէմավաթտա օլտրղը կիպի , եէր իւղէրինտէ տախի
իճրա օլունսուն . եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն
վէր . վէ պիզէ սուչու օլանլարա պաղըշատըզըզ
միսիլլիւ , պիզիմ սուչլարըմըզը պաղըշլա . վէ պիզի
իղվայա կէթիրմէ . լաքին պիզի շէրիրտէն գուր-
թար . զիրա մէլէքիւթ վէ գուտրէթ վէ 'իզզէթ իլ էլ
էպէտ սէնին տիր : Ամին : Մատթ . 6 . 9—13 :

13. Նազըր աթիտէքի սէօլէրլէ մէքթէպէ խի-
թամ վէրսին :

Վէ սէլամէթ մէնպա՛ը օլան Ալլահ քէնտիսի սիզի
թէմամըյլէ թագտիս էյլէյէ . վէ բուհընըզ վէ ճա-
նընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամիլէն Ռապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն գուհուրընա պիլա գուսուր հըֆզ օլու-
նա : Ա Սէլ . 5 . 23 :

Վէ մէնպա՛ը սէլամէթ օլան Ալլահ , քի էպէտի
'ահտըն գանեցյլէ զօյունլարըն 'ազիմ Զօպանը օլան
Ռապպըմըզ Յիսուսը էմվաթտան իհեա էյլէտի .
Քէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իչիւն , սիզի
հէր էյի 'ամէլտէ քեամիլ զըլըպ , քէնտի հուզուրըն-
տա մազպուլ օլանը սիզտէ Յիսուս Քրիստոս վա-
սըթասըյլէ իճրա էյլէյէ . Անա էպէտ իւլ ապատ մէծ
օլսուն : Ամին : 'Իպր . 13 . 20 , 24 :